

- 0 Agenda
 Agenda commissie AFZ
- 1 Opening
- 2 Presentatie(s)
- 3 Mededelingen en ingekomen stukken
- 4 Vaststelling actielijst commissies
 De actielijst vast te stellen.
 Actielijst commissies aangepast n.a.v. commissies 14.06.18
- 5 Voorstellen ter advisering
- 5.1 Bestuursverslag waterschap Aa en Maas 2018
 1. *Het Bestuursverslag tot en met juni 2018 vast te stellen.*
 2. *In te stemmen met de genoemde af- en overschrijvingen.*
 3. *In te stemmen met de vorming van de bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch ad. € 4.873.640.*
 4. *In te stemmen met Begrotingswijziging 2018 – 1 en daarmee de begroting voor het dienstjaar 2018 te wijzigen conform bijlage II.*
 5. *Kennis te nemen van de controllersparagraaf.*
 Voorstel_44392.doc
 Burap 2018 versie 1.2
 Burap 2018-1 Begrotingswijziging Bijlage 2
 Controllersparagraaf Burap 2018
- 5.2 Plan van aanpak en krediet waterschapsverkiezingen 2019
 1. *Het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van € 1.300.000,-- ten behoeve van de waterschapsverkiezingen 2019.*
 2. *Kennis te nemen van het Projectplan waterschapsverkiezingen Aa en Maas 2019.*
 Voorstel_44350.doc
 Financiële paragraaf
 Plan van aanpak Waterschapsverkiezingen Aa en Maas 2019
- 5.3 Benoeming lid vaste en regionale commissie
 1. *Mevrouw A. Hernandez van de fractie 50PLUS te benoemen als lid van de vaste commissie Emissiebeheer en plaatsvervangend lid van de vaste commissies Watersysteembeheer.*
 2. *Mevrouw A. Hernandez van de fractie 50PLUS te benoemen als lid van de regionale commissie Hertogswetering.*
 3. *De heer P. Matthijssen van de fractie 50PLUS te benoemen als plaatsvervangend lid van de vaste commissie Algemene- en Financiële Zaken.*
 Voorstel_44429.doc
- 5.4 Lidmaatschap werkgeversvereniging
 Besluiten om per 1 januari 2019 lid te worden van de werkgeversvereniging voor de sector waterschappen.
 Voorstel_44420.doc
 Bijlage 1 AB Algemene informatie WNRA en werkgeversvereniging
 Bijlage 2 AB QenA bij lid worden werkgeversvereniging
 Bijlage 3 AB uitnodiging 1e vergadering werkgeversvereniging
- 5.5 Controleprotocol waterschap Aa en Maas 2018
 1. *Het Controleprotocol 2018 ongewijzigd vast te stellen.*
 2. *Kennis te nemen van het in de Bijlage opgenomen geactualiseerde Normenkader 2018.*
 3. *Eventuele speerpunten te benoemen t.b.v. de jaarrekeningcontrole door de accountant.*
 Voorstel_44407.doc
 B1_Controleprotocol 2018 inclusief normenkader def1
 B2_Wijzigingen normenkader 2018 t.o.v. 2017
- 5.6 Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018
 De Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018 vast te stellen.

- 5.7 Verkiezing regiobestuursleden BHIC
In te stemmen met het voorstel van het bestuur van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) om alle zittende regioleden voor te dragen voor herbenoeming als bestuurslid van het BHIC.
Dit betreft:
- Mevr. E. Stravens, lid van het Dagelijks Bestuur waterschap De Dommel;
 - Dhr. J. Pommer, burgemeester gemeente Sint-Michielsgestel;
 - Dhr. H. Hellegers, burgemeester gemeente Uden;
 - Dhr. L. Roolvink, burgemeester gemeente Grave.
- Voorstel_44298.doc
1 email bestuursverkiezing 2018 BHIC
- 6 Voorstellen ter bespreking
Ter bespreking.
- 6.1 Conceptreactie aan de Unie van Waterschappen inzake Commissie Aanpassing Belastingstelsel (2e NAZENDING)
Ter bespreking.
brief unie aanpassing belastingstelsel aangepast nav thema AB 14-9.1
Concept Reactie Vragen LTO CAB (002)
- 7 Stukken ter kennisname
- 7.1 1e bestuursrapportage HWH (Het Waterschapshuis)
Kennis te nemen van de 1e bestuursrapportage 2018 van de Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis
Voorstel_44260.doc
1e bestuursrapportage 2018 HWH
- 7.2 Bestuursrapportage 1 2018 BSOB
Kennis te nemen van Bestuursrapportage 1 2018 van BSOB.
Voorstel_44363.doc
1. Bestuursrapportage 1 BSOB 2018
- 7.3 Vergaderkalender 2019
Kennis te nemen van het vergaderschema 2019.
Vergaderschema 2019
- 8 Rondvraag
- 9 Sluiting

Agenda

Vergadering van de Commissie Algemene- en Financiële Zaken op
donderdag 20 september 2018, aanvang 17.30 uur
vergaderzaal 4.29 van het Waterschapshuis

- 1 Opening**
- 2 Presentatie(s)**
- 3 Mededelingen en ingekomen stukken**
- 4 Vaststelling actielijst commissies**
- 5 Voorstellen ter advisering**
 - 5.1 Bestuursverslag waterschap Aa en Maas 2018
 - 5.2 Plan van aanpak en krediet waterschapsverkiezingen 2019
 - 5.3 Benoeming lid vaste en regionale commissie
 - 5.4 Lidmaatschap werkgeversvereniging
 - 5.5 Controleprotocol waterschap Aa en Maas 2018
 - 5.6 Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018
 - 5.7 Verkiezing regiobestuursleden BHIC
- 6 Voorstellen ter bespreking**
 - 6.1 Conceptreactie waterschap Aa en Maas aan de Unie van Waterschappen inzake het rapport van de Commissie Aanpassing Belastingstelsel
- 7 Stukken ter kennisname**
 - 7.1 1e bestuursrapportage HWH (Het Waterschapshuis)
 - 7.2 Bestuursrapportage 1 2018 BSOB
 - 7.3 Vergaderkalender 2019
- 8 Rondvraag**
- 9 Sluiting**

ACTIELIJST COMMISSIEVERGADERINGEN					
Nr.	Cie./ AB	Datum:	Beschrijving actie/toezegging (agp.)	Wie	Status/planning
Watersysteembeheer					
53	WB	26.10.17	Presentatie Muskusrattenbestrijding Toegezegd de resultaten van de landelijke veldproef aan de commissie te presenteren. De veldproef zal tegen de zomer van 2018 afgerond worden.	De Kleijn	cie. WB 25 oktober 2018
56	WB	15.03.18	Toetsingskader GGOR In de commissie is gevraagd naar het toetsingskader op basis waarvan kan worden beoordeeld of een GGOR geslaagd is.	Van Dijk/ De Groot	cie. WB 20 september 2018
58	WB	15.03.18	Knolcyperus Boxmeers Broek In de commissie is gevraagd naar de stand van zaken omtrent knolcyperus in het Boxmeers Broek.	Van Dijk	cie. WB 20 september 2018
62	WB	17.05.18	Resultaten bioraffinage Bespreken resultaten bioraffinage	Van Dijk	cie. WB 25 oktober 2018
63	WB	17.05.18	Rapport 'De boer betaalt, maar voor welke vervuiling?' Ambtelijk inhoudelijke reactie geven op het rapport.	Van Dijk	cie. WB 20 september 2018
64	WB	14.06.18	Voortgang Randenbeheer/overleg collectieven	De Kleijn	Structureel
65	WB	14.06.18	Presentatie over diepe en ondiepe grondwater Naar aanleiding van de 'Draagkrachtstudie en toestand grondwater' een presentatie verzorgen over wat te doen met het diepe en ondiepe grondwater.	Van Dijk	cie. WB 22 november 2018
Emissiebeheer					
44	EB	11.05.17	Presentatie over Aquon Mede op advies van het Dagelijks Bestuur zal geen werkbezoek worden georganiseerd, maar een presentatie in de commissie.	De Kleijn	cie. EB 20 september 2018

Algemene- en Financiële Zaken					
59	AFZ	17.05.18	Algemene Verordening Gegevensbescherming De commissie informeren/up date geven over de stand van zaken AVG proof maken van het waterschap.	Ketelaars	Commissie AFZ 14 juni 2018
60	AFZ	17.05.18	Motie VVD inzake fusie waterschappen De informatie uit de gesprekken van de voorzitters waterschappen met de diverse statenfracties terugkoppelen in de commissie.	Verheijen	Commissie AFZ 14 juni 2018
61	AFZ	17.05.18	Prodemos Een korte evaluatie van de gehouden bijeenkomsten ter kennis brengen van de commissie.	Verheijen	AB 6 juli 2018
Themacommissie					

AFGEWERKT					
Nr.	Cie./ AB	Datum:	Beschrijving actie (+ agp.)	Wie	Gereed
2	WB	18.06.15	Intentieverklaring Veghel aan de Aa (8) Nagaan of de vertrouwelijke notulen van 21 mei 2015 openbaar gemaakt kan worden	DB/Van Dijk	Cie. WB 15 juni 2016
42	EB	16.03.17	Afvalwaterstrategie Notitie bespreken in de commissie Emissiebeheer 15 juni 2017 en AB 7 juli 2017	Van Dijk	Commissie EB 15 juni 2017 en AB 7 juli 2017
43	EB	11.05.17	Bandenbrand Someren Nagaan of er een (evaluatie)rapport openbaar is gemaakt/beschikbaar is gesteld.	Van Dijk	Commissie EB 15 juni 2017

37	AFZ	19.01.17	Uitvoeringsprogramma Preventie, Toezicht en Handhaving In dit kader wordt aangegeven dat de ophanden zijnde afspraken met Campina, als lozer op de rwzi Dinther, naar alle waarschijnlijkheid in volgende cyclus ter info naar AB/Cie komen.	Van Dijk	Is kort besproken in cie. AFZ van 16 maart 2017. Waterschap Aa en Maas is in overleg met de omgevingsdienst aan te kijken of er een handhavingstraject opgestart moet worden. Op het moment dat daar meer duidelijkheid over is, komt dit onderwerp opnieuw aan de orde. Nader besproken in besloten deel commissie AFZ 14 september 2017.
14	AFZ	27.11.14	Realisering parkeerplaatsen hoofdkantoor (5.1): Opstellen Integraal vervoersplan waterschap Aa en Maas	DB/Ketelaars	Commissie AFZ 26 oktober 2017
39	EB	19.01.17	Memorie van Antwoord effecten uitspoeling gemalen banden kunstgrasvelden op het water Dit memorie van antwoord, de ingediende technische vragen door de fractie Waterlijk Natuurlijk alsmede de artikelen in de Telegraaf over dit onderwerp agenderen voor de commissie van 16 maart.	De Groot/ Van Dijk	-Bij nieuwe ontwikkelingen -Cie EB op 26 oktober 2017 geïnformeerd over laatste ontwikkelingen
48	WB	14.09.17	Aanbesteding maaionderhoud In de commissievergadering van oktober 2017 terugkoppeling geven over de vraag of voor het maaionderhoud in Hertogswetering wel of geen Europese aanbesteding vereist is.	Van Dijk	Cie. WB 26 oktober 2017
46	WB	11.05.17	Verwerking waternavel Bijpraten commissie over stand van zaken verwerking waternavel	Van Dijk	Cie. WB 23 november 2017
45	EB	11.05.17	Rwzi Den Bosch De commissie in het najaar 2017 bijpraten over ontwikkelingen.	Van Dijk	cie. EB 23 november 2017
47	WB	11.05.17	Kennisprogramma klimaatbestendig watersysteem (Lumbricus) Presentatie verzorgen in de commissie over Lumbricus	De Groot	cie. WB 18 januari 2018
51	WB	26.10.17	Presentatie watersysteemanalyse	Van Dijk	cie. WB 18 januari 2018

			Aanleiding hiervoor is een zinsnede op pagina 24 van de begroting 2018 waar staat dat het streven is dat eind 2018 alle watersysteemanalyses beschikbaar zijn voor beleid en inrichtingsprojecten.		
50	WB	26.10.17	Presentatie maaionderhoud In het voorjaar van 2018 zal een presentatie worden gegeven over het maaionderhoud, waarbij ingegaan wordt op het beheer en onderhoud alsmede de maaionderhoudssituatie in het district Hertogswetering	Van Dijk	cie. WB 15 maart 2018
32	EB	20.10.16 (4.1B)/ 11.05.17/ 26.10.17	Pilot superkritisch vergassen Na afronding van de pilot Superkritisch vergassen zal hierover nadere bespreking in de commissie plaatsvinden. Voorts is in de commissievergadering van 11 mei 2017 afgesproken dat de commissie een bezoek brengt aan de pilot wanneer deze daadwerkelijk in werking is gesteld. De verwachting is dat dit het najaar zal worden.	Van Dijk	Veldbezoek rwzi Dinther op 15 maart 2018
52	WB	26.10.17	Presentatie Water in bebouwd gebied In de commissie is gevraagd om een presentatie ten aanzien van Water in bebouwd gebied en de daarmee gepaard gaande versterking van de samenwerking in de keten.	De Kleijn	cie. WB 14 juni 2018
57	WB	15.03.18	Toetsing dijktrajecten i.r.t. afronding dijkverbetering Vanuit de commissie is gevraagd om een notitie waarin de verantwoordelijkheden van o.a. waterschap Aa en Maas in beeld worden gebracht bij een maatgevende hoogwatersituatie waarbij de dijken nog niet zijn verbeterd.	De Kleijn	cie. WB 14 juni 2018
54	WB/ EB/ AFZ	26.10.17	Methodiek tabellen Bestuursverslag Toelichting op de meerjarenplanning in relatie tot financiële planning (leesbaarheid/informatiewaarde van de tabellen)	Ketelaars	Themacommissie 23 mei 2018
49	EB	14.09.17	KRW en nutriënten De commissie informeren zodra het Dagelijks Bestuur een standpunt heeft genomen over de vormgeving/invulling van de gebiedsgerichte benadering.	Van Dijk	Themacommissie 23 mei 2018
55	WB	23.11.17	Rol waterschap mestproblematiek	Van Dijk	Themacommissie 23 mei 2018

			Toelichting geven op de rol van het waterschap in het dossier mestfraude/mestproblematiek		
--	--	--	---	--	--

AB voorblad

Datum vergadering: 20 september 2018
Agendapunt: 5.1.
Projectenboeknummer en -naam: -
Corsa dossiernummer:
Voorstelnummer BABS: 44392

AAN het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas

Commissie(s) Cie. WB 20-09-2018 Cie. EB 20-09-2018 Cie. AFZ 20-09-2018	Portefeuillehouder(s) Ketelaars, P.C.M.
--	---

Agendaonderwerp:
Bestuursverslag waterschap Aa en Maas 2018

Voorstel:

1. Het Bestuursverslag tot en met juni 2018 vast te stellen.
2. In te stemmen met de genoemde af- en overschrijvingen.
3. In te stemmen met de vorming van de bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch ad. € 4.873.640.
4. In te stemmen met Begrotingswijziging 2018 – 1 en daarmee de begroting voor het dienstjaar 2018 te wijzigen conform bijlage II.
5. Kennis te nemen van de controllersparagraaf.

Besluit:

**Mij bekend,
De secretaris,**

Bij het onderwerp:

Liggen de volgende stukken ter inzage:

De volgende stukken zijn als bijlage meegezonden:

1. Burap 2018 versie 1.2
2. Burap 2018-1 Begrotingswijziging Bijlage 2
3. Controllersparagraaf Burap 2018

ADVIESNOTA VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 12 OKTOBER 2018

VOORSTEL:

1. Het Bestuursverslag tot en met juni 2018 vast te stellen;
 2. In te stemmen met de genoemde af- en overschrijvingen
 3. In te stemmen met de vorming van de bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch ad. € 4.873.640.
 4. In te stemmen met Begrotingswijziging 2018 – 1 en daarmee de begroting voor het dienstjaar 2018 te wijzigen conform bijlage II.
 5. Kennis te nemen van de controllersparagraaf.
-

PROBLEEMSTELLING

Het Bestuursverslag 2018 rapporteert over de periode januari t/m juni 2018. Het Bestuursverslag is gebaseerd op de programma's zoals verwoord in de Programmabegroting 2018. Ook is een prognose opgesteld van het verwachte resultaat over 2018 ten opzichte van de Programmabegroting 2018

Nieuwe opzet Bestuursrapportage

Op 23 mei 2018 is tijdens een Thema Commissie via een presentatie de nieuwe opzet van de Bestuursrapportage gepresenteerd. Het Bestuursverslag blijft een verantwoordingsdocument over de eerste zes maanden, maar wordt compacter, eenvoudiger en geeft een betere eindejaarsverwachting.

BEOOGD EFFECT

Informatieverstrekking over de voortgang van de Programmabegroting 2018.

ARGUMENTEN

1. Voortgangsrapportage:

Het Bestuursverslag geeft inzicht in de mate waarin de in de Programmabegroting 2018 opgenomen prestaties/activiteiten zijn gerealiseerd. Dit met een doorkijk naar het einde van 2018. Naast het geven van inzicht in de realisatie van de prestaties/activiteiten wordt ook de (financiële) realisatie van projecten en producten weergegeven.

2. Af-en overschrijvingen

Binnen de huidige begroting worden een aantal posten overschreden als gevolg van hogere dan voorziene uitgaven. Het cyclisch groot onderhoud kan hier als voorbeeld worden genoemd. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat de overschrijdingen opgevangen kunnen worden binnen het beschikbare budget waarbij financiële tegenvallers gecompenseerd worden met meevallers.

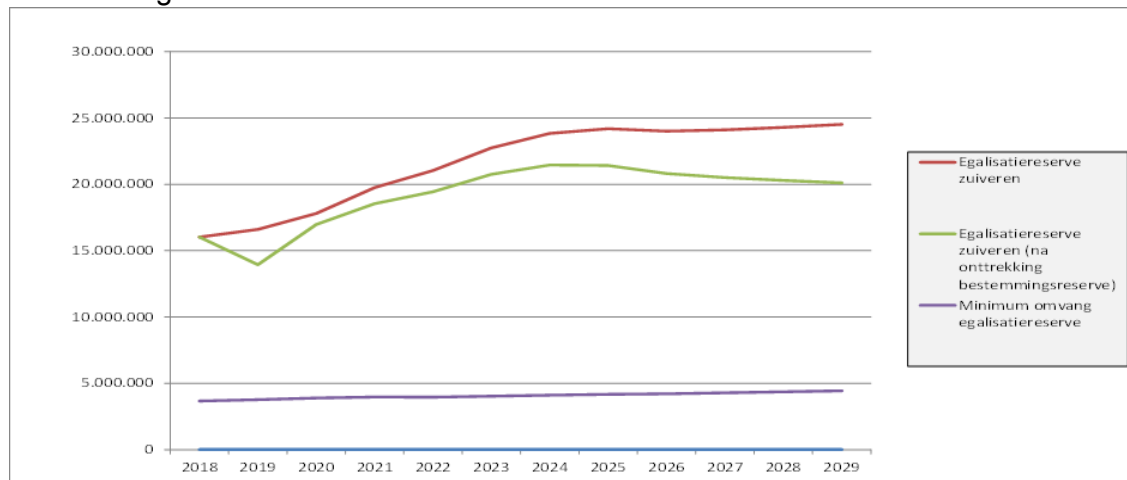
3. Vorming bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch

Voorgesteld wordt een bestemmingsreserve ad. € 4.876.340,-- te vormen en de kosten van de effecten van de renovatie van rwzi Den Bosch, inclusief de extra kosten voor de slibafvoer aan SNB, ten laste van bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch te brengen.

Door het instellen van een bestemmingsreserve ten laste van de egalisatiereserve zuiveren blijft de omvang van het eigen vermogen onveranderd. De begrotingswijziging heeft daarentegen wel invloed op het eigen vermogen.

Betreffende de rechtmatigheid kan worden aangegeven dat het Algemeen Bestuur bevoegd is om een bestemmingsreserve in te stellen. De accountant van Aa en Maas kan instemmen met het vormen van een bestemmingsreserve voor deze kosten.

Hieronder wordt het verloop van de egalisatiereserve zuiveringsbeheer weergegeven waarin al rekening gehouden is met de onttrekking ad. € 4.873.640 voor een te vormen bestemmingsreserve.

De egalisatiereserve waterzuiveringsbeheer heeft, na het vormen van een bestemmingsreserve ad. € 4.876.340, een omvang van € 16.032.607 per 01-01-2018 en loopt op naar € 20.119.846 per 01-01-2023 (op basis van de huidige cijfers).

In het financieel beleid van Aa en Maas is het volgende vastgesteld als uitgangspunt voor de reserve: "De minimum omvang van de egalisatiereserve bedraagt (ten minste) 7% van de netto kosten voor waterzuiveringsbeheer". In 2018 is het percentage 31,8% en loopt op naar 38,5% in 2023. De verwachte extra belastingopbrengsten voor 2018 ad. € 1.800.000 voor VE's zijn hierin al meegenomen.

De onttrekking van € 4.873.640 uit de egalisatiereserve waterzuiveringsbeheer is binnen 3 jaar weer aangevuld en is de reserve weer op het niveau van 2018. De omvang van de egalisatiereserve zuiveren is, ook na de onttrekking voor de te vormen bestemmingsreserve, nog steeds ruim boven de in het financieel beleid gestelde minimum niveau.

4. Begrotingswijziging 2018-1

Naast de over- en onderschrijdingen die elkaar compenseren zijn er enkele overschrijdingen die van zodanige omvang zijn waardoor ze niet gecompenseerd kunnen worden. Ook vanwege de begrotingsrechtmatigheid wordt hiervoor een begrotingswijziging voorgesteld.

De volgende over- en onderschrijdingen maken onderdeel uit van de begrotingswijziging:

- Personeelslasten (effecten cao);
- Effecten renovatie rwzi Den Bosch; hogere lasten verwerken extra vervuilingseenheden en anti afhaaksubsidie;
- Additionele baggerkosten.

Het totale verwachte exploitatieresultaat bedraagt € 2.498.000 positief ten opzichte van de begroting.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

Begrotingsrechtmatigheid.

Vanuit de begrotingsrechtmatigheid is het Dagelijks Bestuur bevoegd om de nettolasten van een programma met 10% te overschrijden tot een maximum van € 1.000.000, zonder dat hier vooraf toestemming voor nodig is van het Algemeen Bestuur. Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met het vastgestelde beleid en de ruimte gevonden kan worden binnen de totale budgetten van watersysteembeheer respectievelijk zuiveringsbeheer.

FINANCIËN

Vanuit financieel oogpunt (begrotingsrechtmatigheid) wordt een begrotingswijziging voorgesteld van €4,480 miljoen. Na goedkeuring van de begrotingswijziging zal de Programmabegroting 2018 uitgevoerd worden met de beschikbaar gestelde middelen.

t/m juni x € 1.000)	Begroting 2018	Begrotingswijzigingen	Begroting 2018 (Incl. wijzigingen)	Prognose 2018	Afwijking prognose begroting	% afwijking prognose begroting	
Kapitaallasten	36.619		36.619	36.619	0	0,0%	=
Personeelslasten	34.362		34.362	35.125	763	2,2%	N
Goederen & diensten	44.691		44.691	47.348	2.657	5,9%	N
Bijdragen aan derden	6.386		6.386	7.031	645	10,1%	N
Onvoorzien	300		300	300	0	0,0%	=
Toevoegingen reserves	3.637		3.637	3.637	0	0,0%	=
Totaal lasten	125.994		125.994	130.059	4.065	3,2%	
Financiële Baten	380		380	380	0	0,0%	=
Personeelsbaten	708		708	828	120	16,9%	V
Goederen en diensten aan derden	1.319		1.319	1.489	170	12,9%	V
Bijdrage van derden	1.987		1.987	1.987	0	0,0%	=
Geactiveerde lasten	3.472		3.472	3.272	-200	-5,8%	N
Onttrekkingen reserves	3.576		3.576	6.249	2.673	74,7%	V
Totaal overige baten	11.442		11.442	14.205	2.763	24,1%	
Netto lasten (lasten minus overige baten)	114.552		114.552	115.855	1.302	1,1%	N
Waterschapsbelastingen	114.552		114.552	118.352	3.800	3,3%	V
Verwacht saldo 2018			0	-2.498	-2.498	Voordeel	

V = voordeel N = nadeel = begroting is gelijk aan prognose

In onderstaand overzicht wordt de voorgestelde begrotingswijziging uiteengezet.

(bedragen * €1.000)	Begrotingspost	Verklaring
762	Personeelslasten	Effecten afgesloten Cao waterschappen 2018
3.073	Goederen en Diensten	Hogere bijdrage SNB € 2.673 (verwerking slib; hogere kosten verwerking VE's € 400
500	Bijdragen aan derden	Baggervplichtingen
145	Bijdragen aan derden	Verhoging budget anti afhaaksubsidie
4.480	Saldo begrotingswijziging	

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

In de Bestuursrapportage wordt in programma "Leveren en Organiseren van Maatschappelijke Meerwaarde" aangegeven hoe Aa en Maas zich inzet voor duurzaamheid.

UITVOERING/VERVOLG

De volgende rapportage tot en met december (de jaarrekening) zal te zijner tijd aangeboden worden.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Niet van toepassing.

BIJLAGEN

Bijlage 0 – AB-besluit

Bijlage I - Bestuursverslag 2018

Bijlage II - Voorstel begrotingswijziging

VERSIEDATUM

3 september 2018

AB-BESLUIT

ONDERWERP: Bestuursverslag waterschap Aa en Maas 2018

AGENDAPUNT:

BESLUITNUMMER: 121018/

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 3 september 2018;

gelet op het bepaalde in de Waterschapswet;

gezien het advies van de commissies Algemene en Financiële Zaken,
Watersysteembeheer en Emissiebeheer d.d. 20 september 2018;

B E S L U I T:

- 1 Het Bestuursverslag tot en met juni 2018 vast te stellen.
- 2 In te stemmen met de genoemde af- en overschrijvingen.
- 3 In te stemmen met de vorming van de bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch ad. € 4.873.640.
- 4 In te stemmen met Begrotingswijziging 2018 – 1 en daarmee de begroting voor het dienstjaar 2018 als volgt te wijzigen:

(bedragen * €1.000)			WSB	WZB	
Begrotingspost	Omschrijving	Begroot bedrag voor wijziging	Verhoging +/- verlaging		Bedrag na wijziging
420	Personeelslasten	34.362	381	381	35.124
430	Goederen en Diensten	44.691		3.073	47.764
450	Bijdragen aan derden	6.386	500	145	7.031
	Saldo lasten	85.439	881	3.599	89.919
Begrotingspost	Omschrijving	Begrote mutatie egalisatie reserves*	+ Toevoeging /- onttrekking		Saldo begrotingsmutatie egealisatie reserve
881	Aanwending egalisatiereserve watersysteembeheer	1739	-881		858
881	Aanwending egalisatiereserve waterzuiveringsbeheer	1.842		-3.599	-1.757
	Saldo baten	3.581	-881	-3.599	-899

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering
van 12 oktober 2018,

de secretaris,

de dijkgraaf,

drs. P. Sennema

drs. L.H.J. Verheijen

Waterschap Aa en Maas

Bestuursverslag t/m juni 2018

Status	: definitief
Kenmerk	:
Datum	: 03 september 2018
Samengesteld door	: Informatiestaf
Vastgesteld door	: Dagelijks Bestuur
Paraaf	:

Inhoud

1	Algemeen	5
1.1	Inleiding.....	5
1.2	Opbouw Bestuursverslag.....	7
1.3	Leeswijzer.....	8
2	Veilig en Bewoonbaar Beheergebied	9
2.1	Prestaties en activiteiten	9
2.2	Input begroting 2018.....	11
3	Voldoende Water en Robuust Watersysteem	13
3.1	Prestaties en activiteiten	13
3.2	Input begroting 2018.....	15
4	Gezond en Natuurlijk Water.....	17
4.1	Prestaties en activiteiten	17
4.2	Input begroting 2018.....	19
5	Schoon Water.....	21
5.1	Prestaties en activiteiten	21
5.2	Input begroting 2018.....	25
6	Water in bebouwd gebied	29
6.1	Prestaties en activiteiten	29
7	Leveren en Organiseren van Maatschappelijke Meerwaarde.....	33
7.1	Prestaties en activiteiten	33
7.2	Input begroting 2018.....	37
8	Financiële toelichting.....	39
8.1	Inleiding.....	39
8.2	Prognose van het resultaat.....	39
8.3	Lasten.....	40
8.4	Baten	42
8.5	Weerstandsvermogen	43
8.6	Treasuryparagraaf / liquiditeitsprognose.....	48
8.7	Verbonden partijen	49
8.8	Investerings.....	50
	Voorstel en Besluit.....	51

1 Algemeen

1.1 Inleiding

Hierbij bieden wij u aan het Bestuursverslag over de periode januari t/m juni 2018. In het Bestuursverslag leggen we tussentijds verantwoording af over de eerste zes maanden van 2018, waarbij wordt gerapporteerd vanuit voortschrijdend inzicht.

Het Bestuursverslag is gebaseerd op de programma's zoals verwoord in de Programmabegroting 2018.

In de afgelopen jaren is steeds met twee Bestuursrapportages per jaar gewerkt. Het jaar 2018 is het eerste jaar dat we werken met één Bestuursrapportage met een gewijzigde opzet.

Begrotingsrechtmatigheid

Het Dagelijks Bestuur is in het kader van begrotingsrechtmatigheid bevoegd om de nettolasten van een programma, met 10% tot een maximum van € 1.000.000 te overschrijden zonder dat hier vooraf toestemming voor nodig is van het Algemeen Bestuur. Hierbij rekening houdend dat de inzet van de middelen past binnen het vastgestelde beleid en de ruimte gevonden kan worden binnen de totale budgetten van watersysteembeheer respectievelijk zuiveringsbeheer.

Afgezien van de voorgestelde begrotingswijziging, vallen de onder- en overschrijdingen binnen dit vastgesteld beleid per programma.

Samenvatting

In hoeverre ligt Aa en Maas op koers?

Prestaties en activiteiten

Over het algemeen loopt de beleidsuitvoering conform planning. Enkele highlights zijn:

- De Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) heeft Aa en Maas beoordeeld op het vlak van invulling van de primaire keringentaak. Hieruit blijkt dat we 'in control' zijn;
- In de eerste helft van 2018 is 38 km primaire kering beoordeeld, waardoor in totaal de helft van onze primaire keringen al beoordeeld is;
- Realisatie van het GGOR deelgebied Biezenloop Zuid is uitgesteld naar 2019;
- In de eerste helft van 2018 is reeds 6,2 km aan EVZ en beekherstel gerealiseerd in Dynamisch Beekdal, Goorloop en Helmond;

Programmaverantwoording

Schoon Water

De RWZI's presteren beter dan de kaders die zijn gesteld in de begroting 2018. Duidelijk is zichtbaar dat het huidige economische klimaat zorgt voor meer vervuilingseenheden die de RWZI's te verwerken hebben. Dit leidt tot weliswaar tot extra bedrijfsvoeringskosten voor o.a. energie, slibverwerking en onderhoud, maar deze worden in zeer ruime mate gecompenseerd door de extra opbrengsten die hier tegenover staan. In 2018 wordt hierdoor 1.800.000 euro aan extra opbrengsten verwacht.

De enige uitzondering op deze lijn hierop vormt de RWZI Den Bosch. De bij het bestuur bekende vertraging van de renovatie van de RWZI heeft een flink effect op diverse posten binnen de begroting en de zuiveringsprestaties. Dit resulteert in verschuiving van diverse bedrijfsvoeringskosten, mindere gasopbrengst / boete, significant hogere slibverwerkingskosten en een tijdelijke dip in de eigen energieopwekking. De opstart van de slibverwerking, slibgisting en daarmee de gaslevering is in volle gang en laat een stijgende lijn zien. Gezien deze bijzondere situatie en het effect van deze vertraging

op de begroting in 2018 met een voorzien effect in 2019, wordt voorgesteld om hiervoor een bestemmingsreserve te vormen.

Watersysteembeheer

Hierboven is bij prestaties en activiteiten aangegeven hoe watersysteembeheer op onderdelen presteert. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de prestaties en activiteiten voor het overgrote deel conform planning verlopen.

In de zomer van 2018 hebben we als waterschap ervaren wat de klimaatverandering voor ons betekent. De lange periode van droogte heeft een flinke impact gehad op het functioneren van het watersysteem en de organisatie.

Natuurlijk zijn de gevolgen voor onze klanten en de natuur het grootst. De effecten voor het grondwater en oppervlakte water waren in het veld zichtbaar, maar riepen en roepen ook veel vragen op. De beantwoording van de gestelde vragen vergen capaciteit en deskundigheid. Beleidsmatig zal de ervaring worden verwerkt in Weer een Uitdaging. In de evaluatie van de droogte dit najaar zullen wij aangeven wat hiervoor nodig is wat betreft middelen en capaciteit.

Financieel

Concluderend kan gesteld worden dat het voorliggend Bestuursverslag tot en met juni leidt tot bijstelling van de begroting van € 4.480.000. Deze bijstelling wordt nader toegelicht in de programma's en bij het onderdeel "Financiële Toelichting".

In dit Bestuursverslag wordt voorgesteld om een bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch in te stellen om zo de meerjarige effecten in de exploitatie op te kunnen vangen. Bij het programma Schoon Water en de Financiële Toelichting wordt de vorming van de bestemmingsreserve toegelicht en financieel onderbouwd.

In de tabel hierna wordt duidelijk dat de geprognostiseerde netto lasten (lasten minus de overige opbrengsten) stijgen met € 1.302.000. Uit de gevormde bestemmingsreserve effecten rwzi Den Bosch wordt een bedrag ad. € 2.665.000 onttrokken (zie tabel pagina 26). De stijging van de lasten wordt echter ruimschoots gecompenseerd door de hogere belastingen opbrengsten ad. € 3.800.000. Per saldo wordt een positief resultaat verwacht van € 2.498.000.

De stijging van de netto lasten ad. per saldo € 1.302.000 hebben vooral te maken met effecten van de afgesloten Cao; de renovatie van rwzi Den Bosch en hogere kosten als gevolg van het verwerken van meer vervuilingseenheden. Ook zijn er incidentele meevallers zoals een lagere bijdrage aan de BSOB een ontvangen schadevergoeding.

De verwachte belastingopbrengsten worden eveneens bijgesteld. Enkele ontwikkelingen die de belastingopbrengst zowel negatief als positief kunnen beïnvloeden zijn:

- Afhaakproblematiek omtrent de voorzuivering van een industriële lozer leidt tot een hogere anti afhaaksubsidie die ruimschoots wordt gecompenseerd door de hogere VE opbrengsten;
- De harmonisatie in de belastingbestanden leidt tot een bijstelling van de verwachte WOZ waarde;
- Structureel extra vervuilingseenheden binnen waterzuiveringsbeheer.

Per saldo wordt een totaal exploitatieresultaat verwacht van € 2.498.000 voordelig.

t/m juni x € 1.000)	Begroting 2018	Begrotings- wijzigingen	Begroting 2018 (incl. wijzigingen)	Prognose 2018	Afwijking prognose begroting	% afwijking prognose begroting	
Kapitaallasten	36.619		36.619	36.619	0	0,0%	=
Personeelslasten	34.362		34.362	35.125	763	2,2%	N
Goederen & diensten	44.691		44.691	47.348	2.657	5,9%	N
Bijdragen aan derden	6.386		6.386	7.031	645	10,1%	N
Onvoorzien	300		300	300	0	0,0%	=
Toevoegingen reserves	3.637		3.637	3.637	0	0,0%	=
Totaal lasten	125.994		125.994	130.059	4.065	3,2%	
Financiële Baten	380		380	380	0	0,0%	=
Personeelsbaten	708		708	828	120	16,9%	V
Goederen en diensten aan derden	1.319		1.319	1.489	170	12,9%	V
Bijdrage van derden	1.987		1.987	1.987	0	0,0%	=
Geactiveerde lasten	3.472		3.472	3.272	-200	-5,8%	N
Onttrekkingen reserves	3.576		3.576	6.249	2.673	74,7%	V
Totaal overige baten	11.442		11.442	14.205	2.763	24,1%	
Netto lasten (lasten minus overige baten)	114.552		114.552	115.855	1.302	1,1%	N
Waterschapsbelastingen	114.552		114.552	118.352	3.800	3,3%	V
Verwacht saldo 2018			0	-2.498	-2.498	Voordeel	
V = voordeel N = nadeel = begroting is gelijk aan prognose							

1.2 Opbouw Bestuursverslag

De opbouw van het Bestuursverslag begint met een toelichting op vier programma's en één subprogramma. Per (sub)programma worden de afwijkingen ten opzichte van de begroting en eventuele bijzonderheden toegelicht. Per programma is een tabel met prestaties gepresenteerd, waarbij de volgende verklaringen worden gehanteerd. Opgemerkt moet worden dat alleen die prestaties/activiteiten worden genoemd waar zich ontwikkelingen hebben voorgedaan.

	Realisatie verloopt volgens prognose
	Realisatie verloopt vertraagd
	Planning wordt niet gerealiseerd

Van het sub-programma 'Het leveren en organiseren van maatschappelijke meerwaarde' worden de benoemde speerpunten apart toegelicht. Na de toelichting op de programma's volgt de financiële toelichting waarin de stand van zaken tot en met juni wordt toegelicht en een prognose wordt gegeven van het begrotingsresultaat naar kostensoorten.

Een totaaloverzicht met betrekking tot de stand van zaken van de investeringen (per programma) is opgenomen in de paragraaf investeringen

1.3 Leeswijzer

Dit overzicht dient als hulpmiddel voor een gerichte behandeling van het Bestuursverslag in de commissievergaderingen.

Hoofdstuk	Omschrijving	Blz.	Cie AFZ	Cie EB	Cie WB
1	Algemeen	5	X	X	X
2	Veilig en Bewoonbaar Beheergebied	9			X
3	Voldoende Water en Robuust Watersysteem	13			X
4	Gezond en Natuurlijk Water	17		X	X
5	Schoon Water	21		X	
6	Water in bebouwd gebied	29	X	X	X
7	Leveren en organiseren van Maatschappelijke Meerwaarde	33	X		
8	Financiële Toelichting	39	X		
	Bijlagen	51	X	X	X

2 Veilig en Bewoonbaar Beheergebied

Deze paragraaf gaat in op het bieden van bescherming tegen hoge waterstanden op de Maas en het zoveel mogelijk voorkomen van wateroverlast vanuit het regionale watersysteem. Ook het zo goed en snel mogelijk afhandelen van watersysteem gerelateerde calamiteiten wordt hiertoe gerekend.

2.1 Prestaties en activiteiten

Prestaties/Activiteiten	Eenheid	Meerjaren begroting	Begroting 2018	Realisatie 2018	Prognose 2018	
Toetsing primaire keringen	km	110		39	39	
Voorkomen wateroverlast (PJB 209)	ha	436	25	12	14	
Oplossen knelpunten stedelijk gebied:						
<i>Ei van Drunen (PJB 36)</i>	aantal	2	2	0	2	
Verkenningen en beleid voor 2018						
Verkenning Ravenstein Lith: kansrijke alternatieven en voorkeursalternatief		Opstellen				
Verkenning Cuijk-Ravenstein		Voorbereiden				
Plan van aanpak implementatie nieuw waterveiligheidsbeleid		Implementatie				
Verbetering kunstwerken regionale keringen		Uitvoeren				
Invulling activiteiten 'Weer, een uitdaging'		Uitvoeren				
Watak		Opstellen				

Toelichting prestaties en activiteiten

Implementatie Nieuw Waterveiligheidsbeleid

Per 1 januari 2017 is de Waterwet gewijzigd en zijn nieuwe normen voor de primaire waterkeringen opgenomen. Het nieuwe veiligheidsbeleid heeft grote consequenties voor de processen en producten 'waterveiligheid' van het waterschap die betrekking hebben op de primaire waterkeringen. Het nieuwe waterveiligheidsbeleid is gebaseerd op de overstromingsrisicobenadering. Het vraagt een forse kennisontwikkeling van de waterschapmedewerkers, onder andere voor het beheer en onderhoud. Hieraan wordt stapsgewijs gewerkt bij uitvoering van reguliere processen en activiteiten. Zo wordt veel nieuwe kennis opgedaan, intern gedeeld en toegepast in het beheer door mee voorop te lopen in het uitvoeren van de veiligheidsbeoordeling. Ook de aanpassing van de legger in 2018 volgt uit de nieuwe normering en draagt bij aan inzicht in de consequenties zowel intern als extern. De gevraagde input voor de dijkversterking Ravenstein-Lith heeft geleid tot het opstellen van klanteisen voor de toekomstige dijken.

Beoordeling, HWBP en HWBP-verkenningen

Per 1 januari 2017 heeft de nieuwe normering primaire waterkeringen de prioritering in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) veranderd. Vanuit het urgentieprincipe worden eerst de trajecten aangepakt met de grootste afstand tot de nieuwe norm. De impact hiervan voor waterschap Aa en Maas is groot. Een belangrijke indicatie hiervoor is dat van alle primaire waterkeringen langs de Maas de trajecten Cuijk - Ravenstein en Ravenstein - Lith de hoogste norm (1/30.000) hebben gekregen. De kleine dijkkringen 36a Keent en 58 Groeningen hebben juist een relatief lage norm.

De veiligheidsbeoordeling maakt het inzicht in de tekortkoming en daarmee in de urgentie concreet. Voor 2023 moeten alle primaire waterkeringen in Nederland zijn beoordeeld ten opzichte van de nieuwe norm. Gezien de urgente trajecten in het beheergebied is dit voortvarend opgepakt. Medio 2018 is al de helft van het areaal beoordeeld. Het betreft respectievelijk de dijktrajecten 36-3 Ravenstein-Lith, 36-2 Cuijk-Ravenstein en 36-1 Boxmeer-Cuijk. Tot 2021 wordt verder gegaan met de

beoordeling (toetsing van de primaire keringen aan de nieuwe normen) te beginnen met de trajecten benedenstrooms van Lith.

De integrale (HWBP en MIRT) verkenning Ravenstein - Lith wordt voortgezet met het opleveren van kansrijke alternatieven najaar 2018 en de start van het opstellen van een voorkeursalternatief. Deze fase loopt door tot 2020 gevolgd door de planuitwerking in 2021-2022 en uitvoering van de dijkverbetering in 2023-2025. In het HWBP 2019-2024 is de verkenning Cuijk-Ravenstein voor de periode 2019-2022 is opgenomen. Eind 2018 wordt een concreet voorstel inclusief de personele consequenties voor de aanpak van dijktraject Cuijk-Ravenstein voorgelegd. De kosten voor de dijkverbetering worden voor 90 % door het HWBP betaald.

Rijkstoezicht Zorgplicht primaire waterkeringen

Per 1-1-2014 is het algemene toezicht op de primaire waterkeringen opgedragen aan het Rijk, de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT). Op basis van het kader zorgplicht beoordeelt de inspectie de borging van activiteiten voor de primaire keringentaak door het waterschap. In het voorjaar 2018 is waterschap Aa en Maas geïnspecteerd voor een 0-meting. Hieruit blijkt dat we 'in control' zijn. Er zijn enkele aandachtspunten geconstateerd, maar daar is reeds een verbetermaatregel voor getroffen. Zo is het verbeteren van de PDCA cyclus voor kunstwerken opgepakt. Het is een goed resultaat, waarbij de ingezette verbeteringen doorgezet moeten worden.

Regionale keringen

In 2017 is gestart met de voorbereiding van het op orde brengen van circa 15 kunstwerken in de regionale keringen, die in de toetsing zijn afgekeurd. In tegenstelling tot wat in de Programmabegroting werd aangekondigd wordt er in 2018 nog niet gestart met de fysieke werkzaamheden in verband met langere projectvoorbereiding, maar zonder consequenties voor de beoogde einddatum. Het project zal enkele jaren duren.

Invulling activiteiten Weer, een uitdaging

'Weer, een uitdaging' geeft de koers weer hoe Aa en Maas toe wil werken naar een meer robuust watersysteem, dat beter is voorbereid op extreem natte en extreem droge perioden. Vanuit deze strategie wordt voor de langere termijn een gebiedsproces doorlopen met onze partners en werken we in de regio's (noordoost Brabant en de Peelregio) aan een gezamenlijke klimaataanpak. Voor de kortere termijn is in de begroting voor 2018 rekening gehouden met extra budget voor maaien, voor meten, monitoren en het ontsluiten van gegevens, voor procesautomatisering (o.a. automatiseren stuwen / slimmer sturen) en voor extra inzet op het doordenken van mogelijke calamiteitenscenario's. Voorbeelden van activiteiten:

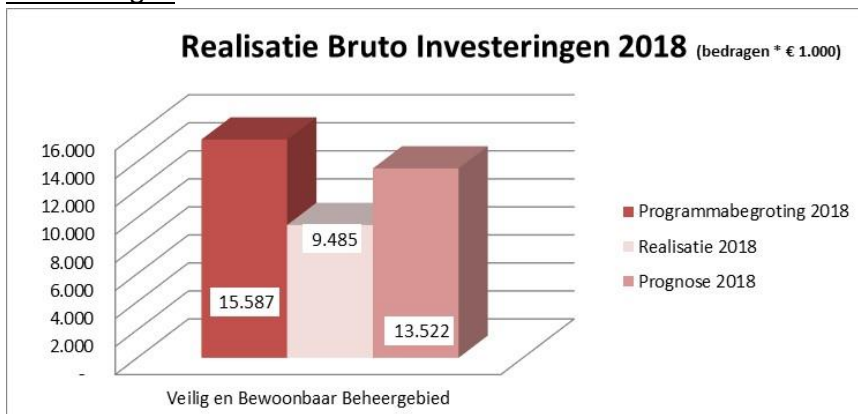
- Onweerstaanbaar Someren
- Operatie wateroverlast Deurne Asten Someren (DAS)
- Klimaat adaptatie Toets

Maatregelen wateroverlast

De totale doelstelling in hectares is naar beneden bijgesteld. Bij de uitvoering van het programma is namelijk gebleken dat op een aantal punten geen maatregelen (meer) nodig waren om aan de norm te voldoen. In 2018 worden naar verwachting 26 ha aan knelpunten opgelost, terwijl bij programmabegroting 25 ha werd verwacht.

2.2 Input begroting 2018

Investeringsen

Exploitatie

Omschrijving	Begroting	Begrotings wijziging 2018	Begroting na wijzigingen 2018	Realisatie 2018	Prognose	Afwijking	Afwijking
Totaal lasten	12.154	0	12.154	5.854	6.300	0	0%
Totaal baten	338	0	338	49	288	0	0%
Saldo lasten en baten	11.816	0	11.816	5.805	6.012	0	

De realisatie qua lasten is 48% en de verwachting is dat het resterende budget nog wordt besteed. De baten blijven enigszins achter, deze worden in de tweede helft van het jaar gerealiseerd.

Stormschade en hoogwater in het begin van het jaar hebben geleid tot het maken van noodzakelijke kosten. Deze onvoorziene herstel- en opruimwerkzaamheden (o.a. het herstellen van taluds, ruimen van omgewaaide bomen) zijn niet begroot. Tezamen met de andere kosten voor calamiteitenbestrijding watersysteem (bijvoorbeeld het ruimen van chemisch afval en ander illegaal gedumpt materiaal) zorgt dit voor een overschrijding van € 85.000. De onvoorziene kosten zullen worden opgevangen binnen het huidig beschikbaar budget.

De vastgestelde afrekening 2017 voor de gemeenschappelijke regeling muskusrattenbestrijding Noord-Brabant resulteert in een voordeel van € 29.620 voor waterschap Aa en Maas.

De kosten van de bijdrage aan de BSOB worden verantwoord in verschillende programma's. Door het toegenomen aantal deelnemers aan de BSOB dalen de kosten voor Aa en Maas. Bij de financiële toelichting wordt de totale kostendaling weergegeven.

3 Voldoende Water en Robuust Watersysteem

Deze paragraaf gaat over het zorgen voor een adequate en duurzame watervoorziening voor de diverse gebruiksfuncties in hun onderlinge samenhang. Waterschap Aa en Maas doet dit door het optimale peil en debiet na te streven in beken, kanalen, sloten én in de ondergrond (voorraadbeheer). Aa en Maas wil voldoende zijn opgewassen tegen weersextremen door te blijven werken aan een robuust en veerkrachtig watersysteem als onderlegger voor een klimaatbestendige ruimtelijke inrichting en landgebruik. Het waterschap maakt afspraken over het Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR) met de omgeving en stemt de inrichting en het beheer van het watersysteem hierop af.

3.1 Prestaties en activiteiten

In 2018 worden diverse prestaties geleverd en concrete activiteiten verricht om de doelstellingen te halen. In onderstaande tabel komen deze prestaties en activiteiten terug.

Prestaties/Activiteiten	Eenheid	Meerjaren begroting	Begroting 2018	Realisatie 2018	Prognose 2018	
Natura 2000; Groote Peel (PJB 43)	ha	2250	753	753		
GGOR landbouw ; GGOR Biezenloop (PJB 46)	ha	61000	7000	0	3100	
Wegwerken baggerachterstand (PJB 53)	km	500	83	40	66	
Verbreden te krappe profielen	km	167	20			
Onderhoud kunstwerken	aantal	205	205		205	
Inspectie kunstwerken:	aantal		13	12	1	
Vervangen stuwen Peelkanaal (PJB 58)	aantal	10	10	10		
Renovatie gemaal Groote Wetering (PJB 69)	aantal	1	1	1		
Renovatie gemaal Veluwe (PJB 65)	aantal	1	1		1	
Renovatie gemaal Bosschesloot (PJB 67)	aantal	1	1	1		
<i>Verkenningen en beleid voor 2018</i>						
Wijzer onderhoud		Uitvoeren				
Klimaat adaptatie (DHZ)		Uitvoeren				
Regionale verdringingsreeks		Vaststellen				
Slim Sturen		Planvorming/Uitvoering				
Beregeningsbeleid		Evaluatie				
Wateraanvoerstrategie		Vaststellen				

Toelichting prestaties en activiteiten

GGOR

Vrijwel alle projecten zijn in planvorming, uitvoering of afgerond. De GGOR in de regio Vinkel-Herperduin worden eind 2018 opgestart. GGOR Biezenloop Zuid wordt dit jaar niet meer gerealiseerd, omdat er voor gekozen is om deelgebied Noord eerst uit te voeren. Het Algemeen Bestuur is hier reeds over geïnformeerd. Dit leidt tot een lagere verwachte prestatie dit jaar.

Cyclisch groot onderhoud

Voor het wegwerken van de baggerachterstand is een investeringskrediet beschikbaar. Op dit moment zijn een aantal lastige en lange trajecten in voorbereiding die soms integraal met andere doelen worden opgepakt. Door deze complexiteit blijven de prestaties wat achter.

Verbreden te krappe profielen/verbetering watersysteem

In 2018 vinden er geen prestaties plaats met betrekking tot deze PI. Verbreden te krappe profielen is gekoppeld aan het realiseren van Natuurvriendelijke oevers (zie programma Gezond en Natuurlijk

water). In juni is door het Algemeen Bestuur een krediet beschikbaar gesteld voor het vervangen van krappe duikers. Inmiddels is een start gemaakt met het treffen van voorbereidingen voor de uitvoering.

Wijzer onderhoud

In 2018 is de uitvoering van Wijzer Onderhoud het 2^e jaar ingegaan. Tot nu toe is 75 kilometer gerealiseerd en 40 kilometer in voorbereiding. In de meeste trajecten komt de omgeving samen met het waterschap tot afspraken. Een enkele keer lukt dit niet en soms wenden inwoners zich met klachten tot het bestuur. Voor 2018 lijkt een EJV van 125 km reëel.

Strategie en optimalisatie wateraanvoer

Met de aanpak wateraanvoer bereiden we ons samen met waterschap Limburg voor op extra water via de Noordervaart. Rijkswaterstaat streeft ernaar begin 2020 de wateraanvoercapaciteit uitgebreid te hebben. De planvorming bij Aa en Maas is in 2018 gereed. Naast eigen financiële middelen zijn er hiervoor middelen uit het Deltafonds benut.

Grote Watervlucht

In 2018 is reeds in het vroege voorjaar een eerste slag gemaakt met het machinaal verwijderen van Grote Watervlucht. Aansluitend is de proef uit 2017 verder opgeschaald met het handmatig verwijderen van Grote Watervlucht uit waterlopen in het Vughtse Gement. Hoewel de aanpak zeer arbeidsintensief is worden kosten voor machinaal verwijderen, transport en verwerking in dit gebied sterk teruggebracht. Of de Grote Watervlucht daadwerkelijk kan worden uitgeroeid is de vraag, de kosten voor de bestrijding zijn naar verwachting aanzienlijk lager dan in voorgaande jaren. In hoeverre hierbij de aanhoudende droogte een rol speelt in de lagere groei is nog onduidelijk.

Slim Sturen

Er wordt dit jaar een kredietaanvraag voorbereid voor het automatiseren van stuwen in het kader van 'Slimmer Sturen'.

Beregeningsbeleid

De evaluatie van het beregeningsbeleid is in volle gang. De evaluatie richt zich zowel op de ontwikkeling in grondwaterstanden, de voortgang van gemaakte afspraken zoals vastgelegd in de intentieovereenkomst (2014) als op de optimalisatie van de ingezette instrumenten (o.a. onttrekkingsverbod, bedrijfswaterplannen). Eind oktober worden de resultaten van de evaluatie op bestuurlijk niveau met de partners besproken. Hierbij zal er ook aandacht zijn voor de extreem droge zomer van dit jaar.

Droogte zomer 2018

Deze zomer hebben we als waterschap ervaren wat de klimaatverandering voor ons betekent. De lange periode van droogte heeft een flinke impact gehad op het functioneren van het watersysteem en de organisatie.

Natuurlijk zijn de gevolgen voor onze klanten en de natuur het grootst. De effecten voor het grondwater en oppervlaktewater waren in het veld zichtbaar, maar riepen en roepen ook veel vragen op.

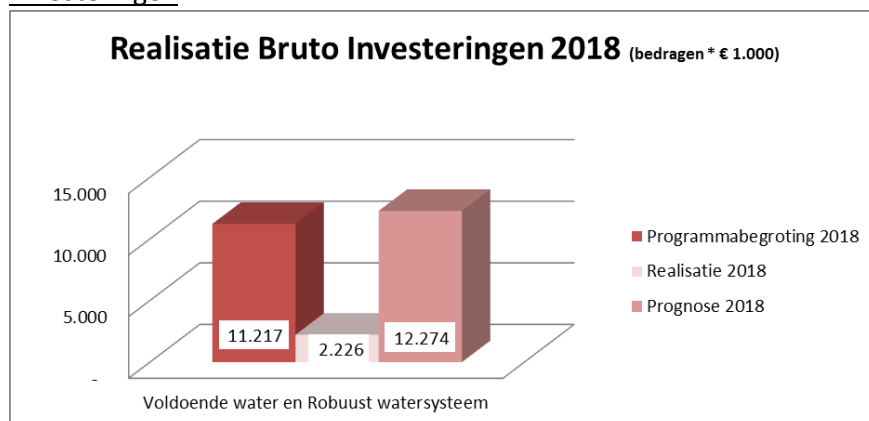
De organisatie is wekenlang druk geweest met deze droogteperiode waardoor regulier werk is blijven liggen. Net zoals na de wateroverlast in 2016 heeft dit gevolgen voor de productie.

De beantwoording van de gestelde vragen vergen ook dit keer capaciteit en deskundigheid.

Beleidsmatig zal de ervaring worden verwerkt in Weer een Uitdaging. In de evaluatie van de droogte dit najaar zullen wij aangeven wat hiervoor nodig is wat betreft middelen en capaciteit.

3.2 Input begroting 2018

Investeringsen

Exploitatie

Omschrijving	Begroting	Begrotings wijziging 2018	Begroting na wijzigingen 2018	Realisatie 2018	Prognose	Afwijking	Afwijking
Totaal lasten	41.202	0	41.202	18.319	22.383	500	1%
Totaal baten	439	0	439	108	331	0	0%
Saldo lasten en baten	40.764	0	40.764	18.211	22.052	500	

De belangrijkste noemenswaardige onderwerpen binnen de lasten en baten hebben betrekking op de aanleg, verbetering en onderhoud van waterlopen, baggeren waterlopen en sanering waterbodems.

Op het gebied van cyclisch groot onderhoud (baggeren en herprofilen) wordt het exploitatiebudget in 2018 overschreden. In de VJN 2018 is aangegeven dat door een evenwichtige kostenverdeling in 2018 en 2019 het baggerbudget voor deze jaren ontoereikend is om de contractuele verplichtingen voor groot onderhoud met de gemeente's-Hertogenbosch na te komen. Daarom wordt voorgesteld om vanuit de reserve voor beide jaren een bedrag van € 500.000 te onttrekken.

Middels de bij het Bestuursverslag bijgevoegde begrotingswijziging, middels een onttrekking uit de egaliseringsreserve watersysteembeheer, worden de extra kosten voor 2018 opgevangen. Voor de dekking van 2019 zal via de jaarverslaglegging, als onderdeel van de resultaatbestemming, een bestemmingsreserve worden gevormd.

Onder andere als gevolg van extra (snoei)werkzaamheden zorgt het groenonderhoud aan de waterlopen voor een overschrijding van € 200.000 en naar verwachting zal deze nog toenemen tot een bedrag van € 350.000. De overschrijding zal worden opgevangen binnen het beschikbare budget. De kosten van de bijdrage aan de BSOB worden verantwoord in verschillende programma's. Door het toegenomen aantal deelnemers aan de BSOB dalen de kosten voor Aa en Maas. Bij de financiële toelichting wordt de totale kostendaling weergegeven.

4 Gezond en Natuurlijk Water

Deze paragraaf gaat in op activiteiten van het waterschap die bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen op het gebied van gezond en natuurlijk water.

4.1 Prestaties en activiteiten

In 2018 worden diverse prestaties geleverd en concrete activiteiten verricht om de doelstellingen te halen. In onderstaande tabel en kaart komen deze prestaties en activiteiten terug.

Prestaties/Activiteiten	Eenheid	Meerjaren begroting	Begroting 2018	Realisatie 2018	Prognose 2018	
Beekherstel:	km	60	7,2	6,2	1,8	
Goorloop Laarbeek (PJB 92)	km		1,8		1,8	
Goorloop Helmond (PJB 85)	km		1,8	1,8		
Dynamisch Beekdal (PJB 13)	km			3,6		
Totaalaanpak Helmond (PJB 81)	km			0,8		
Ecologische verbindingzones:	km	80	7,5	6,2		
Goorloop Helmond (PJB 85)	km		1,8	1,8		
Dynamisch Beekdal (PJB 13)	km			3,6		
Totaalaanpak Helmond (PJB 81)	km			0,8		
Peelkanaal Benedenloop (PJB 97); EVZ Oude Aa Heimolen (PJB 96); EVZ Roode Wetering (PJB 100); Snoertse Plak (PJB 236); De Bundertjes (PJB 234)	km		1,7; 0,5; 2; 0,4; 1,1			
Natuurvriendelijke oevers	km	90	10			
Vispassages:	aantal	80	8	11	3	
Clusterproject vismigratie (PJB 217)	aantal		3	6	3	
Beperken Wateroverlast (PJB 35)	aantal		1	1		
Groote Wetering (PJB 214)	aantal		1	1		
Vervangen stuwen Peelkanaal (PJB 58)	aantal		2	2		
Recreatie	aantal	12	12		12	
<i>Verkenningen en beleid voor 2018</i>						
Watersysteem analyses	Uitvoeren					
Verbreden grondstrategie	Uitvoeren					
Kennisontwikkeling kleinschalige beheer- en inrichtingsmaatregelen	Uitvoeren					
Strategie Landbouw	Uitwerken / Implementeren					
Afvalwaterstrategie - schoon water	Uitwerken / Implementeren					
Inlaatstrategie/Watervedeling - voldoende water	Opstellen					
Kennisontwikkeling waterkwaliteit	Uitvoeren					
Beïnvloeden en stimuleren aanpak diffuse bronnen	Uitvoeren					

Toelichting prestaties en activiteiten

Afwijkingen prestaties EVZ's

Een vijftal evz-trajecten worden later gerealiseerd dan in de Programmabegroting werd verwacht. Oorzaken hiervoor zijn onder andere het gebrek aan grondposities (EVZ Oude Aa Heilmolen), afhankelijkheid van anderen (Snoertse Plak), uitloop als gevolg van explosievenonderzoek (EVZ Peelkanaal Benedenloop) of als gevolg van complexiteit van project (EVZ Roode Wetering en Bundertjes).

Knelpunten vismigratie

De hogere realisatie van het aantal opgeloste knelpunten vismigratie wordt verklaard door overloop van prestaties vanuit 2017 naar 2018.

Natuurvriendelijke oevers

Op dit moment wordt de realisatie van NVO's programmatisch opgepakt middels een clusterproject. Er zijn tot op heden nog geen kilometers gerealiseerd, omdat er vooraf meer inzicht moet komen in de aanpak/inrichting. Dit wordt daarna in het gebied uitgerold. Naar verwachting start in 2019 de uitvoering van het gehele programma.

Instandhouden Natuurlijk Ingerichte Gebieden

Alle gerealiseerde kilometers natuurlijk ingerichte gebieden (beekherstel, EVZ, NVO, totaal zo'n 400 kilometer) worden beheerd en onderhouden conform het beheerplan watersystemen. Hierbij worden een tweetal beheervormen gehanteerd: ontwikkelingsbeheer en instandhoudingsbeheer. Dit wordt vertaald in maaibestekken. In 2018 zijn de maaibestekken voor natuurlijk ingerichte gebieden opnieuw aanbesteed. Deze aanbesteding is in het eerste half jaar van 2018 afgerond.

Voorbereiding Stroomgebiedsbeheerplan Maas 2022 – 2027

In 2019 is in het kader van de planvoorbereiding voor het nieuwe Stroomgebiedsbeheerplan Maas 2022 – 2027 is extra budget benodigd voor de gebiedsprocessen en voor het opstellen, afstemmen en doorrekenen maatregelpakketten van het nieuwe Waterbeheerplan. Een voorlopige inschatting van de voorbereidingskosten bedragen € 100.000. De concrete uitwerking en de consequenties worden het najaar van 2018 duidelijk.

Beïnvloeding, stimulering en samenwerking ter verbetering waterkwaliteit

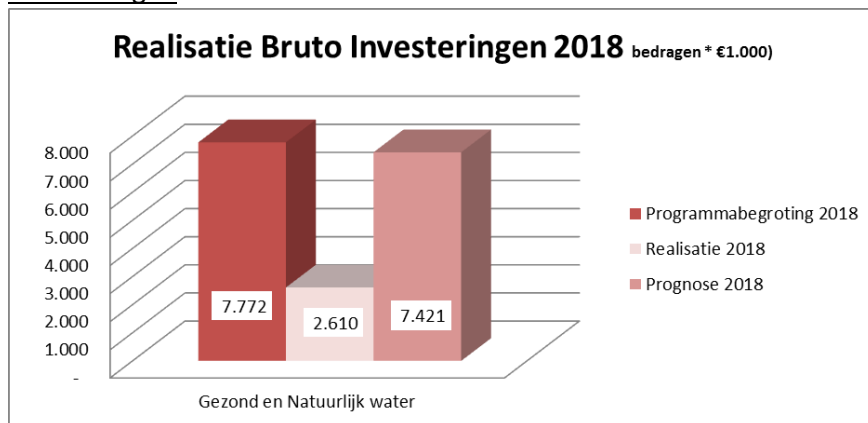
- We sturen mee aan de invulling van de Delta aanpak waterkwaliteit en zoetwater op niveau van de provincie Noord-Brabant, het stroomgebied van de Maas en op landelijke schaal;
- Het waterschap profileert zich als proefregio voor de verbetering van de waterkwaliteit en voert diverse pilots uit om de agrarische sector extra te stimuleren om verbeteringen door te voeren. Tevens is gestart met de uitwerking van de strategie landbouw (met waterkwaliteit).

Onderzoek en kennisontwikkeling waterkwaliteit

- Voor het opstellen van een actueel en adequaat emissiebeheer is het nodig om de probleemstoffen opnieuw in kaart te brengen. Dit gebeurt door reguliere monitoring van bekende stoffen en door specifiek onderzoek naar nieuwe stoffen (o.a. rapportage Brede Screening in de Maasregio opgeleverd);
- Voor geneesmiddelen voeren we metingen uit in het oppervlaktewater en bij RWZI's om inzicht te krijgen in de grootte en de verdeling van de problematiek;
- In het kader van de bronaanpak medicijnen nemen we deel aan de Brabantbrede aanpak (samenwerking provincie, waterschappen e.a.) en dragen we bij aan inzameling geneesmiddelen (bijv. convenant Bernheze). Daarnaast delen we ervaringen met andere waterschappen via deelname werkgroep UvW en zoeken we contacten met de zorgsector voor mogelijke samenwerking op gebied van bronaanpak (o.a. zorgverzekeraars, ziekenhuizen, huisartsen). In dat kader is met partners het event 'Op weg naar drinkbare Maas' georganiseerd op 5 juli.

4.2 Input begroting 2018

Investeringsen

Exploitatie

Omschrijving	Begroting	Begrotings wijziging 2018	Begroting na wijzigingen 2018	Realisatie 2018	Prognose	Afwijking	Afwijking
Totaal lasten	8.606	0	8.606	5.308	3.298	0	0%
Totaal baten	179	0	179	49	130	0	0%
Saldo lasten en baten	8.427	0	8.427	5.260	3.168	0	

De belangrijkste noemenswaardige onderwerpen binnen de lasten en baten zijn:

De kosten van de bijdrage aan de BSOB worden verantwoord in verschillende programma's. Door het toegenomen aantal deelnemers aan de BSOB dalen de kosten voor Aa en Maas. Bij de financiële toelichting wordt de totale kostendaling weergegeven.

5 Schoon Water

Deze paragraaf gaat in op het transporteren en zuiveren van afvalwater. Enerzijds heeft het waterschap een wettelijke taak om het afvalwater zodanig te zuiveren dat de kwaliteit van het effluent voldoet aan de vergunningseisen. Anderzijds stelt het programma zich ten doel deze activiteiten duurzaam en doelmatig uit te voeren. Tevens willen we waar mogelijk en haalbaar energie en grondstoffen terugwinnen uit het afvalwater of slib. We leveren ook een bijdrage aan het realiseren van de waterkwaliteitsdoelen van het ontvangende oppervlaktewater.

5.1 Prestaties en activiteiten

In 2018 worden diverse prestaties geleverd en concrete activiteiten verricht om de doelstellingen te halen. In onderstaande tabel en kaart komen deze prestaties en activiteiten terug.

Prestaties/Activiteiten	Eenheid	Meerjaren begroting	Begroting 2018	Realisatie 2018	Prognose 2018
Uitvoeren wettelijke taak: Zuiveren van afvalwater					
<i>Voldoen aan afname afspraak, operationele beschikbaarheid</i>			> 98	>98	>98
<i>Voldoen aan loingseis tav P per rwzi</i>			j	j	j
<i>Voldoen aan loizingseis tav N per rwzi</i>			j	n*	n*
<i>Verwijdering P over alle rwzi's</i>			>90	>90	>90
<i>Verwijdering N over alle rwzi's</i>			>85	>85	>85
Doelmatige bedrijfsvoering:					
<i>Slibproductie</i>			>22	>22	>22
Duurzame bedrijfsvoering:					
<i>Energie besparing</i>			23	23	23
<i>Energie productie</i>			30	8	20
Winnen energie en grondstoffen					
Productie biogas	m3				
Productie struviet	ton				
Productie cellulose	ton				
Pilot superkritisch vergassen					
Afzetmogelijkheden cellulose					
Verkenningen en beleid voor 2018					
Implementatie afvalwaterstrategie	Implementeren				
renovatie rwzi Oijen	Uitwerken				
planvorming uitbreiding rwzi Land van Cuijk	Opstellen				
Implementere beleid energie-neutraal	Implementeren				
Inspectieplan transportleidingen	Implementeren				
Samenwerking met gemeentes	Uitwerken				
prioritering renovaties rwzi's	Opstellen				
proritering verbetering effluent	Opstellen				
onderbouwen effect effluentmaatregelen op waterkwaliteit	Opstellen				
pilot verwijderen medicijnresten	Uitvoeren				
uitvoeringsprogramma thema verwaarden afvalwater	Opstellen				
accountmanagement bedrijven	Actualiseren				
Plan van aanpak vervanging procesautomatisering	Implementeren				

*) rwzi den Bosch geeft afwijkingen als gevolg van de renovatie. De overige rwzi's voldoen aan de loizingseisen.

Door de aantrekkende economie wordt door de productiebedrijven vanaf 2017 meer geproduceerd. In 2017 is 21.000 VE structureel opgelegd bij productiebedrijven en vanaf 2018 komen daar tenminste nog eens 2.000 VE structureel bij. Vanzelfsprekend nemen hierdoor ook de kosten toe. Dit zijn extra kosten voor energie; chemicaliën en slibverwijdering.

Toelichting prestaties en activiteiten:

- We voldoen aan de doelstelling voor de afnameverplichting. De afnameverplichting voor rwzi Oijen is een aandachtspunt vanwege de conditie van de roosterharken, welke onderdeel uitmaken van het verderop genoemde project instandhouding rwzi Oijen.
- We halen het gewenste gemiddelde verwijderingsrendement voor stikstof (realisatie 84,9%, begroot 85%) en fosfaat (realisatie 91,2%, begroot 90%), met dien verstande dat de stikstofverwijdering op rwzi Den Bosch nog niet voldoet aan de lozingsnorm.
- Uitval van een industriële zuivering heeft geleid tot een hogere belasting en meer slibproductie op rwzi Dinther. In de afgelopen periode is 13% meer vuillast (ie's) aangevoerd en 6% meer afvalwater getransporteerd, dit heeft geleid tot extra opbrengsten (zie paragraaf exploitatie).
- Het droge stofgehalte van slib voldoet aan de doelstelling (gemiddeld 23,3%). Hier is extra op ingezet omdat bij een hoger droge stofgehalte minder slib (in tonnen) afgevoerd hoeft te worden naar de SNB.

Renovatie rwzi Den Bosch

Informatie t.a.v. investering en exploitatie met betrekking tot de renovatie rwzi Den Bosch zijn hier centraal opgenomen in verband met de samenhang van de effecten.

Investeringsproject renovatie:

De realisatie blijft achter bij de verwachte uitgaven in het Projectenboek 2018, met name door de ontwikkelingen bij renovatie rwzi Den Bosch. Als gevolg van verdere uitloop van de planning, is de opleverdatum verschoven naar eind 2019. Daarmee is de prognose voor de uitgaven 2018 verder naar beneden bijgesteld en uitgaven schuiven door naar 2019. In het projectenboek 2018 is rekening gehouden met €20.000.000 aan uitgaven. Op basis van de huidige inzichten zijn de verwachte uitgaven in 2018 € 9.000.000. Dit komt neer op een verwachte realisatie van 45% van de begrote uitgaven in boekjaar 2018. Als gevolg van bovenstaande loopt investeringsproject 'Instandhouding rwzi 's-Hertogenbosch' door tot het investeringsproject Renovatie rwzi 's-Hertogenbosch is afgesloten.

De gistingstanks op rwzi Den Bosch zijn in bedrijf en de gaslevering naar Heineken is opgestart. De binnenkomende persleidingen zijn omgezet naar het nieuwe ontvangwerk. De renovatie van het bedrijfsgebouw is in volle gang. De overige delen van de renovatie van rwzi Den Bosch hebben vertraging opgelopen.

Prestaties en activiteiten:

- Door de latere ingebruikname van de slibgisting op rwzi 's-Hertogenbosch loopt de verwachte slibkoek aanvoer vanuit de rwzi's Oijen, Dinther en Aarle-Rixtel naar de centrale slibverwerking op rwzi 's-Hertogenbosch vertraging op. Gevolgen daarvan in 2018 zijn:
 - Aanzienlijk meer slib moet worden afgevoerd naar de SNB (97.900 ton ten opzichte van 74.800 ton begroot). Extra kosten bedragen ca. €2.152.000.
 - Naar verwachting €400.000 minder aan chemicaliën nodig voor centrale slibverwerking op rwzi 's-Hertogenbosch.
 - Vooralsnog geen intern slibkoek transporten naar de centrale slibverwerking op rwzi 's-Hertogenbosch wat resulteert in €100.000 lagere transportkosten.
 - De biogasproductie komt inmiddels op gang maar de levering van biogas aan Heineken en Afvalstoffendienst loopt achter op de planning. Als gevolg daarvan minder verkoop van biogas. Naar verwachting is de opbrengst €440.000 lager dan begroot. Wanneer de gecontracteerde hoeveelheid biogas in 2018 niet wordt geleverd zal eveneens een boetebeding van circa €52.000 in werking treden.
 - Aanvullend heeft bovenstaande ook tot gevolg dat de eigen energieopwekking (8%) lager is dan begroot.

- Om de renovatie van rwzi Den Bosch niet nog verder te vertragen is een tijdelijke verruiming van de lozingsnorm voor stikstof aangevraagd om zo snel mogelijk de benodigde werkzaamheden uit te kunnen voeren om weer te voldoen aan de lozingsnorm.

Voortgang overige investeringsprojecten

De volgende projecten zijn opgeleverd:

- Ombouw slibbuffer Rwzi Dinther
- Slibscheiding rwzi Oijen
- Renovatie transportleiding Beek en Donk/'t Broek
- Renovatie transportleiding Gemert/'t Broek

De voorbereiding van de renovatie van rwzi Oijen is gestart met de selectie van een ingenieursbureau dat het ontwerp gaat maken, eerste stap is het opstellen van de scope van het project. Deze wordt 2e helft 2018 aan het bestuur voorgelegd.

Het masterplan vervangen procesautomatisering vordert volgens planning: de vervanging op rwzi Asten en Aarle-Rixtel is nagenoeg afgerond. In afwachting van de uitbreiding Land van Cuijk krijgt de procesautomatisering daar voorsnog alleen een upgrade.

Dit jaar wordt extra geïnvesteerd in maatregelen rondom cyber security. Zo worden diverse systemen (bijvoorbeeld voor de aansturing van gemalen), die door de leverancier niet meer van veiligheids-up dates worden voorzien, vervangen. Naast investeringen zijn er ook exploitatiekosten om systemen te onderhouden en van de beschikbare veiligheids-up dates te voorzien. Door her prioritering worden dit jaar deze kosten gedekt vanuit de exploitatiebegroting.

Implementatie afvalwaterstrategie

Thema verbeteren effluentkwaliteit

De voorbereiding van de technologiepilot voor de verwijdering van organische microverontreinigingen, waaronder medicijnresten, is in volle gang. Gedurende de pilot wordt de verwijdering van organische microverontreinigingen door oxidatieve technieken bepaald. Hiervoor is een financiële bijdrage van € 400.000 door het Ministerie van I&W toegezegd bovenop de € 400.000 die Aa en Maas begroot heeft. Op basis van een succesvolle aanbesteding zijn twee leveranciers geselecteerd voor respectievelijk de ozon-installatie (met biologische nabehandeling) en de UV-H2O2 installatie. Er is een meetprogramma opgesteld dat wordt afgestemd met het Ministerie van I&W en Stowa om later resultaten te kunnen vergelijken met andere studies.

In het kader van de Schone Maaswaterketen is een regionale uitwerking van de landelijke hotspotanalyse geneesmiddelen gereed gekomen. Daarnaast is een tussentijdse rapportage van het meetprogramma van Aa en Maas gereed. Hierin zijn metingen gerapporteerd van influent en effluent en de oppervlaktewaterkwaliteit boven- en benedenstrooms van de rwzi. Deze studies vormen een bevestiging van de landelijke hotspotanalyse dat in ieder geval rwzi's Aarle-Rixtel, Dinther en Oijen als hotspot beschouwd mogen worden. De bevindingen worden 4e kwartaal gerapporteerd aan de Commissie Emissiebeheer.

Thema verwaarden afvalwater

De pilotinstallatie superkritisch vergassen is geïnstalleerd op rwzi Dinther. Tevens is de samenwerkingsovereenkomst getekend met de deelnemende partijen. Door technische problemen heeft het onderzoeksprogramma enige vertraging opgelopen.

In samenwerking met Aquaminerals en de zogenaamde kopgroep cellulose waar meerdere waterschappen aan deelnemen wordt gezocht naar een afzet voor cellulose. Er zijn nu twee serieuze kandidaten. In de tussentijd wordt het zeefgoed van de fijnzeefinstallatie van rwzi Aarle-Rixtel gecomposteerd om de afvoer naar SNB te minimaliseren.

Door de vertraging in de renovatie van rwzi Den Bosch wordt momenteel minder struviet geproduceerd dan verwacht.

Thema Wettelijke Taak

- De slib scheiding op rwzi Oijen is gereed. De verwachting is dat de verbetering van de effluentkwaliteit (fosforverwijdering) 2e helft 2018 zichtbaar wordt. Hiermee gaan we naar verwachting op rwzi Oijen voldoen aan de grenswaarden voor N en P van het Activiteitenbesluit Milieubeheer.
- In het kader van het optimaliseren van de zuivering worden twee pilots gestart met intelligente procesbesturing, op rwzi Oijen (lineaire regressie) en rwzi Aarle-Rixtel (kunstmatige intelligentie). Er worden biotectoren geïnstalleerd op het effluent van de zuiveringen om (semi) online kwaliteit van het effluent te bewaken en bij te kunnen sturen op fosfor, stikstof en CZV. De aanschaf van biotectoren wordt komende periode aanbesteed. Dank zij de biotector op het influent van rwzi Oijen is vroegtijdig een voor het zuiveringsproces versturende lozing van fosfaat geconstateerd. Hierdoor was de bron snel opgespoord, een overschrijding van de vergunning voorkomen en is het waterschap in gesprek met betrokken partijen voor een oplossing. Op elk van de rwzi's wordt dit jaar een biotector in het influent geplaatst.
- Er is gestart met beluchten van te ontwateren slib op rwzi Dinther, het is nog niet duidelijk welke kwaliteitsverbetering dat oplevert. Daarna is uitrol naar andere rwzi's mogelijk.

Thema samenwerken in de afvalwaterketen

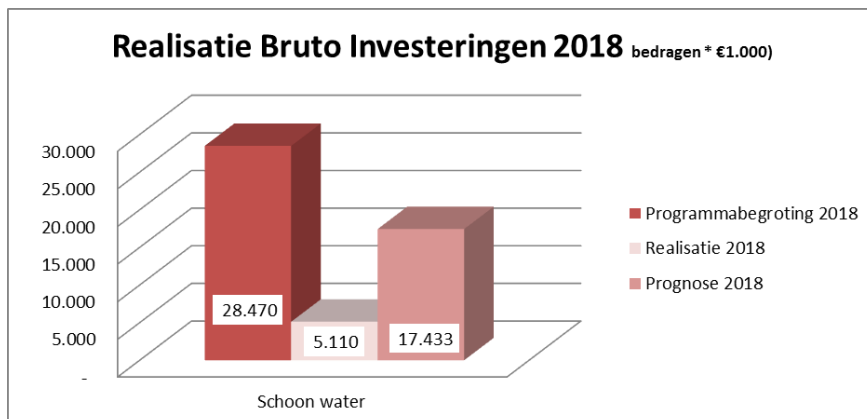
- Binnen de werkeenheid Brabantse Peel gemeenten wordt gewerkt aan de realisatie van een gezamenlijke database. Met deze gezamenlijke database wordt het mogelijk om inzicht in de werking van de afvalwaterketen te vergroten. Met de Brabantse Peelgemeenten is tevens een project gestart om te komen tot een bouwsteen voor het waterdomein die gebruikt kan worden bij het opstellen van omgevingsvisies, programma's en omgevingsplannen. Daarnaast wordt met de gemeentes Deurne, Asten en Someren gewerkt aan stresstest om wateroverlast inzichtelijk te maken naar aanleiding van de hevige neerslag in juni 2016. Binnen de werkeenheid Land van Cuijk wordt met de gemeente Boxmeer aan eenzelfde traject gewerkt. Binnen de werkgroep Klimaatbestendig Land van Cuijk wordt gewerkt aan het opstellen van een visie met bijbehorend uitvoeringsprogramma.
- In samenwerking met de gemeentes in de werkeenheid AS50+ wordt een meet- en monitoringprogramma opgesteld om de afvalwaterketen te kunnen optimaliseren. In de afgelopen periode is hier een goede start mee gemaakt.
- Met de gemeente Den Bosch worden gesprekken gevoerd om de sturing van de gemeentelijke rioolgemalen af te stemmen op de bedrijfsvoering van rwzi Den Bosch.
- Binnen de werkeenheden AS50+ en Meierij is een initiatief gestart met als doel om te komen tot uniforme invulling klimaatstresstest voor regio NOB.

Energieopwekking i.v.m. de ambitie energie neutraal Aa en Maas

Om invulling te geven aan de ambitie om in 2030 als waterschap energie-neutraal te zijn is een potentieel studie uitgewerkt om eigen energie op te wekken.

5.2 Input begroting 2018

Investerings

De realisatie tot met juni wordt voornamelijk bepaald door onderstaande investeringsprojecten:

- Renovatie rwzi 's-Hertogenbosch (zie voorgaande)

Overige investeringen:

- Transportleiding Beek Donk en Rg Broek
- Vervangen procesautomatisering rwzi Aarle-Rixtel en Asten
- Ombouw sliblijn rwzi Oijen
- Instandhouding rwzi 's-Hertogenbosch
- Renovatie en uitbreiding rwzi Oijen
- Groen gas levering 's-Hertogenbosch

De realisatie blijft achter bij de verwachte uitgaven in het Projectenboek 2018, met name door de ontwikkelingen bij renovatie rwzi Den Bosch.

In het projectenboek 2018 was rekening gehouden met €7.770.000 aan uitgaven. Op basis van de huidige inzichten zijn de verwachte uitgaven voor Schoon water exclusief Renovatie rwzi 's-Hertogenbosch €5.500.000. Dit komt neer op een verwachte realisatie van 71%. De lagere realisatie wordt veroorzaakt door de aangepaste planning in de investeringsprojecten, Renovatie rwzi Oijen en TPL Cuijk Haven. Door de aangepaste prognose voor de toename van een industriële lozing is het investeringsproject toekomstbestendigheid rwzi Land van Cuijk naar achteren geschoven.

Onderstaande investeringsprojecten zijn in 2018 opgeleverd:

- Ombouw slibbuffer Rwzi Dinther
- Slibscheiding rwzi Oijen
- Renovatie transportleiding Beek en Donk - 't Broek
- Renovatie transportleiding Gemert - 't Broek

Exploitatie

Tabel 1: Exploitatie (*€ 1.000)

Omschrijving	Begroting	Begrotings wijziging 2018	Begroting na wijzigingen 2018	Realisatie 2018	Prognose	Afwijking	Afwijking
Totaal lasten	55.982	0	55.982	25.032	28.277	2673	5%
Totaal baten	3.706	0	3.706	1.899	1.807	0	0%
Saldo lasten en baten	52.276	0	52.276	23.133	26.471	2.673	

De realisatie van de goederen en diensten is 35 %.

De belangrijkste noemenswaardige onderwerpen binnen de lasten en baten van het Programma Schoon Water hebben voornamelijk te maken met de vertraging van de Renovatie van rwzi 's-Hertogenbosch:

Bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch

Voorgesteld wordt een bestemmingsreserve te vormen en de kosten van de effecten van de renovatie van rwzi Den Bosch, inclusief de extra kosten voor de slibafvoer aan SNB, ten laste van bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch te brengen.

Door het instellen van een bestemmingsreserve ten laste van de egaliseringsreserve zuiveren blijft de omvang van het eigen vermogen onveranderd. De begrotingswijziging heeft daarentegen wel invloed op het eigen vermogen.

Als onderdeel van deze Burap 2018 wordt een begrotingswijziging voorgesteld waarbij het Algemeen Bestuur gevraagd om met het volgende in te stemmen:

- een bedrag ad. € 4.873.640 te onttrekken aan de egaliseringsreserve Waterzuiveringsbeheer
- een bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch in te stellen ad. € 4.873.640.

De egaliseringsreserve waterzuiveringsbeheer is na het vormen van de bestemmingsreserve nog altijd ruim hoger dan hetgeen in het financieel beleid van Aa en Maas is opgenomen t.a.v. de minimum omvang van de egaliseringsreserve.

Betreffende de rechtmatigheid kan worden aangegeven dat het Algemeen Bestuur bevoegd is om een bestemmingsreserve in te stellen. De accountant van Aa en Maas kan instemmen met het vormen van een bestemmingsreserve voor deze kosten.

De bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi den Bosch wordt gevormd voor de extra kosten die ontstaan in 2018 en 2019 als gevolg van diverse kosten t.a.v. slibafvoer en verwerking door SNB (hogere kosten voor de werking per ton slib en tonnage slibafvoer); boetes als gevolg van het niet nakomen van contractuele afspraken; gederfde inkomsten door lagere opbrengsten biogas en tenslotte extra energiekosten. In het schema hierna worden de kosten per jaar weergegeven.

BURAP 2018 / BEGROTING 2019 (t.o.v. VJN 2018)	Jaar:	2018	2019	Totaal
Extra kosten hogere slibafzet SNB (incl. lagere ontwerpwaarde slibprognose)		2.152.000	1.791.000	3.943.000
Herziene kostenverdeelstelsystematiek SNB		521.000		521.000
Lagere opbrengst biogas rwzi Den Bosch		440.000	256.800	696.800
Contractuele boete biogas rwzi Den Bosch		52.000	57.070	109.070
Extra kosten energie en restwarmte			103.770	103.770
Minder chemicaliën slibverwerking rwzi Den Bosch		-400.000		-400.000
Lagere kosten door vertraging intern transportkosten slibkoek		-100.000		-100.000
		2.665.000	2.208.640	4.873.640

SNB

Waterschap Aa en Maas was voor 2018 uitgegaan van 74.800 ton slibkoek en hiervoor is een bedrag van € 5.030.000 opgenomen in de Begroting 2018. Door fijnzeefmateriaal van rwzi Aarle-Rixtel via Aquamineralen af te voeren en slibkoek zo goed mogelijk te ontwateren worden mogelijkheden benut

om de aanvoer van slib en overig materiaal naar SNB te beperken. Volgens de meest actuele slibprognose in de kwartaalrapportage II SNB 2018 wordt desondanks vanuit waterschap Aa en Maas een slibaanlevering voor geheel 2018 voorzien van circa 97.900 ton en dit resulteert in € 7.182.000 aan kosten. In deze Bestuursrapportage wordt een begrotingswijziging voorgesteld om de additionele kosten van SNB van € 2.152.000 te financieren.

Tot slot wordt opgemerkt dat de aandeelhouders van de SNB nog altijd in gesprek zijn over de te hanteren kostenverdeelsleutels. Hierover is reeds melding gemaakt in de risicoparagraaf. Mede onder invloed van het behaalde incidentele negatieve resultaat op slibverwerking van derden, als gevolg van meer dan begrote slibaanleveringen vanuit onder andere waterschap Aa en Maas, lopen er gesprekken over de houdbaarheid van de huidige vastgestelde kostenverdeelsleutels. De resultaten van de gesprekken en de financiële gevolgen zijn onzeker. Afhankelijk van de afspraken over de te hanteren kostenverdeelsleutels kunnen extra kosten voor rekening van Aa en Maas komen van naar verwachting € 521.000 over 2017 welke ten laste van boekjaar 2018 komen. Ook voor deze additionele kosten worden onderdeel van de begrotingswijziging. Met ingang van 2018 zal een nieuwe kostenverdeling worden opgesteld en de uitkomsten hiervan zijn nog niet bekend.

Elektra

Het werkelijk elektriciteitsverbruik is hoger dan begroot als gevolg van het verwerken van meer vervuilingseenheden, aanvoer van meer afvalwater en als gevolg van verbruikers die we recent in dienst hebben genomen maar die niet in de begroting zijn opgenomen zoals o.a. fijn zeef installatie op Aarle-Rixtel, proef medicijnresten op Aarle-Rixtel en proef superkritisch vergassen op rwzi Dinther. Voor vervuilingseenheden betreft het € 200.000 voor hogere aanvoer betreft het € 75.000 en voor nieuwe verbruikers betreft dit € 50.000. Dit leidt tot een verwachte verhoging van € 325.000 aan elektriciteitskosten. Deze € 325.000 extra energiekosten maken onderdeel uit van de begrotingswijziging.

Anti-afhaaksubsidie

Met ingang van 2017 wordt een anti afhaaksubsidie verstrekt om een grote lozer aangehaakt te houden voor de toekomst en hiervoor is een bedrag van € 680.000 opgenomen in de Begroting 2018. Doordat er meer Ve's worden aangeleverd dan werd verwacht stijgt niet alleen de extra opbrengst maar ook de vergoeding van de anti afhaaksubsidie. De stijging van € 145.000 anti afhaaksubsidie wordt in ruime mate gecompenseerd door extra VE inkomsten bij de BSOB ad. € 1.800.000 (zie opbrengsten). De extra kosten voor de anti afhaaksubsidie ad. € 145.000 worden onderdeel van de begrotingswijziging.

Calamiteit rwzi Aarle-Rixtel

In 2017 heeft een calamiteit plaatsgevonden op rwzi Aarle-Rixtel. Een bedrijf is hiervoor aansprakelijk gesteld. In 2018 heeft de uitspraak plaatsgevonden en middels een vaststellingsovereenkomst is een bedrag van € 170.000 ontvangen ter compensatie.

Rwzi Dinther

Naar aanleiding van problemen van de zuivering van een grote industriële lozer is op rwzi Dinther meer afvalwater gezuiverd. Dit heeft geresulteerd in € 75.000 extra kosten. Deze worden ruimschoots gecompenseerd door de extra VE's die ontvangen worden via de BSOB. De € 75.000 extra lasten worden onderdeel van de begrotingswijziging.

6 Water in bebouwd gebied

In het bebouwde gebied spelen onderwerpen van alle programma's uit deze begroting. Er ligt een opgave om de kans op wateroverlast te beperken, er liggen opgaven rond voldoende water en om te komen tot een gezond en robuust watersysteem en er ligt een sterke link met de afvalwaterketen.

6.1 Prestaties en activiteiten

In 2018 worden diverse prestaties geleverd en concrete activiteiten verricht om de doelstellingen te halen. In onderstaande tabel en kaart komen deze prestaties en activiteiten terug.

Tabel 2: Prestaties / activiteiten

Prestaties/Activiteiten	Eenheid	Meerjaren begroting	Begroting 2018	Realisatie 2018	Prognose 2018
Actualiseren beleidskaders water in bebouwd gebied	Stuks	6	1		2
Gezondheid:					
<i>Oplossen knelpunten riooloverstorten</i>	Stuks	5	1	2	
<i>Waterkwaliteit, gezondheid en beleving en bebouwd gebied</i>	Maatregel	5	1	1	
Klimaat:					
<i>Klimaatstresstesten/ Klimaat visie in de subregio</i>	Stuks	2			
<i>Brabantse Peel</i>			1		
<i>Land van Cuijk</i>			1		1
<i>As 50+</i>					1
<i>Meierij</i>					1
Duurzaam en circulair:					
<i>Pilot decentraal zuiveren</i>	Stuks	1	1		1
<i>Inrichten meetlocaties Meten en Monitoren in de keten</i>	Stuks	4	1		1
<i>Integraal project modelleren keten - systeem</i>	Stuks	4	1		1
Groen Blauw:					
<i>Vergroenen bedrijventerreinen</i>	Stuks	4	1		1
<i>De Toekomst van Brabant, groene schoolpleinen</i>	Stuks	60	15	13	2
<i>Projecten met woningstichtingen gerealiseerd</i>	Stuks	4	1		1
Oplossen knelpunten stedelijk gebied					
<i>Verkenningen en beleid voor 2018:</i>					
Ambitiebepaling & Strategie bebouwd gebied	Uitwerken				
Beleidskader bebouwd gebied:					
<i>Waterkwaliteitsspoor onderdeel riooloverstorten</i>	Actualiseren				
<i>Waterkwaliteit en beleving in bebouwd gebied</i>	Actualiseren				
Gezondheid:					
<i>Toolbox gezondheid via Brabantse Health deal</i>	Uitwerken				
<i>Blue Zone Oss</i>	Uitwerken				
<i>Gezonde Maashorst</i>	Verkennen				
<i>Positieve gezondheid Noordelijke Maasvallei</i>	Verkennen				
Klimaat:					
<i>Platform "Samen klimaat bestendig" (rainproof)</i>	Uitwerken				
<i>Livinglab Klimaat Bestendig Land van Cuijk</i>	Actualiseren				
<i>Gecombineerde aanpak Klimaat Adaptatie en Mitigatie</i>	Verkennen				

Toelichting prestaties en activiteiten

Algemeen

Actualisatie beleidskader – (2x) zowel de strategie gebouwde omgeving als ook de uitgangspunten notitie waterkwaliteit gezondheid en beleving zijn in ontwikkeling.

Gezondheid

Oplossen knelpunten riooloverstorten (2x) de oorspronkelijke knelpunten zijn inmiddels opgelost, hiermee is het project afgerond, n.a.v. de wateroverlast 2016 zijn een aantal nieuwe knelpunten (kwalitatief en kwantitatief) bovengekomen die in de afgelopen periode zijn verholpen. Vb. Slievenestraat Someren en Vlier Deurne. Saxe Gotha is in onderzoek.

Waterkwaliteit gezondheid en beleving (1x) dit project is inmiddels afgerond alle knelpunten zijn opgelost en geëvalueerd, als spin off hiervan is het waterschap al door twee gemeenten benaderd om te ondersteunen bij een watersysteemtoets. De verwachting is dat het waterschap de komende jaren hiervoor vaker benaderd gaat worden. Vb. 's-Hertogenbosch watersysteem analyse de Heinis.

Klimaat

Klimaatstress testen – klimaat visie's in de subregio – Beoogd is om n.a.v. de stress test light in Noord Oost Brabant (2016) en Metropool Regio Eindhoven (MRE) (2017) een verdiepende stress test uit te werken op (sub) Regionaal niveau. Binnen de regio Noord Oost Brabant is inmiddels een project gestart om voor de regio NOB (subregio's Meierij, As 50+ en Land van Cuijk) deze verdiepende stress test nader vorm te geven.

Duurzaam / circulair

Pilot decentraal zuiveren - in het kader van de verduurzaming sanitatie in de gebouwde omgeving zijn we als partner aangehaakt bij het I-aqua traject van de gemeente Bernheze die onderzoek doet naar nieuwe alternatieven voor drukriolering in de bebouwing in het buitengebied. Daarnaast zullen dit jaar de eerste gesprekken plaats vinden rondom Brainport Smart District (BSD) in Helmond in hoeverre andere vormen van sanitatie kansrijk kunnen zijn voor deze nieuwe wijk van de toekomst.

Inrichten meetlocaties meten en monitoren – Monitoring Oploo bijna afgerond. Effectmonitoring stadswateren / herijking WSA (heringerichte wateren). Binnenkort wordt gestart met een monitoringstraject voor de Goorloop bij Helmond waar een nauwe relatie ligt met de gemeentelijke overstorten.

Integraal project modelleren keten –systeem - De 10 knelpunten die uit de wateroverlast 2016 naar voren zijn gekomen als gezamenlijke opgave tussen gemeente en waterschap zijn grotendeels uitgevoerd of opgepakt binnen reguliere werkzaamheden. De samenwerking tussen het waterschap en de gemeenten Deurne, Asten en Someren is daarmee verschoven naar de uitvoering van een gezamenlijke DAS modellering. Rekenresultaten worden eind 2018 verwacht. Ook in Boxmeer wordt nagedacht over een dergelijke gezamenlijke rekenexercitie.

Groen / Blauw

Vergroenen bedrijventerreinen – op bedrijventerrein Pettelaarpark organiseert Dura Vermeer een bijeenkomst om te verkennen hoe dit bedrijventerrein te verduurzamen. Aa en Maas, gemeente en provincie zijn betrokken

De toekomst van Brabant – schoolpleinen van de toekomst - op dit moment (halverwege het jaar) is de regeling Brabant breed al overvraagd. Gedacht werd aan 50 schoolpleinen Brabant breed per jaar, waarvan ca. 15 (per jaar) in het beheergebied van Aa en Maas. Voor nu zijn er al 54 aanvragen Brabant breed binnen en 13 binnen Aa en Maas, daarnaast worden ook nog 2 scholen vanuit de ontwerpwedstrijd in Helmond aangepakt. Voorgesteld wordt om de financiële middelen voor 2019 een jaar naar voren te halen.

Projecten met woningstichtingen gerealiseerd – In de gemeente Oss is inmiddels een project voor geveltuinten afgerond. Tevens wordt gesproken over diverse vervolgprojecten met andere woningstichtingen ook in andere gemeenten. Voorbeelden zijn Brabant Wonen, Mooiland, Area en Wocom in de gemeenten 's-Hertogenbosch, Oss, Uden, Someren.

Toelichting op de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2018

- In het kader van het verwachte Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) zet de regio Zuidoost Nederland zich in 2018 met concrete projecten ook in de bebouwde omgeving in om als proeftuin te dienen voor heel Nederland;
- Op dit moment wordt er gewerkt aan een gezamenlijk bod door de regio Zuidoost Nederland. Via de “werkeenheden” afvalwaterketen (sub regio's) worden hiervoor concrete projecten uit het gebied opgehaald die regionaal in één programma bijeen worden gebracht om het
- Zoals ook al is benoemd bij het programma Veilig en Bewoonbaar starten we binnen ons beheergebied een omgevingsproces op: ‘Weer, een uitdaging’ –dit past binnen de landelijke verwachte aanpak voor Ruimtelijke Adaptatie. Dit proces leidt tot een gezamenlijk programma met maatregelen gericht op het komen tot een klimaatrobuust systeem –zeker ook binnen bebouwd gebied;
- Samen met de gemeente Oss zijn is het “weerberaad Oss” opgestart dit moet in 2018 leiden tot een gezamenlijk programma met diverse partijen in de gemeente Oss. Tevens is gestart met de vernieuwde aanpak “Klimaatbestendig Land van Cuijk 3.0”.
- We grijpen kansen voor concrete projecten samen met de partners in het bebouwd gebied rondom het thema Gezondheid en Beleving. Dit kan vanuit de roadmap en toolbox van de Brabantse Health Deal;
- Inmiddels zit het eerste deel van de Brabantse Health Deal (BHD) in een afrondende fase. Daarmee worden binnenkort ook de roadmap en toolbox opgeleverd. Gelijktijdig is een nieuwe subsidie aanvraag via ZonMW in gang gezet om in 2018 – 2019 te starten met spoor 3 en 4 van de BHD, te weten de participatieve projecten en de kennis deling. De Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie (ZonMw) is een financieringsorganisatie van innovatie en onderzoek in de gezondheidszorg.
- We zetten in op vermindering van de afwenteling van water uit bebouwd gebied en zetten er op in om daarmee ook direct bij te dragen aan het vergroenen van bedrijventerreinen en de versterking van groenblauwe verbindingen tussen stad en ommeland;
- Vanaf 1 januari is het regionaal programma klimaatadaptatie van de regio NoordOostBrabant gestart. Dit bevat de onderdelen klimaatstresstesten, robuuste beeklandschappen, sponswerking bodem en “waterbewust”. De laatste betreft een “rainproof” achtige aanpak. Een onderdeel bedrijventerreinen zal naar alle waarschijnlijkheid vanuit de regio Noord Oost Brabant worden opgepakt in 2019.
- In aanloop naar de nieuwe Omgevingswet, zal in 2018 gestart moeten worden met de integratieslag tussen gemeentelijke en de waterschap verordeningen.
- In onder meer de As 50 + gemeenten en in de Brabantse Peel lopen trajecten tussen waterschap en gemeenten om naar een gezamenlijke “wateronderlegger” voor de gemeentelijke omgevingsvisies te komen. Deze trajecten zijn inmiddels gestart.
- Samen met de As 50 + gemeenten is een bewustzijns communicatie programma onder de noemer “Operatie Steenbreek” gestart.
- In februari heeft het waterschap samen met gemeenten op de tuinbeurs ‘Tuinidee 2018’ gestaan met een stand over vergroening van de eigen woning&omgeving.
- De eigen website heeft een thema pagina “klimaat” gekregen met uitgebreide aandacht voor het stedelijke gebied en wat daarin specifiek de doelgroepen inwoners, scholen en bedrijven kunnen doen.

De regie tot handelen in bebouwd gebied ligt maar voor een beperkt deel bij het waterschap en voor de middelen om te investeren zijn wij bijna volledig afhankelijk van onze partners. Daar waar mogelijk zullen we onze eigen investeringen in watersysteem en de waterketen koppelen aan de opgaven van anderen in het bebouwde gebied.

Daarnaast willen we meeliften op mogelijke investeringen in het kader van:

- Delta aanpak waterkwaliteit en zoet water voor de waterkwaliteit en gezondheid aspecten in en rond de stad;
- Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie voor ruimtelijke opgaven en klimaat adaptieve maatregelen;
- Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ) voor het tegen gaan van droogte en vergroten van de sponswerking van de stad door het versterken van groen blauwe structuren;
- Dynamische Uitvoering Agenda (DUA) van het Provinciaal Milieu en Waterplan (PMWP) voor het circulair omgaan met water, energie en grondstoffen. Dit doen we door aan te haken op de duurzaamheidsagenda van de provincie.

7 Leveren en Organiseren van Maatschappelijke Meerwaarde

Diverse activiteiten van het waterschap zijn overkoepelend over de inhoudelijke programma's. Bovendien is Aa en Maas er niet alleen om haar eigen waterdoelen te realiseren, maar heeft Aa en Maas ook een maatschappelijke rol. Hier gaat deze paragraaf op in.

7.1 Prestaties en activiteiten

Organisatieontwikkeling

- Vanuit het organisatieontwikkeltraject MOOi wordt gericht gewerkt aan een betere samenwerking, zowel binnen als buiten Aa en Maas. Eén van de ontwikkelingen die is ingezet om die verbetering te bewerkstelligen is het werken in gebiedsteams. Een vast team met medewerkers vanuit onder andere de projectenafdeling, district en beleid werkt aan alle opgaven in een gebied. Zo heeft dit team het totaaloverzicht over wat er speelt en nodig is in een gebied.
- In 2018 zijn de eerste ervaringen opgedaan met Slimmer werken: er zijn nieuwe, flexibele, werkvormen geïntroduceerd zoals scrum en agile. Ook hebben de (eigen) facilitators interne trajecten begeleid als evaluaties, werksessies en workshops.
- Arbeidsmarktkrapte is voelbaar, door het inzetten van BBL trajecten op specifieke functies en het veelvuldig gebruik maken van stagiairs en deelname aan trainee programma's lopen we nog niet tegen structurele problemen aan. Wel is er een werkgroep Aantrekkelijk werkgeverschap ingericht die zich richt op het onderwerp toenemende krapte op de arbeidsmarkt.
- Vanuit de werkgroep vitaliteit is ingezet op bewustwording van gezondheid. Er zijn workshops georganiseerd rond thema's slaap, voeding en bewegen.

Samenwerking met partners/Externe ontwikkelingen

Nationaal

- In februari is het Interbestuurlijk Programma (IBP) ondertekend. In het IBP hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen afspraken gemaakt over de samenwerking en over inhoudelijke onderwerpen zoals klimaat, wonen en economie.

Regionaal

- Samenwerking op regionaal niveau gebeurt vooral binnen de regionale samenwerking Noordooost Brabant (partner in Agrifood Capital), het MRE, innovatiehuis de Peel, BrabantStad en de werkeenheden afvalwaterketen.
- In de regio NOB is eind 2017 n.a.v. de uitgevoerde MTR gekozen voor drie prioritaire thema's: 'transitie landbouw', 'klimaat en energie', 'voeding en gezondheid'. Als waterschap leveren we concrete inzet op het klimaat en energieprogramma. Daarnaast levert het waterschap de programmamanager voor transitie landbouw.
- Ook in het MRE en de Peel leveren we onze bijdrage en inzet m.b.t. het (door)ontwikkelen van regionale klimaatprogramma's met als doel tot concrete uitvoeringsprojecten te komen met andere partners in de netwerken.
- Op 4 juni heeft de klimaattop Zuid plaatsgevonden. De opbrengst van de top is opgenomen in een 'Slot- en Startakkoord Klimaatstroom Zuid'. Dit akkoord bevat afspraken en initiatieven op het gebied van energie, klimaatadaptatie, landbouw, circulariteit en bebouwd gebied. Het akkoord is aangeboden aan het rijk met de vraag om zich aan te sluiten en bij te dragen.

Integrale gebiedsontwikkelingen

- Net als de afgelopen jaren realiseren wij veel van onze doelen via een integrale gebiedsaanpak. Enkele resultaten op dit vlak die in de eerste helft van 2018 zijn bereikt zijn de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Waterboulevard Laarbeek-Helmond, vaststelling van het ontwerp-projectplan Waterwet voor Leegveld (Natura2000), vaststelling van het ontwerp-Gebiedsplan Raam en afronding van de 'operatie wateroverlast' met de gemeenten Deurne, Asten en Someren.

Provincie

- Met de provincie hebben wij in 2016 afspraken gemaakt over de realisatie van beekherstel, vispassages, natte natuurplek en waterberging in samenwerkingsovereenkomst STUW. Er is een midterm Review van STUW opgesteld. Een van de conclusies is dat op het vlak van de Natte Natuurplek de doelstellingen voor 2021 niet gehaald gaan worden. Er zijn versnellingsmaatregelen afgesproken en er wordt verkend of de samenwerkingsovereenkomst kan worden verlengd tot en met 2027, zodat we afspraken kunnen maken over het totale pakket aan maatregelen dat nodig is voor de KRW.

Brabantse waterschappen

- In de eerste helft van 2018 is gesproken over nieuwe speerpunten voor Winnend Samenwerken. Dit wordt in de tweede helft van 2018 verder uitgewerkt. Belangrijke thema's zijn onder andere digitale transformatie, dienstverlening, grondstoffentransitie en gezamenlijk innoveren. De drie waterschappen willen nog meer van elkaars kennis en kunde profiteren, om de dienstverlening voor de burger te optimaliseren.

Internationaal

- In internationaal verband werken de waterschappen samen via de internationale waterschapsorganisatie Dutch Water Authorities (DWA). Op 22 maart 2018 heeft DWA een overeenkomst – de Blue Deal – gesloten met het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Deze deal moet er toe leiden dat 20 miljoen mensen in 40 stroomgebieden worden voorzien van schoon, voldoende en veilig water. De ministeries verdubbelen daarbij de inzet van DWA.
- Onderwerpen waaraan we in de eerste helft van 2018 hebben bijgedragen:
 - Integrated water resources management at regional level –, Burkina Faso (1 bezoek), Kenia (1 aanvraag voorbereid);
 - Knowledge exchange program – Vietnam (1 bezoek), Indonesia (1 bezoek), Columbia (2 bezoeken).

Crisisbeheersing

- In de eerste helft van 2018 is onze crisisorganisatie opnieuw ontworpen en loopt de implementatie van het netcentrisch werken volop. De bij de crisisorganisatie betrokken medewerkers hebben een basiscursus gevolgd en voor de functies waar dat nodig is ook een verdiepingscursus. Deze activiteiten lopen in de tweede helft van het jaar door.
- Er vonden daarnaast oefeningen plaats op basis van diverse scenario's. In de eerste helft van de het jaar hebben er 2 calamiteiten plaatsgevonden, eenmaal opgeschaald tot fase 1, en eenmaal tot fase 2.

Communicatie en participatie

- In de organisatie is gebiedsgericht werken ingevoerd. Elk gebied heeft daarom sinds begin 2018 een eigen vaste communicatiemedewerker. Centraal staat het contact en de communicatie met inwoners. Door te weten wat er speelt, kunnen we steeds beter inspelen op de communicatiebehoeften.

- In juni 2018 is het AB geïnformeerd over de stand van zaken rond participatie. Verspreid over het hele beheergebied lopen initiatieven waar wij kennis inbrengen of (financieel) participeren. In februari is door Aa en Maas de subsidieregeling Peelvenen vastgesteld, waarmee 'derde' partijen worden gestimuleerd om initiatieven te ontplooiën om overige doelen zoals natuur, recreatie, cultuurhistorie, archeologie en agrarische structuurverbetering in de Peelvenen te realiseren.

Omgevingswet/ Wateren ruimte

Door medewerkers is aanhoudend aandacht besteed aan de komst van de Omgevingswet en de consequenties voor de organisatie. Voorbeelden uit de eerste helft van 2018 zijn het omgevingswetproof maken van de legger primaire waterkeringen, het volgen van trainingen door veel medewerkers, eerste acties gericht op het komen tot een Waterschapsverordening en een Waterbeheerprogramma.

Bovendien is gestart met het ontwikkelen van een soort toolkit voor waterschapscollega's (gebiedsteams) die betrokken zullen worden in het participatieproces voor kerninstrumenten van partneroverheden.

Het voor 2018 begrote exploitatiebudget van €100.000,= voor de implementatie van de omgevingswet kent aan het eind van het jaar een vermoedelijke overschrijding van €40.000,=. Daarentegen zullen de gereserveerde extra 2,0fte niet geheel benut worden; verwachting is dat 0,5 fte niet in 2018 wordt ingezet.

Zoals het er medio 2018 naar uitziet zullen onderdelen van het DSO voor het eerst in 2019 worden aangeboden vanuit het Rijk aan de ketenorganisaties. Verwachting daarmee is dat er in 2018 geen extra kosten gemaakt hoeven te worden voor aanpassing van ICT-systemen.

Vergunningverlening en handhaving

De Uitvoeringsprogramma's VTH lopen grotendeels conform afspraken. Hiervan wordt uitgebreid verslag gedaan in het jaarverslag Vergunningverlening en Handhaving. Enkele actuele aandachtspunten zijn:

- Het aantal bedrijfswaterplannen dat verwerkt moest worden betrof in 2018 tot nu toe ruim 900. Daarop zijn alle zeilen bijgezet. In de afgelopen maanden en deze zomer worden alle plannen beoordeeld. Daarvoor is een speciaal team samengesteld. Ook worden er in ons gebied zo'n 250 bedrijfswaterplannen gecontroleerd de komende maanden. Daarnaast houden wij beregeningscontroles in droge periodes. Al deze extra inzet heeft invloed op de Uitvoeringsprogramma's Vergunningverlening en Handhaving. We kiezen voor praktische, slimme oplossingen. Wat niet haalbaar is of doorgevoerde wijzigingen rapporteren wij in het jaarverslag.
- Voor onze nieuwe applicatie voor VTH, Powerbrowser, loopt in 2018 een tweede project voor de nazorgfase. Het blijkt dat cijfers die wij genereren uit het systeem nog niet stabiel zijn. Dat heeft te maken met datakwaliteit. Op dit moment zetten wij in om de data completer en betrouwbaarder te krijgen. Hierdoor kunnen de cijfers in 2018 wat teruglopen, zoals de termijnen van vergunningen. We zullen dat voor 2018 aangegeven in de duiding. Wij verwachten dat pas in 2019 onze cijfers echt weer stabiel en betrouwbaar zijn.
- De nazorgfase van Powerbrowser, enkele calamiteiten en de inzet voor toezicht op bedrijfswaterplannen en beregeningscontroles zorgen voor wijzigingen in het Uitvoeringsprogramma Preventie, Toezicht en Handhaving 2018.
- De verkenning Brabantbreed met waterschappen op het gebied van indirecte lozingen en samenwerking met de Omgevingsdiensten in bredere zin is gestart. In tweede helft van het jaar vinden hierover gesprekken plaats met de Omgevingsdiensten en provincie. Doel is om de waterbelangen te borgen bij overtredingen en calamiteiten.
- In 2018 moeten wij ook voor vergunningverlening aan de procescriteria VTH voldoen. De provincie houdt hier toezicht op. Een aantal van deze criteria, zoals het jaarverslag, hebben wij al op orde. Dit betekent verder dat wij dit jaar een beleidsplan Vergunningverlening moeten

opstellen. Vanwege bovenstaande actualiteiten is dit onder druk komen te staan. Van september tot en met december zetten wij ons desalniettemin volop in om ook aan dit procescriterium te kunnen voldoen. Dit is essentieel om aan het interbestuurlijk toezicht te voldoen.

- In het afgelopen half jaar is ervanuit het toezicht op de zuiveringsheffing circa 4000 v.e. opgespoord. Het betreft twee bedrijven waarbij de v.e. vrijwel als nihil in de boeken stond, maar waarbij dit in werkelijkheid ruim 1000 en 3000 betreft. Dit komt neer op ongeveer 200.000 euro aan extra heffing. Beide bedrijven worden meetbedrijven met eigen meet- en bemonsteringsapparatuur.

Kennisontwikkeling en innovatie

- Aa en Maas is voorzitter van de Koplopergroep Cellulose waaraan zes waterschappen deelnemen. Inmiddels zijn twee afzetketens opportuun en wordt deze zomer met de koplopers een keuze gemaakt voor realisatie. De demonstratie installatie van superkritisch vergassen is inmiddels geplaatst op RWZI Dinther en zal binnenkort worden opgestart.
- Voor de pilot medicijnverwijdering zijn inmiddels aanbiedingen binnen en worden dit najaar de pilots opgestart.
- Fase 1 van samenwerkingsverband Schone Maaswaterketen is inmiddels afgerond. De partners buigen zich momenteel over een vervolg voor de periode 2018-2020.
- VitalZone (voorheen BlueZone) kent inmiddels een eigen financiering en organiseert op 5 juli een grotere bijeenkomst met meerdere partijen uit de regio rondom het thema 'Drinkable Rivers'.
- In het voorjaar is het project bioraffinage afgerond met een eindsymposium. De resultaten zijn positief, maar nog onvoldoende om full-scale toe te gaan passen. Een eventueel vervolg is nog onderwerp van gesprek.
- Aa en Maas is één van de initiatiefnemers van programma Lumbricus, om te kunnen adapteren aan de opgaven van het veranderende klimaat. Dit voorjaar is bij waterschap Vechtstromen een kennisdag georganiseerd en zijn in het veld tussen alle partners (nieuwe) inzichten uitgewisseld. Inmiddels is ook Waterschap De Dommel toegetreden tot Lumbricus.
- Technologische ontwikkelingen zoals het toepassen van kunstmatige intelligentie, is vanaf dit voorjaar vormgegeven binnen de taskforce Aa & Maas Datalab. In dit datalab maken medewerkers uit de gehele organisatie kennis met Datascience in de volle breedte. Deze zomer zullen we een viertal pilots starten (2x watersysteem; 2x waterketen) waarin we de mogelijkheden van datascience/kunstmatige intelligentie verder zullen verkennen. De verwachtingen daarvan zijn hoog. Datascience kan een extra impuls geven aan zowel de bekende samenwerking in Brabant, als dat het ook nieuwe netwerken aanboort.

Duurzaamheid en energieneutraliteit

- Het koersdocument 'Naar een duurzaam waterschap' is bestuurlijk omarmd met 7 focuspunten. Momenteel werken we onze ambitie op het gebied van duurzaamheid en circulariteit concreter uit.
- In mei is de eerdere aanbesteding Mobiliteit geëvalueerd op duurzaamheid. Met het ondertekenen van het manifest Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen is het nodig om duurzaamheid en circulariteit te borgen in het inkoopproces, maar ook in bestuursvoorstellen, beleid en projectplannen.
- Bestuurlijk is goedkeuring gegeven voor de aanleg van een zonneweide op het terrein van rwzi Den Bosch.
- Een energieneutraal WSK wordt ten uitvoer gebracht. Er liggen sinds begin 2018 zonnepanelen op het dak van districtskantoor Beneden Aa en sinds april is waterkrachtcentrale Vorstenbosch actief. De voorbereidingen worden getroffen voor nog 3 waterkrachtcentrales en 6 andere stuwen worden onderzocht op haalbaarheid.
- Met de komst van een projectinitiator energieneutraal en duurzaam Aa en Maas in maart wordt extra inzet gepleegd op duurzame energie (zon, wind, waterkracht en warmte uit

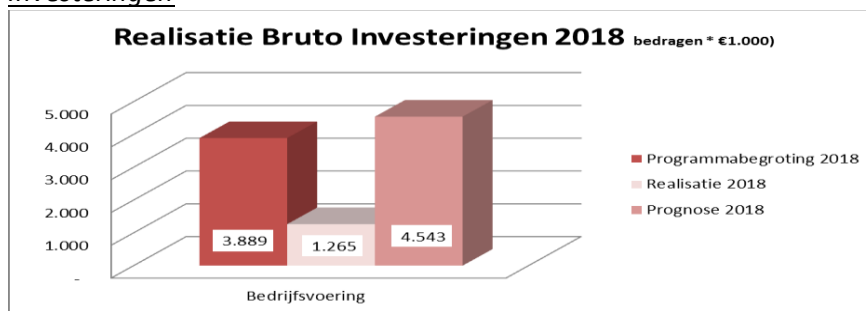
oppervlaktewater) en op onderzoek naar de mogelijkheden om het eigen vastgoed te verduurzamen.

Bedrijfsvoering

- De vervanging van de klimaatinstallatie in het hoofdkantoor Pettelaarpark is voor de verdiepingen afgerond. Medio 2018 wordt de klimaatinstallatie in het dorpsplein vervangen en wordt het Klanten Contact Centrum aangepast.
- Sinds 25 mei 2018 geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Waterschap Aa en Maas voldoet aan deze wetgeving. Hierdoor krijgen betrokkenen nieuwe privacyrechten en hun bestaande rechten worden sterker.
- De Brabantse waterschappen hebben een gemeenschappelijke Functionaris Gegevensbescherming (FG) die o.a. toeziet op de AVG voor Waterschap Aa en Maas.

7.2 Input begroting 2018

Investerings

8 Financiële toelichting

8.1 Inleiding

Binnen dit hoofdstuk wordt u geïnformeerd over de financiële voortgang van de Programmabegroting 2018 over de periode januari t/m juni en wordt de prognose naar jaareinde gegeven (EJV). De voortgang betreft zowel de exploitatielasten, de investeringsuitgaven, de stand van zaken van de financiële risico's, de verwachte liquiditeitsprognose en de voortgang verbonden partijen.

8.2 Prognose van het resultaat

t/m juni x € 1.000)	Begroting 2018	Begrotingswijzigingen	Begroting 2018 (Incl. wijzigingen)	Prognose 2018	Afwijking prognose begroting	% afwijking prognose begroting	
Kapitaallasten	36.619		36.619	36.619	0	0,0%	=
Personeelslasten	34.362		34.362	35.125	763	2,2%	N
Goederen & diensten	44.691		44.691	47.348	2.657	5,9%	N
Bijdragen aan derden	6.386		6.386	7.031	645	10,1%	N
Onvoorzien	300		300	300	0	0,0%	=
Toevoegingen reserves	3.637		3.637	3.637	0	0,0%	=
Totaal lasten	125.994		125.994	130.059	4.065	3,2%	
Financiële Baten	380		380	380	0	0,0%	=
Personeelsbaten	708		708	828	120	16,9%	V
Goederen en diensten aan derden	1.319		1.319	1.489	170	12,9%	V
Bijdrage van derden	1.987		1.987	1.987	0	0,0%	=
Geactiveerde lasten	3.472		3.472	3.272	-200	-5,8%	N
Ottrekkingen reserves	3.576		3.576	6.249	2.673	74,7%	V
Totaal overige baten	11.442		11.442	14.205	2.763	24,1%	
Netto lasten (lasten minus overige baten)	114.552		114.552	115.855	1.302	1,1%	N
Waterschapsbelastingen	114.552		114.552	118.352	3.800	3,3%	V
Verwacht saldo 2018			0	-2.498	-2.498	Voordeel	

Toelichting en begrotingswijziging

Voor 2018 wordt een voordelig exploitatieresultaat verwacht van € 2.498.000.

In onderstaande tabel is de voorgestelde begrotingswijziging opgenomen. De volgende financiële mutaties maken onderdeel uit van de begrotingswijziging en worden hierna toegelicht:

- Personeelslasten (effecten cao)
- Effecten renovatie rwzi Den Bosch; hogere lasten verwerken extra vervuilingseenheden en anti afhaaksubsidie
- Additionele baggerkosten

(bedragen * €1.000)			WSB	WZB	
Begrotingspost	Omschrijving	Begroot bedrag voor wijziging	Verhoging +/- verlaging		Bedrag na wijziging
420	Personeelslasten	34.362	381	381	35.124
430	Goederen en Diensten	44.691		3.073	47.764
450	Bijdragen aan derden	6.386	500	145	7.031
	Saldo lasten	85.439	881	3.599	89.919
Begrotingspost	Omschrijving	Begrote mutatie egalisatie reserves*	+ Toevoeging /- onttrekking		Saldo begrotingsmutatie egealisatie reserve
881	Aanwending egalisatiereserve watersysteembeheer	1739	-881		858
881	Aanwending egalisatiereserve waterzuiveringsbeheer	1.842		-3.599	-1.757
	Saldo baten	3.581	-881	-3.599	-899
*positief bedrag = toevoeging aan de reserve negatief bedrag = onttrekking uit de reserves					

8.3 Lasten

Kapitaallasten

De kapitaallasten bestaan uit rente en afschrijving. De afschrijvingen worden per kwartaal in de financiële administratie verwerkt. In de realisatie van de afschrijvingen zijn de effecten van de jaarafsluiting verwerkt. De prognose is dat de begroting voor nagenoeg 100% gerealiseerd gaat worden.

Personeelslasten

Aangegeven is dat de flexibiliteit binnen de personeelslasten zo optimaal mogelijk benut worden en dat, daar waar mogelijk, projecturen geactiveerd worden om onderstaande ontwikkelingen binnen de begrote personeelslasten op te vangen. De flexibiliteit wordt nu volledig ingezet waardoor voor verdere stijging van personeelslasten binnen de huidige begroting geen ruimte beschikbaar is.

Ontwikkelingen personeelslasten:

- De ontwikkelingen die voortvloeien uit MTR en HWBP hebben invloed op de opbouw van de personeelslasten voor dit jaar en de komende jaren. Deze invloed bestaat met name uit het verschuiven van medewerkers vanuit organisatie naar de diverse projecten en uit de toename van het aantal fte's om hun werkzaamheden op te vangen;
- Per 1 januari 2017 zijn de percentages voor het ouderdoms- en nabestaande pensioen en VPL (VUT) verhoogd. In de voorgestelde begrotingswijziging worden de begrote sociale lasten in overeenstemming gebracht met de werkelijke lasten;
- In 2018 is er een Cao akkoord voor de Waterschappen afgesloten die een looptijd heeft van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2019. De volgende financiële gevolgen ontstaan er voor de waterschappen:
 - Per 1 januari 2018 worden de salarissen met 3,5% verhoogd;
 - Per 1 januari 2019 wordt het IKB vereenvoudigd (0,75%);
 - Per 1 april 2019 worden de salarissen verhoogd met 3,25%.

Waterschap Aa en Maas had in haar begroting 2017 al gerekend met 1% stijging en in 2018 met 1,5% stijging als gevolg van loonontwikkelingen. Het begrote bedrag is te weinig gebleken zodat er, via een begrotingswijziging, aanvullend een bedrag van € 762.000 aan de begroting moet worden toegevoegd.

Goederen en diensten / bijdragen aan derden

In onderstaande staat wordt per hoofdkostensoort de begroting versus de realisatie tot met juni gepresenteerd inclusief het openstaand saldo van de aangegane verplichtingen en de vrije ruimte.

Lasten goederen en diensten t/m juni (*1.000)	Begroting 2018	Begrotingswijzigingen	Begroting 2018 na begrotingswijzigingen	Realisatie	Verplichtingen	Realisatie + verpl.	Vrije ruimte	
							€	%
Duurzame gebruiksgoederen	2.311		2.311	853	1.458	2.311		0%
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	3.333		3.333	1.541	1.866	3.408	-75	-2%
Energie	4.178		4.178	183	4.320	4.503	-325	-8%
Huren en rechten	2.282		2.282	985	1.297	2.282		0%
Pachten en erfpachten	5		5	4	1	5		0%
Verzekeringen	241		241	156	85	241		0%
Belastingen	143		143	54	89	143		0%
Onderhoud door derden	14.635		14.635	6.742	7.893	14.635		0%
Overige diensten door derden	17.564		17.564	9.415	10.406	19.821	-2.257	-13%
Totaal Goederen en Diensten	44.691		44.691	19.933	27.416	47.349	-2.657	-6%
Bijdragen aan bedrijven	1.027		1.027	23	1.149	1.172	-145	-14%
Bijdragen aan overheden	4.744		4.744	2.140	3.104	5.244	-500	-11%
Bijdragen aan overigen	614		614	302	312	614		0%
Totaal bijdragen aan derden	6.385		6.385	2.465	4.565	7.030	-645	-10%
Totaal overige lasten	51.076		51.076	22.397	31.981	54.379	-3.302	-6%

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen

Overige gebruiks- en verbruiksgoederen

Naar aanleiding van problemen van de zuivering van een grote industriële lozer is op rwzi Dinther meer afvalwater gezuiverd. Dit heeft geresulteerd in € 75.000 extra kosten die onderdeel uitmaken van de begrotingswijziging. Deze worden ruimschoots gecompenseerd door de extra VE's die ontvangen worden via de BSOB.

Energie

Het werkelijk elektriciteitsverbruik is hoger dan begroot als gevolg van het verwerken van meer vervuilingseenheden, aanvoer van meer afvalwater en als gevolg van verbruikers die we recent in dienst hebben genomen maar die niet in de begroting zijn opgenomen zoals o.a. fijn zeef installatie op Aarle-Rixtel, proef medicijnresten op Aarle-Rixtel en proef superkritisch vergassen op rwzi Dinther. Voor vervuilingseenheden betreft het € 200.000 voor hogere aanvoer betreft het € 75.000 en voor nieuwe verbruikers betreft dit € 50.000. Dit leidt tot extra elektriciteitskosten ad. € 325.000 waarvoor een begrotingswijziging is opgesteld.

SNB

Met betrekking tot de reguliere slibafzet naar SNB is de verwachting dat, in verband met de renovatie van rwzi 's-Hertogenbosch, het opstarten van de slibgisting ten opzichte van de planning verder is vertraagd. Naar verwachting wordt dit jaar 23.100 ton meer slibkoek en zeefgoed afgezet naar SNB dan begroot. Ook andere waterschappen hebben een hogere slibafzet waardoor de SNB een capaciteitsprobleem heeft en aanzienlijke extra kosten dient te maken voor opslag en externe verwerking. Voor meer informatie wordt verwezen naar de uitgebreide toelichting bij programma Schoon Water. De additionele kosten voor 2017 en 2018 maken onderdeel uit van de begrotingswijziging.

BSOB

De bijdrage voor de BSOB valt voor 2018 € 415.000 lager uit. Dit komt mede doordat het aantal deelnemers aan de BSOB is gestegen.

Bijdrage aan bedrijven

Met ingang van 2017 wordt een anti afhaaksubsidie verstrekt om een grote lozer aangehaakt te houden voor de toekomst en hiervoor is een bedrag van € 680.000 opgenomen in de Begroting 2018. Doordat er meer Ve's worden aangeleverd dan werd verwacht stijgt niet alleen de extra opbrengst maar ook de vergoeding van de anti afhaaksubsidie. De stijging van € 145.000 anti afhaaksubsidie wordt meer dan voldoende gecompenseerd door extra VE inkomsten bij de BSOB ad. € 1.800.000.

Baggeren

Op het gebied van cyclisch groot onderhoud (baggeren en herprofilen) wordt het exploitatiebudget in 2018 overschreden. Door een evenwichtige kostenverdeling in 2018 is het baggerbudget ontoereikend om de contractuele verplichtingen voor groot onderhoud met de gemeente 's-Hertogenbosch na te komen. Daarom wordt voorgesteld om vanuit de reserve een extra bedrag van € 500.000 toe te kennen aan het exploitatiebudget. Hiervoor wordt een begrotingswijziging voorgesteld.

Onvoorzien

De kosten horende bij de voorgekomen calamiteiten en bij het bestrijden/verwijderen van invasieve exoten zijn tot en met de verslagperiode vooralsnog niet ten laste gebracht van de begrote post 'Onvoorzien', maar worden opgevangen binnen het totaal van de begroting.

8.4 Baten

Totaal overige baten

Baten t/m juni (x € 1.000)	Begroting 2018	Begrotings- wijzigingen	Begroting 2018 na begrotings- wijzigingen	Realisatie	Vrije ruimte	
					€	%
Personeelsbaten	708		708	828	120	17%
Goederen en diensten aan derden	1.319		1.319	1.489	170	13%
Bijdrage van derden	1.987		1.987	1.987		
Geactiveerde lasten	3.472		3.472	3.272	-200	-6%
Interne verrekeningen/reserveringen	3.576		3.576	3.576		
Totaal overige baten	5.499		5.499	5.588	90	2%

Personeelsbaten

De prognose van de personeelsbaten zullen € 120.000 hoger uitvallen doordat meer personeel is gedetacheerd.

Overige baten

In de prognose van de overige opbrengsten is de hogere opbrengst ad. € 170.000 een incidentele baat. Dit betreft een vergoeding voor geleden schade als gevolg van een ammoniumlozing. Aan het project HWP kunnen minder uren worden toegerekend waarmee de geactiveerde lasten voor 2018 € 200.000 lager uitvallen.

Belastingopbrengsten

Baten t/m juni (x € 1.000)	Begroting 2018	Begrotings- wijzigingen	Begroting 2018 na begrotings- wijzigingen	Realisatie	Vrije ruimte	
					€	%
Waterschapsbelastingen	114.552		114.552	118.352	3.800	3%
Totaal baten	114.552		114.552	118.352	3.800	3%

De belastingopbrengsten stijgen in 2018 door:

- Hogere opbrengst zuiveringsheffing door extra VE's afkomstig van enkele grote lozers. De hogere opbrengst bedraagt vanaf 2018 € 1.800.000.
- Als gevolg van hogere WOZ waardes stijgt de belastingopbrengst voor de categorie gebouwd met € 2.000.000.

In onderstaande tabel worden de tot en met juni gerealiseerde en opgelegde belastingopbrengsten gespecificeerd per belastingsoort.

Belastingopbrengsten per categorie (*€1.000) tm juni 2018	2018			
	Opgelegd	Ontvangen	verminderingen (oa kwijschelding)	Openstaand
Watersysteemheffing ingezetenen	18.740	10.151	-848	7.741
Watersysteemheffing Gebouwd	35.469	21.428	-66	13.976
Watersysteemheffing Ongebouwd	7.616	5.756	-15	1.845
Zuiveringsheffing-verontreinigingsheffing bedrijf	19.024	13.715	-555	4.754
Zuiveringsheffing bedrijven	1.812	1.155	-81	576
Zuiveringsheffing Woningen	36.605	19.292	-1.733	15.580
Totaal belastingopbrengsten	119.266	71.497	-3.296	44.473

Hierna wordt aangegeven wat de ontvangen belastingopbrengsten van voorgaande jaren zijn zodat beter inzicht verkregen wordt in het totaal van de belastingopbrengsten.

Ontvangen belastingopbrengsten per categorie (*€1.000) tm juni 2018	2017	2016	2015	2014	2013	Eerdere jaren	Totaal
Watersysteemheffing ingezetenen	1.463	35	22	13	11	4	1.547
Watersysteemheffing Gebouwd	2.852	107	97	21	26	7	3.111
Watersysteemheffing Ongebouwd	281	24	9	7	4	5	331
Zuiveringsheffing-verontreinigingsheffing bedrijf	724	1.045	252	11	-5	3	2.029
Zuiverings-/verontreinigingsheffing bron/cal	204		28	36	6		274
Zuiveringsheffing bedrijven	3.223	149	77	1	1		3.450
Zuiveringsheffing Woningen		78	37	22	20	8	165
Totaal belastingopbrengsten	8.747	1.438	521	111	63	27	10.907

8.5 Weerstandsvermogen

In deze paragraaf worden alleen de gewijzigde (en nieuwe) risico's besproken. Voor een overzicht van de risico's die ongewijzigd zijn (ten opzichte van de begroting 2018 en jaarrekening 2017) verwijzen wij naar bijlage.

Weerstandscapaciteit

Waterschap Aa en Maas heeft een specifiek aangemerkte weerstandsreserve van € 3.350.000. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen is gebruik gemaakt van een herijking van de risico-inventarisatie vanuit de jaarverslaglegging 2017, waarbij de geïnventariseerde risico's vertaald zijn naar financiële omvang op basis van kans en financiële impact.

Uitgaande van de kans van het optreden van risico's zijn 3 scenario's doorgerekend (optimistisch, gematigd en pessimistisch). Afhankelijk van het gekozen rekenscenario, is de totale financiële impact van de geïnventariseerde risico's, na het nemen van preventieve, repressieve en correctieve maatregelen als volgt.

Financiële impact van de risico's:

Scenario	Financiële omvang van alle risico's	Financiële weerstandsvermogen
Optimistisch	1.578.500	2,12
Gematigd	2.591.000	1,40
Pessimistisch	3.203.500	1,05

Een weerstandsvermogen <1 is dan als onvoldoende te kwantificeren. Een weerstandsvermogen >1 is dan als voldoende aan te merken. Geconcludeerd kan worden dat de specifieke weerstandsreserve van € 3.350.000 in alle scenario's toereikend is voor de geïnventariseerde risico's.

Naast de specifiek aangemerkte weerstandsreserve kunnen de volgende aspecten ook meegenomen worden waardoor de werkelijke financiële weerstandscapaciteit hoger is dan €3.350.000

- Overige algemene reserves;
- Het vermogen om extra inkomsten te genereren door het verhogen van de belastingen;
- Het vermogen om uitgaven te verminderen door middel van bezuinigingen/temporiseren (creëren van extra begrotingsruimte).

Conclusie

De specifieke gevormde weerstandsreserve van €3.350.000 is in alle scenario's toereikend voor de geïnventariseerde risico's. De ontwikkeling van de algemene reserve en bestemmingsreserve's hieronder laten zien dat de omvang van de reserve's de risico's kunnen opvangen.

Lopende het jaar nieuw ontstane risico's

Kostenverdeelsleutel SNB (Slibverwerking Noord-Brabant)

Mede onder invloed van het behaalde incidentele negatieve resultaat op slibverwerking van derden in 2017, als gevolg van de meer dan begrote aanleveringen vanuit onder andere waterschap Aa en Maas, waren er gesprekken over de houdbaarheid van deze afspraken voor de verdeling van het jaarrekeningresultaat 2017 tussen de aandeelhouders. Als resultaat van deze gesprekken is er een compromisvoorstel opgesteld, wat door Brabantse Delta, De Dommel, Vechtstromen en Scheldestromen is geaccepteerd. Medio juni 2018 is ook waterschap Aa en Maas onder voorwaarde akkoord gegaan met het compromisvoorstel. Het compromis voor 2017 is geaccepteerd onder voorwaarde dat voor de toekomst (met ingang van 2018) structureel tot een nieuwe kostenverdeling wordt gekomen. Er wordt een ambtelijke commissie ingesteld, met vertegenwoordiging vanuit alle aandeelhoudende waterschappen en onder voorzitterschap van een neutrale externe deskundige, die een voorstel met nieuwe kostenverdeling aan de aandeelhouders van SNB uitbrengt. Een nieuwe kostenverdeling kan, vanaf 2018, tot een wijziging in de verdeling van de slibverwerkingskosten tussen de aandeelhouders onderling leiden. Wat de financiële consequenties voor Aa en Maas zijn is nog niet bekend.

Gewijzigde reeds openstaande risico's

ICT-kosten

Mochten onderstaande kosten toch in 2019 komen, dan wordt dit gefinancierd uit het servicestaf/IBP-budget met mogelijke overschrijding van het exploitatiebudget tot gevolg.

ICT Voorzieningen Rijksoverheid

De Unie van Waterschappen (UVW) heeft gemeld dat de Rijksoverheid steeds meer voorzieningen direct gaan factureren bij de waterschappen en belastingkantoren.

Vanaf 2018 wordt waarschijnlijk doorbelast: Mijn Overheid, Digid, (Digi)-Koppelingen en Basis Registratie Personen (BRP).

De mogelijke extra kosten die doorberekend worden voor deze voorzieningen bedragen € 100.000.

Aanleg EVZ

In 2017 heeft de provincie de subsidies aan gemeenten voor de aanleg van EVZ's tijdelijk verhoogd van 50% naar 75%. Eind dit jaar evalueert de provincie deze verhoging. Naar aanleiding van deze verhoging zijn alle gemeenten benaderd om opnieuw de ambitie voor realisatie van evz's te bepalen. Voor een aantal gemeenten biedt de verruiming inderdaad nieuwe mogelijkheden. Deze zijn in een gezamenlijk bod aan de provincie aangeboden. Het effect van de verhoging in de uitvoering zal pas over enkele jaren zichtbaar worden, afhankelijk van de snelheid van vooral grondverwerving en uitsluitend mits de verhoogde provinciale bijdrage de komende jaren blijft bestaan.

Calamiteiten en handhavingszaken

Het waterschap loopt het risico op onvoorziene kosten die handhavingszaken met zich meebrengen, zoals het opruimen van afvalstoffen (onder andere drugsafval) en herstelkosten bij calamiteiten waarop niet op derden verhaald kan worden.

Tariefdifferentiatie wegen

Op 28 december 2016 heeft de rechtbank Overijssel in een belastingprocedure tussen de provincie Flevoland en het belastingkantoor GBLT dat namens waterschap Zuiderzeeland de heffing van de waterschapsbelastingen verzorgt, overwogen dat het begrip 'verharde openbare wegen' zoals dat in artikel 122, derde lid, onder b, van de Waterschapswet voor de tariefdifferentiatie wegen wordt gebruikt, beperkt moet worden uitgelegd. De rechtbank oordeelde dat onverharde weggedeelten die dienstbaar zijn aan de (verkeersfunctie van de) verharde weg, niet onder de reikwijdte van dit begrip vallen. Volgens de rechter mag de tariefdifferentiatie wegen zich dus alleen uitstrekken over verharde weggedeelten. Het gaat om een principiële uitspraak, met in potentie grote financiële gevolgen voor de waterschappen. Het is namelijk zo dat alle waterschappen een tariefdifferentiatie wegen hanteren en hierbij uitgaan van de ruime interpretatie van het begrip 'verharde openbare wegen'. GBLT heeft inmiddels hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank. Het kan nog enige tijd duren voordat het gerechtshof of –indien cassatie wordt ingesteld, de Hoge Raad – een definitief oordeel in deze kwestie velt. Omdat het niet ondenkbeeldig is dat (alle) wegbeheerders als gevolg van de uitspraak bezwaar tegen hun belastingaanslag zullen maken, breekt voor de waterschappen een periode van onzekerheid over de belastingopbrengsten aan. Op basis van de verwachting dat alle eigenaren van wegen in ons gebied bezwaar zullen maken tegen hun belastingaanslag, bedraagt de omvang van het risico ca. € 115.000.

Vpb-plicht

Het waterschap is per 1 januari 2016 vpb-plichtig geworden. Dit houdt in dat er winstbelasting afgedragen dient te worden over ondernemersactiviteiten. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het uitlenen en detacheren van personeel, het vermarkten van reststromen (levering biogas aan een bedrijf, levering groen gas aan een afvalstoffendienst, levering struviet, levering elektriciteit aan het net), het overnemen van beheer en onderhoud gemeentelijke kunstwerken etc. Hoewel het waterschap zelf geen winst maakt, kan op activiteitsniveau fiscaal gezien wel sprake zijn van winst (fiscale winstbepaling kent andere waarderingsgrondslagen).

De voorlopige aanslag over 2017 is even hoog als de aanslag over 2016 (ca € 12.000) en is al verantwoord in 2017. De definitieve aanslag over 2017 is echter nog niet bekend. Het verschil met de voorlopige aanslag 2017 zal verwerkt worden in 2018.

Wateroverlast

Als gevolg van de extreem hevige neerslag in de periode mei – juni 2016 is met name in het zuidoosten van het beheergebied van Aa en Maas veel schade ontstaan door wateroverlast. Naar aanleiding hiervan heeft het waterschap 268 schadeclaims ontvangen van of namens gedupeerden. De laatst ingediende claim is van begin mei 2018.

Een grove inschatting van de totaal geclaimde schade (vooral gewasschade) komt uit op circa € 8 miljoen met een bandbreedte van € 2 miljoen. Inmiddels is een groot deel van de schadeclaims (circa 261) door het waterschap en/of de verzekeraar beoordeeld. Thans staan nog 4 claims open. Voor deze claims is een deskundige onderzoek gelast voor de rechtbank. De verwachte oplevering van het hydrologisch rapport is eind 2018. Wederpartijen dienen n.a.v. het hydrologisch rapport te besluiten de procedure voort te zetten of te staken.

Van de beoordeelde schadeclaims hebben we in het merendeel van de gevallen de aansprakelijkheid afgewezen. In drie gevallen is aansprakelijkheid erkend en in vier gevallen is besloten om tot vergoeding van nadeelcompensatie over te gaan. Totaal is circa € 58.000 uitgekeerd.

Inmiddels heeft het waterschap naar aanleiding van de afwijzingen 8 dagvaardingen ontvangen en 9 verzoeken om nadeelcompensatie op grond van artikel 7.14 Waterwet. In twee gevallen is de afwijzing van het verzoek om nadeelcompensatie inmiddels onherroepelijk.

Risico's rond renovatie van de rwzi 's-Hertogenbosch

Bonus/Malus regeling

De Bonus/Malus condities zoals die als procesgarantie zijn opgenomen in de basisovereenkomst "Uitbreiding en realisatie rwzi Den Bosch".

De bandbreedte is een uit te keren bonus gemaximeerd op 2,5% van de aanneemsom exclusief BTW is ca. € 1.210.000 incl. BTW aan het einde van de onderhoudsperiode (na een meetperiode om de hoogte van de bonus/malus te bepalen) (die waterschap Aa en Maas daarna zelf in de dan volgende 14 jaar gaat terugverdienen) of een te ontvangen malus gemaximeerd op 10% van de aanneemsom exclusief BTW is € 4.840.000 incl. BTW (waarvoor waterschap Aa en Maas dus in de dan volgende 14 jaar uitgaven kan doen om de installatie we de gewenste output te laten genereren). De bonus/malus zal worden verrekend na het verstrijken van de onderhoudstermijn en worden gefinancierd binnen de exploitatie. De mogelijk te ontvangen opbrengsten worden niet begroot maar verwerkt in de exploitatie wanneer deze daadwerkelijk zijn ontvangen en/of verrekend.

Stagnatie bedrijfsvoering als gevolg van renovatie

Bij nieuwe investeringsprojecten en scope-wijzigingen in bestaande projecten moet rekening gehouden worden met de consequenties voor onderhoud en beheer. De ervaring leert dat bij uitzonderlijk grote projecten zoals de renovatie van rwzi Den Bosch, om te blijven voldoen aan wetgeving en verwachtingen, substantieel extra inzet (uren) nodig is van onze eigen medewerkers. Deze uren zitten onder andere in: het aanwezig zijn bij testen, advies/informatieverstrekking, aan/afschakelen van apparatuur, beoordelen van ontwerpen, afname als installatieverantwoordelijke, opnemen van nieuwe/gewijzigde objecten in het OBS, etc. Verder kunnen door in het renovatie-traject proactief te zijn diverse meerwerkkosten na oplevering worden voorkomen.

Om de voortgang van de dagelijkse bedrijfsvoering (Beheer & Onderhoud) en van andere projecten (O&R) op rwzi 's-Hertogenbosch niet in gevaar te brengen zal mogelijk extra inhuur nodig zijn.

Planning

De opdrachtnemer heeft meer tijd nodig om het werk te realiseren. De oplevering is verschoven van oktober 2018 naar december 2019. Dit als gevolg van tegenvallers bij de slibgistingstanks die hergebruikt worden. Daarnaast is de renovatie van de waterlijn complex door de bestaande compacte installatie en bijbehorend leidingwerk. Dit heeft tot gevolg gehad dat de effluentnorm overschreden is.

Maatwerkvoorschrift.

De opdrachtnemer vraagt (op naam van het waterschap) maatwerkvoorschriften aan die een hoger stikstofgehalte toelaten in het effluent. Dit om de drie resterende bestaande aeratietanks met bijbehorende nabezinktanks te kunnen renoveren. Naar verwachting zal de aanvraag voor dit maatwerkvoorschrift medio 2018 ingediend worden.

Vanaf januari 2018 is de slibvergisting gefaseerd in bedrijf genomen en sinds het voorjaar van 2018 zijn beide tanks in bedrijf. Hierbij merken we op dat het opstarten van een gisting niet één moment is, maar een periode van ruim 12 maanden beslaat. Er wordt gewerkt met bacteriën die moeten wennen aan het opvoeren van de slibhoeveelheid in de vergistingstanks. Het toevoeren van het externe slib van andere zuiveringen wordt in juli 2018 opgestart. Ook dit is een proces van maanden voordat de volle capaciteit toegevoerd kan worden.

Een en ander heeft een hogere slibafvoer naar de SNB tot gevolg dan verwacht.

Levering van groen gas

Onderdeel van de renovatie van de RWZI 's-Hertogenbosch is de realisatie van een groen-gas-installatie. Sinds januari 2018 wordt er biogas naar Heineken geleverd en in juli 2018 is de levering naar de gemeentelijke afvalstoffendienst opgestart. Evenredig met de opstart van de slibgisting wordt de gasproductie opgevoerd waardoor die naar verwachting medio 2019 op volle capaciteit draait.

Technologie

De opdrachtnemer heeft zich voor de renovatie van de RWZI 's-Hertogenbosch ingeschreven met een nieuwe technologie. Daarmee wordt een belangrijk deel nu full-scale toegepast en getest op RWZI 's-Hertogenbosch. Naar verwachting zullen de eerste resultaten eind 2018 beschikbaar zijn. Contractueel ligt het risico voor de realisatie van de RWZI bij de opdrachtnemer en daarmee ook het risico van de werking van de technologie.

Contract

Er zijn een aantal contractissues die mogelijk leiden tot blijvende verschil- en geschilpunten met mogelijk een juridisch traject. Deze onderwerpen hebben de volle aandacht van de directie en het projectmanagement, maar door vast te houden aan het contract blijft onze sterke juridisch positie gehandhaafd.

Afgeronde risico's

ICT-kosten

Omgevingswet

De benodigde ICT-aanpassingen voor de omgevingswet zijn nog niet helder vanuit het ministerie aangegeven. Als de ICT-aanpassingen voor de omgevingswet al in 2018 moeten worden ingevoerd, dan kan dat leiden tot (eenmalige) extra kosten van circa € 100.000.

Digikompas

Het aantal verplichtingen dat vanuit de Rijksoverheid op de waterschappen afkomt is dermate groot dat de waterschappen gezamenlijk een Digikompas hebben opgesteld.

In het DigiKompas worden belangrijke onderwerpen als veiligheid, dienstverlening, transparantie etc. geregeld. De impact op de waterschappen is groot.

Cao-onderhandelingen

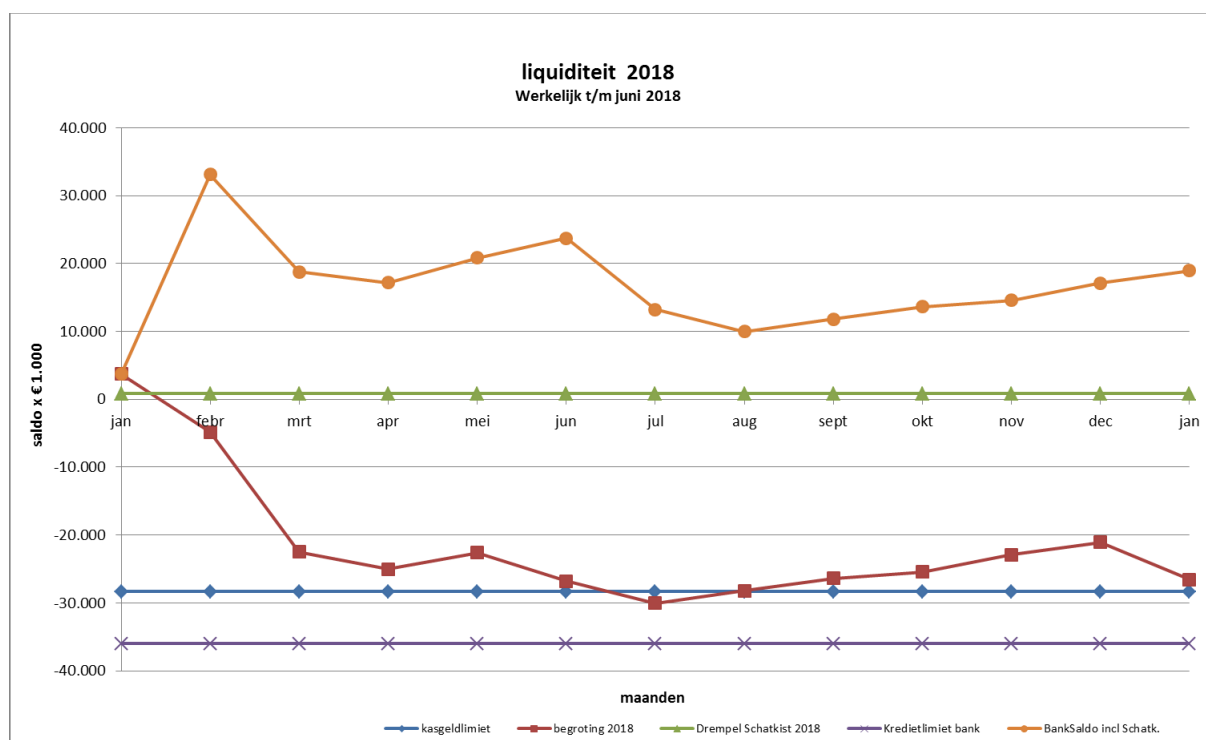
Waterschap Aa en Maas hanteert als uitgangspunt dat, alleen als er een cao-akkoord is afgesloten, de kosten ten laste van een boekjaar gebracht kunnen worden.

Er ligt nu een principe-akkoord dat nog door de bonden ter goedkeuring voorgelegd wordt aan de leden. In de begroting 2017 is rekening gehouden met een loonontwikkeling van 1% en in de begroting van 2018 is rekening gehouden met 1,5% loonontwikkeling. De in de begroting opgenomen bedragen voor de loonontwikkeling zijn echter onvoldoende om de, met het nu afgesloten akkoord gepaard gaande, financiële consequenties op te kunnen vangen. Een begrotingswijziging ter grootte van de niet gedekte extra personeelslasten ligt nu voor.

8.6 Treasuryparaagraaf / liquiditeitsprognose

De liquiditeitsprognose is vervaardigd om adequaat op de lopende ontwikkelingen ten aanzien van de kapitaalmarkt te kunnen reageren. De liquiditeitsprognose 2018 is gebaseerd op de Programmabegroting 2018 aangevuld met recente ontwikkelingen op het gebied van investeringen. Voor financiering van de investeringen 2018 is er in juni 2015 een nieuwe geldlening afgesloten groot € 180 miljoen met uitgestelde betalingen respectievelijk januari 2016 € 30 miljoen, april 2016 € 20 miljoen, januari 2017 € 30 miljoen, april 2017 € 20 miljoen, januari 2018 € 40 miljoen en januari 2019 € 40 miljoen. Daar het investeringsvolume voor 2018 ongeveer 13 miljoen lager zal uitkomen dan begroot hoeft er voor 2018 geen vaste geldlening meer te worden afgesloten.

Bij het opstellen van de liquiditeitsprognose voor de maanden juli tot en met december 2018 (tot en met juni is werkelijk) is er reeds rekening gehouden met een verminderde uitgave voor de investeringen, een verhoging van de salaris uitgaven van 1 miljoen vanwege het Cao akkoord en SNB 2 miljoen extra kosten (zie toelichting programma 4 Schoon Water) en extra inkomsten vanuit de BSOB vanwege belastingopbrengsten van 4 miljoen.

8.7 Verbonden partijen

Met betrekking tot de verbonden partijen volgt alleen voor de noemenswaardige informatie een korte omschrijving van stand van zaken tot en met juni.

In de periode tot en met juni hebben bij onderstaande verbonden partijen (beperkte) beleidsmatige en/of financiële mutaties zich voor gedaan. Voor een volledig overzicht van de verbonden partijen verwijzen wij naar de programmabegroting 2018 waarin een actuele overzicht van de verbonden partijen is opgenomen.

1. NV Slibverwerking Noord-Brabant (SNB)

Op basis van de realisatiecijfers over het eerste halfjaar van 2018 verwacht SNB voor geheel 2018 dat er ruim 66.000 ton slib meer wordt aangeleverd dan begroot. In de begroting was SNB voor 2018 reeds uitgegaan van een slibaanvoer die hoger is dan de beschikbare verwerkingscapaciteit, waardoor externe verwerking noodzakelijk is. Aangezien de werkelijke slibaanvoer nog hoger is dan de begrote aanlevering moet een extra hoeveelheid slib extern verwerkt worden. De meeraanvoer neemt een zodanige vorm aan dat SNB verwacht dat ongeveer 14.000 ton slib helemaal niet verwerkt kan worden in 2018. In Nederland is geen additionele verwerkingscapaciteit meer aanwezig. Ook in de ons omringende landen is geen of nauwelijks nog verwerkingscapaciteit beschikbaar. Dit betekent dat SNB verwacht eind 2018 een slibvoorraad te hebben van circa 14.000 ton. De gehele situatie trekt, evenals in 2017, een zware wissel op de organisatie en op het financiële resultaat over 2018. Ten opzichte van de begroting ontstaan € 6,8 miljoen aan extra kosten. Voor de consequenties voor waterschap Aa en Maas wordt verwezen naar het programma “Schoon water” onder het kopje “input”.

Ecophos heeft de bouw van de eerste fase van een nieuwe fosfaatfabriek afgerond. De fabriek die uit laagwaardige fosfaaterts diervoeder produceert is succesvol opgestart. Voor de tweede fase, kunstmest uit vliegashoudstof, onderzoekt SNB samen met HVC de mogelijkheden voor participatie. Een nader uitgewerkt voorstel hiertoe volgt naar verwachting in het laatste kwartaal van 2018.

2. Het Waterschapshuis (HWH)

In februari is in het AB van HWH het “Koersplan HWH, wijzer naar 2020” besproken en zijn de uitgangspunten vastgesteld. Het kon toen niet worden vastgesteld omdat een nadere uitwerking moest plaatsvinden. Inmiddels zijn een aantal stappen gezet in deze nadere uitwerking en is het koersplan op 5 juli in het AB van HWH vastgesteld. Met het plan wordt duidelijk hoe HWH de waterschappen faciliteert bij de digitale transformatie (vanuit welke rollen) en wat hiervoor nodig is, zowel binnen HWH als vanuit de waterschappen en kan stapsgewijs de inrichting naar HWH 3.0 plaatsvinden waarbij de verantwoordelijkheden tussen bestuur HWH en opdrachtgevers duidelijk worden gescheiden.

M.i.v. 5 juli is Dhr. P. Ketelaars van Aa en Maas toegetreden tot het Dagelijks Bestuur van HWH.

3. Aquon

Aquon zet op basis van het strategiedocument Aquon 2.0 belangrijke stappen op weg naar een professionelere, toekomstbestendigere en efficiëntere dienstverleningsorganisatie voor de waterschappen.

Een uitgevoerde quick-scan gaf de verwachting dat de kosten bij Aquon kunnen afnemen indien de organisatie wordt gehuisvest op 1 locatie. Aquon gaat de quick-scan nader uitwerken in de vorm van een business case. De business case dient inzage te geven over te bereiken financiële voordelen a.g.v. concentratie van de huisvesting, alsmede de benodigde investerings- en frictiekosten (Aquon 3.0). Vanuit Aa en Maas wordt in het AB van Aquon, op basis van in een het AB van het waterschap

aangenomen motie, gestuurd op een zorgvuldige bestuurlijke procesgang en volgorde ten aanzien van het huisvestingsvraagstuk. De juiste volgorde is eerst opstellen van een visie op de ontwikkeling van technologie en markt, daarna locatie-onderzoek (met gelijkwaardig betrekken bestaande huisvesting) en daarna keuze voor huisvesting/ organisatieaanpassingen. Het AB van Aquon dient daarbij betrokken te worden in belangrijke te maken keuzes.

4. Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB)

Eind 2017 is het gehele bestuurlijke besluitvormingstraject voor toetreding van 6 nieuwe deelnemers geheel afgerond. Dit betekent dat per 1 januari 2018 de volgende gemeenten deelnemer van BSOB zijn geworden en al hun belastingtaken hebben overgedragen: Asten, Bernheze, Gemert-Bakel, Laarbeek, Sint Anthonis en Someren. Het toetredingsproces is begin 2018 succesvol afgerond, waardoor ook voor de nieuwe deelnemers tijdig en zonder noemenswaardige problemen de belastingaanslagen over 2018 zijn opgelegd.

Naast de extra werkzaamheden voor de toetreders heeft BSOB in 2017 ook nog gewerkt aan de ontvlechting van het voormalige domein Veghel van de gemeente Meierijstad. Ook dit is succesvol verlopen, waardoor de gemeente Meierijstad per 1 januari 2018 geen deelnemer meer is van BSOB.

5. Nederlandse Waterschapsbank (NWB)

Belangrijk aandachtspunt is en blijft de verwachting rondom het dividendbeleid in relatie tot de eisen over de vermogenspositie. Vooralsnog zijn er geen ontwikkelingen die een uitkering van dividend aan de aandeelhouders op korte termijn mogelijk maken.

6. STOWA

Binnen de STOWA wordt gewerkt aan de strategienota 2019-2023. Deze is richtinggevend voor het werk van de STOWA voor de volgende 5 jaar. Naast de inhoud zijn ook programmastructuur, begroting en governance van de STOWA aandachtspunten.

8.8 Investerings

In de toelichting in de programma's is inhoudelijk ingegaan op de output van de investeringen. In deze paragraaf wordt een overzicht verschaft van de stand van de gevoteerde investeringsbesluiten alsmede de (verwachte) realisatie van de investeringen.

Programa's	Programmabegroting 2018	Realisatie 2018	Prognose 2018
Veilig en Bewoonbaar Beheergebied	15.587	9.485	13.522
Voldoende water en Robuust watersysteem	11.217	2.226	12.274
Gezond en Natuurlijk water	7.772	2.610	7.421
Schoon water	28.470	5.110	17.433
Bedrijfsvoering	3.889	1.265	4.543
Totaal bruto	66.935	20.696	55.193

Op dit moment is er geen investeringsproject met een kredietoverschrijding.

Voorstel en Besluit

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 3 september 2018;

gehoord het advies van de commissies Algemene en Financiële Zaken, van de commissie Watersysteembeheer en de commissie Emissiebeheer d.d. 30 september 2018;

gelet op het bepaalde in de Waterschapswet;

besluit:

- 1 Het Bestuursverslag tot en met juni 2018 vast te stellen
- 2 In te stemmen met de genoemde af- en overschrijvingen
- 3 In te stemmen met de vorming van de bestemmingsreserve effecten renovatie rwzi Den Bosch ad. € 4.873.640.
- 4 In te stemmen met Begrotingswijziging 2018 – 1 en daarmee de begroting voor het dienstjaar 2018 als volgt te wijzigen:

(bedragen * €1.000)			WSB	WZB	
Begrotingspost	Omschrijving	Begroot bedrag voor wijziging	Verhoging +/- verlaging		Bedrag na wijziging
420	Personeelslasten	34.362	381	381	35.124
430	Goederen en Diensten	44.691		3.073	47.764
450	Bijdragen aan derden	6.386	500	145	7.031
	Saldo lasten	85.439	881	3.599	89.919
Begrotingspost	Omschrijving	Begrote mutatie egalisatie reserves*	+ Toevoeging /- onttrekking		Saldo begrotingsmutatie egalisatie reserve
881	Aanwending egalisatiereserve watersysteembeheer	1739	-881		858
881	Aanwending egalisatiereserve waterzuiveringsbeheer	1.842		-3.599	-1.757
	Saldo baten	3.581	-881	-3.599	-899

's-Hertogenbosch, 12 oktober 2018

Het Algemeen Bestuur voornoemd,

de secretaris,
drs. P. Sennema

de dijkgraaf,
drs. L.H.J. Verheijen

(bedragen * €1.000)			WSB	WZB
Begrotingspost	Omschrijving	Begroot bedrag voor wijziging	Verhoging +/- verlaging	
420	Personeelslasten	34.362	381	381
430	Goederen en Diensten	44.691		3.073
450	Bijdragen aan derden	6.386	500	145
	Saldo lasten	85.439	881	3.599
Begrotingspost	Omschrijving	Begrote mutatie egalitatie reserves*	+ Toevoeging /- onttrekking	
881	Aanwending egalisatiereserve watersysteembeheer	1739	-881	
881	Aanwending egalisatiereserve waterzuiveringsbeheer	1.842		-3.599
	Saldo baten	3.581	-881	-3.599

Bedrag na wijziging	
	35.124
	47.764
	7.031
	89.919
Saldo begrotingsmutatie egealisatie reserve na wijziging	
	858
	-1.757
	-899

Controllersparagraaf bij Bestuursverslag 2018

Algemeen

Het bestuursverslag heeft een enigzins andere opzet gekregen en is daarmee beter leesbaar geworden. Door de nauwkeuriger eindejaarsverwachtingen heeft het bestuursverslag daarmee ook aan kwaliteit gewonnen.

Per programma is er een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de prestaties en de hiervoor ingezette middelen, elk voorzien van adequate een bijbehorende toelichting. Om nog meer samenhang in de toelichting te creëren valt te overwegen om per programma één integrale toelichting op te nemen waarin de output en input in samenhang wordt gerapporteerd.

Overall kan de conclusie getrokken worden dat alle van belang zijnde zaken afdoende zijn gerapporteerd, zowel qua output als input. Onderstaand zijn, indien van toepassing, bij de afzonderlijke programma's aanvullende opmerkingen opgenomen.

De Programma's

Veilig en bewoonbaar beheergebied

Geen opmerkingen.

Voldoende water en robuust watersysteem

De realisatie van de investeringen blijft financieel sterk achter bij de begroting. Hoewel de toelichting op de realisatie van de investeringen terugkomt bij de toelichting op de output, ontbreekt echter een financiële toelichting op het achterblijven van de investeringen. Zoals bovenstaand al vermeld zou een integrale toelichting per programma de samenhang in de rapportage tussen output en input vergroten.

Gezond en natuurlijk water

Een toelichting op de input zowel voor de investeringen als voor de exploitatie ontbreekt volledig, hoewel de realisatiegraad van beide hier wel aanleiding toe geeft.

Schoon water

De overschrijdingen als gevolg van de vertraging in de oplevering van de renovatie Den Bosch met de daarmee gepaard gaande kosten als de boete groen gas en de substantieel hogere slibafzet- en energiekosten alsmede lagere biogasopbrengsten zijn, gezien de financiële consequenties voor de begrotingsrealisatie, naar behoren toegelicht.

Water in bebouwd gebied

Er wordt melding gemaakt van het voorstel om middelen die voor 2019 voorzien zijn voor de schoolpleinen van de toekomst naar voren te halen vanwege het groot aantal aanvragen. Hoewel gering van omvang maakt het voorstel echter geen deel uit van de AB-besluitvorming.

Leveren en organiseren van maatschappelijke meerwaarde

Geen opmerkingen.

Financiële toelichting

In diverse financiële tabellen is de kolom realisatie + verplichtingen opgenomen. Echter, in de verplichtingen is al rekening gehouden met de prognose van toekomstige realisaties en verplichtingen waardoor de kolom gelezen dient te worden als prognose 2018.

AB voorblad

Datum vergadering: 20 september 2018
Agendapunt: 5.2.
Projectenboeknummer en -naam: PJB_245
Corsa dossiernummer:
Voorstelnummer BABS: 44350

AAN het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas

Commissie(s) Cie. AFZ 20-09-2018	Portefeuillehouder(s) Verheijen L.H.J.
--	--

Agendaonderwerp:
 Plan van aanpak en krediet waterschapsverkiezingen 2019

Voorstel:
 1. Het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van € 1.300.000,-- ten behoeve van de waterschapsverkiezingen 2019.
 2. Kennis te nemen van het Projectplan waterschapsverkiezingen Aa en Maas 2019.

Besluit:	Mij bekend, De secretaris,
-----------------	---------------------------------------

Bij het onderwerp:
 Ligger de volgende stukken ter inzage:

De volgende stukken zijn als bijlage meegezonden:
 1. Financiële paragraaf
 2. Plan van aanpak Waterschapsverkiezingen Aa en Maas 2019

ADVIESNOTA VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 12 OKTOBER 2018

VOORSTEL:

1. Het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van € 1.300.000,-- ten behoeve van de waterschapsverkiezingen 2019.
2. Kennis te nemen van het Projectplan waterschapsverkiezingen Aa en Maas 2019.

PROBLEEMSTELLING

De volgende bestuursverkiezingen voor het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas vinden plaats op 20 maart 2019. Ook nu is er weer een gelijktijdige stembusverkiezing van waterschappen en Provinciale Staten. De organisatie van de bestuursverkiezingen zal deels landelijk (Unie van Waterschappen) en deels regionaal (Waterschap Aa en Maas in goed overleg met De Dommel en Brabantse Delta) plaatsvinden.

De uitvoering van zowel de staten- en waterschapsverkiezingen door middel van stembusstemmen zal ook nu weer in handen liggen van de gemeenten. Voor de procedures zal evenals in 2015 de Kieswet worden gevolgd met de daaraan gerelateerde modellen en besluiten.

Net zoals in 2015 zullen de verkiezingen plaatsvinden aan de hand van een lijstenstelsel voor de categorie ingezetenen en een benoemingsprocedure voor de bijzondere categorieën voor het waterschapsbestuur.

BEOOGD EFFECT

Het beoogde resultaat is rechtsgeldige bestuursverkiezingen zodat het nieuwe Algemeen Bestuur een representatieve afspiegeling zal zijn van de belangen in het beheergebied van het waterschap en de democratische legitimiteit van de besluitvorming is gewaarborgd. Hierbij geldt dat een hogere opkomst een grotere legitimiteit kan betekenen. Als tweede doelstelling kan worden genoemd het samenwerken in Unieverband en met gemeenten. Een succesvolle organisatie en uitvoering van de verkiezingen, waaraan ook waterschap Aa en Maas bijdraagt, kan de positie van het waterschap als functionele democratie in het Nederlandse staatsbestel versterken. Een bijkomend effect is profilering (van het werk) van de waterschappen en het belang ervan voor de inwoners.

Hieronder zijn de belangrijkste mijlpalen m.b.t. de waterschapsverkiezingen 2019 beschreven. In het Plan van aanpak Waterschapsverkiezingen Aa en Maas 2019 worden de organisatie, de strategie alsmede verschillende activiteiten voor de waterschapsverkiezingen 2019 nader uitgewerkt en beschreven.

24 december 2018	Uiterste termijn registratie belangengroeperingen
4 februari 2019	Indienen kandidatenlijsten
20 maart 2019	Verkiezing vertegenwoordigers categorie Ingezetenen
25 maart 2019	Vaststelling officiële uitslag verkiezingen categorie ingezetenen
27 maart 2019	Vergadering Algemeen Bestuur: toelating nieuwe leden en aftreden Algemeen Bestuur
28 maart 2019	Eerste vergadering nieuw Algemeen bestuur en beëdiging nieuwe AB leden.
28 maart 2019	Start coalitiebesprekingen (later gevolgd door coalitieakkoord / benoeming leden DB)

ARGUMENTEN

1.1 Organisatie verkiezingen is wettelijke opdracht.

Het organiseren van de verkiezingen is een wettelijk opgedragen taak. De organisatie van bestuursverkiezingen zal deels landelijk (Unie van Waterschappen) in samenwerking met het IPO/de VNG en deels regionaal door waterschap Aa en Maas in samenwerking met de inliggende gemeenten plaatsvinden. Het resultaat moet zijn – zoals hiervoor al gezegd – rechtsgeldige verkiezingen zodat het nieuwe Algemeen Bestuur een representatieve afspiegeling zal zijn van de belangen in het beheergebied van het waterschap.

1.2 Opkomstpercentage

Verhoging van de opkomstpercentages kan een (gewenst positief) effect zijn van het gelijktijdig houden van twee verkiezingen op één dag. Het bevorderen van een hogere opkomst is zeker ook de uitdaging voor de partijen/groeperingen die meedoen aan de waterschapsverkiezingen. Zij kunnen het verschil maken door aan de kiezers duidelijk te maken dat er wat te kiezen valt.

1.3 Bevorderen naamsbekendheid

De verkiezingen zijn een uitgelezen kans om het (bestuurlijk) werk van het waterschap over het voetlicht te brengen. Dure en duur uitziende publiciteitscampagnes leveren op de aspecten van naamsbekendheid en opkomstverhoging, relatief weinig op. Daarom wordt bij de uitwerking van de communicatiestrategie ingezet op financiële soberheid: genereren van free publicity, meeliften met reguliere communicatiemomenten en met watergerelateerde evenementen en vooral ook door de inzet van social media.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

1.1 Uitvoering door gemeenten

De uitvoering van de verkiezingen is de verantwoordelijkheid van de gemeenten en dus ook alle problemen die met de uitvoering samenhangen. Eventuele problemen hebben zeker een uitstraling naar het imago van de waterschappen, ook al ligt de verantwoordelijkheid elders. De gemeenten binnen het beheergebied van het waterschap hebben inmiddels ervaring met dubbele verkiezingen.

1.2 Kiezersbestand, waterschapsgrenzen en Autorisatiebesluit

In het kader van de overgang van de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA/dat echter tot in 2018 op "slot" zit) naar de Basisadministratie Persoonsgegevens (BRP), heeft de Unie ervoor gepleit een veld toe te voegen aan de BRP, zodat iedere burger aan een waterschap gekoppeld is. Verder moeten de waterschappen eventuele grensconflicten oplossen, hetgeen voor ons waterschap niet aan de orde is. Via het Autorisatiebesluit kunnen de waterschappen daarbij snel zien of de kandidaten die op in ingediende kandidatenlijsten staan ook echt kiesgerechtigd zijn voor het waterschap. Het toevoegen van het veld aan de BRP kan niet meer geregeld worden voor de verkiezingen van 2019 en voor de korte termijn kan het probleem ondervangen worden voor regeling via de GBA. Overigens is de kennis over de gebiedsbegrenzing en bestandsopbouw binnen ons waterschap verplaatst naar de Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB).

Uiteindelijk is iedere gemeente zelf verantwoordelijk voor de wijze waarop de bestandsopbouw wordt gerealiseerd. Het waterschap is desgevraagd verplicht goed kaartmateriaal met waterschapsgrenzen aan te leveren.

1.3 Bijdrage aan gemeentefonds

Voor de uitvoering van de waterschapverkiezingen zullen de gemeenten een vast bedrag ontvangen (via het gemeentefonds). Vanuit de waterschappen wordt er geen directe financiële bijdrage verleend aan de inliggende gemeenten. Ook zullen geen andere middelen of personen ter beschikking worden gesteld voor de uitvoering.

1.4 Faciliteren groeperingen

De politieke partijen/groeperingen zijn zelf verantwoordelijk voor het voeren van hun eigen campagne. Het bestuur bepaalt in hoeverre de politieke partijen/groeperingen worden gefaciliteerd. Het is om politiek-ethische redenen gewenst om hierin als waterschap zeer terughoudend te zijn. De grens tussen wat wel kan en niet kan moet steeds in de gaten worden gehouden.

Uitgangspunten met voorbeelden bij mogelijke ondersteuning partijen / groeperingen:

Wat kan?

- Verkiezingswebsite van het waterschap waarop links staan naar programma's en kandidaten.
- Ondersteuning van de partijen met een informatiepakket over de taken van het waterschap.

Wat kan er niet?

- Campagnebudget voor de partijen.
- Organiseren van campagneactiviteiten of ondersteuning hierbij door ambtenaren.
- Uitzoeken van informatie ten behoeve van verkiezingsprogramma's.
- Schrijven van verkiezingsprogramma's.
- Geven van debattrainingen etc.
- Betalen van drukkosten van flyers etc.

Het grijze gebied

- Organiseren van een verkiezingsdebat.
- Organiseren van een bustour met de kandidaten door het gebied.

Wat gebeurt er al?

- Stemhulp "Mijn Stem": die wordt betaald uit landelijk budget van de verkiezingen. Alle partijen zullen input moeten leveren. Eventueel samen met provincie. Regie: UWV.
- Landelijke campagne: zoals altijd bij de verkiezingen ter bevordering van de opkomst. Regie: Ministerie.
- Verkiezingsborden: geplaatst door gemeenten, zijn onderdeel van de uitvoering. Gemeenten zullen het plakken van posters op diverse wijzen organiseren.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

In het Projectboek 2018, vastgesteld bij de Programmabegroting 2018, is het project Waterschapsverkiezingen 2019 opgenomen:

PJB-nr.	Kredietnaam	Kredietnr.	Kredietnaam deelproject	Uitgaven/inkomsten	Totaal
245	Waterschapsverkiezingen	M20170021	Waterschapsverkiezingen	Uitgaven	€ 1.300.000
				Inkomsten	€ -
Opgenomen in Projectenboek 2018				Totaal BRUTO	€ 1.300.000
Investeringskrediet		€ 1.300.000			

In het kader van de directe stembusverkiezing is in 2015 gewerkt met een normbedrag als vergoeding vanuit de waterschappen. Dat normbedrag is toen uitgekomen op € 1,85 per stemgerechtigde. Waterschap Aa en Maas telde in 2015 rond de 575.000

stemgerechtigde kiezers. Dat aantal ligt nu rond 607.000. De kosten voor de vorige verkiezingen bedroegen (afgerond) € 1.300.000,=.

Sinds 2015 heeft de Unie geen moment onbenut gelaten om aan te geven dat de kosten voor de waterschapsverkiezingen door het Rijk gedragen moeten worden. Op 5 september 2017 heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de voorzitters van de VNG, IPO en de Unievoorzitter. Unie, VNG en IPO waren het eens met elkaar op het punt van betaling en zetten in op een decentrale boodschap aan de nieuwe minister van BZK om het stemproces te moderniseren (ingaaand bij de gemeenteraadsverkiezingen 2018) en vergoeding van alle verkiezingen door het Rijk. Tijdens de Ledenvergadering van 29 juni jl zijn de leden geïnformeerd over de pogingen vanuit de Unie om het Rijk te laten betalen voor de kosten van de komende waterschapsverkiezingen in maart 2019. Daarbij is aangegeven dat de gesprekken er toe hebben geleid dat de waterschappen nu 12 miljoen euro aan de gemeenten betalen (in plaats van de 24 miljoen die voor de vorige waterschapsverkiezingen in 2015 zijn betaald). Daarna (vanaf 2019) betalen de waterschappen jaarlijks een kwart (3 miljoen euro) via de Rijksfactuur. De kosten 12 miljoen euro voor de verkiezingen in 2023 worden op die wijze dus verspreid betaald. E.e.a. moet nog door het bestuur van de VNG worden bekrachtigd (6 september), waarna vanuit de Unie formeel een ledenbrief zal volgen.

Er is nu financieel technisch rekening gehouden met de mogelijkheid dat de waterschappen zelf weer de volledige kosten van de verkiezingen moeten dragen. Binnen het projectenboek 2018 is het project Verkiezingen onder nummer PJB_245 opgenomen voor een bedrag van € 1.300.000,-.

In verband met het tijdstip van aanbidding van onderhavig voorstel en de nog ongewisse uitkomst vanuit de VNG en het alsdan te hanteren normbedrag, luidt het voorstel vooralsnog het volledige krediet te voteren. Wanneer op 6 september door de VNG wordt bekrachtigd dat het Rijk de bijdrage van de waterschappen voor de verkiezingen verlaagt tot 12 miljoen, dat zal in de commissievergadering worden aangegeven welk financieel effect ontstaat voor Aa en Maas. Is het signaal van de VNG inderdaad positief dan daalt de bijdrage van Aa en Maas. De daling van de kosten (kapitaallasten) kunnen vervolgens worden ingezet ter dekking van de gefaseerde betaling voor de waterschapsverkiezingen 2023. Deze verkiezingen zullen zoals aangegeven vooruit betaald moeten worden. Deze bijdrage maakt nog geen onderdeel uit van de begroting. Verwacht wordt dat deze mutaties, voor de jaren 2020 t/m 2023, redelijk budgettair neutraal verlopen voor het begrotingssaldo.

Voor de regionale communicatie van Aa en Maas in relatie tot de verkiezingen wordt uitgegaan van een budget van € 150.000,-.

In het kader van het opstellen van een begroting voor de verkiezingen is het aangewezen een post onvoorzien op te nemen. Bij de post onvoorzien moet o.a. worden gedacht aan externe juridische ondersteuning, bijv. ingeval van beroepsprocedures.

Dit leidt tot de volgende berekening:

Bijdrage via I en M aan gemeentefonds (werkwijze 2015)	607.000 kiesgerechtigden à € 1,85 (normbedrag 2015)	€ 1.100.000,-
Regionale communicatie waterschap	Geraamd	€ 150.000,-
Toegerekende rente, onvoorzien en afronding		€ 50.000,-
Totaal		€ 1.300.000,-

PM

Daarnaast is er een bijdrage voor de landelijke communicatie rondom de verkiezingen aan de Unie. Die wordt geïnd als element van de contributie in de jaren 2018 en 2019. Die "opslag" is verdeeld over alle waterschappen ongeveer € 38.000 voor beide jaren samen.

UITVOERING/VERVOLG

De uitvoering van de waterschapsverkiezingen zal in handen liggen van de gemeenten. Voor de procedures zal de Kieswet worden gevolgd met de daaraan gerelateerde modellen en besluiten.

Net zoals in 2015 zullen de verkiezingen plaatsvinden aan de hand van een lijstenstelsel voor de categorie ingezetenen en een sollicitatie- en benoemingsprocedure voor de bijzondere categorieën voor het waterschapsbestuur.

COMMUNICATIE

De communicatie over de waterschapsverkiezingen door Aa en Maas richt zich op het communiceren over het feit dat er stembusverkiezingen zijn waarbij er wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijk opkomstpercentage en over het waterschap als democratisch instituut. Het is de verantwoordelijkheid van de politieke partijen/groeperingen om zelf campagne te voeren en duidelijk te maken wat er te kiezen valt.

Het waterschap lift daarnaast mee met de landelijke communicatietoolkit. Ook is er samenwerking met de Brabantse waterschappen en de provincie Noord-Brabant om de communicatiestrategie met elkaar te delen en waar mogelijk samen te werken. In de communicatiestrategie wordt ingezet op financiële soberheid.

BIJLAGEN

Besluit AB

Financiële paragraaf

Plan van aanpak Waterschapsverkiezingen Aa en Maas 2019

AB-BESLUIT

ONDERWERP: Waterschapsverkiezingen 2019

AGENDAPUNT:

BESLUITNUMMER: 121018/
INVESTERINGSBESLUIT: 2019/

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 3 september 2018;

gelet op het bepaalde in de Kieswet de Algemene wet Bestuursrecht en de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen ;

gezien het advies van de commissie Algemene en Financiële Zaken van 20 september 2018;

B E S L U I T:

Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 1.300.000,-- ten behoeve van de waterschapsverkiezingen 2019.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering van 12 oktober 2018,

de secretaris,

de dijkgraaf,

drs. P. Sennema

drs. L.H.J. Verheijen

INVESTERING

nummer

22 / 2018

FINANCIELE

PARAGRAAF

Datum DB:

3-sep-18

Datum AB:

12-okt-18

Algemeen

Sector/staf : Directie/Staf
 (Staf)afdeling : Servicestaf
 Naam Budgethouder/projectleider : J. Kapteijns/ G. Broers
 Naam investering : **Waterschapsverkiezingen 2019**
 Soort investering : **C**

Financieel

Krediet uitgaven				€	1.300.000,00
Krediet inkomsten				€	-
Netto uitgaven/ inkomsten				a €	1.300.000,00
Projectenboek 2018-2023	M20170021	Waterschapsverkiezingen 2019		€	1.300.000,00
Voorjaarsnota inkomsten				€	-
Netto uitgaven/ inkomsten				b €	1.300.000,00

Verdeling krediet	Krediet uitgaven	Krediet inkomsten	Netto
Grond	€ -	€ -	€ -
Mechanisch/electr.	€ -	€ -	€ -
Bouwkundige werken	€ -	€ -	€ -
Overige	€ 1.300.000,00	€ -	€ 1.300.000,00
Totaal	€ 1.300.000,00	€ -	€ 1.300.000,00

Kapitaallasten eerste jaar: : 2020 Lasten over het 1e volledig jaar berekend!
 Rente % : 2,00%

Verdeling activa	Afschr.termijn	Afschrijving	Rente	Totaal kapitaallast.
Grond	40	€ -	€ -	€ -
Mechanisch/electr.	20	€ -	€ -	€ -
Bouwkundige werken	30	€ -	€ -	€ -
Overige	4	€ 325.000,00	€ 26.000,00	€ 351.000,00
Totaal		€ 325.000,00	€ 26.000,00	€ 351.000,00
Toename overige jaarlijkse exploitatielasten				€ -
Afname jaarlijkse exploitatielasten				
Totale lasten				€ 351.000,00

Verdeling totale lasten over de taken

Watersysteembeheer	50,0%			
Zuiveringsbeheer	50,0%			

Kostentoedeling: Watersysteembeheer

eenheden

Ingezetenen	29,0%	€ 50.895,00	295.618	€ 0,172
Gebouwd	58,4%	€ 102.492,00	91.017.944.339	0,00011%
Ongebouwd	12,5%	€ 21.937,50	106.391	€ 0,206
Natuurterreinen	0,1%	€ 175,50	24.079	€ 0,007

Kostentoedeling: Zuiveringsbeheer

eenheden

Per vervuilingseenheid (v.e.)		€ 175.500,00	1.136.000	€ 0,154
Totaal Generaal		€ 351.000,00		

Overige gegevens

Budgethouder : J. Kapteijns
 Projectnummer (dim 4) : M20170021 Waterschapsverkiezingen 2019
 Programma : 100% Bedrijfsvoering
 Beleidsveld : 53 Ondersteunende producten
 Werkplanproductnummer : 69111001/69111
 Bestuur WSB/Bestuur Zuiveren

Waterschap Aa en Maas

Plan van aanpak

Waterschapsverkiezingen 2019

Datum : 20 augustus 2018
Opgesteld door : G.Broers/J. Noomen
Versie : 1

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding	3
1.2 Doelstelling	3
1.3 Leeswijzer	4
2 De voorbereiding	5
2.1 Algemene en landelijke voorbereiding	5
2.2 De belangengroepen	6
3 Samenwerking met de gemeenten	7
4 De verkiezingen van het nieuwe Algemeen Bestuur	8
5 Landelijke en regionale communicatie(strategie).....	9
5.1 Landelijke communicatiestrategie waterschappen.....	9
5.2 Samen optrekken met Brabantse waterschappen en provincie	10
5.3 Samen optrekken met gemeenten.....	10
6 Communicatiestrategie verkiezingen Aa en Maas.....	11
6.1 Gewenst resultaat.....	11
6.2 Korte communicatieanalyse.....	11
6.3 Ondersteunen politieke partijen.....	12
6.4 Aanpak.....	13
6.5 Vervolg.....	14
7 Organisatie en Planning	15
7.1 Organisatie	15
7.2 Planning	15
8 Evaluatie.....	16
9 Financiën	17

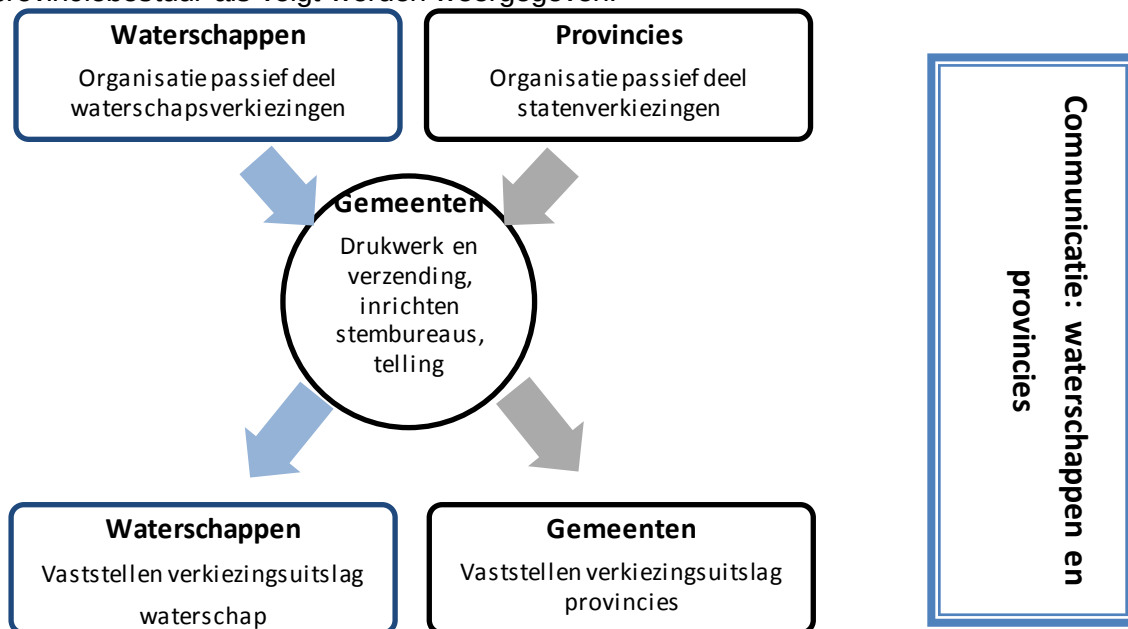
1 INLEIDING

1.1 Doelstelling

De doelstelling van het project Waterschapsverkiezingen 2019 is een rechtmatig verloop van de verkiezing, zodat het nieuwe Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas in maart 2019 kan worden beëdigd.

Om dit doel te realiseren dient tijdig met de voorbereiding te worden gestart. De gelijktijdige verkiezing met Provinciale Staten vereist ook een goede samenwerking met de gemeenten, de provincie en met andere waterschappen en landelijk met de Unie van waterschappen. De communicatie naar de verschillende partijen dient toegesneden te zijn op de doelgroepen. De besluitvorming over de aanpak dient afgestemd te zijn met de gemeenten, provincie en waterschappen.

Schematisch kan de organisatie van de gecombineerde verkiezingen van waterschaps- en provinciebestuur als volgt worden weergegeven.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de voorbereidingen voor de verkiezingen besproken. Hoofdstuk 3 gaat over de samenwerking met gemeenten. Hoofdstuk 4 gaat in op de verkiezing van het nieuwe Algemeen Bestuur. In hoofdstuk 5 en 6 wordt de communicatie beschreven, waarna in hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de planning en organisatie. Hoofdstuk 8 vraagt aandacht voor de evaluatie en hoofdstuk 9 gaat over de financiën.

2 DE VOORBEREIDING

2.1 Algemene en landelijke voorbereiding

Net zoals in 2015 worden de waterschapsverkiezingen in 2019 landelijk en op dezelfde dag georganiseerd. Daarbij wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de verkiezing van de vertegenwoordigers van de categorie ingezetenen en de verkiezing van de geborgde zetels. En eveneens identiek aan 2015 worden de waterschapsverkiezingen voor de categorie ingezetenen gezamenlijk met de verkiezingen voor Provinciale Staten als stembusverkiezingen gehouden. Bij het organiseren van deze verkiezingen zijn vanuit de landelijke overkoepelende organisatie enkele punten centraal gesteld:

- Veel zaken worden landelijk afgestemd tussen de Unie van Waterschappen (UvW), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Inter Provinciaal Overleg (IPO) en de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Infrastructuur en Milieu (I&M);
- De verkiezingen zelf worden lokaal/regionaal georganiseerd. Derhalve wordt bij de voorbereiding het motto gehanteerd: *'Doe centraal wat moet en decentraal wat kan'*;
- Vanuit de Unie wordt gezorgd voor een aantal gezamenlijke communicatieproducten, zodat er ook een zekere uniformering van de communicatieboodschap is;
- Voor het proces, de afstemming met IPO en VNG, de juridische procedures en de gezamenlijke communicatieproducten is inmiddels een gezamenlijke, centrale projectorganisatie vanuit de UvW opgezet. Deze centrale projectorganisatie vormt ook een belangrijk klankbord voor de projectorganisatie, die binnen elk waterschap actief is;

De voorbereiding voor de verkiezingen kan worden gesplitst in de volgende aspecten: het interesseren / enthousiasmeren van de belangengroepen en kandidaten, de juridische procedures voor de kieslijsten en de uitvoering van de verkiezingen door de gemeenten. Deze aspecten worden in onderstaande paragrafen toegelicht.

2.2 De belangengroepen

Er is sinds 2015 meer uniformiteit tussen de waterschapsverkiezingen en de andere stembusverkiezingen. Er wordt nu niet meer over 'belangengroepering' gesproken maar in de wet staat nu de meer algemene term 'politieke groepering'.

- Een politieke groepering moet een stichting of een vereniging zijn:
Politieke groeperingen, die willen deelnemen aan de waterschapsverkiezingen moeten een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid of een stichting zijn. Zij moeten uiterlijk 42 dagen vóór de verkiezingen schriftelijk verzoeken bij het Centraal Stembureau en dienen een waarborgsom van € 225 betalen aan het waterschap.
- Er zijn dertig ondersteuningsverklaringen vereist bij het indienen van een lijst:
Conform de huidige Kieswet zijn er per groepering 30 ondersteuningsverklaringen vereist.
- De groeperingen, die momenteel reeds vertegenwoordigd zijn in het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas, hebben eerder het Plan van Aanpak van de Unie van waterschappen ter kennisneming toegestuurd gekregen.
- In een drietal cursusbijeenkomsten in april/mei 2018 zijn potentiële kandidaten voor het Algemeen Bestuur in de gelegenheid gesteld om kennis te maken met de zittende partijen, de taken en de bestuurlijke organisatie van waterschap Aa en Maas.
- Geen eis van aanwijsbaar belang:
Bij de vorige verkiezingen is de eis dat een groepering een aanwijsbaar belang moest hebben bij de taak van het waterschap reeds komen te vervallen.

- Registratie:
Op 24 december 2018 moeten de politieke groeperingen, die mee willen doen met de waterschapsverkiezingen, zich hebben geregistreerd (men kan ook opteren voor een blanco lijst zonder naamsaanduiding).
- Kandidatenlijst:
Op 4 februari 2019 moet elke politieke groepering de kandidatenlijst inleveren.

3 SAMENWERKING MET DE GEMEENTEN

Door de gecombineerde stembus-verkiezingen moeten heldere afspraken gemaakt worden over de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeenten en waterschappen. Deze afspraken zijn te verdelen in landelijke afspraken, die vanuit de Unie met de VNG worden gemaakt, en de specifieke, regionale afspraken, die door waterschap Aa en Maas met de gemeenten in het beheersgebied gemaakt moeten worden.

Tot de landelijke afspraken horen:

- Kosten
In het kader van de directe stembusverkiezing is in 2015 gewerkt met een normbedrag als vergoeding vanuit de waterschappen. Dat normbedrag is toen uitgekomen op €1,85 per stemgerechtigde. Waterschap Aa en Maas telde in 2015 rond de 575.000 stemgerechtigde kiezers. Dat aantal ligt nu rond 607.000. Sinds 2015 heeft de Unie geen moment onbenut gelaten om aan te geven dat de kosten voor de waterschapsverkiezingen door het Rijk gedragen moeten worden. Op 5 september 2017 heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de voorzitters van de VNG, IPO en de Unievoorzitter. Unie, VNG en IPO vinden elkaar op het punt van betaling en zetten in op een decentrale boodschap aan de nieuwe minister van BZK om het stemproces te moderniseren (ingaaand bij de gemeenteraadsverkiezingen 2018) en vergoeding van alle verkiezingen door het Rijk. Overleg tussen Unie en Ministerie van BZK en het Ministerie van I&W over de financiering is nog gaande. Er moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat de waterschappen zelf weer de kosten van de verkiezingen moeten dragen. Hiermee is bij Aa en Maas financieel technisch rekening gehouden.
- Gemeentelijke Basis Administratie
In het kader van de overgang van de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA/dat echter tot in 2018 op "slot" zit) naar de Basisadministratie Persoonsgegevens (BRP), heeft de Unie ervoor gepleit een veld toe te voegen aan de BRP, zodat iedere burger aan een waterschap gekoppeld is. Verder moeten de waterschappen eventuele grensconflicten oplossen, hetgeen voor ons waterschap niet aan de orde is. Via het Autorisatiebesluit kunnen de waterschappen daarbij snel zien of de kandidaten die op in ingediende kandidatenlijsten staan ook echt kiesgerechtigd zijn voor het waterschap. Planning is om dit voor aankomende zomer te regelen. Het toevoegen van het veld aan de BRP kan niet meer geregeld worden voor de verkiezingen van 2019 en voor de korte termijn kan het probleem ondervangen worden voor regeling via de GBA.
- Stembureaus
De stembureaus voor de gezamenlijke verkiezingen (inclusief de bemensing) worden door de gemeenten geregeld. Voor een aantal gemeenten geldt dat er binnen de gemeentegrenzen meer dan één waterschap is gelegen. In het wetsvoorstel is nu opgenomen dat in bepaalde stembureaus stembiljetten van elk inliggend waterschap aanwezig zijn, zodat iedere burger van de gemeente daar zijn stem voor Provinciale Staten en het specifieke waterschap uit kan brengen.
- Stempassen, stembiljetten en telling
Er zijn landelijke afspraken gemaakt m.b.t. de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de gemeenten en het waterschap over procedurele voorbereiding van verkiezing (het uitgeven van de stempassen, oproepkaarten, kiespassen, volmachten, etc.), het drukken van de stembiljetten en het tellen van de stemmen na het sluiten van de stembus.

Vanuit Aa en Maas zullen met de inliggende gemeenten nog specifieke afspraken gemaakt worden over bijvoorbeeld:

- De stembureaus in gemeenten, waar meerdere waterschapstembussen beschikbaar zijn, zodat 'stemmen willekeurig stembureau' (SWS) binnen een gemeente met

meerdere waterschappen wordt ondersteund. Daarbij zullen we nauw samenwerken met het waterschap De Dommel;

- De informatie die verspreid wordt over de waterschapsverkiezingen;
- Het verzorgen van de tellingen, het opstellen van de proces-verbalen en de verzending naar het centraal stembureau Aa en Maas;
- Calamiteiten.

4 DE VERKIEZINGEN VAN HET NIEUWE ALGEMEEN BESTUUR

De verkiezingen gaan niet alleen over het verkiezen van de vertegenwoordigers van de categorie ingezetenen, maar ook over de geborgde zetels. De procedure van de toelating, het ontslag en de vervanging van de leden van de geborgde zetels tot het Algemeen Bestuur is in de Waterschapswet vastgelegd, zodat de samenstelling van het gehele Algemeen Bestuur wettelijk is verankerd. De Kieswet is van toepassing op de leden van het Algemeen Bestuur die vertegenwoordiger zijn van de ingezetenen en de Waterschapswet op de overige leden van het Algemeen Bestuur die worden benoemd voor de zogenaamde geborgde zetels. De benoemende organisatie (ZLTO, Kamer van Koophandel of Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren) zijn binnen de wettelijke bepalingen verantwoordelijk voor de voordracht voor de geborgde zetels.

In de Kieswet is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen het 'Centraal Stembureau verkiezingen Provinciale Staten' en het 'Centraal Stembureau Waterschapsverkiezingen'. Wettelijk zijn de taken en verantwoordelijkheden van de dijkgraaf (als voorzitter van het Centraal Stembureau Waterschapsverkiezingen) netjes afgebakend van de taken en verantwoordelijkheden van de burgemeester (als voorzitter Centraal Stembureau voor de verkiezing van de Provinciale Staten).

Door de wettelijke verankering van de verkiezingen is ook de planning van het verschillende stappen strak. In de aanloop naar de verkiezingen speelt daarbij het Centraal Stembureau onder voorzitterschap van de dijkgraaf een belangrijke rol. Tijdens de verkiezingsdag zelf moet het Centraal Stembureau toezien op een goed verloop. Vervolgens heeft het Centraal Stembureau een belangrijke rol in het vaststellen van de verkiezingsuitslag, zodat de beëdiging van de leden van het nieuwe Algemeen Bestuur reeds een week na de verkiezingen kan plaatsvinden.

Aangezien de waterschappen een monistisch stelsel kennen, waarbij de leden van het Dagelijks Bestuur worden verkozen uit het midden van de leden van het Algemeen Bestuur en lid blijven van dit Algemeen Bestuur zal de verkiezing van de DB leden nog nader worden uitgewerkt.

De procedure voor de verkiezingen (inclusief de kandidaatstelling) van de vertegenwoordigers van de ingezetenen en 'benoeming' van de geborgde zetels is uitgewerkt in een apart draaiboek.

5 LANDELIJKE EN REGIONALE COMMUNICATIE(STRATEGIE)

Op 20 maart 2019 zijn de waterschapsverkiezingen. Deze zijn, net als de vorige keer, tegelijk met de verkiezingen voor Provinciale Staten. Het doel van de verkiezingen is: een nieuw bestuur kiezen en de verkiezingen rechtmatig laten verlopen.

Bij de laatste waterschapsverkiezingen in 2015 was de opkomst 41,07 %. Bijna een verdubbeling van 2008 toen dit rond 24% lag. Het is niet vast te stellen of mensen door onze campagne naar de stembus zijn gegaan. Aangezien deze verkiezingen samen met de Provinciale Statenverkiezingen zijn gehouden, is een plausibele verklaring/ aanname dat de mensen die zijn gaan stemmen, voor beide overheden hebben gestemd. Het opkomstpercentage voor de provincie en waterschap Aa en Maas lag nagenoeg gelijk.

We grijpen de verkiezingen aan om het (bestuurlijk) werk van het waterschap extra onder de aandacht te brengen. Om te bevorderen dat mensen daadwerkelijk hun stem uitbrengen is het nodig dat er wat te kiezen valt. Bekendheid met het werk van het waterschap en de datum van de verkiezingen alleen is niet genoeg. Communicatie over de verkiezingen en over het werk van het waterschap vergroten weliswaar de kennis van de kiezers over het bestuursorgaan, maar niet de bereidheid tot stemmen. **Partijen en kandidaten maken het verschil: zij kunnen zorgen dat er wat te kiezen valt, dat mensen het belang daarvan inzien, naar de stembus gaan en stemmen. Het is de uitdaging voor de deelnemende politieke groeperingen om de onderlinge verschillen en hun keuzes duidelijk te maken.**

5.1 Landelijke communicatiestrategie waterschappen

Er komt een landelijke opkomst bevorderende campagne vanuit het Rijk voor beide verkiezingen. De inzet hierbij is zoveel mogelijk free publicity met actuele onderwerpen uit de waterwereld te genereren.

De Unie van Waterschappen (UWV) heeft een landelijke campagne opgesteld met als doel:

1. De kiezer weet dat er verkiezingen zijn voor provincies en waterschappen.
2. De kiezer kent de taken van het waterschap.
3. De kiezer weet dat er wat te kiezen valt (democratische legitimatie). De politieke partijen/ kandidaten slagen erin om op regionaal niveau kenbaar te maken welke keuzes zij maken in de directe leefomgeving van de burgers.

De overige waterschappen hebben, net als wij, aangegeven bij de campagne van de Unie van Waterschappen aan te haken. De verkiezingscampagne moet mensen raken en in beweging zetten. Een campagne die duidelijk maakt dat elke Nederlander met waterschapswerk te maken heeft. Dat de waterschappen voor belangrijke keuzes en taken staan. En dat de kiezer met zijn/haar stem invloed heeft op keuzes voor de toekomst.

De campagne heeft een duidelijk doel: zoveel mogelijk kiezers prikkelen en aanzetten tot stemmen. Daarvoor is het nodig dat de kiezers weten dat er waterschapsverkiezingen zijn, begrijpen wat de waterschappen doen en inzien dat er echt wat te kiezen valt.

De strategische keuzes voor de campagne zijn:

- stemmen is leuk (geen moeten, maar mogen);
- benutten van de band van Nederlanders met water als conversatiestarter;
- stemmers laten ontdekken dat waterwerk hen aangaat;
- inhoudelijk campagne voeren op klimaat, waterveiligheid en waterkwaliteit;
- met landelijke zichtbaarheid en activatie een stevige basis leggen voor regionale campagnes.

De landelijke campagne is zo opgezet dat deze eenvoudig regionaal kan worden gebruikt. Met relevante/herkenbare situaties/thema's uit de omgeving van de kiezer proberen wij hen zo direct mogelijk aan te spreken.

De gemeenten zorgen voor de 'stembuscommunicatie'. Zij verzorgen onder meer de wettelijke bekendmakingen, de verspreiding van de kandidatenlijsten, de informatie over wanneer, waar en hoe te stemmen, de verspreiding van de stempassen en het beschikbaar stellen van de publicatieborden in de openbare ruimte.

5.2 Samen optrekken met Brabantse waterschappen en provincie

Provincie

Waterschap Aa en Maas is voorstander van samenwerking met de provincie. In de landelijke campagne voor opkomstbevordering (Postbus 51) worden de twee verkiezingen ook in één adem genoemd. Zowel de provincie als het waterschap lopen er tegenaan dat het niet voor alle kiezers duidelijk is wat de provincie en de waterschappen precies doen. In gezamenlijke communicatie, kan juist dat onderscheid tussen de twee organen direct worden uitgelegd en ook waarom het belangrijk is te gaan stemmen voor allebei.

Op dit moment vindt er overleg met de provincie plaats om te onderzoeken waar en op welke manier we samen kunnen werken aan opkomstbevordering. Provincie en waterschappen werken immers samen aan Brabant.

Brabantse waterschappen

De Brabantse waterschappen delen hun regionale communicatiestrategie en bespreken de hoofdlijnen met elkaar. Waar mogelijk trekken ze samen op. Het gaat dan bijvoorbeeld om afstemmen van het gebruik van media, middelen en timing van de communicatie. Ook wordt gekeken of gezamenlijk partijen zoals communicatiebureaus kunnen worden aangetrokken om kosten te besparen.

5.3 Samen optrekken met gemeenten

Het waterschap legt contact met de gemeenten in het werkgebied om de communicatie op elkaar af te stemmen, om mogelijk aan te haken bij hun formele stembuscommunicatie en om te kijken welke rol gemeenten en eventueel bestuurders kunnen spelen in het vergroten van de bekendheid van het waterschap en het belang van de waterschapsverkiezingen: water raakt immers veel gemeentelijke beleidsterreinen en op veel gebieden werken gemeenten en waterschap al samen, bijvoorbeeld in de waterketen en in het gezamenlijk innen van de belastingen.

6 COMMUNICATIESTRATEGIE VERKIEZINGEN AA EN MAAS

In de communicatievisie en strategie van het waterschap staat de belevingswereld van inwoners centraal. Van buiten naar binnen denken is hierbij leidend. In de communicatie laat het waterschap zien wat zijn maatschappelijke meerwaarde is.

6.1 Gewenst resultaat

Het gewenste resultaat van de communicatiestrategie sluit aan bij de doelen van de communicatiestrategie van Aa en Maas:

- De kiezer weet in grote lijnen wat Aa en Maas doet en dat het een democratisch gekozen bestuursorgaan is.
- De kiezer weet wat er te kiezen valt voor het bestuur van Aa en Maas omdat de deelnemende politieke groeperingen dat kenbaar weten te maken.
- De kiezer weet dat er stembusverkiezingen zijn voor waterschap Aa en Maas op 20 maart 2019.

6.2 Korte communicatieanalyse

Boodschap: aansprekend en zo lokaal mogelijk

In de boodschap wordt de ontvanger, zoals hiervoor aangegeven, aangesproken door in te spelen op de bijzondere band met water. Daarna vertellen we over het waterwerk. We communiceren op een frisse, informele, uitnodigende en positieve manier. We benadrukken dat stemmen leuk is ('we mogen weer') en laten het gewenste gedrag (stemmen) zien als 'normaal'.

We willen inspelen op dat oer-Nederlandse watergevoel met situaties die mensen herkennen. Denk aan Nederlandse activiteiten als schaatsen, slootjespringen, bootje varen, fietsen in de regen, stampen in de plassen of spelen in fonteinen. En aan Nederlandse plekken als dijken, rivieren en uitgestrekte weilanden.

De thema's klimaat, waterveiligheid en waterkwaliteit staan centraal in de boodschappen met meer inhoud. De inhoud sluit aan bij de communicatievisie van het waterschap. Het is daarnaast van belang om zo lokaal mogelijk te communiceren om mensen aan te spreken. Denk aan projecten en activiteiten in de verschillende gemeenten. De inhoud van de boodschap is dus in Someren anders als in 's-Hertogenbosch.

Huisstijl

De UvW levert de templates aan voor de communicatiemiddelen voor de campagne. Dat wil zeggen dat zij formats maken waarin alle waterschappen hun eigen foto's, logo en teksten kunnen plaatsen. Hierdoor hebben alle middelen in het hele land dezelfde uitstraling en versterken ze elkaar. Deze middelen worden eind september 2018 ter beschikking gesteld aan de waterschappen.

De fotografie in onze communicatiemiddelen is lokaal (herkenbaar) en wanneer we gebruik maken van personen zijn dat altijd eigen medewerkers, bestuurders of inwoners uit dit werkgebied. We gebruiken zo min mogelijk stockfotografie of aangeleverde beelden vanuit de Unie van Waterschappen.

Interne stakeholders

De interne doelgroepen (medewerkers en huidige bestuurders) zijn erg belangrijk in dit traject. Medewerkers en bestuurders willen we als ambassadeur inzetten. Dat doen we door ze vroegtijdig te betrekken, een Spraakwatergroep aan te maken om ideeën te delen en ze middelen te bieden waarmee zij zelf ook kunnen communiceren over de verkiezingen.

Vooraf lokale media betrekken

In de campagne willen we de interesse van de lokale media creëren. Deze media staan dicht bij de kiezer met hun fysieke en online middelen én werken graag samen met het waterschap. Vaak staan deze media nog dicht bij de kiezer dan de regionale media (BN de Stem/Omroep Brabant). Denk aan de online nieuwssites van alle gemeenten in het werkgebied die veel volgers op Facebook hebben en zo voor een groot bereik zorgen. Op deze manier maken we optimaal gebruik van free publicity. Hiervoor is een goede band met de lokale media noodzakelijk. Het idee is om aan het einde van dit jaar een persbijeenkomst te organiseren voor lokale media waar we het nut en de noodzaak van de verkiezingen uitleggen en ze zo warm maken voor meer berichtgevingen.

Online media

Mensen oriënteren zich vooral online. Dat veel kiezers in 2015 online op zoek waren naar informatie blijkt uit het grote aantal mensen dat de stemhulp 'Kieskompas.nl' heeft ingevuld (ruim 1,5 miljoen) en de site van de waterschappen (www.waterschappen.nl) heeft bezocht.

We kiezen er dus voor om ons vooral online te profileren. De website is daarbij heel belangrijk. Het is van belang om te zorgen voor een goede en herkenbare landingspagina. Daarnaast is een goede social campagne het uitgangspunt. We plaats en organisch maar ook getarget op specifieke doelgroepen.

Beelden zijn hierbij een must. Denk aan moderne fotografie, animatie (perfecte manier om moeilijke dingen makkelijk uit te leggen) en korte vlogs (jonge mensen aan het woord). Tijdens de campagne monitoren wij de social kanalen en gaan proactief en reactief in dialoog met de gebruikers daarvan.

Minder organiseren meer participeren

Wanneer wij als waterschap alleen iets organiseren, is daar vaak (te) weinig aandacht en belangstelling voor. Het is beter om zelf geen activiteiten te organiseren maar te participeren bij activiteiten van anderen. We gaan actief op zoek naar momenten en activiteiten van anderen waar wij onze campagne aan kunnen verbinden. Denk bijvoorbeeld aan zoals nieuwsfeiten, informatiebijeenkomsten, media-aandacht voor wateronderwerpen of verwante thema's of bij landelijke aandacht voor waterschapswerk.

Daarnaast creëert het waterschap zelf, doelgroepgericht, een aantal communicatiemomenten in de periode januari - 20 maart 2019. De nadruk ligt echter op aansluiten bij en gebruik maken bestaande activiteiten/nieuwsfeiten.

6.3 Ondersteunen politieke partijen

We ondersteunen de fracties proactief met onder andere:

- het onder de aandacht brengen van de waterschapsverkiezingen bij onafhankelijke lokale media;
- algemeen PR materiaal over het waterschap;
- een cursus social media voor fractieleden (op inschrijving);
- een landingspagina op onze website met links naar programma's en kandidaten;
- een landelijke stemhulp voor de waterschapsverkiezingen 'MijnStem' van het bureau Citisens. Na 13 september laat de UvW weten wat de planning voor de stemhulp is en wat er wordt verwacht van de kandidaten en waterschappen. Een demoversie is al te bekijken: <http://mijnstem.sales.ivox.be/survey/1058a30e830259e/start#>

Wat doen we niet:

- organiseren van campagne activiteiten en/of ondersteuning hierbij door ambtenaren;
- schrijven van verkiezingsprogramma's door ambtenaren;
- geven van debattrainingen;

- betalen van drukkosten voor posters, flyers, etc.;
- organiseren van verkiezingsdebat (eventueel faciliteren we wel);
- kandidaten rondleiden door werkgebied/bij waterschapslocaties;
- posters plakken op aanplakborden gemeenten.

Tijdens de campagne periode houden we contact met de verschillende fracties en informeren we elkaar in het belang van een goede campagne.

6.4 Aanpak

De overkoepelende boodschap is dat je weer MAG stemmen. Bij het lezen van deze boodschap wordt de kiezer ook aangesproken op zijn band met water. Elke doelgroep wordt op zijn eigen manier aangesproken. Deelnemende politieke groeperingen formuleren hun eigen boodschappen die aanhaken bij waterthema's in de leefomgeving van kiezers.

De communicatie is erop gericht aan te sluiten bij de directe belevingswereld van potentiële kiezers. De onbekendheid over het waterschap en wat het waterschap doet, is vaak een reden voor mensen om niet te gaan stemmen. Met gerichte communicatie kan het waterschap kennis en interesse vergroten. Het is daarnaast de uitdaging voor de politieke groeperingen die meedoen aan de verkiezingen om de kiezer inzicht te geven in (lokale) keuzes en dilemma's in het waterbeheer en hen duidelijk te maken dat er dus wat te kiezen valt!

Uitwerking:

Basisinformatie

- De basis op orde: goede informatie over verkiezingen en het werk van het waterschap op de website;
- Q & A's over alle aspecten van de verkiezingen en de gekozen waterschapsbesturen;
- Gebruik van social media, gedrukte media, nieuwsbrieven etc.

Free publicity

- Gerichte persbenadering;
- Gebruik van huis-aan-huisbladen voor artikelen/interviews die bijvoorbeeld over projecten in de directe leefomgeving gaan;
- Social media.

Netwerken benutten

- Het bestuurlijke netwerk met wethouders, gemeenten en andere overheden benutten zodat ook zij via hun kanalen de waterschapsverkiezingen en het werk van het waterschap onder de aandacht kunnen brengen;
- Via interne communicatie worden medewerkers betrokken bij de verkiezingen zodat zij als ambassadeur daarover met de buitenwereld kunnen communiceren;

Events

- Daar zijn waar de kiezers zijn: aanhaken bij bijeenkomsten over projecten, waterschapskringen waarin bestuurders en ambtenaren verkiezingen onder de aandacht kunnen brengen;
- Inspelen op events van derden, waarbij timing weer een grote rol speelt (de verkiezingen zullen pas echt gaan leven vanaf januari 2019).

Communicatie door politieke groeperingen

- Stemhulp vanuit de UvW die regionaal door de partijen wordt gevuld;

- Het faciliteren van partijen en kandidaten via een informatiepakket over procedures en over alle thema's waar het waterschap zich mee bezig houdt;
- Het beschikbaar stellen van een link op de website voor de programma's van de partijen.

6.5 Vervolg

Het communicatie plan van aanpak voor Aa en Maas wordt in het najaar verder uitgewerkt. Gesprekken over de communicatie met de andere waterschappen en provincie zijn gaande en de UvW is bezig met het vullen van de toolkit Communicatie.

7 ORGANISATIE EN PLANNING

7.1 Organisatie

Vanuit de Unie van Waterschappen is een (kleine) projectorganisatie opgezet om de landelijke communicatie campagne (mogelijk gezamenlijk met de provincies) en de afstemming met de gemeenten via de VNG uit te voeren. Daarnaast is er een klankbordgroep van de projectleiders van de individuele waterschappen en drie expertgroepen:

- de Expertgroep BJZ voor de bestuurlijk-juridische vragen waarmee elk waterschap te maken krijgt;
- de Expertgroep Kostenverdeling, die het onderzoek naar de extra kosten voor de gemeenten volgt;
- de Expertgroep Communicatie, die betrokken is bij de communicatiestrategie en de afspraken over wat centraal en decentraal gecommuniceerd wordt.

Voor Aa en Maas is een aparte projectgroep ingesteld ten behoeve van het rechtmatig verloop van de verkiezingen. De dijkgraaf is portefeuillehouder en eerste bestuurlijke aanspreekpunt, de secretaris directeur is ambtelijk opdrachtgever. In de tweede helft van 2018 zal worden overgegaan tot het instellen van een Centraal Stembureau, waarin de dijkgraaf als voorzitter toezicht houdt op het rechtmatig verloop van de verkiezingen. De projectgroep bestaat uit de projectleider Verkiezingen en adviseurs vanuit bestuurlijke, communicatieve en juridische zaken.

De projectleider is verantwoordelijk voor:

- de afstemming met het landelijke proces (Unie van Waterschappen);
- de samenwerking met de gemeenten binnen het beheergebied;
- het aansturen van het bestuurlijke proces (als secretaris van het Centraal Stembureau);
- het coördineren van het interne ambtelijke proces t.a.v. de bestuurlijke, juridische en communicatieve aspecten.

7.2 Planning

In het project Waterschapsverkiezingen 2019 vormen de volgende data belangrijke mijlpalen:

- De partijen en belangengroeperingen, die mee willen doen aan de waterschapsverkiezingen moeten zich uiterlijk op 24 december 2018 hebben geregistreerd.
- De kandidaat lijsten en eventuele verklaringen inzake lijstverbindingen moeten (uiterlijk) op 4 februari 2019 ingeleverd worden op het hoofdstembureau.
- Eind februari 2019 moeten de gemeenten de stempassen, de stemlokalen, identificatieplicht de onderhandse volmachten en de kandidatenlijsten gereed hebben.
- Op 20 maart 2019 volgt dan de verkiezingsdag zelf.
- De uitslag van de verkiezingen wordt op 25 maart 2019 bekend gemaakt.
- Het nieuwe Algemeen Bestuur zal op 28 maart 2019 worden beëdigd.

In de periode tot december zullen alle noodzakelijke voorbereidingen worden getroffen voor de installatie van het nieuwe Algemeen Bestuur. Ook wordt er voor het nieuwe Algemeen Bestuur een introductieprogramma opgesteld.

8 EVALUATIE

Na afloop zal er binnen Aa en Maas direct een evaluatie worden gehouden, waarbij de ervaringen en leerpunten t.a.v. de procedures, de samenwerking en de projectorganisatie (inclusief het budget) zal worden vastgelegd worden.

In de globale tijdsplanning van het landelijke traject is ook opgenomen dat er in het voorjaar van 2019 een evaluatie plaatsvindt van de eerste, gecombineerde verkiezingen van provincies en waterschappen. Daarbij zal er ook een gezamenlijke evaluatie plaatsvinden met gemeenten en waterschappen, gecoördineerd door de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen.

Het streven is dat er met de provincies wordt opgetrokken in een landelijke publiciteitscampagne. Afhankelijk van de mate waarin deze samenwerking er komt, dient ook deze aanpak geëvalueerd te worden. Daarnaast wordt er door de projectorganisatie en de bijbehorende expertgroepen een evaluatie uitgevoerd van de voorbereidingen die waterschappen zelf hebben getroffen.

9 FINANCIËN

In het kader van de directe stembusverkiezing is in 2015 gewerkt met een normbedrag als vergoeding vanuit de waterschappen. Dat normbedrag is toen uitgekomen op € 1,85 per stemgerechtigde. Waterschap Aa en Maas telde in 2015 rond de 575.000 stemgerechtigde kiezers. Dat aantal ligt nu rond 607.000. De kosten voor de vorige verkiezingen bedroegen (afgerond) € 1.300.000,=.

Sinds 2015 heeft de Unie geen moment onbenut gelaten om aan te geven dat de kosten voor de waterschapsverkiezingen door het Rijk gedragen moeten worden. Op 5 september 2017 heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de voorzitters van de VNG, IPO en de Unievoorzitter. Unie, VNG en IPO waren het eens met elkaar op het punt van betaling en zetten in op een decentrale boodschap aan de nieuwe minister van BZK om het stemproces te moderniseren (ingaaand bij de gemeenteraadsverkiezingen 2018) en vergoeding van alle verkiezingen door het Rijk. Tijdens de Ledenvergadering van 29 juni jl zijn de leden geïnformeerd over de pogingen vanuit de Unie om het Rijk te laten betalen voor de kosten van de komende waterschapsverkiezingen in maart 2019. Daarbij is aangegeven dat de gesprekken er toe hebben geleid dat de waterschappen nu 12 miljoen euro aan de gemeenten betalen (in plaats van de 24 miljoen die voor de vorige waterschapsverkiezingen in 2015 zijn betaald). Daarna (vanaf 2019) betalen de waterschappen jaarlijks een kwart (3 miljoen euro) via de Rijksfactuur. De kosten 12 miljoen euro voor de verkiezingen in 2023 worden op die wijze dus verspreid betaald. E.e.a. moet nog door het bestuur van de VNG worden bekrachtigd (6 september), waarna vanuit de Unie formeel een ledenbrief zal volgen.

Er is nu financieel technisch rekening gehouden met de mogelijkheid dat de waterschappen zelf weer de volledige kosten van de verkiezingen moeten dragen. Binnen het projectenboek 2018 is het project Verkiezingen onder nummer PJB_245 opgenomen voor een bedrag van € 1.300.000,-.

In het kader van het opstellen van een begroting voor de verkiezingen is het aangewezen een post onvoorzien op te nemen. Bij de post onvoorzien moet o.a. worden gedacht aan externe juridische ondersteuning , bijv. ingeval van beroepsprocedures.

Dit leidt tot de volgende berekening:

Bijdrage via I en M aan gemeentefonds (werkwijze 2015)	607.000 kiesgerechtigden à € 1,85 (normbedrag 2015)	€ 1.100.000,-
Regionale communicatie waterschap	Geraamd	€ 150.000,-
Toegerekende rente, onvoorzien en afronding		€ 50.000,-
Totaal		€ 1.300.000,-

PM

Daarnaast is er een bijdrage voor de landelijke communicatie rondom de verkiezingen aan de Unie. Die wordt geïnd als element van de contributie in de jaren 2018 en 2019. Die "opslag" is verdeeld over alle waterschappen ongeveer € 38.000 voor beide jaren samen.

AB voorblad

Datum vergadering: 20 september 2018

Agendapunt: 5.3.

Projectenboeknummer en -naam: _

Corsa dossiernummer:

Voorstelnummer BABS: 44429

AAN het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas

Commissie(s) Cie. AFZ 20-09-2018	Portefeuillehouder(s) Verheijen L.H.J.
--	--

Agendaonderwerp:

Benoeming lid vaste en regionale commissie

Voorstel:

1. Mevrouw A. Hernandez van de fractie 50PLUS te benoemen als lid van de vaste commissie Emissiebeheer en plaatsvervangend lid van de vaste commissies Watersysteembeheer.
2. Mevrouw A. Hernandez van de fractie 50PLUS te benoemen als lid van de regionale commissie Hertogswetering.
3. De heer P. Matthijssen van de fractie 50PLUS te benoemen als plaatsvervangend lid van de vaste commissie Algemene- en Financiële Zaken.

Besluit:	Mij bekend, De secretaris,
-----------------	---------------------------------------

Bij het onderwerp:

Liggen de volgende stukken ter inzage:

De volgende stukken zijn als bijlage meegezonden:

ADVIESNOTA VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 12 OKTOBER 2018

VOORSTEL:

Mevrouw A. Hernandez van de fractie 50PLUS te benoemen tot lid van de vaste commissie Emissiebeheer, plaatsvervangend lid van de vaste commissie Watersysteembeheer en lid van de regionale commissie Hertogswetering en de heer Matthijssen (50PLUS) te benoemen als plaatsvervangend lid van de commissie Algemene- en Financiële Zaken.

PROBLEEMSTELLING

In artikel 4 van het reglement van orde voor de commissies is bepaald dat elk lid van een vaste commissie benoemd wordt door het Algemeen Bestuur op voordracht van de desbetreffende fractie. Volgens artikel 17 van voornoemd reglement geldt een dergelijke benoeming ook voor leden van de regionale commissie.

Door het ontslag van de heer J. van Orsouw van de fractie 50PLUS dient de samenstelling van zowel de vaste als regionale commissies te worden aangepast.

Fractievoorzitter A. Hernandez van 50PLUS heeft aangegeven dat zij de opvolger is van de heer Van Orsouw om zitting te nemen in de vaste commissie Emissiebeheer en de regionale commissie Hertogswetering. De heer Matthijssen zal optreden als vervanger in de commissie Algemene- en Financiële Zaken.

BEOOGD EFFECT

Voldoen aan de bepalingen uit het reglement van orde voor de commissies uit het Algemeen Bestuur en actueel houden van de commissiesamenstelling.

ARGUMENTEN

Nvt.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

Nvt.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

Nvt.

UITVOERING/VERVOLG

Nvt.

COMMUNICATIE

Nvt.

BIJLAGEN

0. AB-besluit

AB-BESLUIT

ONDERWERP: BENOEMING LID TOT VASTE EN REGIONALE COMMISSIES

AGENDAPUNT:

BESLUITNUMMER: 121018/

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 3 september 2018;

gelet op het bepaalde in het reglement van orde voor de commissies uit het Algemeen Bestuur 2015;

B E S L U I T:

1. Mevrouw A. Hernandez van de fractie 50PLUS te benoemen als lid van de vaste commissie Emissiebeheer en plaatsvervangend lid van de vaste commissies Watersysteembeheer.
2. Mevrouw A. Hernandez van de fractie 50PLUS te benoemen als lid van de regionale commissie Hertogswetering.
3. De heer P. Matthijssen van de fractie 50PLUS te benoemen als plaatsvervangend lid van de vaste commissie Algemene- en Financiële Zaken.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering van 12 oktober 2018,

de secretaris,

de dijkgraaf,

drs. P. Sennema

drs. L.H.J. Verheijen

AB voorblad

Datum vergadering: 20 september 2018
Agendapunt: 5.4.
Projectenboeknummer en -naam: nvt
Corsa dossiernummer: nvt
Voorstelnummer BABS: 44420

AAN het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas

Commissie(s) Cie. AFZ 20-09-2018	Portefeuillehouder(s) Verheijen L.H.J.
--	--

Agendaonderwerp:
Lidmaatschap werkgeversvereniging

Voorstel:
Besluiten om per 1 januari 2019 lid te worden van de werkgeversvereniging voor de sector waterschappen.

Besluit:	Mij bekend, De secretaris,
-----------------	---------------------------------------

Bij het onderwerp:
Liggen de volgende stukken ter inzage:

De volgende stukken zijn als bijlage meegezonden:

1. Bijlage 1 AB Algemene informatie WNRA en werkgeversvereniging
2. Bijlage 2 AB QenA bij lid worden werkgeversvereniging
3. Bijlage 3 AB uitnodiging 1e vergadering werkgeversvereniging

ADVIESNOTA VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 12 OKTOBER 2018

VOORSTEL:

Besluiten om per 1 januari 2019 lid te worden van de werkgeversvereniging voor de sector waterschappen.

PROBLEEMSTELLING

De wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) gaat in vanaf 1 januari 2020. Dit betekent dat overheidsorganisaties en dus ook de waterschappen van het publieke recht overgaan naar burgerlijk wetboek. Dit houdt onder andere in dat vanaf die datum de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst voor de waterschappen van kracht wordt. Deze wet biedt het kader voor CAO onderhandelingen en stelt eisen aan de onderhandelende partijen. Om een gezamenlijke CAO voor de sector af te kunnen sluiten, dienen waterschappen een werkgeversvereniging op te richten. Met deze nota wordt voorgesteld om toe te treden tot deze werkgeversvereniging.

BEOOGD EFFECT

Beoogd wordt dat waterschap Aa en Maas deelneemt aan de gezamenlijke CAO van de sector waterschappen. Hiervoor is het noodzakelijk om lid te worden van de werkgeversvereniging. Het lid worden van de werkgeversvereniging heeft de volgende consequenties.

- a) De werkgeversvereniging heeft de bevoegdheid om namens en ten behoeve van waterschap Aa en Maas onderhandelingen te voeren en collectieve arbeidsovereenkomsten te sluiten ten aanzien van het personeel dat bij ons waterschap in dienst is.
- b) Als lid van de werkgeversvereniging is Aa en Maas gebonden aan de CAO en is deze integraal van toepassing.

Vertegenwoordiging waterschap Aa en Maas in werkgeversvereniging

In artikel 95 van de Waterschapswet is bepaald dat de dijkgraaf het waterschap in en buiten rechte vertegenwoordigt. Dit maakt dat van rechtswege de dijkgraaf bevoegd is om namens het waterschap deel te nemen aan de ledenvergadering van de werkgeversvereniging. De dijkgraaf heeft de mogelijkheid om hiervoor (met instemming van het dagelijks bestuur) een ander te machtigen.

In lijn met de huidige deelname in de ledenvergadering van de werkgeversvereniging van de Unie van waterschappen, wordt voorgesteld dat de dijkgraaf Aa en Maas ook vertegenwoordigt in de ledenvergadering van nieuwe werkgeversvereniging.

Aandachtspunten

Delegatiebesluit

Nu ligt de bevoegdheid voor het vaststellen van de SAW bij het AB. Deze bevoegdheid is gedelegeerd aan het DB. Het uitgangspunt van de nu nog vigerende delegatie op dit terrein is primair de bekrachtiging van de landelijk tussen vakbonden en werkgevers overeengekomen wijzigingen in de SAW (sectorale arbeidsvoorwaarden waterschapspersoneel). Omdat Aa en Maas zich destijds bij toetreding tot de werkgeversvereniging van de Unie van waterschappen heeft geconformeerd aan de

uitslag van het landelijk overleg, is het besluit tot vaststelling van de wijzigingen in de SAW een bekrachtiging van de uitkomsten van landelijke onderhandelingen. Tot op heden is dat altijd een hamerstuk geweest en heeft het zich nog niet voorgedaan dat we in afwijking van overeenstemming met vakbonden wijzigingen in SAW of primaire arbeidsvoorwaarden hebben doorgevoerd. De situatie dat landelijk geen overeenstemming is met de bonden (zoals bij de afgelopen onderhandelingen dreigde te gebeuren) is niet meegenomen in het vigerende delegatiebesluit van 2014. Naar de letter van de delegatiebepaling wordt ook gerefereerd aan het vaststellen van wijzigingen in de SAW die het gevolg zijn van overleg tussen vakbonden en Unie van waterschappen. Eenzijdig doorvoeren van wijzigingen lijkt daar niet in te passen. De letterlijke tekst van de delegatiebepaling in de regeling van Aa en Maas luidt:

het vaststellen van wijzigingen in de arbeidsvoorwaarden in de Sectorale Arbeidsvoorwaardenregeling Waterschappen (SAW) die het gevolg zijn van overleg tussen de Unie van Waterschappen en de centrales van overheidspersoneel.

Als we dit specifiekere zouden willen maken, zou het woord 'overleg' vervangen kunnen worden door 'overeenstemming'.

In de situatie na invoering WNRA is delegatie niet meer aan de orde, omdat we dan onder het CAO recht vallen en een CAO na handtekening van vakbonden en werkgeversvereniging direct gaat werken. Afspraken die landelijk tussen bonden en werkgeversvereniging gemaakt worden, hoeven dan niet nogmaals bekrachtigd te worden door ons bestuur (bron: Unie van Waterschappen). Op basis van de invoering van de Wet Normalisering rechtspositie Ambtenaren per 1-1-2020, zal de volgende CAO naar alle waarschijnlijk onder burgerlijk recht worden gesloten. De huidige SAW loopt t/m 31-12-2019. Dan is dus een delegatiebepaling op het punt van de SAW niet meer aan de orde.

Positie werkgeversvereniging bij niet sluiten CAO

In de statuten van de werkgeversvereniging gaat opgenomen worden dat het de taak van de werkgeversvereniging is om een CAO te sluiten. Een CAO die de bonden niet ondertekenen, voldoet daar niet aan. Want bij geen akkoord wordt er geen CAO gesloten. De theoretische situatie dat er geen akkoord is en werkgevers een salarisverhoging toch gaan doorvoeren is een besluit aan de individuele waterschappen. Echter wanneer er vervolgens een CAO akkoord tot stand komt, wordt ons besluit overruled, omdat wij via de werkgeversvereniging zijn gehouden aan dat akkoord.

ARGUMENTEN

1. Een gezamenlijke CAO voor de sector

Toetreding tot de werkgeversvereniging draagt bij aan het binnen de sector gelijk belonen van eenzelfde arbeidsprestatie en aan het sectoraal regelen van de financiële vergoedingen. Er is immers één onderhandelingsstafel, waar alle organisaties/ werkgevers in de sector bindende afspraken worden gemaakt en de werkgevers (inclusief gelieerde organisaties) gebonden zijn aan de CAO. Gelijke arbeidsvoorwaarden bevorderen samenwerking en mobiliteit binnen de sector en voorkomt onderlinge concurrentie op arbeidsvoorwaarden.

2. Invulling geven aan visie op werken

De nieuwe werkgeversvereniging moet verder kunnen bouwen aan de ambities van de sector waterschappen op werken en werkgeven. Het lidmaatschap biedt Aa en Maas een stem bij het vormen van die ambities en een bijdrage te leveren aan het gezamenlijk realiseren van die ambities binnen de sector.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

1. In de basis blijft de situatie gelijk

Na invoering van de WNRA houdt de werkgeversvereniging het sectorale arbeidsvoorwaardenoverleg namens de waterschappen. Op dit moment doet dat de Unie van Waterschappen. Ook nu is dus een andere partij bevoegd om namens Aa en Maas onderhandelingen te voeren. En ook nu is Aa en Maas gebonden aan de sectoraal afgesproken arbeidsvoorwaarden.

2. Geen automatische binding voor alle werknemers

Het lidmaatschap van een werkgeversvereniging bindt wél Aa en Maas van rechtswege aan de CAO, maar niet al zijn medewerkers. Alleen de medewerkers die lid zijn van een vakbond zijn van rechtswege gebonden aan de CAO. De niet-vakbondsleden zijn gebonden als zij expliciet of stilzwijgend instemmen met de toepassing ervan of als dit in hun arbeidsovereenkomst is geregeld. Om ervoor te zorgen dat alle medewerkers aan de CAO gebonden zijn, zullen de arbeidsovereenkomsten¹ een incorporatiebeding bevatten. Daarmee wordt overeengekomen dat de CAO op de arbeidsovereenkomst van toepassing is.

3. De invloed van het algemeen bestuur neemt af

Met de invoering van de WNRA zal de formele invloed gaan afnemen. Zo vindt er geen formele bestuurlijke bekrachtiging van landelijke overeengekomen CAO afspraken plaats. Nu nemen enkele AB leden zitting in het Georganiseerd Overleg, waarmee er invloed bestaat op lokale (financiële) arbeidsvoorwaarden. De verwachting is dat met de nieuwe WNRA deze taken overgaan naar de lokale medezeggenschap (OR). De momenten van invloed worden dus minder. Uiteraard zal het Algemeen bestuur geïnformeerd worden over de financiële implicaties aangaande een nieuwe CAO.

4. Huidige voorstel ten aanzien van stemverdeling in de werkgeversvereniging: risico op verdeeldheid met kleine meerderheden en minderheden

Navraag bij de unie van waterschappen leert ons dat de keuze voor de helft plus 1 er in hun optiek voor zorgt dat er meer gelieerde organisaties toe kunnen treden en dat de stemmen van de waterschappen bepalen wat er gebeurt. Dit is een wens vanuit de huidige leden/de waterschappen. Zij formuleren het als volgt: het primaat ligt bij de waterschappen. Dat gebeurt ook, doordat 75% van de medewerkers in onze sector in dienst is bij een waterschap. Niet-publiekrechtelijke organisaties die zich met waterschapstaken bezig houden, vallen niet onder de werkingssfeer van de waterschap CAO en kunnen dus geen lid worden van de werkgeversvereniging. Het risico op verdeeldheid kan ondervangen worden door te kiezen voor een gekwalificeerde meerderheid. Aa en Maas zal hierop aandringen.

¹ Ter uitvoering van de Wnra zal met elke medewerker in dienst bij het waterschap een arbeidsovereenkomst gesloten worden.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

Een groot deel van de kosten maken de 21 waterschappen nu ook al. Deze zijn verwerkt in de contributie van de Unie van Waterschappen, die op dit moment de onderhandelingen met de vakbonden voert. Hoewel de hoogte van de contributie van de werknemersvereniging nog niet bekend is, is het te verwachten dat de financiële consequenties beperkt blijven.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

Gelijke arbeidsvoorwaarden binnen de sector bevorderen mobiliteit en samenwerking en draagt daarmee bij aan duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers.

UITVOERING/VERVOLG

Op 11 oktober 2018 vindt de eerste Ledenvergadering plaats van de werkgeversvereniging in oprichting, waarbij onder andere taken, plannen en ambities van de werkgeversvereniging behandeld worden.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

De werkgeversvereniging zal geïnformeerd worden over het besluit tot toetreding.

BIJLAGEN

1. Aanvullende informatie WNRA en werkgeversvereniging.
2. Q&A werkgeversvereniging.
3. Uitnodiging leden vergadering.

VERSIEDATUM 3 SEPTEMBER 2018

AB-BESLUIT

ONDERWERP: LIDMAATSCHAP WERKGEVERSVERENIGING

AGENDAPUNT:

BESLUITNUMMER:

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 3 september 2018;

gelet op het bepaalde in de wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA),
Waterschapswet en Algemene wet bestuursrecht;

gezien het advies van de commissie Algemene- en Financiële Zaken van 20 september 2018;

B E S L U I T:

Om per 1 januari 2019 lid te worden van de werkgeversvereniging voor de sector waterschappen.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering van 12 oktober 2018,

de secretaris,

de dijkgraaf,

drs. P. Sennema

drs. L.H.J. Verheijen

BIJLAGE 1: AANVULLENDE INFORMATIE WNRA & WERKGEVERSVERENIGING

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA)

De arbeidsrelaties tussen de waterschappen en hun medewerkers vallen op dit moment onder het publiekrecht. Dit betekent onder andere éézijdige aanstellingen, de mogelijkheid van bezwaar en publiekrechtelijke arbeidsvoorwaardenregelingen.

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) bepaalt dat de arbeidsrelaties bij waterschappen vanaf 1 januari 2020 onder burgerlijk recht vallen. Dit betekent onder andere:

- de éézijdige aanstelling wordt een tweezijdige arbeidsovereenkomst;
- de mogelijkheid van bezwaar maakt plaats voor een gang naar de kantonrechter;
- publiekrechtelijke arbeidsvoorwaardenregelingen maken plaats voor een collectieve arbeidsovereenkomst in de zin van de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst (Wet op de cao).

De wet op de cao biedt het kader voor cao onderhandelingen en stelt onder andere eisen aan de onderhandelende partijen. Een daarvan is dat, om een gezamenlijke cao voor de sector af te kunnen sluiten, waterschappen een werkgeversvereniging op dienen te richten.

Werkgeversvereniging

Op 29 juni 2018 heeft de Ledenvergadering Unie van Waterschappen besloten om per 1 januari 2019 een werkgeversvereniging op te richten voor de waterschappen en aan de waterschappen gelieerde organisaties in het publieke domein.

Lid worden van de werkgeversvereniging is een keuze van elk individueel waterschap en gelieerde organisatie. Een vereniging wordt gevormd door leden die ambitie en doelstellingen delen en verwachten deze gezamenlijk beter te kunnen realiseren dan ieder voor zich. De vereniging heeft tot taak te verbinden, draagvlak onder haar leden te verwerven en te behouden en zo het samen sterker staan te realiseren.

De kern van de vereniging wordt gevormd door de 21 waterschappen. Via de werkgeversvereniging dragen zij samen primair de verantwoordelijkheid voor de publieke organisaties in het waterbeheer (de publieke waterschapstaken).

Waterschappen, inclusief sectorvolgers (bijvoorbeeld gelieerde organisaties als gemeenschappelijke regelingen), kunnen tot de werkgeversvereniging toetreden.

Binnen de sector waterschappen is een aantal gelieerde organisaties waar de bestuurders van de waterschappen verantwoordelijk zijn voor werkgeverschap en arbeidsvoorwaarden. Binnen deze gelieerde organisaties werken circa 3000 medewerkers, een kwart van het totale personeelsbestand. Deze organisaties zijn geen lid bij de Unie van Waterschappen. Terwijl zij wel de huidige rechtspositionele regeling, de SAW (de Sectorale Arbeidsvoorwaarden Waterschappen) toepassen. Deze organisaties moeten, na inwerkingtreding van de Wnra, om de cao integraal te kunnen toepassen, tot de werkgeversvereniging toe kunnen treden. Alleen als lid van de werkgeversvereniging ben je gebonden aan de cao en is deze integraal van toepassing.

Onder het civiele arbeidsrecht kan van een aantal bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek alleen bij cao worden afgeweken. Die van 3/4 dwingend recht afwijkende bepalingen in de cao gelden alleen als je als werkgever lid bent van de werkgeversvereniging. *Volg je een cao enkel, zoals de gelieerde organisaties nu de SAW volgen, dan gelden deze cao-afspraken niet.*

Aan de wettelijke eisen voldoen en zo dicht mogelijk bij de huidige verenigingsstructuur van de Unie van Waterschappen blijven.

Een werkgeversvereniging is een organisatie die de belangen behartigt voor en diensten verleent aan, de aangesloten werkgevers. De werkgeversvereniging voert onderhandelingen en sluit een cao af voor haar leden. Deze cao bindt de leden van de werkgeversvereniging. Dat betekent dat zij verplicht zijn de cao toe te passen op al hun medewerkers

De inrichting van de werkgeversvereniging is uitgewerkt. Daarbij is de wens om dicht bij de structuur van de huidige Unie van Waterschappen te blijven en bestuurlijke drukte te voorkomen de leidraad.

De inrichting van de werkgeversvereniging in oprichting ziet er als volgt uit:

- Ledenvergadering (LV)
Ieder waterschap of gelieerde organisatie vaardigt één persoon af naar de LV. De LV bepaalt de ambitie/visie, de inzet van de cao-onderhandelingen inclusief financieel mandaat, besluit of zij akkoord gaat met het onderhandelingsresultaat, tekent een cao namens haar leden, besluit over het toelagen van nieuwe leden en besluit over de bemensing van het dagelijks bestuur, de onderhandelingsdelegatie en de adviescommissie arbeidsvoorwaarden en werkgeverschap.
- Dagelijks bestuur van de LV (DB)
De LV kiest uit haar midden een bestuur, bestaande uit ten minste een voorzitter, een penningmeester en de voorzitter van de onderhandelingsdelegatie.
- Onderhandelingsdelegatie
De onderhandelingsdelegatie voert namens de waterschapswerkgevers de onderhandelingen met de vakbonden over de CAO Waterschappen.
- Adviescommissie arbeidsvoorwaarden en werkgeverschap
Deze commissie adviseert de LV en het DB over de ambitie en visie op werkgeverschap en de inzet voor de cao-onderhandelingen.

Onderstaande tabel laat de stemverdeling per potentiële deelnemer in de werkgeversvereniging zien.

POTENTIËLE LEDEN VOOR DE WERKGEVERSVERENIGING

	Naam organisatie	Aantal medewerkers	Stemmen in de LV
Waterschappen			
1	Waterschap Aa en Maas	432	2
2	Waterschap Amstel, Gooi en Vecht	1 zie Waternet	1
3	Waterschap Brabantse Delta	499	2
4	Hoogheemraadschap Delfland	470	2
5	Waterschap De Dommel	421	2
6	Waterschap Drents Overijsselse Delta	561	3
7	Wetterskip Fryslân	575	3
8	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	835	3
9	Waterschap Hollandse Delta	503	3
10	Waterschap Hunze en Aa's	332	2
11	Waterschap Limburg	312	2
12	Waterschap Noorderzijlvest	293	2
13	Waterschap Rijn en IJssel	355	2
14	Hoogheemraadschap van Rijnland	680	3
15	Waterschap Rivierenland	773	3
16	Waterschap Scheldestromen	455	2
17	Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	326	2
18	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	466	2
19	Waterschap Vallei en Veluwe	461	2
20	Waterschap Vechtstromen	485	2
21	Waterschap Zuiderzeeland	281	2
		9515	47
Gelieerde organisaties die de SAW volgen			
1	Waternet	1691	3
2	Aqualysis	56	1
3	Aquon	161	1
4	BSGW	197	1
5	BSR	69	1
6	GBLT (Lococensus-Tricijn)	171	1
7	Noordelijk Belastingkantoor	?	1
8	De RBG	122	1
9	SVHW	87	1
10	Unie van Waterschappen	69	1
11	Waterproef	58	1
12	Het Waterschapshuis	19	1
13	Waterschapsbedrijf Limburg	148	1
14	Hefpunt	65	1
15	Stowa	?	1
		2913	17

WET NORMALISERING RECHTSPOSITIE AMBTENAREN

Q&A bij oprichten werkgeversvereniging

INLEIDING

Het oprichten van een werkgeversvereniging leidt tot een aantal praktische vragen bij waterschappen en gelieerde organisaties/volgers SAW. In onderstaande vragenlijst vinden jullie een aantal veel gestelde vragen met antwoorden terug. Heb je nog een andere vraag over dit onderwerp dan kun je terecht bij Ingrid Blom (iblom@uvw.nl).

1. Wie kunnen wij vanuit mijn organisatie naar de ledenvergadering van de werkgeversvereniging afvaardigen?

Dat mag je als organisatie zelf bepalen. In de statuten van de werkgeversvereniging staat alleen dat leden iemand afvaardigen. Er wordt geen functie genoemd. Het lijkt logisch om te kijken naar wat de Ledenvergadering (LV) van de werkgeversvereniging besluit. De LV stelt onder andere de visie vast en beslist of bij de cao afspraken een balans is tussen ambitie en loonkostenstijging.

2. Wie besluit binnen mijn organisatie of wij lid worden van/toetreden tot de werkgeversvereniging?

Het is het algemeen bestuur dat over de toetreding tot de op te richten werkgeversvereniging moet besluiten. Het zwaartepunt van de bevoegdheidsverdeling ligt bij een waterschap bij het algemeen bestuur. Dat komt omdat waterschappen een monistische structuur hebben. Uit de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet volgt dat in dit geval het algemeen bestuur over toetreding moet besluiten.

Belangrijk is ook om in het Delegatiebesluit van je waterschap te kijken of een dergelijke bevoegdheid (toetreden tot een rechtspersoon) door het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur is gedelegeerd. Ook voor het beantwoorden van vraag 1, de vraag wie het waterschap in de werkgeversvereniging kan vertegenwoordigen, kun je aansluiten op de structuur van het bestaande mandaat.

3. Waar wordt straks gesproken over de inhoud van de cao?

Spin in het web is de commissie arbeidsvoorwaarden (vergelijkbaar met het huidige Werkgeversberaad). In deze commissie zitten bestuurders, directeuren en P&O'ers. Veel werk, uitwerking gebeurd in werkgroepen. Werkgroepen worden vaak vanuit de commissie of de regiegroep samenwerken P&O bemensd.

De bemensing van de commissie wordt vastgelegd in een huishoudelijk reglement van de werkgeversvereniging. Voor de (samenstelling van) werkgroepen worden geen regels vastgelegd.

4. Kan ik de cao ook volgen?

Nee, niet op de huidige manier. Wil je de cao waterschappen blijven toepassen zonder lid te zijn van de werkgeversvereniging, dan kan dit op 2 manieren:

1. Je sluit met iedere medewerker een arbeidsovereenkomst af met daarin alle geldende afspraken en regelingen. Je neemt de regelingen dus op in de arbeidsovereenkomst. Daarbij spreek je ook af dat de salarisverhogingen uit de cao waterschappen worden gevolgd. Nieuwe andere afspraken, anders dan salaris, in de cao moet je iedere keer met iedere medewerker apart overeenkomen.
2. Je spreekt met de OR af dat de cao waterschappen jullie personeelsregeling is en dat jullie veranderingen in de cao waterschappen in principe zullen volgen. Dit volgen gaat niet automatisch, je zult voor iedere aanpassing opnieuw overleg moeten hebben met je OR.

Voor beide opties geldt dat je in cao's afspraken kunt maken die alleen gelden voor organisaties waarvoor de cao wordt afgesloten. Deze onderwerpen uit de cao kun je niet in de arbeidsovereenkomst of personeelsregeling opnemen. Zowel voor optie 1 als 2 blijft het burgerlijk wetboek gelden.

5. Hoe hoog wordt de contributie van de werkgeversvereniging?

Dat weten we nog niet precies. Een groot deel van de kosten maken de 21 waterschappen nu ook. Deze zijn verwerkt in de contributie van de Unie van Waterschappen. Wij onderhandelen immers ook over de SAW met vakbonden. Een ding weten we wel, de omvang van jouw organisatie zal mee wegen in de prijsstelling/contributie. Dit najaar komt er meer informatie.

6. Kan ik mee blijven doen met het A&O-fonds waterschappen?

Dit kan alleen als lid van de werkgeversvereniging. Het A&O-fonds waterschappen is straks onder het civielrecht een cao-afpraak voor de leden van de werkgeversvereniging.

WET NORMALISERING RECHTSPOSITIE AMBTENAREN

Q&A bij oprichten werkgeversvereniging

7. Geldt de cao straks ook voor mij als ik geen lid ben?

Nee, de cao geldt alleen voor de leden van de werkgeversvereniging. Bij de leden van de werkgeversvereniging geldt de cao direct bij tekenen door vakbonden en werkgeversvereniging. Er is geen besluit in het waterschap zelf meer nodig.

8. Wanneer wordt de werkgeversvereniging opgericht?

Per 1 januari 2019.

9. Stopt de Unie van Waterschappen met haar werkgeverstaken?

Ja, de statuten van de Unie van Waterschappen worden ook per 1-1-2019 aangepast. Ook worden werkgeverslidmaatschappen en het overleg protocol met vakbonden opgezegd.

10. Onderhandelen we dan niet meer met FNV en CNV?

Jawel, alleen de overlegregels uit het publiekrecht en ons eigen huidige overlegprotocol gelden niet meer. Dit is afgesloten met de Unie van Waterschappen en die gaat niet meer over arbeidsvoorwaarden. Het civielrecht heeft eigen, soms andere regels voor overleg. Met deze regels maken we nieuwe afspraken voor onze sector. En voor ons belangrijke partijen aan de cao tafel zijn; FNV en CNV. Zij zijn voor ons de representatieve vakbonden; circa 25% van onze medewerkers is bij hen lid.

11. Gaan we andere communicatiestructuren gebruiken, dan de huidige Unie structuren?

Ja, kort door de bocht gezegd, wij hebben straks circa 30 leden, dit zijn er meer dan de huidige 21 van de UvW.

Daarnaast communiceert/werkt een bestuurlijke vereniging met belangen voor 16 miljoen Nederlanders anders dan een werkgeversvereniging met als primaire taak het afsluiten van een cao voor 12.000 medewerkers.

Ook hieraan wordt gewerkt.

12. Kunnen de belastingkantoren ook samen een werkgeversvereniging vormen?

Ja, maar dit is meer een theoretisch ja. De huidige belastingkantoren zitten onder verschillende rechtspositionele regelingen. Je moet dus niet alleen een vereniging vormen, maar ook gaan onderhandelen over een cao voor leden met heel verschillende arbeidsvoorwaarden.

13. Kan ik ook weer weg bij de werkgeversvereniging?

Ja, het lidmaatschap is vrijwillig. Je kunt het lidmaatschap opzeggen. Het meest praktisch is om dit direct nadat een cao-akkoord is bereikt te doen. Dat akkoord geldt dan nog wel voor je. Tijdens lopende onderhandelingen opzeggen kan juridisch wel, maar is een bron van problemen in de praktijk. Gelden afspraken uit die lopende onderhandelingen nu wel of niet? Daar kan vervolgens een rechtszaak over gevoerd worden.

14. Wat is de naam van de werkgeversvereniging?

Naar de naam zijn we nog op zoek. Komende maanden zullen we een naam moeten vinden/bedenken. In de statuten van de vereniging wordt de naam opgenomen.

15. Kunnen ook andere organisaties dan de waterschappen en huidige SAW-volgers zich aansluiten?

Ja, dit moeten wel publieke organisaties zijn en werkzaam in de sector waterschappen.

16. Wat moet ik doen om lid te worden van de werkgeversvereniging?

Je moet de volgende stappen zetten:

- In je eigen organisatie het besluit tot toetreden nemen.
- Vaststellen wie de organisatie in de LV van de werkgeversvereniging mag vertegenwoordigen.
- Over het zetten van de laatste stap, het lid worden/je aanmelden hebben we nog overleg met de notaris.
- En natuurlijk de LV van 11 oktober bijwonen.

MEER INFORMATIE IS
VERKRIJGBAAR
VIA INGRID BLOM
(IBLOM@UVW.NL)

De (potentiële) leden-waterschappen

datum
20 juli 2018

ons kenmerk
96411/IP

contactpersoon
mw. I.A.L. Blom-Meeusen

bijlage(n)
1

uw kenmerk
-

e-mail
iblom@uvw.nl

betreft
uitnodiging LV werkgeversvereniging
in oprichting

doorkiesnummer
070 351 98 66

Geacht toekomstig lid van de werkgeversvereniging,

De Ledenvergadering van de Unie van Waterschappen heeft besloten per 1 januari 2019 een werkgeversvereniging op te richten voor waterschappen en aan de waterschappen gelieerde organisaties in het publieke domein.

De werkgeversvereniging sector waterschappen behartigt naar verwachting de belangen van circa 30 werkgeversorganisaties. Deze organisaties hebben samen zo'n 12.000 medewerkers in dienst. Binnen de nieuwe werkgeversvereniging ligt het primaat bij het werkgeverschap, het afsluiten van een cao voor deze 12.000 medewerkers.

De heer Poppelaars (dijkgraaf Waterschap Scheldestromen), door het Uniebestuur benoemd als kwartiermaker/beoogd voorzitter van de werkgeversvereniging, nodigt u uit om donderdag 11 oktober 2018 om 15.00 uur naar de eerste Ledenvergadering van werkgeversvereniging in oprichting in Amersfoort te komen.

Deze vergadering staan de taken, plannen en ambities van de werkgeversvereniging op de agenda. Tevens zullen de praktische zaken van een lidmaatschap aan de orde komen. Deze vergadering zien wij als de opmaat naar lid worden.

Wilt u deelname aan deze vergadering bij mevrouw Blom-Meeusen opgeven? De contactgegevens vindt u in het briefhoofd. Wij kunnen dan eind september de agenda naar de deelnemers versturen. In de bijlage is een lijst van potentiële leden van de werkgeversvereniging/genodigden opgenomen.

Hoogachtend,

ir.ing. A.J. Vermuë
Algemeen directeur

Bijlage

POTENTIËLE LEDEN VOOR DE WERKGEVERSVERENIGING

	Naam organisatie	Aantal medewerkers	Stemmen in de LV
Waterschappen			
1	Waterschap Aa en Maas	432	2
2	Waterschap Amstel, Gooi en Vecht	1 zie Waternet	1
3	Waterschap Brabantse Delta	499	2
4	Hoogheemraadschap Delfland	470	2
5	Waterschap De Dommel	421	2
6	Waterschap Drents Overijsselse Delta	561	3
7	Wetterskip Fryslân	575	3
8	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	835	3
9	Waterschap Hollandse Delta	503	3
10	Waterschap Hunze en Aa's	332	2
11	Waterschap Limburg	312	2
12	Waterschap Noorderzijlvest	293	2
13	Waterschap Rijn en IJssel	355	2
14	Hoogheemraadschap van Rijnland	680	3
15	Waterschap Rivierenland	773	3
16	Waterschap Scheldestromen	455	2
17	Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	326	2
18	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	466	2
19	Waterschap Vallei en Veluwe	461	2
20	Waterschap Vechtstromen	485	2
21	Waterschap Zuiderzeeland	281	2
		9515	47
Gelieerde organisaties die de SAW volgen			
1	Waternet	1691	3
2	Aqualysis	56	1
3	Aquon	161	1
4	BSGW	197	1
5	BSR	69	1
6	GBLT (Lococensus-Tricijn)	171	1
7	De RBG	122	1
8	SVHW	87	1
9	Unie van Waterschappen	69	1
10	Waterproef	58	1
11	Het Waterschapshuis	19	1
12	Waterschapsbedrijf Limburg	148	1
13	Hefpunt	65	1
14	Stowa	8	1
		2921	17

AB voorblad

Datum vergadering: 20 september 2018
Agendapunt: 5.5.
Projectenboeknummer en -naam: n.v.t.
Corsa dossiernummer: n.v.t.
Voorstelnummer BABS: 44407

AAN het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas

Commissie(s) Cie. AFZ 20-09-2018	Portefeuillehouder(s) Ketelaars, P.C.M.
--	---

Agendaonderwerp:
Controleprotocol waterschap Aa en Maas 2018

Voorstel:

1. Het Controleprotocol 2018 ongewijzigd vast te stellen.
2. Kennis te nemen van het in de Bijlage opgenomen geactualiseerde Normenkader 2018.
3. Eventuele speerpunten te benoemen t.b.v. de jaarrekeningcontrole door de accountant.

Besluit:

**Mij bekend,
De secretaris,**

Bij het onderwerp:

Liggen de volgende stukken ter inzage:

De volgende stukken zijn als bijlage meegezonden:

1. B1_Controleprotocol 2018 inclusief normenkader def1
2. B2_Wijzigingen normenkader 2018 t.o.v. 2017

ADVIESNOTA VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 12 OKTOBER 2018

VOORSTEL:

1. Het Controleprotocol 2018 ongewijzigd vast te stellen.
 2. Kennis te nemen van het in de Bijlage opgenomen geactualiseerde Normenkader 2018.
 3. Eventuele speerpunten te benoemen t.b.v. de jaarrekeningcontrole door de accountant.
-

PROBLEEMSTELLING

Op grond van de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit bepaalt het Algemeen Bestuur de inhoud van de accountantscontrole inclusief de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole vanaf 2009. Hiertoe stelt het AB jaarlijks het Controleprotocol vast. Object van controle is de jaarrekening, en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het Dagelijks Bestuur van Waterschap Aa en Maas. Het Controleprotocol 2017 is geëvalueerd en heeft geen aanleiding gegeven om afwijkende bepalingen op te nemen in het Controleprotocol 2018.

BEOOGD EFFECT

Het doel van het aanbieden van het normenkader aan het AB is:

1. het AB inzicht te geven in welke verordeningen wel en welke niet worden meegenomen in de accountantscontrole, waarbij het AB de gelegenheid heeft gehad het overzicht aan te vullen dan wel op andere wijze te wijzigen. Pas na vaststelling van het normenkader kan de accountant met de controle beginnen;
2. het verstrekken van opdracht aan het DB en de organisatie om conform de opgenomen regelgeving te werken en de interne controle uit te (laten) voeren teneinde het in financiële zin rechtmatig handelen van het waterschap te waarborgen.

ARGUMENTEN

1.1 Het vaststellen van het controleprotocol door het AB is wettelijk verplicht

Op grond van de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit bepaalt het Algemeen Bestuur de inhoud van de accountantscontrole inclusief de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole.

1.2 Het huidige protocol gold alleen voor het boekjaar 2017.

Voor de accountantscontrole over 2018 dient het AB het protocol voor 2018 vast te stellen. Gezien de ervaringen met het controleprotocol over de afgelopen boekjaren is de verwachting dat het voorliggende protocol voldoende toekomstvast is. Het controleprotocol wordt jaarlijks vastgesteld om het AB de mogelijkheid te bieden aanvullende speerpunten ten behoeve van de jaarrekeningcontrole te benoemen.

2.1 Het normenkader is aan verandering onderhevig.

Het normenkader beperkt zich tot alle externe wet- en regelgeving en alle door het eigen AB vastgestelde regelingen met een financieel karakter en het geactualiseerde exemplaar is opgenomen in Bijlage I van het Controleprotocol.

Het normenkader is geen statisch stuk. Door veranderingen in wetgeving en in- en externe regelgeving, dient de reikwijdte van de controle jaarlijks aangepast te worden. De aanpassingen in het normenkader worden conform de Waterschapswet jaarlijks

voorgelegd aan het AB. In Bijlage 2 zijn de wijzigingen in het normenkader 2018 t.o.v. 2017 weergegeven. In afstemming met de accountant is voorzien.

3.1 Het AB kan speerpunten benoemen t.b.v. de jaarrekeningcontrole door de accountant.

Het controleprotocol en het normenkader is voor de accountant bepalend voor de kaders waarbinnen deze de jaarrekeningcontrole uitvoert en vormt daarmee het bestek van de opdracht. Het AB kan indien gewenst dit bestek uitbreiden met het benoemen van een aantal speerpunten. De accountant zal dan tijdens de controlewerkzaamheden hieraan extra aandacht besteden. Hoewel het voorgestelde protocol met bijbehorend normenkader volstaat, doet het recht aan de positie van het AB om het AB in de gelegenheid te stellen eventuele speerpunten kenbaar te maken en te benoemen.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

1.1 Het controleprotocol richt zich op het aspect van financiële rechtmatigheid.

Op grond van de wet kan rechtmatigheid in twee deelaspecten worden onderscheiden, financiële rechtmatigheid en niet-financiële rechtmatigheid.

Het uitbreiden van het controleprotocol met de controle op de overige aspecten van rechtmatigheid is mogelijk, maar leidt echter tot een grotere omvang van de controle door de accountant en de ambtelijke organisatie en daarmee tot een grotere belasting van de organisatie en de budgettaire middelen. Het Waterschap volgt het advies van de Unie om slechts aandacht te besteden aan de financiële rechtmatigheid.

3.1 Aanvullend door het AB te benoemen speerpunten leiden tot extra kosten.

In de raamovereenkomst is niet voorzien in extra controlewerkzaamheden als gevolg van door het AB te benoemen speerpunten. Indien het AB besluit tot het benoemen van speerpunten zullen deze tegen uurtarief nacalculatorisch in rekening worden gebracht bovenop de reguliere kosten die met de jaarrekeningcontrole gemoeid zijn. Ook intern zal het capaciteitsbeslag toenemen als het AB aanvullende speerpunten zal benoemen. Aangezien vooraf niet in te schatten is of en in welke mate er extra kosten zullen ontstaan is hiermee in de begroting geen rekening gehouden.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

Het voorstel heeft vooralsnog geen financiële consequenties.

Indien het AB besluit speerpunten te benoemen, zal dit leiden tot extra kosten van de controlewerkzaamheden aangezien deze niet in de raamovereenkomst zijn opgenomen. Deze eventuele kosten zijn niet gedekt en hiervoor zullen alsdan aanvullende dekkingsmiddelen gevonden moeten worden.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

N.v.t.

UITVOERING/VERVOLG

Het controleprotocol met bijbehorend normenkader en eventuele aanvullende speerpunten zal ter beschikking worden gesteld aan de controlerend accountant als kader waarbinnen deze de rechtmatigheidstoets op de jaarrekening dient vorm te geven.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

N.v.t.

BIJLAGEN

- 0. AB-besluit
- 1. Controleprotocol 2018 (inclusief geactualiseerd normenkader)
- 2. Wijzigingen normenkader 2018 vs 2017

VERSIEDATUM 3 SEPTEMBER 2018

AB-BESLUIT

ONDERWERP: Controleprotocol 2018

AGENDAPUNT:

BESLUITNUMMER:

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;
gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 3 september 2018;
gelet op het bepaalde in de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit;
gezien het advies van de commissie AFZ van 20 september 2018;

B E S L U I T:

het Controleprotocol 2018 waterschap Aa en Maas vast te stellen.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering
van 12 oktober 2018,

de secretaris,

de dijkgraaf,

drs. P. Sennema

drs. L.H.J. Verheijen

Controleprotocol voor de
accountantscontrole op de jaarrekening 2018
waterschap Aa en Maas

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
1.1 Doelstelling	3
1.2 Wettelijk kader	3
2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)	4
3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties	5
4. Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria	6
5. Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing	7
6. Communicatie en periodiek overleg	8
7. Rapportering accountant	9
8. Bijlagen	10
Bijlage I: Normenkader 2018	11
Bijlage II: Communicatie en periodiek overleg	17
Bijlage III: Toelichting bij het controleprotocol	18

1. Inleiding

Op grond van de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit bepaalt het Algemeen Bestuur de inhoud van de accountantscontrole inclusief de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole vanaf 2009.

Waterschap Aa en Maas volgt ten aanzien van de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole het advies van de Unie van Waterschappen. Daartoe is het noodzakelijk dat het Algemeen Bestuur ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de jaarlijkse accountantscontrole, het onderwerp van controle nader regelt. Dat gebeurt in dit Controleprotocol.

Dit protocol is van toepassing op de controle van de jaarrekening 2018 van het Waterschap Aa en Maas. Object van controle is de jaarrekening, en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het Dagelijks Bestuur van Waterschap Aa en Maas.

1.1 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel aan de accountant nadere aanwijzingen te geven over de reikwijdte van de accountantscontrole in het kader van rechtmatigheidstraject, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening 2018 van het Waterschap Aa en Maas.

Het Algemeen Bestuur kan de accountant alleen nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimumeisen.

1.2 Wettelijk kader

De Waterschapswet (art. 109, lid 2) schrijft voor dat het Algemeen Bestuur één of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in art. 103 van de Waterschapswet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. De accountant mag verwachten dat het waterschap inzichtelijk maakt welke wet- en regelgeving van toepassing is (normenkader).

Het Algemeen Bestuur heeft op 3 oktober 2008 de verordening ex art. 109, lid 1 van de Waterschapswet voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van het Waterschap Aa en Maas vastgesteld. Met dit controleprotocol stelt het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen vast.

Voor de goedkeuringstolerantiegrenzen conformeert waterschap Aa en Maas zich aan de wettelijke minimumkaders.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in art 109, lid 2 van de Waterschapswet is voorgeschreven, wordt de controle van de in artikel 103 Waterschapswet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door het Algemeen Bestuur benoemde accountant. De accountantscontrole is gericht op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties (in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder verordeningen van het Algemeen Bestuur van het waterschap);
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 98a Waterschapswet (zie Regeling Begroting en Verantwoording Waterschappen);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels van het Waterschapsbesluit (hoofdstuk 5), de Kadernota Rechtmatigheid en de Nederlandse controlestandaarden (NBA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole wordt begrepen dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties financieel rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder verordeningen van het Algemeen Bestuur van het waterschap”.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven controleverklaring.

Naast de goedkeuringstolerantie wordt de rapporteringstolerantie onderkend. De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. Hierdoor ontstaat een vollediger zicht op rechtmatigheidsfouten.

In het hierna opgenomen schema zijn de voorgestelde goedkeuringstolerantie en de rapporteringstolerantie(s) opgenomen. Deze komen overeen met het wettelijk minimum.

Strekking controleverklaring:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$>1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$>3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Op basis van de begroting 2018 van het waterschap betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 1.224.000 (1% van de totale lasten¹) en een totaal van onzekerheden van circa € 3.672.000 (3% van de totale lasten) de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

Voor de rapporteringstolerantie stelt het Algemeen Bestuur als maatstaf dat de accountant elke fout en/of onzekerheid $\geq$ € 200.000 rapporteert.

¹ De bepaling van het bedrag van de totale lasten is afhankelijk van de werkelijke totale lasten volgens de jaarrekening. Bij het opstellen van het controleprotocol is het werkelijke bedrag nog niet bekend, waardoor het bedrag van de totale lasten volgens de begroting als uitgangspunt is gehanteerd.

4. Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend: Het begrotingscriterium, het voorwaarden criterium, het misbruik- en oneigenlijk gebruikcriterium, het calculatiecriterium, het valuteringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheids criterium en het leveringscriterium. In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria.

Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer moet extra aandacht besteed worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria (voor nadere toelichting zie bijlage III):

- Het begrotingscriterium;
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
- Het voorwaarden criterium.

Het begrip rechtmatigheid in het kader van accountantscontrole wordt beperkt tot de financiële rechtmatigheid en is hiermee beperkter dan het juridische begrip rechtmatigheid. Met financiële rechtmatigheid wordt bedoeld dat de financiële beheershandelingen in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving zijn uitgevoerd. Voorts geldt dat de accountant de rechtmatigheid van handelingen en beslissingen van niet-financiële aard niet actief inhoudelijk hoeft te toetsen.

Het kan echter wel zo zijn dat onrechtmatige handelingen en beslissingen van niet-financiële aard op termijn kunnen leiden tot financiële gevolgen. De accountant kan in dit kader volstaan met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen en (juridische) kwaliteitsborging, evenals met het beoordelen van de uitkomsten van dit systeem. Het DB draagt zorg voor de opzet en goede werking van een dergelijk systeem.

5. Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidtoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid vanaf het verslagjaar 2009 is limitatief gericht op:

- De naleving van de begroting.
- De naleving van wettelijke kaders: de in Normenkader opgenomen externe wet- en regelgeving (zie bijlage I bij dit Controleprotocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen die leiden tot baten, lasten en balansmutaties.
- De naleving van de overige kaders en regels: de in het Normenkader opgenomen interne beleid- en regelgeving (zie bijlage I bij dit Controleprotocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen die leiden tot baten, lasten en balansmutaties.
- Criteria voor de controle: De accountant richt zich bij de controle op het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik- en oneigenlijk gebruikcriterium, te weten:
 - Begrotingscriterium; passen de lasten, baten en balansmutaties binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde begrotingskaders?;
 - Voorwaardencriterium; wordt aan de voorwaarden uit de wet- en regelgeving voldaan?;
 - Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium; wordt geen misbruik en oneigenlijk gebruik van financiële mogelijkheden gemaakt?
- Bij de uitwerking van het voorwaardencriterium neemt de accountant alleen de aspecten die betrekking hebben op recht, hoogte en duur mee in zijn beoordeling.

Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door het Algemeen Bestuur of hogere overheden vastgestelde regels betreft. Met andere woorden, interne regels van het dagelijks bestuur naar ambtelijke organisatie c.q. besluiten van het Dagelijks Bestuur vallen daar buiten.

Uitzondering hierop vormen mandaat- en delegatiebepalingen voor zover van belang voor de getrouwheidscontrole door de accountant. Voorts kunnen interne regels wel relevant zijn voor de nadere vaststelling van de invulling van “hogere” besluiten, maar deze regels zijn op zich geen object van onderzoek.

Meerjarige contracten, welke vóór 2009 zijn overeen gekomen, zijn tot stand gekomen onder een ander wettelijk regime en worden daarom niet meegenomen in de oordeelsvorming ten aanzien van de financiële rechtmatigheid.

6. Communicatie en periodiek overleg

In de Controleverordening van Waterschap Aa en Maas is in artikel 6, lid 3, de volgende zinsnede opgenomen:

“Ter bevordering van een doelmatige en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings)overleg plaats tussen de accountant en vertegenwoordigers van het bestuur evenals van de organisatie”.

In bijlage 2 is het communicatietraject tussen accountant en het waterschap nader uitgewerkt.

7. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant als volgt:

Pré-audit meeting

Voorafgaand aan de interim-controle vindt een pré-audit meeting plaats tussen enerzijds de accountant en anderzijds de directie. Hierbij wordt ingegaan op algemene ontwikkelingen binnen de organisatie en wordt nagegaan welke de belangrijkste aandachtspunten voor de directie en de accountant voor de interim-controle zijn. Deze bespreking vindt plaats op basis van het auditplan van de accountant.

Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een verslag (Managementletter) uitgebracht aan de directie en een afschrift gezonden aan het dagelijks bestuur.

Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Waterschapswet wordt over de jaarrekeningcontrole een verslag van bevindingen uitgebracht aan het Algemeen Bestuur en in afschrift toegestuurd aan het Dagelijks Bestuur. Hieraan voorafgaand wordt het Dagelijks Bestuur in de gelegenheid gesteld om:

- vooraf herstelmaatregelen te treffen;
- te reageren op door de accountant geconstateerde onrechtmatigheden en onvolkomenheden;
- te reageren op de controleverklaringen het verslag van bevindingen.

In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over:

- de opzet en uitvoering van het financiële beheer;
- of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Geïdentificeerde onrechtmatigheden worden toegelicht en gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etcetera).

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in onderdeel 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door het waterschap gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid, uitmondend in een oordeel over de jaarrekening. Deze controleverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

8. Bijlagen

Bijlage I: Normenkader 2018

Toelichting op het normenkader

Normenkader voor de rechtmatigheidscontrole

In de overzichten is een inventarisatie opgenomen van de in het kader van de rechtmatigheidscontrole voor het Waterschap Aa en Maas relevante externe wet- en regelgeving alsmede interne regelgeving.

Wet- en regelgeving extern

Hierin wordt alle voor Waterschap Aa en Maas in het kader van de financiële rechtmatigheid relevante externe wet- en regelgeving aangegeven.

Externe regelgeving Europees

Algemene groepsvrijstellingsverordening (verordening EG Nr. 800/2008)
Btw-richtlijn - richtlijn betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (Richtlijn 2006/112/EG)
Catalogus Groenblauwe Diensten
De-minimisverordening (verordening EU Nr. 1407/2013)
De-minimisverordening voor de landbouwproductiesector (verordening EU Nr. 1408/2013)
INTERREG-Europe
INTERREG-programma North West Europe (NWE)
MKB Landbouwwijstellingsverordening - ABER (verordening EU Nr. 702/2014)
Richtlijn betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties (Richtlijn 2011/7/EU)
Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)

Externe regelgeving Nationaal

Aanbestedingsreglement werken 2016 (ARW)
Aanbestedingswet 2016
Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
Algemene wet bestuursrecht
Algemene wet inzake rijksbelastingen
Arbeidsomstandighedenbesluit
Arbeidsomstandighedenregeling
Besluit gebruik meststoffen
Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden
Besluit proceskosten bestuursrecht
Besluit ruimtelijke ordening
Besluit tarieven openbaarheid van bestuur
Besluit vervuilingswaarde ingenomen water 2009
Burgerlijk wetboek
Crisis en herstelwet
Gids proportionaliteit
Invoeringswet 1990
Kostenwet invoering rijksbelastingen
Mededingingswet
Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen
Onteiningswet
Pachtprijzenbesluit 2007
Pensioenreglement Stichting Pensioenfonds ABP
Pensioenwet
Projectstimuleringsregeling Interreg V
Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen
Regeling bijzondere subsidies waterkeren en water beheren
Regeling co-financiering Interreg IIIA
Regeling diplomatieke en internationale vrijstellingen waterschapsbelastingen
Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit
Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014
Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
Richtlijn 2014/23/EU betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (m.i.v. 18 april 2014)
Richtlijn 2014/24/EU betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (m.i.v. 18 april 2014)
Sectorale arbeidsvoorwaarden Waterschapspersoneel (SAW)
Subsidieregeling ESF 2007-2013
Subsidieregeling ESF 2014-2020
Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968
Uitvoeringsbeschikking vennootschapsbelasting 1971
Uitvoeringsbesluit belastingen op milieugrondslag
Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken
Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965
Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971
Uitvoeringsbesluit WNT
Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994
Uitvoeringsregeling belastingen op milieugrondslag
Uitvoeringsregeling EFRO programmaperiode 2014–2020
Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden
Uitvoeringsregeling Invoeringswet 1990
Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011
Uitvoeringsregeling Meststoffenwet
Uitvoeringswet EFRO
Visserijwet 1963

Warmtebesluit
Warmteregeling
Warmtewet
Waterbesluit
Waterregeling
Waterschapsbesluit
Waterschapswet
Waterwet
Werkloosheidswet
Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (WAADI)
Wet arbeid en vreemdelingen
Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
Wet belastingen op milieugrondslag
Wet Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en Vervoer
Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen
Wet financiering decentrale overheden (FiDO)
Wet financiering sociale verzekeringen
Wet gemeenschappelijke regelingen
Wet houdbare overheidsfinanciën
Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten
Wet inkomstenbelasting 2001
Wet inrichting landelijk gebied
Wet kaderregeling VUT overheidspersoneel
Wet milieubeheer
Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
Wet op de accijns
Wet op de belastingen van rechtsverkeer
Wet op de internationale bijstandverlening bij de heffing van belastingen
Wet op de loonbelasting 1964
Wet op de omzetbelasting 1968
Wet op de vennootschapsbelasting 1969
Wet overheidspersoneel onder de werknemersverzekering
Wet ruimtelijke ordening
Wet structuur uitvoerorganisatie werk en inkomen
Wet tegemoetkomingen loondomein
Wet terugvordering staatssteun
Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen
Wet waardering onroerende zaken
Wet wederzijdse bijstand in de Europese Unie bij de invordering van belastingsschulden en enkele andere schuldvorderingen 2012
Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
Ziektewet
Zorgverzekeringswet

Externe regelgeving Provinciaal

Algemene subsidieverordening Provincie Noord-Brabant
Beleidsregel begrotingssubsidies Noord Brabant
Beleidsregel M&O subsidies Noord-Brabant 2017
Beleidsregels categoriseringstabel financiële correcties OP Zuid 2014-2020
Beleidsregels verlagen subsidie POP2 Noord-Brabant
Bijdrageverordening deltafonds hoge zandgronden Noord-Brabant 2016-2018
Regeling controleprotocol subsidies Noord-Brabant
Regeling nadeelcompensatie wegen Noord-Brabant
Regeling uniforme kostenbegrippen en berekeningswijzen subsidies Noord Brabant 2017
Subsidieregeling aanpak water- en bodemkwaliteit Noord-Brabant
Subsidieregeling cofinanciering Europese programma's Noord-Brabant 2014 - 2020
Subsidieregeling cultureel erfgoed Noord-Brabant 2016
Subsidieregeling economie en innovatie Noord-Brabant 2016
Subsidieregeling gebiedsimpuls grenscorridor N69 Noord-Brabant
Subsidieregeling gebiedsopgaven Noord-Brabant
Subsidieregeling Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant
Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Noord-Brabant
Subsidieregeling landbouw innovatie Noord-Brabant 2013
Subsidieregeling landschappen van allure Noord-Brabant
Subsidieregeling landschapskwaliteit en groen om de stad Noord-Brabant
Subsidieregeling leefbaarheid@Brabant Noord-Brabant
Subsidieregeling natuur Noord-Brabant
Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer Noord-Brabant 2016
Subsidieregeling operationeel programma Zuid-Nederland 2014-2020
Subsidieregeling opruiming drugsafval Noord-Brabant
Subsidieregeling plattelandsontwikkelingsprogramma 3 Noord-Brabant 2014 – 2020
Subsidieregeling provinciaal milieu- en waterplan Noord-Brabant
Subsidieregeling streeknetwerken Noord-Brabant 2013
Subsidieregeling transitie veehouderijen Noord-Brabant
Subsidieregeling verbindingen en landschap Noord-Brabant 2016
Subsidieregeling urgentiegebieden Noord-Brabant 2016
Subsidieregeling vouchers vrijkomende agrarische bedrijfslocaties Noord-Brabant
Subsidieverordening inrichting landelijk gebied 2007
Verordening grondwaterheffing Noord-Brabant
Verordening planschade Noord-Brabant

Regelgeving Waterschap Aa en Maas

Voor de uitvoering van de algemene wet- en regelgeving stelt het Algemeen Bestuur eigen verordeningen en/of beleidsregels op. De in het kader van de financiële rechtmatigheid relevante interne regelgeving is in het overzicht opgenomen.

Naam regelgeving (specifieke regelgeving Aa en Maas)	Relevante artikelen per criterium		
	Recht	Hoogte	Duur
Anti-afhaakregeling	2.2, 3, 4, 6, 7, 9, 10	5	8
Controleprotocol 2018	Hoofdstukken 3, 5 en Bijlage I		
Controleverordening van het waterschap Aa en Maas ex art 109 Waterschapswet	niet financieel in zin recht hoogte duur, maar gaat in op de interne beheersing van de bedrijfsvoering		
Gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Oost-Brabant	Moet in principe zelf broek ophouden qua rechtmatigheid maar onrechtmatigheden bij BSOB hebben mogelijk consequenties voor eigen rechtmatigheid A&M		
Gemeenschappelijke regeling verwerking afvalwater Vught	Betreft vergoeding van Ws De Dommel.		
Informatiebeleidsplan 2016-2025	Verweven in onderliggende projectenkalender / gebaseerd op totale krediet van € 3 mln		
Integriteitbeleid Waterschap Aa en Maas; gedragscode voor bestuurders	6.1, 6.3	6.3	
Keur 2015	Hoofdstuk 4.2 / Strafbepaling		
Kostentoedelingsverordening watersysteembeheer waterschap Aa en Maas 2014	2, 3, 4	2, 3, 4	
Kwijtscheldingsregeling	zoals opgenomen in nota financieel beleid		
Landelijke handhavingsstrategie	§ 3.4 en 3.5; Bijlage 2 (Last onder dwangsom en Last onder bestuursdwang), bestuurlijke boete.		
Nota financieel beleid	niet financieel in zin recht hoogte duur, maar gaat in op de interne beheersing van de bedrijfsvoering		
Sociaal Statuut	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.8, 4.1.b, 4.4a, 4.5, 4.6, 4.8, 5.1	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.8, 4.5, 4.6, 4.8, 5.1	3.3, 3.5, 3.6, 3.8d, 4.1a, 4.6, 5.1
Stimuleringsregeling Hemelwater waterschap Aa en Maas 2011-2015 (alleen nog voor lopende aanspraken)	5, 6, 7, 8, 11, 12	5	14
Stimuleringsregeling Klimaatactief Bebouwd Gebied 2016 - 2021	3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 16.3	6, 9	10, 12, 13, 16
Verordening ambtelijke bijstand en Fractieondersteuning 2015	5, 6, 7, 8, 10	5.2, 6.2.d, 7	5, 7, 8
Verordening op de organisatie van het financieel beheer art 108 Waterschapswet =Verordening op de beleids- en verantwoordingsfunctie 2009	9	9, 13.2, 13.3, 13.4, 13.5	13.2, 13.3, 13.4, 13.5
Verordening op de Rekenkamercommissie	11, 12 Artikelen nog nakijken op actualiteit	11, 12	3, 5
Verordening schadevergoeding waterschap Aa en Maas 2015	2, 3, 5, 9	2, 5, 9	
Verordening verontreinigingsheffing waterschap Aa en Maas 2018	4, 7, 11.1, 11.5, 12.1, 12.3, 13, 14, 15, 19	8.1, 11.1, 11.2, 11.4, 11.5, 12.2, 12.4, 13, 14, 15, 16, 17, 19	4
Verordening watersysteemheffing waterschap Aa en Maas 2018	2, 3, 5, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 16	4, 6, 8, 10, 13	
Verordening zuiveringsheffing waterschap Aa en Maas 2018	4, 7, 11.1, 11.5, 12.1, 12.3, 14, 15, 16, 17, 19	8.1, 11.1, 11.2, 11.4, 11.5, 12.2, 12.4, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	4

-/-

Bijlage II: Communicatie en periodiek overleg

Uitwerking van het communicatietraject volgens artikel 6 van het controleprotocol.

Acties	Initiatief door	Gesprekspartner waterschap	Periode	Product	Rapportage gericht aan
Pré-auditbespreking	Accountant	Directie en Concern Controller	September / oktober betreffende boekjaar	Auditplan Accountant	DB
Uitvoeren Interim-Controle (beoordeling processen)	Accountant / Waterschap	Concern Controller en Hoofd Infostaf	Oktober / november betreffende boekjaar	Concept Managementletter	Directeur, Concern Controller en Hoofd Infostaf
Bespreken concept-Managementletter	Accountant	Directeur, Concern Controller en Hoofd Infostaf	December betreffende boekjaar	Managementletter	Dagelijks Bestuur
Uitvoeren Jaarrekeningcontrole (beoordeling getrouwheid en rechtmatigheid)	Accountant / Waterschap	Concern Controller en Hoofd Infostaf	Maart / april volgend op boekjaar	Concept verslag van bevindingen	Portefeuillehouder, Directeur, Concern Controller en Hoofd Financiën
Bespreken Concept verslag van bevindingen (en controleverklaring)	Accountant	Portefeuillehouder, Directeur, Concern Controller en Hoofd Infostaf	April / mei volgend op boekjaar	Definitief verslag van bevindingen (en controleverklaring)	Algemeen Bestuur
Evalueren uitvoering contract indien daar aanleiding toe is.	Accountant	Delegatie AB en DB + Directeur, Concern Controller en Hoofd Infostaf	April / mei volgend op boekjaar	Evaluatieverslag	Algemeen Bestuur

Bijlage III: Toelichting bij het controleprotocol

1. Inleiding

Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van het waterschap. Het Algemeen Bestuur kan de accountant alleen nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimumeisen.

De belangrijkste zaken die het controleprotocol worden vastgelegd zijn de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties en de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole. Voordat hierop nader wordt ingegaan wordt in deze handleiding nog nader stil gestaan bij het begrip 'rechtmatigheid'.

2. Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

In art 109, lid 2 van de Waterschapswet wordt erop gewezen dat de controleverklaring op grond van de uitgevoerde controle aangeeft of de baten, lasten, evenals de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Met de invoering van de nieuwe Waterschapswet is een scherpere grens getrokken tussen bevoegdheden die het Algemeen Bestuur en bevoegdheden die het Dagelijks Bestuur toebehoren. Voor de rechtmatigheidstoets betekent dit dat de voorschriften die het Dagelijks Bestuur uitvaardigt (interne regelgeving) niet onder het rechtmatigheidoordeel vallen. Deze voorschriften hebben immers betrekking op de relatie Dagelijks Bestuur - ambtenaren. De uitzondering hierop is als door het ontbreken of niet naleven van deze voorschriften het financieel beheer oncontroleerbaar is en daardoor de getrouwheid en rechtmatigheid in gevaar komt.

Dit betekent dat besluiten van het Dagelijks Bestuur niet onder het rechtmatigheidoordeel vallen. Indien in de externe regelgeving of de eigen verordeningen alleen de verplichting tot het opstellen en nemen van een besluit is opgenomen, zal de accountant alleen onderzoeken of dit besluit ook daadwerkelijk door het Dagelijks Bestuur is vastgesteld. Indien in de externe of eigen regelgeving ook eisen aan het besluit van het Dagelijks Bestuur zijn opgenomen wordt ook gecontroleerd of het Dagelijks Bestuur-besluit die bepalingen bevat. Controle van de naleving van de betreffende besluiten hoort niet standaard onder de accountantscontrole.

2.1 Inleiding

In het kader van de accountantscontrole wordt gesproken over rechtmatigheidscriteria. Zes van de negen criteria worden momenteel al getoetst bij het getrouwheidsonderzoek, namelijk het calculatiecriterium, het valueringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium. Bij het getrouwheidsonderzoek controleert de accountant of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de werkelijke situatie op balansdatum.

De overige drie criteria worden niet afgedekt door het getrouwheidsonderzoek. Deze zullen met ingang van 2009 door middel van het rechtmatigheidsonderzoek dat de accountant uitvoert, worden gecontroleerd. Deze drie criteria zijn:

- het begrotingscriterium;
- het Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
- het voorwaarden criterium.

Op deze drie criteria zal de aandacht gevestigd zijn in deze paragraaf.

2.2 Begrotingscriterium

In de jaarlijkse begroting en in de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Waterschap Aa en Maas en de Regeling beleids- en verantwoordingsfunctie van Waterschap Aa en Maas zijn de kaders voor de uitvoering van de begroting, de autorisatieniveaus en de procedure voor begrotingswijzigingen voor de begroting vastgelegd.

Het begrotingscriterium houdt in dat de financiële beheershandelingen binnen de grenzen van de begroting tot stand moeten zijn gekomen. Als blijkt dat de gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is er mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven.

Het begrotingscriterium omvat drie aspecten: toereikendheid begrotingsbedrag, juistheid toerekening begrotingsjaar en toerekening aan het juiste programma en daarbinnen aan de juiste productgroep. De toerekening aan het juiste programma en daarbinnen de juiste productgroep dient vastgesteld te worden aan de hand van de kaders die zijn gesteld in de begroting.

Ingevolge de Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (RBVW) dient in de programmarekening een toelichting inzake de analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening te worden opgenomen.

Op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van het Platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten (PRPG) zijn er een zevental categorieën begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Deze categorieën staan in onderstaande tabel met een korte toelichting of het rechtmatig is of niet.

Tabel: begrotingsrechtmatigheid

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met het Algemeen Bestuur.		X
Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X ²	
Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de	X ²	

² Voor dit type begrotingsoverschrijdingen wordt de suggestie gedaan om regels vast te leggen over de vraag of de accountant deze moet meewegen in zijn oordeel. Deze kostenoverschrijdingen zijn strikt formeel onrechtmatig. Er zijn echter verschillende situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door het Algemeen Bestuur uitgezette beleid zijn gebeuren. Het is dan niet de bedoeling dat de accountant deze overschrijding betreft bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden gegeven.

jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.		
Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft het AB nog geen besluit heeft genomen.		X
Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal het waterschap er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende belastingjaar. - geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar - geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	X
Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

2.3 M&O-criterium

Waterschappen zullen een beleid ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik moeten hebben. Indien een waterschap geen toereikend M&O-beleid voert kan dit gevolgen hebben voor het accountantsoordeel. Indien bij een toereikend M&O-beleid dat in voldoende mate is uitgevoerd toch een belangrijke (materiële) onzekerheid - die inherent is aan de regeling - blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven of ontvangsten en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient de accountant te beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven.

Voor het M&O-criterium worden de volgende definities gehanteerd:

- Misbruik: "Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheids subsidies of uitkeringen te verkrijgen of niet of dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen."
- Oneigenlijk gebruik: "Het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan."

Bij het M&O-criterium is van groot belang dat de gegevens die door belanghebbenden/derden worden verstrekt juist en volledig zijn. Deze gegevens hebben betrekking op de inkomensoverdrachten (o.a. subsidies), heffingen, belastingen en vergunningen.

Op dit moment is door het Algemeen Bestuur in verordeningen en besluiten nog geen expliciet M&O-beleid vastgesteld. Desalniettemin zijn deze aspecten wel degelijk verankerd

in diverse procedures ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik. Hierbij zijn te noemen: de administratieve organisatie en interne controlemaatregelen (AO/IC) op het vlak van belastingheffing en invordering, het integriteitsbeleid, de subsidievoorwaarden zoals deze in de diverse subsidieverordeningen zijn opgenomen, de mandaatregeling en de regeling budgethouderschap en financieel mandaat.

De accountant zal in de praktijk toetsen in hoeverre deugdelijke maatregelen zijn genomen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik.

2.4 Voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door een waterschap zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden, waarop door de accountant wordt getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de eigen regelgeving. De gestelde voorwaarden hebben in het algemeen betrekking op:

- De omschrijving van de doelgroep) deze aspecten worden
- De heffings- en of declaratiegrondslag) samen ook wel
- Normbedragen) recht, hoogte en duur genoemd
- De bevoegdheden;
- Het voeren van een administratie;
- Het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken;
- Aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d.

Omdat de aspecten recht, hoogte en duur een belangrijke rol in het rechtmatigheidstraject spelen, worden deze nader omschreven:

- Recht: heeft degene die een betaling van het waterschap ontvangt of die een bedrag van het waterschap niet hoeft te betalen (kwijtschelding, oninbaarverklaring), op grond van de regelgeving op basis waarvan de betaling / vrijstelling plaatsvindt wel recht op deze betaling /vrijstelling? Een voorbeeld in de sfeer van subsidieverlening: voldoet het project wel aan de criteria die in de subsidieverordening zijn opgenomen;
- Hoogte: is het betaalde of kwijtgescholden bedrag wel juist berekend? Zijn de juiste tarieven, formules en andere aspecten die de hoogte van het bedrag bepalen wel juist toegepast?
- Duur: is wel voldaan aan de in regelgeving opgenomen termijnen van verstrekking, toekenning en werkingsperiode?

Het voorwaardencriterium is met name van toepassing op de inkopen, aanbestedingen en subsidies. Bij alle geldstromen dient vast te staan welke voorwaarden van toepassing zijn. De door de hogere overheden gestelde voorwaarden liggen vast, maar dit is niet het geval bij de regelgeving van het waterschap. Hiervoor zijn de zogenaamde toetsingskaders ontwikkeld waarin alle betreffende regelgeving van het waterschap is geoperationaliseerd op basis van de aspecten recht, hoogte en duur van het voorwaardencriterium.

3. Toleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

In het Waterschapsbesluit (hoofdstuk 5) zijn minimeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Waterschappen mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de controleverklaring. In paragraaf 3 is er voor gekozen deze toleranties gelijk te stellen aan het wettelijk minimumkader. Naast deze kwantitatieve benadering zal de

accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren (professional judgement). De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professional judgement.

4. Reikwijdte

In paragraaf 5 geeft het Algemeen Bestuur de reikwijdte van de rechtmatigheidstoets aan. Uitgangspunt hierbij is het wettelijk minimum zoals dit in bijlage 1 opgenomen is. Deze tabel bevat het normenkader, de regelgeving waaraan de accountant financiële beheershandelingen toetst in het kader van de rechtmatigheidscontrole.

Met de in dit normenkader gepresenteerde inventarisatie wordt een minimumkader geboden voor de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole zoals vastgelegd in art. 109 Waterschapswet en het met Algemene maatregel van bestuur vastgestelde Waterschapsbesluit (hoofdstuk 5).

De kolom 'Wet- en regelgeving extern' is voor het Algemeen Bestuur een gegeven. Dit geldt echter niet voor de kolom 'Regelgeving Waterschap Aa en Maas.' Deze kolom bevat immers de regels van het waterschap zelf.

De accountant toetst in het kader van de rechtmatigheidscontrole altijd aan die bepalingen uit hogere regelgeving en uit verordeningen die financiële beheershandelingen betreffen. Het Algemeen Bestuur kan er natuurlijk altijd voor kiezen om aan bepaalde bepalingen in verordeningen geen financiële gevolgen te verbinden. Deze bepalingen (met een ordenend karakter) worden door de accountant dan niet in de rechtmatigheidscontrole meegenomen.

In de controleverordening is ten aanzien van de verordeningen voor de minimale variant gekozen, waarbij de accountant wordt gevraagd financiële beheershandelingen alleen te toetsen aan de bepalingen die het recht, de hoogte en de duur en doelgroep/object van de financiële beheershandeling betreffen.

Het waterschap heeft een toetsingskader opgesteld om te inventariseren aan welke bepalingen uit de verordeningen financiële consequenties zijn verbonden.

Bijlage: Wijzigingen Normenkader 2018 t.o.v. 2017

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de wijzigingen t.o.v. 2017.

1. Enerzijds zijn er regelingen vervallen of zijn ze wel nog actueel maar blijken ze bij nader inzien niet relevant voor de financiële rechtmatigheid.
2. Anderzijds zijn er nieuwe regelingen bijgekomen, of betreft het al bestaande regelingen die bij nader inzien toch relevant blijken te zijn voor de financiële rechtmatigheid.

Ad 1 Vervallen cq niet meer relevante regelingen:

Wet- en regelgeving extern Europees en Nationaal
N.v.t.

Wet- en regelgeving extern Provinciaal
Subsidieregeling natuur en samenleving Noord-Brabant 2016

Regelgeving Aa en Maas
Beleidsnota Baggeren en Herprofielen

Ad 2 Nieuwe cq toch relevante regelingen:

Wet- en regelgeving extern Europees en Nationaal
Besluit gebruik meststoffen
Uitvoeringsregeling Meststoffenwet
Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK- elektriciteit
Richtlijn 2014/23/EU betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (m.i.v. 18 april 2014)
Richtlijn 2014/24/EU betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (m.i.v. 18 april 2014)
Wet terugvordering staatssteun
Warmtewet
Warmtebesluit
Warmteregeling

Wet- en regelgeving extern Provinciaal
Subsidieregeling gebiedsimpuls grenscorridor N69 Noord-Brabant
Subsidieregeling transitie veehouderijen Noord-Brabant
Subsidieregeling vouchers vrijkomende agrarische bedrijfslocaties Noord-Brabant
Verordening planschade Noord-Brabant

Regelgeving Aa en Maas	
Controleprotocol 2018	Inhoudelijk geen wijzigingen. Oude protocol gold alleen voor 2017.
Verordening verontreinigingsheffing waterschap Aa en Maas 2018	Inhoudelijk geen wijzigingen. Oude verordening gold alleen voor belastingjaar 2017.
Verordening watersysteemheffing waterschap Aa en Maas 2018	Inhoudelijk geen wijzigingen. Oude verordening gold alleen voor belastingjaar 2017.
Verordening zuiveringsheffing waterschap Aa en Maas 2018	Inhoudelijk geen wijzigingen. Oude verordening gold alleen voor belastingjaar 2017.

-/-

AB voorblad

Datum vergadering: 20 september 2018
Agendapunt: 5.6.
Projectenboeknummer en -naam: -
Corsa dossiernummer:
Voorstelnummer BABS: 43548

AAN het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas

Commissie(s) Cie. AFZ 20-09-2018	Portefeuillehouder(s) Ketelaars, P.C.M.
--	---

Agendaonderwerp:
 Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018

Voorstel:
 De Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018 vast te stellen.

Besluit:	Mij bekend, De secretaris,
-----------------	---------------------------------------

Bij het onderwerp:
 Ligger de volgende stukken ter inzage:

De volgende stukken zijn als bijlage meegezonden:
 1. Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018

ADVIESNOTA VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 12 OKTOBER 2018

VOORSTEL:

De Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018 vast te stellen.

PROBLEEMSTELLING

De archiefverordening van waterschap Aa en Maas dateert van 2014.

Met het vaststellen van een nieuwe gemeenschappelijke regeling is het voor waterschappen, aangesloten bij het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC), noodzakelijk een nieuwe archiefverordening vast te stellen.

De huidige verordening gaat alleen over de zorg van het Dagelijks Bestuur voor de archieven op basis van artikel 35 eerste lid van de Archiefwet. In de verordening staat niets over het toezicht door de waterschapsarchivaris (Archiefwet artikel 37, lid 2). Om te voldoen aan wet- en regelgeving is de verordening aangepast door in artikel 2 de taken van de waterschapsarchivaris op te nemen.

BEOOGD EFFECT

Een vastgestelde Archiefverordening gebaseerd op geldende wet- en regelgeving.

ARGUMENTEN

1. De Archiefverordening van waterschap Aa en Maas 2014 is verouderd en moet vervangen worden door de nieuwe Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018, die voldoet aan de huidige wet- en regelgeving.

In de Archiefverordening wordt vastgelegd dat het Dagelijks Bestuur inhoud geeft aan de zorg voor beheer van het archief en het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.

De Archiefverordening treedt in werking op 13 oktober 2018. De Archiefverordening 2018 regelt tevens dat de Archiefverordening 2014 wordt ingetrokken met ingang van 13 oktober 2018 (artikel 4).

2. Het niet naleven van wet- en regelgeving, vastgelegd in onder meer de Archiefwet 1995 en hieruit voortvloeiende regelingen kan resulteren in bestuurlijke sancties en/of maatregelen door Gedeputeerde Staten.

Een actuele Archiefverordening is derhalve noodzakelijk.

3. De voorliggende Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018 is gebaseerd op het model, zoals dat is opgesteld door het BHIC.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

N.v.t.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

N.v.t.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

N.v.t.

UITVOERING/VERVOLG

Na vaststelling van de verordening zal deze gepubliceerd worden in het Waterschapsblad en worden opgenomen in de landelijke regelingenbank.

Tevens dient ingevolge artikel 35 Archiefwet 1995 mededeling aan Gedeputeerde Staten plaats te vinden.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Bekendmaking van de Archiefverordening na vaststellen door het Algemeen Bestuur.

BIJLAGEN

- 0. AB-besluit
- 1. Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018 (bijlage 1)

VERSIEDATUM

3 september 2018

AB-BESLUIT

ONDERWERP: Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018

AGENDAPUNT:

BESLUITNUMMER:

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 25 juni 2018;

gelet op het bepaalde in de Waterschapswet, Algemene wet bestuursrecht en de Archiefwet 1995;

gezien het advies van de commissie Algemene en Financiële Zaken van 20 september 2018;

B E S L U I T:

De Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018 vast te stellen.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering van 12 oktober 2018,

de secretaris,

de dijkgraaf,

drs. P. Sennema

drs. L.H.J. Verheijen

Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;
gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van waterschap Aa en Maas
d.d. 25 juni 2018, gelet op de artikelen 35, eerste lid van de Archiefwet 1995;
gezien het advies van de Commissie Algemene en Financiële Zaken;
besluit vast te stellen de Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018:

Artikel 1. Zorgplicht Dagelijks Bestuur

1. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid ter zake van de wettelijke taken en verantwoordelijkheden op grond van de Archiefwet 1995 en de interne regels ten behoeve van het beheer van archiefbescheiden van de waterschapsorganen.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt hierbij zorg voor de onderlinge samenhang met andere onderdelen van het informatiebeleid van het waterschap en treft daartoe de nodige maatregelen.

Artikel 2. Taken waterschapsarchivaris

1. De waterschapsarchivaris is belast met het toezicht op het bij of krachtens de wet bepaalde ten aanzien van het beheer van de archiefbescheiden die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
2. De waterschapsarchivaris kan op verzoek of op eigen initiatief advies uitbrengen aan het Dagelijks Bestuur over aangelegenheden betreffende toezicht en beheer.

Artikel 3. Verantwoording door het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur jaarlijks over de uitoefening van de aan hen opgedragen zorg voor de archiefbescheiden van de waterschapsorganen. Zij voegen daarbij in ieder geval:

- a. het verslag van de waterschapsarchivaris;
- b. voor zover van toepassing, de gedurende de betreffende periode door de waterschapsarchivaris aan hen uitgebrachte adviezen, en
- c. een voorstel voor de in het kader van de zorgplicht voor de archiefbescheiden te treffen maatregelen, zo nodig voorzien van een kostenraming.

Artikel 4. Intrekking oude verordening

De Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2014 vastgesteld d.d. 3 oktober 2014 wordt ingetrokken met ingang van 13 oktober 2018.

Artikel 5. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 13 oktober 2018.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Archiefverordening waterschap Aa en Maas 2018.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas
d.d.12 oktober 2018,

de secretaris,

de dijkgraaf.

drs. P. Sennema

drs. L.H.J. Verheijen

Toelichting

Algemeen

Deze model Archiefverordening is gebaseerd op het model dat de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in mei 2017 heeft gepubliceerd. Het is aangepast aan de situatie van de waterschappen die bij het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) zijn aangesloten.

De Archiefwet 1995 (hierna: Archiefwet) legt de zorg voor de archiefbescheiden van de waterschapsorganen (zoals het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur, de voorzitter en de secretaris) alsmede de gemeenschappelijke regelingen waaraan het waterschap deelneemt zonder openbaar lichaam en/of die taken in mandaat uitvoeren, bij het Dagelijks Bestuur, zie artikel 35, eerste lid, in samenhang met artikel 1, onderdeel b. Artikel 35 bevat bovendien de opdracht voor de het Algemeen Bestuur om een verordening vast te stellen, die aan gedeputeerde staten moet worden medegedeeld, overeenkomstig waarvan het Dagelijks Bestuur deze zorgplicht moet uitvoeren. Uiteraard tevens met inachtneming van de specifieke kaders die de Archiefwet, het Archiefbesluit 1995 en de Archiefregeling daarvoor stellen én in lijn met de toepasselijke algemene regels van onder meer de Algemene wet bestuursrecht en de Waterschapswet.

Aspecten die al in deze 'hogere regelgeving' zijn geregeld en die (automatisch) doorwerken, worden uit het oogpunt van goede regelgeving niet 'herhaald' in deze verordening.

De Dagelijkse besturen van waterschappen die deelnemen aan het BHIC blijven dus verantwoordelijk voor de zorg voor de eigen archiefbescheiden; de integratie betreft alleen het beheer van de overgebrachte en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archiefbescheiden. De volgende taken en bevoegdheden zijn overgedragen aan het bestuur van het BHIC:

- het opheffen van beperkingen aan de openbaarheid (artikel 15, derde lid, Archiefwet 1995);
- het stellen van beperkingen aan de openbaarheid van archiefbescheiden die uit anderen hoofde in de archiefbewaarplaats zijn opgenomen om daar te berusten (artikel 16, tweede lid, Archiefwet 1995);
- het aanwijzen van de archiefbewaarplaatsen van het waterschap (artikel 36 Archiefwet 1995)
- de benoeming van de waterschapsarchivaris (artikel 37, derde lid, Archiefwet 1995);

Begrippen

Deze verordening bevat geen begripsbepalingen, aangezien deze hier overbodig zijn. Dit geldt in de eerste plaats voor die begrippen die al in de Archiefwet gedefinieerd zijn (zoals 'archiefbescheiden'). Deze gelden onverminderd ook voor deze verordening, afwijken is niet mogelijk. Ten aanzien van andere (in het verleden wel opgenomen) begrippen geldt dat het gebruik in de context van deze verordening niet tot misverstanden zal leiden (zoals 'waterschapsarchivaris'), dat ze dermate weinig worden gebruikt dat voluit schrijven de voorkeur heeft (zoals 'wet') of dat ze zelfs helemaal niet meer voorkomen in deze sterk gedereguleerde verordening (zoals 'beheerder').

Voor de goede orde, het begrip 'archiefbescheiden' kan ten onrechte de suggestie wekken dat het slechts om oudere, papieren documenten zou gaan. Dit is echter niet het geval, zoals

ook blijkt uit een nauwkeurige lezing van het begrip. Onder archiefbescheiden wordt overeenkomstig artikel 1, onder c, van de Archiefwet verstaan:

- 1°. bescheiden, ongeacht hun vorm, door de overheidsorganen ontvangen of opgemaakt en naar hun aard bestemd daaronder te berusten;
- 2°. bescheiden, ongeacht hun vorm, met overeenkomstige bestemming, ontvangen of opgemaakt door instellingen of personen, wier rechten of functies op enig overheidsorgaan zijn overgegaan;
- 3°. bescheiden, ongeacht hun vorm, welke ingevolge overeenkomsten met of beschikkingen van instellingen of personen dan wel uit anderen hoofde in een archiefbewaarplaats zijn opgenomen om daar te berusten;
- 4°. reproducties, ongeacht hun vorm, welke bij of krachtens de wet in de plaats zijn gesteld van de onder 1°, 2° of 3° bedoelde archiefbescheiden of welke op grond van het bepaalde in artikel 7 zijn vervaardigd.

Het gaat dus niet alleen om papieren, maar ook digitale archiefbescheiden waaronder databases, websites, agenda's en berichten via sociale media. Om misverstanden te voorkomen wordt in de praktijk ook vaak de meer neutrale term 'informatie' gehanteerd als er over 'archiefbescheiden' wordt gesproken of geschreven.

Zorg en beheer

Het begrip 'zorg' is niet gedefinieerd in de wet. In het algemeen – en in artikel 1 van deze verordening – wordt hieronder verstaan de (kaderstellende) bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het ontvangen, vervaardigen, bewaren en uiteindelijk vernietigen van de archiefbescheiden (die daarvoor in aanmerking komen) op een wijze waarmee de goede, geordende en toegankelijke staat gedurende de wettelijk voorgeschreven bewaartermijn is gewaarborgd en waarbij de authenticiteit van deze archiefbescheiden op ieder moment kan worden vastgesteld. Dit ter onderscheiding van het 'beheer' van de archiefbescheiden: de ambtelijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de beheerwerkzaamheden, te weten het behouden, bewerken, benutten en ter raadpleging of gebruik ter beschikking stellen aan de ambtelijke organisatie en het publiek.

Door het informatiebeheer op orde te hebben wordt een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering mogelijk gemaakt, kent het waterschap haar eigen rechtspositie en die van anderen, is het mogelijk verantwoording af te leggen voor het handelen van het waterschap en kan de blijvende bewaring van cultuurhistorische informatie worden gegarandeerd.

Raadplegen archiefbescheiden, opmaken afschriften, bewerkingen e.d.

De archiefbescheiden die in een archiefbewaarplaats berusten zijn openbaar, behoudens enkele uitzonderingsgevallen (zie de artikelen 15, 16 en 17 van de Archiefwet). Iedereen is, behoudens die uitzonderingsgevallen, bevoegd die archiefbescheiden kosteloos te raadplegen en daarvan of daaruit afbeeldingen, afschriften, uittreksels en bewerkingen te maken of op zijn kosten te doen maken. De tarieven die hiervoor in rekening worden gebracht worden vastgesteld door het bestuur van het BHIC.

Artikelsgewijs

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader behandeld.

Artikel 1. Zorgplicht Dagelijks Bestuur

Dit artikel vormt een uitwerking van de zorgplicht van het Dagelijks Bestuur.

Naast de algemene bepalingen van de Archiefwet zijn verder in hoofdstuk 3 van de Archiefregeling voorschriften gesteld ten aanzien van de geordende en toegankelijke staat van archiefbescheiden. De Archiefregeling bevat tevens de verplichting voor het Dagelijks bestuur om ervoor zorg te dragen dat het beheer van archiefbescheiden voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem.

Eerste lid

Dit onderdeel verplicht het Dagelijks Bestuur ervoor zorg te dragen dat beleid wordt geformuleerd en dat interne regels (zoals 'beheersregels' of een 'werkinstructie') worden opgesteld, beide ten behoeve van het beheer van archiefbescheiden van de waterschapsorganen.

Tweede lid

De zorg voor archiefbescheiden staat niet op zichzelf; deze zorg maakt onderdeel uit van het informatiebeleid van het waterschap in den brede. Het Dagelijks Bestuur dient de zorg voor archiefbescheiden dan ook in samenhang te bezien en af te stemmen op domeinen als informatiemanagement, informatiearchitectuur, informatiebeveiliging, openbaarheid en persoonsgegevensbescherming en zo nodig daartoe maatregelen te treffen. Hierop ziet het tweede lid.

Artikel 2. Taken waterschapsarchivaris

Uit de Archiefwet volgt dat als er een gediplomeerde waterschapsarchivaris is benoemd, deze de archiefbewaarplaats van het waterschap beheert en dat deze tevens – voor zover het betreft de archiefbescheiden van de waterschapsorganen die niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats – belast is met toezicht op de naleving van het bij of krachtens de wet bepaalde (artikel 37, eerste en tweede lid). De benoeming van de waterschapsarchivaris (artikel 37, derde lid, Archiefwet 1995) is belegd bij het bestuur van het BHIC.

Op grond van het tweede lid kan de waterschapsarchivaris op verzoek of op eigen initiatief advies uitbrengen aan het Dagelijks Bestuur over aangelegenheden betreffende toezicht en beheer. Een dergelijk advies zal in veel gevallen gepaard gaan met een voorstel om – in het belang van een goed beheer of toezicht – bepaalde voorzieningen te treffen.

Artikel 3. Verantwoording door het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur informeert het Algemeen Bestuur jaarlijks over de uitoefening van hun zorgplicht voor de archiefbescheiden van de waterschapsorganen. Zij voegen daarbij in ieder geval: a) het verslag van de waterschapsarchivaris (of de verslagen, als de verslaglegging neerslag krijgt in meerdere, afzonderlijke verslagen), b) de op verzoek of eigen initiatief van de waterschapsarchivaris aan hen uitgebrachte adviezen (zo die er zijn geweest in de periode waarop ook de verslaglegging betrekking heeft) en c) een voorstel voor de in het kader van de zorgplicht voor de archiefbescheiden te treffen maatregelen, zo nodig voorzien van een kostenraming. Als er op te lossen knelpunten zijn, zal het onder c bedoelde voorstel neerkomen op een verbeterplan, dat gepaard kan gaan met een plan van aanpak. Als er aan

de te treffen maatregelen extra kosten zijn verboden, dan zullen deze meegenomen moeten worden in de begrotingscyclus. Hierdoor wordt het Algemeen Bestuur in de gelegenheid gesteld het Dagelijks Bestuur te controleren ten aanzien van hun wettelijke zorgplicht. Ook wordt op deze wijze een cyclisch proces van beleidsvorming, begroting en financiering, uitvoering, controle en (financiële) verantwoording en bijstelling geborgd.

De informatie kan tevens gebruikt worden om in het kader van interbestuurlijk toezicht gedeputeerde staten te informeren. Op 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden, waarmee het toezicht door de provincie is gewijzigd. Dit betreft onder meer de bevoegdheid om systematische toezichtinformatie op te vragen, op grond van het aan de Gemeentewet toegevoegde artikel 124h. Het Besluit verstrekking systematische toezichtinformatie – dat uitvoering geeft aan artikel 124h – stelt verder regels aan het opvragen van deze toezichtinformatie, opdat waterschappen niet worden geconfronteerd met bovenmatige informatieverplichtingen. Daarbij past dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de gegevens die het Dagelijks Bestuur in het kader van hun horizontale verantwoording aan het Algemeen Bestuur aanbieden. De provincie Noord-Brabant heeft hiertoe in 2013 een Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Brabant vastgesteld (Provinciaal Blad 134/13, aanpassing in 2016, Provinciaal Blad 13/16).

AB voorblad

Datum vergadering: 20 september 2018
Agendapunt: 5.7.
Projectenboeknummer en -naam: N.v.t.
Corsa dossiernummer: 18.D00026
Voorstelnummer BABS: 44298

AAN het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas

Commissie(s) Cie. AFZ 20-09-2018	Portefeuillehouder(s) Ketelaars, P.C.M.
--	---

Agendaonderwerp:

Verkiezing regiobestuursleden BHIC

Voorstel:

In te stemmen met het voorstel van het bestuur van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) om alle zittende regioleden voor te dragen voor herbenoeming als bestuurslid van het BHIC.

Dit betreft:

- Mevr. E. Stravens, lid van het Dagelijks Bestuur waterschap De Dommel;
- Dhr. J. Pommer, burgemeester gemeente Sint-Michielsgestel;
- Dhr. H. Hellegers, burgemeester gemeente Uden;
- Dhr. L. Roolvink, burgemeester gemeente Grave.

Besluit:

Mij bekend,
De secretaris,

Bij het onderwerp:

Liggen de volgende stukken ter inzage:

De volgende stukken zijn als bijlage meegezonden:

1. 1 email bestuursverkiezing 2018 BHIC

ADVIESNOTA VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 12 OKTOBER 2018

VOORSTEL:

In te stemmen met het voorstel van het bestuur van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) om alle zittende regioleden voor te dragen voor herbenoeming als bestuurslid van het BHIC.

Dit betreft:

- Mevr. E. Stravens, lid van het Dagelijks Bestuur waterschap De Dommel;
- Dhr. J. Pommer, burgemeester gemeente Sint-Michielsgestel;
- Dhr. H. Hellegers, burgemeester gemeente Uden;
- Dhr. L. Roolvink, burgemeester gemeente Grave.

PROBLEEMSTELLING

Het Algemeen Bestuur van het BHIC bestaat uit 8 leden: 4 rijksleden, benoemd door de minister en 4 regionale leden die worden aangewezen door de 17 gemeenten en 2 waterschappen die aan het BHIC deelnemen.

Het kiezen van de regioleden valt binnen de bevoegdheid van de colleges van de deelnemende gemeenten en algemene en dagelijkse besturen van de aangesloten waterschappen. Zij kiezen de regioleden op basis van voordracht door het BHIC bestuur.

Door de recente gemeenteraadsverkiezingen zijn de 'regionale' zetels in het BHIC bestuur formeel vacant geworden. Het BHIC-bestuur wil graag de zittende regioleden voor herbenoeming voordragen en vraagt de deelnemers in te stemmen met deze herbenoeming.

BEOOGD EFFECT

Een voltallig bestuur van het BHIC dat voldoet aan de Wet gemeenschappelijke regelingen en met een vertegenwoordiging van de deelnemers in overeenstemming met het belang.

ARGUMENTEN

1. Geen aanleiding die herbenoeming in de weg staat

Het huidige bestuur functioneert naar tevredenheid. Bij herbenoeming is continuïteit in het bestuur gewaarborgd.

2. Waterschappen zijn vertegenwoordigd in bestuur

Sinds de toetreding van mevrouw Stravens van Waterschap de Dommel zijn de waterschappen weer vertegenwoordigd in het bestuur van het BHIC. Bij herbenoeming blijft dit geborgd.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

n.v.t.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

n.v.t.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

n.v.t.

UITVOERING/VERVOLG

Wanneer een meerderheid van de deelnemers heeft ingestemd met de voordracht kan herbenoeming plaatsvinden.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

n.v.t

BIJLAGEN

0. AB-besluit
1. e-mail BHIC met verkiezingsformulier

VERSIEDATUM 3 SEPTEMBER 2018

AB-BESLUIT

ONDERWERP: Verkiezing regiobestuursleden BHIC

AGENDAPUNT:

BESLUITNUMMER:

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;
gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 3 september 2018;
gelet op het bepaalde in de Wet Gemeenschappelijke regelingen;
gezien het advies van de commissie AFZ van 20 september 2018;

B E S L U I T:

In te stemmen met het voorstel van het bestuur van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) om alle zittende regioleden voor te dragen voor herbenoeming als bestuurslid van het BHIC.

Dit betreft:

- Mevr. E. Stravens, lid van het Dagelijks Bestuur waterschap De Dommel;
- Dhr. J. Pommer, burgemeester gemeente Sint-Michielsgestel;
- Dhr. H. Hellegers, burgemeester gemeente Uden;
- Dhr. L. Roolvink, burgemeester gemeente Grave.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering van 12 oktober 2018,

de secretaris,

de dijkgraaf,

drs. P. Sennema

drs. L.H.J. Verheijen

Versiedatum:

Van: Caroline van de Griend <Caroline.van.de.Griend@bhic.nl>

Verzonden: vrijdag 29 juni 2018 13:40

Aan: Vught <m.heesbeen@vught.nl>; College Bernheze <gemeente@bernheze.org>; College Boekel <college@boekel.nl>; College Boxmeer <gemeente@boxmeer.nl>; College Haaren <bestuurssecretaresse@haaren.nl>; College Landerd <secretaressebw@landerd.nl>; College Meierijstad <bestuurssecretaresse@meierijstad.nl>; College Mill <bestuurssecretariaat@gemeente-mill.nl>; College Sint Anthonis <bestuurssecretariaat@sintanthonis.nl>; College Vught <bestuur@vught.nl>; Sint-Michielsgestel <Bestuurssecretariaat@Sint-Michielsgestel.nl>; Meulenreek-van Osch, Angelique van de <avandemeulenreek@aaenmaas.nl>; Stravens, Els <estravens@dommel.nl>; 'bestuurssecretariaat@cuijk.nl' <bestuurssecretariaat@cuijk.nl>; 'bestuurssecretariaat@grave.nl' <bestuurssecretariaat@grave.nl>; 'bestuurssecretariaat@oss.nl' <bestuurssecretariaat@oss.nl>; 'olga.vogels@uden.nl' <olga.vogels@uden.nl>
CC: René Bastiaanse <Rene.Bastiaanse@bhic.nl>; Adrie Wijgers <AWijgers@bhic.nl>

Onderwerp: 2018075 Verkiezing regiobestuursleden BHIC

Geachte College / Geacht Algemeen Bestuur,

Uw gemeente/waterschap is deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Brabants Historisch Informatie Centrum. De bestuurlijke inrichting van dit BHIC is volledig afwijkend van de normale regelingen.

Waar bij 'gewone' gemeenschappelijke regelingen het algemeen bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van alle deelnemers aan die regeling, kent het BHIC een bestuur dat slechts uit 8 leden bestaat: 4 'rijksleden' benoemd door de Minister en 4 'regionale' leden die worden aangewezen door de 17 gemeenten en 2 waterschappen die aan het BHIC deelnemen

De thans zittende 'regioleden' zijn mevr. E. Stravens (lid dagelijks bestuur Waterschap de Dommel), dhr. J. Pommer (burgemeester Sint-Michielsgestel), dhr. H. Hellegers (burgemeester Uden) en dhr. L. Roolvink (burgemeester Grave).

Door de recente gemeenteraadsverkiezingen zijn de 'regionale' zetels in het BHIC-bestuur formeel vacant geworden. Het BHIC-bestuur wil graag de bovengenoemde zittende regioleden voor herbenoeming voordragen. De verkiezing van regiobestuursleden valt binnen de bevoegdheid van uw College/Bestuur. Om die reden verzoek u ik vriendelijk om bijgaand formulier ingevuld te retourneren aan het BHIC, Postbus 81, 5201 AB 's-Hertogenbosch of digitaal: secretariaat@bhic.nl.

Met vriendelijke groet,

namens het BHIC-bestuur,
René Bastiaanse
directeur

Verkiezingsformulier bestuur Brabants Historisch Informatie Centrum 2018

Door de recente gemeenteraadsverkiezingen zijn de 'regionale' zetels in het BHIC-bestuur formeel vacant geworden. Het BHIC-bestuur wil graag alle zittende regioleden voor herbenoeming voordragen. Het gaat hierbij om:

- E. Stravens, lid dagelijks bestuur Waterschap de Dommel
- J. Pommer, burgemeester Sint-Michielsgestel
- H. Hellegers, burgemeester Uden
- L. Roolvink, burgemeester Grave

☐ akkoord

☐ niet akkoord. Toelichting:

Met vriendelijke groet,

René Bastiaanse
directeur

formulier retourneren aan: **BHIC, Postbus 81, 5201 AB 's-Hertogenbosch**
digitaal: secretariaat@bhic.nl

CONCEPT

Geacht Uniebestuur,

Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van het eindrapport *“Een stevige basis voor de toekomst: de nieuwe waterschapsbelastingen”* van de Commissie Aanpassing Belastingstelsel (CAB). Tevens hebben wij kennis genomen van uw pakket aan voorstellen die op een aantal onderdelen afwijken van de voorstellen uit het eindrapport van de CAB.

U adviseert de waterschappen om in te stemmen met het door u voorgestelde pakket aan voorstellen tot aanpassing van belastingstelsel. In dat kader hebben wij het pakket aan voorstellen besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van waterschap Aa en Maas. Middels deze brief informeren wij u over de reactie van het algemeen bestuur op de voorstellen tot aanpassing van het belastingstelsel. Korthedshalve beperken wij ons daarbij tot de hoofdlijnen van de reactie.

Vanuit het algemeen bestuur bestaat volledig begrip voor het feit dat een aanpassing van het belastingstelsel op onderdelen noodzakelijk is (bijv. een alternatief voor de CZV-methode) en op andere onderdelen gewenst in verband met de toekomstige ontwikkelingen met betrekking tot de klimaatadaptatie, de energietransitie en de circulaire economie. Over het algemeen is het bestuur positief over de voorstellen met betrekking tot de zuiveringsheffing (en verontreinigingsheffing). Binnen het bestuur bestaat met name draagvlak voor het voorstel om de hoeveelheid water in de heffingsformule voor de zuiveringsheffing te betrekken. Daarenboven wenst het bestuur de mogelijkheid te behouden om ook zware metalen en zouten in de heffing te kunnen betrekken. Het belasten van de lozing van effluent van zuiveringsinstallaties op eigen oppervlaktewater en emissies vanuit riooloverstorten kan op draagvlak rekenen. Daarbij wordt een forfaitaire heffing van 5 v.e. per overstortlocatie veel te laag geacht om te fungeren als financiële prikkel voor het terugdringen van emissies vanuit overstorten.

Het pakket aan maatregelen voor de watersysteemheffing, met name het gebiedsmodel, is voor het bestuur echter niet acceptabel. De wijze waarop de kostenaandelen voor de belangencategorieën in de voorbereidende technische fase tot stand komen is naar de mening van het bestuur te subjectief en daardoor vatbaar voor discussie. De BBP-methodiek en de recent ontvangen handreiking bieden op belangrijke onderdelen onvoldoende houvast om de verdeling te kunnen objectiveren/motiveren. Daarenboven wordt in de besluitvormende, bestuurlijke fase nog ruimte geboden om de berekende kostenaandelen met maximaal 15 procentpunten te verhogen of te verlagen. Hiermee wordt beoogd het bestuur in de gelegenheid te stellen om beter invulling te geven aan de specifieke (regionale) omstandigheden van een waterschap. Een dergelijke ruime bandbreedte acht het bestuur echter maatschappelijk gezien moeilijk uitlegbaar en kan bovendien, vanwege verschillen in

belangen en inzichten, leiden tot een ongewenste bestuurlijke discussie tussen de verschillende belangencategorieën.

Ook mist het bestuur in de voorstellen mogelijkheden om situaties waarbij het waterschap profijt heeft van voorzieningen die door derden worden verzorgd te belonen. Het inzetten van de bestuurlijke ruimte van maximaal 15 procentpunten en tariefdifferentiaties zijn hiervoor te generiek van aard.

Ten aanzien van het voorstel om het tarief Natuur vast te stellen op 30% van het tarief Ongebouwd geldt dat een duidelijke onderbouwing ontbreekt.

Tot slot blijkt uit een doorrekening van de voorstellen dat bij waterschap Aa en Maas grote lastenverschuivingen tussen de belangencategorieën optreden. Deze lastenverschuivingen zijn maatschappelijk gezien niet te verantwoorden mede gelet op het ontbreken van een goed gefundeerde onderbouwing.

Op grond van het bovenstaand kan het bestuur van waterschap Aa en Maas niet integraal instemmen met het voorliggende pakket aan voorstellen tot aanpassing van belastingstelsel. Wij geven u in overweging te onderzoeken of het mogelijk is om onderdelen van het pakket waarvoor wel draagvlak bestaat fasegewijs in te voeren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Dagelijks bestuur waterschap Aa en Maas

Vragen aan uw waterschap m.b.t. de voorstellen van de UvW / CAB

A. Vragen m.b.t. het proces

Er is sprake van een veel te krappe voorbereidingstijd, zeker als rekening wordt gehouden met de zomervakantieperiode, het tot op heden ontbreken van de doorrekeningen van het BBP voor ons waterschap en het ontbreken van de harde gebruiksaanwijzingen voor het vaststellen van de toerekening naar de zes basisproducten (aan te leveren door de CAB/UvW).

Daarnaast is het gehele traject inmiddels al zo'n 3,5 jaar onderweg, zodat een goede en intensieve bestuurlijke voorbereiding over zo'n ingewikkelde materie minimaal gepast en noodzakelijk is.

Concrete vraag: uitstel van behandeling in de VV van de UvW uitstellen met 2 maanden.

Concept-reactie

In zijn vergadering op 7 september jl. heeft het Uniebestuur alle signalen die zij over de procedure had ontvangen afgewogen. Het Uniebestuur heeft gesteld dat het van groot belang is dat alle waterschappen voldoende tijd en gelegenheid hebben om tot standpuntbepaling te komen. De besluitvorming bij de waterschappen moet gaan over de inhoud van het voorstel en niet over de procedure. Verder acht het Uniebestuur het in dit traject verstandig en behulpzaam om de opvattingen van de afzonderlijke waterschappen met elkaar te delen, voordat discussie en besluitvorming in de ledenvergadering plaatsvindt. De finale besluitvorming in de ledenvergadering is verplaatst van 12 oktober naar 14 december. Voor het overige verwijzen wij u naar de ledenbrief van de Unie van 7 september 2018 met als kenmerk 97259/LH.

B. Algemene opmerkingen bij de voorstellen met vragen

1. De aanleiding voor aanpassing van het kostentoedelingssysteem waren o.a. de uitspraken van de OESO die wees op meer invulling geven aan het profijtbeginsel, het kostenveroorzakingprincipe en de vervuiler betaalt. Wij vragen ons af of het zo nadrukkelijk koppelen van het profijtbeginsel aan het watersysteembeheer ook zo door de OESO is bedoeld en of deze uitwerking correct is. Het principe van kostenveroorzaking is evenzo goed van toepassing en vanuit dat principe was een geheel nieuwe kostenverdeling niet nodig.

Vraag: Deelt D&H onze mening dat het profijtbeginsel een gezocht argument is en dat beter aangesloten had kunnen worden bij het (huidige) kostenveroorzakingsprincipe? Zo, niet wat zijn daarvoor dan uw argumenten?

Concept-reactie

Het pakket aan voorstellen dat het Uniebestuur aan de waterschappen heeft voorgelegd is tot stand gekomen door per waterschapsbelasting consequent te redeneren vanuit de leidende belastingprincipes die het beste bij de betreffende taak passen. De watersysteemheffing is al sinds jaar en dag gebaseerd op zowel het solidariteitsbeginsel als het profijtbeginsel. In de voorstellen die het Uniebestuur nu doet blijft dit het geval. Deze principes pasten en passen het beste bij deze heffing. Het profijtbeginsel wordt in de voorstellen van het Uniebestuur wel anders en nu zodanig ingevuld dat er naar haar oordeel een betere balans ontstaat tussen de mate van profijt en de omvang van de

betaling. Ook de OESO heeft gewezen op het feit dat deze balans op dit moment niet optimaal is. Met de voorstellen wordt ingespeeld op de aanbevelingen van de OESO.

Het kostenveroorzakingsbeginsel is nooit van toepassing geweest in de watersysteemheffing en past naar onze mening ook niet bij deze heffing.

2. Door het onderbrengen van infra bij gebouwd en zo nodig natuur bij de categorie ingezetenen, waren de opgesomde problemen van het huidige kostentoedelingssysteem (waarde systeem) naar onze mening op relatief eenvoudige wijze opgelost. Toch is hiervoor niet gekozen en wordt nu een systeem voorgelegd dat de schijn van objectiviteit heeft, maar het niet is.

Zonder duidelijkheid over de wijze van toerekening in het kader van het BBP is dit systeem niet werkbaar, erg subjectief als het om toerekening van kosten gaat, niet transparant en onnodig ingewikkeld en moeilijk uitlegbaar.

Vraag: welke argumenten voert D&H aan om indien ze dat wil, toch met dit nieuwe systeem van start te gaan als het bestaande systeem met eenvoudige aanpassingen de geconstateerde problemen oplost ?

Concept-reactie

Zoals het rapport van de Commissie Aanpassing Belastingstelsel (CAB) aangeeft, heeft deze commissie op basis van zijn opdracht 'een betere invulling van het profijtbeginsel in de watersysteemheffing' uitgebreid onderzoek gedaan naar een groot aantal varianten voor de huidige kostentoedeling. Nadat daarbij de conclusie was getrokken dat die betere invulling binnen het huidige wettelijke regime niet mogelijk was, heeft de commissie varianten buiten het huidige regime onderzocht. Daarbij zijn ook varianten onderzocht waarbij waarde een belangrijke rol speelde om de totale kosten toe te delen aan de belanghebbende categorieën. De overall conclusie daarbij was dat varianten die voortborduren op waarde als verdeelmaatstaf voor het totaal aan kosten dat via de watersysteemheffing in rekening wordt gebracht er niet in slagen een goede balans te vinden tussen de mate van profijt en de omvang van de betaling. Het feit dat de economische waarde van een categorie hoog of laag is, dan wel toe- of afneemt wil namelijk niet perse zeggen dat de groep meer of minder profijt heeft bij de waterschapsvoorzieningen. Een andere conclusie die uit het traject kan worden getrokken is dat eenvoudige reparaties van het bestaande systeem geen oplossing bieden voor de knelpunten die dit huidige stelsel kent. Het voorgestelde Gebiedsmodel kent deze oplossing wel en kent in de kostentoedeling een veel bescheidener rol toe aan waarde, waarbij waarde ook nog eens aan andere invulling krijgt.

3. De uitkomsten zoals verwoord in het bijlagenboek voor de drie "gebiedsmodellen" wijzen op extreme kostenverhogingen op basis van de technische berekening (forse tariefsprong voor landbouw en natuur). Hoe pakt de technische toerekening uit voor ons waterschap? Zijn deze extreme uitkomsten daadwerkelijk passend voor het gekozen profijtbeginsel?

Concept-reactie

..... eigen uitkomsten waterschap

Zoals ook in het rapport van de CAB is verwoord, heeft het onderzoek van de commissie geleerd dat een betere toepassing van het profijtbeginsel, waarbij meer dan in het huidige stelsel het voorzieningenniveau bepalend wordt voor het kostenaandeel, er toe leidt dat een van de consequenties is dat het kostenaandeel van ongebouwd (agrarisch, wegen, spoorwegen, natuur, bouwpercelen, parken e.d.) groter wordt, zeker als er, zoals in het Gebiedsmodel, ook een expliciete kostentoedeling plaatsvindt van de kosten van waterkwaliteitsmaatregelen.

4. De beleidsruimte van plus of min 15% is bedoeld om meer bestuurlijke ruimte te krijgen om specifieke gebiedssituaties beter te kunnen honoreren. Is dat ook bedoeld om de uitkomsten van de technische analyse aan te passen omdat die uitkomsten voor bepaalde categorieën te extreem zijn t.o.v. de huidige lasten voor de betreffende categorie?

Vraag: Geeft dit tegelijkertijd ook niet aan dat het gekozen principe en daarmee het toegepaste BBP, niet goed toepasbaar is?

Concept-reactie

In zijn algemeenheid is de afwegingsruimte bedoeld om de algemene besturen voldoende mogelijkheden te geven om de specifieke gebiedsomstandigheden en taakuitoefening van een waterschap tot uitdrukking te brengen in de uiteindelijke kostenaandelen. Tot deze omstandigheden worden ook gerekend (het toegroeien naar) tarieven die aanvaardbaar zijn in het waterschapgebied, zodat gebruikmaking van de ruimte met deze achtergrond een voorbeeld is van de bestuurlijke overwegingen die in de finale fase van de kostentoedeling kunnen plaatsvinden.

In de nu voorliggende (BBP-)methode voor de technische, voorbereidende fase van de kostentoedeling is getracht zo goed mogelijk rekening te houden met de verschillen die er nu eenmaal tussen de waterschappen zijn. Het bestuur van een waterschap kan echter van mening zijn dat de resulterende kostenaandelen van de belanghebbende categorieën het specifieke van het eigen waterschap onvoldoende goed representeren. Dit kan voor een bestuur de aanleiding zijn om de uiteindelijke kostenaandelen anders vast te stellen dan de aandelen die uit de toepassing van de technische, voorbereidende fase volgden. Het gebruik van de bestuurlijke afwegingsruimte is een onlosmakelijk onderdeel van en dus inherent aan de voorgestelde kostentoedelingsmethode.

5. Deelt u onze mening dat de rol van de landbouw in het gehele watersysteembeheer van groot belang is voor zowel het landelijk gebied als voor de stad (overloopgebied, retentie, aantrekkelijk recreatiegebied etc.). Toch komen de bijdragen van de landbouw in natura in het BBP niet helder in beeld.

Vraag: op welke wijze denk D&H invulling te kunnen geven aan deze prominente rol van de agrarische sector in het waterbeheer voor de stad en daarmee voor het waterschap? En hoe wordt dat voor ons waterschap inzichtelijk gemaakt?

Concept-reactie

Bij het invullen van de afwegingsruimte van plus en min 15 procentpunten kan een bestuur rekening houden met eventuele diensten die vanuit betalende categorieën ten

behoefte van het waterbeheer worden geleverd. Zo kunnen bepaalde agrariërs en natuurterreinbeheerders verschillende diensten aan de waterschappen leveren, bijvoorbeeld in de vorm van 'bijdragen in natura' (zoals maaien en baggeren). Het rekening houden met deze bijdragen vindt dus plaats in de bestuurlijke 'afwegingsfase' van de kostentoedeling en niet in de technische, voorbereidingsfase waarin de BBP-methodiek wordt gebruikt.

..... invulling door het eigen waterschap

6. Twijfels zijn er bij ons ook over het extreem doorvoeren van het profijtbeginsel, terwijl de bekostiging van het waterschapstelselbeheer tevens gebaseerd is op solidariteit en kostenveroorzaking. Schijnbaar is dat beginsel, dat mede de basis vormt voor het draagvlak binnen het waterschap, in deze voorstellen grotendeels ter zijde geschoven. Vraag: deelt u onze mening dat het element van solidariteit door het toepassen van het BBP als minder belangrijk weggeschoven wordt? Zo ja is dit in voldoende mate te corrigeren, zo ja hoe dan wel?

Concept-reactie

Het solidariteitsprincipe is zeker niet weggeschoven, integendeel, het is een belangrijke basis onder de huidige watersysteemheffing en blijft dat ook in de voorstellen van de Unie tot aanpassing van deze belasting. De watersysteemheffing is en blijft een hybride heffing met zowel elementen van solidariteit als elementen van profijt. De burgers van het waterschap (de ingezetenen) brengen het solidariteitsdeel van de heffing op, de eigenaren van onroerende zaken het profijtdeel. De keuze om de watersysteemheffing op zowel het solidariteits- als het profijtbeginsel te baseren, komt voort uit het feit dat het waterschap zowel maatregelen treft die aan een ieder in het gebied in min of meer gelijke mate ten goede komen (algemeen belang van de ingezetenen), als maatregelen treft die in het belang van een of meer specifieke groepen zijn (specifiek belang). Ook de verhouding tussen het solidariteitsdeel en het profijtdeel blijft in de voorstellen min of meer gelijk. Het kostenaandeel van de ingezetenen blijft zich in de basis baseren op de inwonerdichtheid en ligt tussen de 20% en 60%. De rest van de kosten wordt aan de eigenaren van gebouwd en van ongebouwd onroerend goed toegeedeeld.

7. De uitwerking van het BBP via een aan te reiken handleiding ontbreekt nog steeds. Vraag: Is het niet nodig dat er ook enige harmonie en afstemming is tussen de waterschappen? Naar onze mening ontbreekt dat op dit moment. Zo ja hoe is dit te organiseren.

Concept-reactie

In feite was de eerste versie van de handreiking eind juni beschikbaar voor de waterschappen. Op basis van de input van de waterschappen daarop tijdens een bijeenkomst op 4 juli jl. is in augustus jl. de aangepaste versie verschenen. Zowel de handreiking zelf als het proces waarlangs deze tot stand is gekomen hebben reeds tot de nodige afstemming tussen de waterschappen geleid. Dat proces gaat nog steeds door.

8. Wij betreuren het dat voor de nieuwe stoffen (zoals medicijnresten, micro plastics etc.) geen voorstellen zijn gedaan. Het was wel één van de overwegingen van OESO en het Ministerie om tot aanpassing van het financieringsstelsel te komen.
Vraag: Wat gaat u eraan doen om deze problematiek zo snel mogelijk op de agenda te krijgen en ingepast krijgt in het voorgestelde financieringsstelsel? Wat zou het opnemen van deze activiteiten gaan betekenen voor de verschillende categorieën?

Concept-reactie

De aanwezigheid van nieuwe stoffen in het oppervlaktewater is inderdaad één van de ontwikkelingen die door de OESO zijn genoemd om rekening mee te houden in de toekomstige financiering van het waterbeheer in ons land. De CAB heeft dit onderwerp dan ook zeker niet onbesproken gelaten. Voor het terugdringen van deze “nieuwe” stoffen in het oppervlaktewater kunnen verschillende vormen van aanpak worden gekozen. Bij voorkeur vindt dit plaats via bronaanpak, aangezien hierbij het effectiefst en efficiëntst voorkomen kan worden dat stoffen in het water komen. Als bronaanpak niet of slechts deels mogelijk blijkt, dan zullen de stoffen op een andere manier uit het afvalwater gehaald moeten worden voordat een lozing op oppervlaktewater plaatsvindt, bijvoorbeeld door de afvalwaterzuiveringsinstallaties van de waterschappen. Hiermee zijn uiteraard kosten gemoeid. Aangezien de beleidsdiscussie over zowel de aanpak als de bekostiging van maatregelen nu nog in volle gang is, vond de commissie en vindt de Unie het niet passend om vooruitlopend daarop al voorstellen te doen over een mogelijke specifieke verankering van de bekostiging in het belastingstelsel van de waterschappen. Vandaar dat hiervoor nu geen specifieke voorstellen zijn gedaan; deze zouden de besluitvorming in de weg kunnen zitten. Als de beleidsdiscussie een stap verder is, kan ook de financiering weer worden opgepakt en zullen de waterschappen nadrukkelijk worden betrokken. Er is nu nog geen uitspraak te doen over de richting die hierbij wordt gekozen. Over de effecten voor de verschillende categorieën kan dan ook nog niets worden gezegd.

Volledigheidshalve merken wij nog op dat als een waterschap ervoor kiest om nu al met maatregelen op de zuivering (bijvoorbeeld een ‘vierde trap’) extra stoffen uit het afvalwater te halen, de kosten daarvan gewoon gedekt kunnen worden via het tarief van de zuiveringsheffing. In die zin werkt het feit dat er nu geen specifieke voorstellen op dit punt gedaan worden, ook niet belemmerend voor de voortgang in dit dossier.

9. Om voldoende draagvlak te behouden voor de aanpak “verbetering van bodem en waterkwaliteit” door de boeren, wordt zwaar ingezet op de bovenwettelijke maatregelen via o.a. DAW. Nu wordt in het voorgestelde bekostigingssysteem door de introductie van het 6^e basisproduct “waterkwaliteitsmaatregelen”, op te brengen naar rato door landbouw, natuur en infra, een extra last neergelegd bij vooral de landbouw.
Vraag: Wordt hiermee de inzet op de maatregelen via DAW (en DAW plus) niet gefrustreerd? Zeker als dat ook gezien wordt tegen de achtergrond van de toenemende verontreiniging door o.a. medicijnresten?

Concept-reactie

Allereerst geldt dat er bij de kostentoedeling van het product ‘waterkwaliteitsmaatregelen’ ook een deel van de kosten aan de ingezetenen wordt toegedeeld en dat de categorie gebouwd via de verontreinigingsheffing op

effluentlozingen en op riooloverstorten bijdraagt aan de kosten van het watersysteembeheer. Dit naast de kostentoedeling aan gebouwd van het product 'kwaliteitsbaggeren'. Het is dus zeker niet zo dat de voorstellen er vanuit gaan dat alle 'waterkwaliteitskosten' worden gedragen door ongebouwd. Of er uiteindelijk sprake is van een extra last voor de landbouw en de overige subcategorieën van het ongebouwd is niet op voorhand te zeggen. Dat zal afhangen van de besluitvorming in de individuele waterschappen.

Daarnaast geldt uiteraard dat het zeker niet de bedoeling is de ontwikkelingen die via DAW in gang worden gezet te frustreren. In het rapport van de CAB wordt ook aangegeven dat er vanuit de waterschappen grote waardering is voor de inspanningen die de sector via DAW en andere trajecten levert. Dat neemt allemaal niet weg dat er vanaf onbebouwde percelen uitspoeling van stoffen naar het oppervlaktewater plaatsvindt. Dit is inherent aan het gebruik van deze percelen, maar heeft wel een negatieve invloed op de waterkwaliteit. Het waterschap neemt maatregelen gericht op de waterkwaliteit die deze invloed mitigeert en zorgt dat wordt voldaan aan de geldende (deels) Europese normen. Met andere woorden, de maatregelen die het waterschap treft, stellen de eigenaren van de onbebouwde percelen in staat deze te gebruiken conform de functies die de percelen hebben. De kostentoedeling van dit product aan ongebouwd vindt dus plaats vanwege het profijt dat ongebouwd heeft van de waterkwaliteitsmaatregelen van het waterschap.

Tot slot geldt dat het waterschapsbestuur bij het vaststellen van het definitieve kostenaandeel binnen de afwegingsruimte van plus en min 15 procenten rekening kan houden met inspanningen t.b.v. het waterbeheer die door een (sub)categorie zelf worden geleverd. Met de inspanningen van de agrarische sector in het kader van het DAW zou op deze wijze door een bestuur rekening kunnen worden gehouden. Hierbij geldt dan wel dat de hele categorie ongebouwd hiervan profiteert.

C. Specifieke vragen m.b.t. toepassing gebiedsmodel en verdeling op basis van BBP

10. Is het logisch dat het aandeel voor de ingezetenen enkel wordt bepaald op basis van de inwonerdichtheid. Waarom is voor deze categorie niet op dezelfde wijze het kostenaandeel doorgerekend en toegepast als voor gebouwd en ongebouwd (dus op basis van BBP)?

Concept-reactie

Zoals het rapport van de CAB aangeeft, is deze variant wel door de commissie onderzocht; in het rapport is deze variant het 'BBP-model' genoemd. Als onderdeel van het onderzoek heeft een aantal waterschappen het BBP-model ook in de praktijk toegepast. Eén van de uitkomsten van dit onderzoek is dat de betreffende waterschappen het heel lastig vonden om het profijt te bepalen van de ingezetenen. Dit heeft natuurlijk te maken met het feit dat de ingezetenen een andersoortig belang hebben dan de eigenaren van onroerende zaken. Die uitkomst heeft er mede voor gezorgd dat in de huidige voorstellen het onderscheid tussen enerzijds het algemene belang van de ingezetenen en het daarbij behorende solidariteitsprincipe en anderzijds het specifieke belang van de eigenaren en het daarbij passende profijtbeginsel in de watersysteemheffing aanwezig blijft. Voor de bepaling van de omvang van het ingezetenen-aandeel is in de voorstellen dicht gebleven bij de huidige systematiek die zich baseert op de bevolkingsdichtheid in een waterschap. Deze methode is goed uit te

leggen en kan op draagvlak rekenen.

Vraag: Wat zouden de uitkomsten daarvan zijn geweest binnen ons waterschap?

Concept-reactie

Omdat de methode al door andere waterschappen is onderzocht en daarbij niet goed toepasbaar is gebleken, hebben wij dit ook zelf niet nader onderzocht

11. Voor de toepassing van het BBP (nu zes basis producten) wordt nog steeds uitgegaan van de WOZ waarde als het gaat om de primaire en overige keringen. M.a.w. deze uitgangspunten worden ook in het gebiedsmodel niet losgelaten.

Vraag: In hoeverre blijft hier sprake van de solidariteit en in hoeverre en op welke wijze worden de kosten op basis van het Hoogwaterbeschermingsprogramma en het daarbij behorende Bestuursakkoord Water toegepast?

En zijn deze kosten wel zichtbaar te maken via het BBP systeem?

Concept-reactie

Bij de toedeling van de kosten van de genoemde twee van de in totaal zes basisproducten wordt uitgegaan van de waarde van gebouwd resp. ongebouwd. Voor gebouwd gaat het daarbij om de WOZ-waarde. Voor ongebouwd is de basis de waarde in het economisch verkeer van landbouwgrond. Die waarde wordt voor alle ongebouwde percelen (dus ook wegen en spoorwegen) gehanteerd, met uitzondering van natuur. Voor natuur geldt net zoals in het huidige systeem een waarde per ha die 20% van die van landbouwgrond bedraagt.

De voorstellen voor het belastingstelsel veranderen niets ten aanzien van de financiële bijdragen van de waterschappen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Het grootste deel van deze bijdragen, die hun oorsprong vinden in het Bestuursakkoord Water, is en blijft het zogenoemde solidariteitsdeel, dat door de waterschappen in het HWBP wordt ingelegd en bedoeld is ter financiering van 90% van de uitgaven voor de versterkingen van de primaire waterkeringen. Het totaalbedrag aan solidariteitsbijdrage dat de waterschappen moeten betalen, wordt met behulp van twee verdeelsleutels over alle waterschappen verdeeld.

Een waterschap weet precies wat het aan HWBP-solidariteitsbijdragen betaalt en deze kosten kunnen dan ook gewoon meelopen in de voorgestelde kostentoedelingsmethode. De waterschappen beschouwen deze kosten als kosten van de primaire waterkeringen en als verdeelsleutel wordt de waarde van gebouwd resp. ongebouwd in het gebied gehanteerd.

12. Toerekening van kosten via BBP vindt o.a. plaats op basis van toerekening t.b.v. stedelijk of landelijk gebied (geldt o.a. voor baggeren, waterbeheer). Maar waar ligt de grens voor landelijk gebied? Ook in het landelijk gebied is stedelijke en dorpsbebouwing aanwezig.

Vraag: welke arbitraire keuze liggen hieraan ten grondslag?

Concept-reactie

De kostentoedeling van enkele producten vindt inderdaad plaats op basis van de kosten

die het waterschap maakt in stedelijk gebied (toegedeeld aan gebouwd) resp. in landelijk gebied (toegedeeld aan ongebouwd). Voor de afbakening van 'stedelijk gebied' wordt de indeling en definiëring van 'Top 10 vector' aangehouden, zodat daarover geen misverstand kan bestaan. Landelijk gebied is het totale beheergebied van het waterschap minus (de oppervlakte van) het stedelijk gebied. Stedelijk gebied valt over het algemeen samen met de bebouwde kom.

Het klopt dat in landelijk gebied ook stedelijke en dorpsbebouwing aanwezig is. Als de gebieden waarin deze bebouwing staat overeenkomen met de definitie van Top 10 vector van stedelijk gebied, behoren zij tot het stedelijk gebied; zo niet, dan behoren ze tot het landelijk gebied. Omgekeerd komen in het stedelijk gebied ook ongebouwde percelen voor. Daarom is de keuze om de kosten die in het stedelijk gebied worden gemaakt aan gebouwd toe te delen en de kosten die in het landelijk gebied worden gemaakt aan ongebouwd goed te verdedigen. Hierbij geldt dat een waterschap bij het bepalen van de kosten waarop de uiteindelijke kostentoedeling plaatsvindt rekening kan houden met de mate waarin het watersysteem in landelijk gebied ten dienste staat van het stedelijk gebied en omgekeerd. Een voorbeeld is een waterberging die een waterschap in het landelijk gebied heeft aangelegd, maar is bedoeld om wateroverlast in de stad te voorkomen. De kosten van deze berging kunnen t.b.v. de kostentoedeling geheel of gedeeltelijk worden toegerekend aan de kosten van het stedelijk gebied en dus geheel of gedeeltelijk worden toegedeeld aan gebouwd.

13. Voor het basis product "baggeren" wordt volgens de toelichting in het bijlage boek gerekend met een gemiddeld prijs van stedelijk en landelijk gebied. Dat is vreemd als men bedenkt dat de kosten van baggeren in het stedelijke veel hoger zijn. Dan betaalt landbouw toch mee aan het stedelijk baggeren!

Vraag: Hoe is dit probleem in de berekening voor ons waterschap opgelost?

Concept-reactie

Het gaat hier om twee afzonderlijke baggerprijzen, één voor het stedelijk gebied en één voor het landelijk gebied. De prijs in het stedelijk gebied zal inderdaad over het algemeen een veelvoud zijn van de prijs in landelijk gebied. Bij het bepalen van de kosten in het stedelijk gebied (en dus voor de kostentoedeling aan gebouwd) wordt dus rekening gehouden met de (over het algemeen) hogere prijs in het stedelijk gebied. Er is derhalve geen sprake van meebetaling door de landbouw aan het stedelijk baggeren (tenzij het ongebouwd profiteert van het baggeren in het stedelijk gebied).

..... Iets over de berekening op dit punt van het eigen waterschap ...

14. Voor de waterbeheerkosten gericht op de detail waterbeheersing, wordt uitgegaan van de verhouding stedelijk/landelijk gebied. U onderschrijft toch ook dat het landelijk gebied een belangrijke rol voor het stedelijk gebied speelt. M.a.w. de opvang van water in het landelijk gebied is zeker ook in het belang van het stad. Deze bijdrage in natura blijft niet alleen bij dit basisproduct, maar ook voor andere producten, sterk onderbelicht en ondergewaardeerd.

Vraag: op welke wijze worden in uw technische berekening deze aspecten meegenomen en gehonoreerd?

Concept-reactie

In de handreiking is bij de producten waar dit aan de orde kan zijn aangegeven dat een waterschap bij het bepalen van de kosten waarop de uiteindelijke kostentoedeling plaatsvindt rekening kan houden met de mate waarin de maatregelen in het landelijk gebied ten dienste staan van het stedelijk gebied en omgekeerd. Een voorbeeld is een waterberging die een waterschap in het landelijk gebied heeft aangelegd, maar is bedoeld om wateroverlast in de stad te voorkomen. De kosten van deze berging kunnen t.b.v. de kostentoedeling geheel of gedeeltelijk worden toegerekend aan de kosten van het stedelijk gebied en dus geheel of gedeeltelijk worden toegedeeld aan gebouwd.

..... Iets over de wijze waarop het eigen waterschap met dit punt is omgegaan ...

15. Het opnemen van het 6^e basis product “waterkwaliteitsmaatregelen” is feitelijk de vertaling van de oorspronkelijke voorgestelde verontreinigingsheffing op diffuse verontreiniging. Alleen de baggerkosten worden gedeeld met gebouwd op basis van aandeel stedelijk gebied. De resterende kosten komen in het voorstel geheel voor landbouw, wegen en natuur (ongebouwd).

Vraag: Is deze veronderstelling juist als bedacht wordt dat in het huidige systeem de kosten verspreid zitten in veel meer basisproducten en dus door alle categorieën aan meebetaald wordt?

Concept-reactie

De introductie van het zesde basisproduct heeft inderdaad te maken met de effecten van diffuse verontreiniging op het oppervlaktewater, maar het gaat te ver om het feit dat in het voorstel de kosten van waterkwaliteitsmaatregelen expliciet worden toegedeeld aan de categorieën die profijt van deze maatregelen hebben een vertaling van een rechtstreekse heffing op deze verontreiniging te noemen (overigens is voor een dergelijke heffing nooit een concreet voorstel gedaan). Het is inderdaad zo dat de kosten van deze maatregelen op dit moment impliciet aan alle categorieën worden toegedeeld, maar ook het nu voorgestelde systeem gaat er vanuit dat alle categorieën de kosten van de maatregelen dragen; dat gebeurt nu wel meer expliciet. Bij de kostentoedeling van het product wordt ook een deel van de kosten aan de ingezetenen toegedeeld en voorts geldt dat de categorie gebouwd via de verontreinigingsheffing op effluentlozingen en op riooloverstorten bijdraagt aan de kosten van het watersysteembeheer, naast dat ook een deel van de kosten van het ‘kwaliteitsbaggeren’ aan gebouwd worden toegedeeld. Het voorgaande geeft aan dat met alle waterkwaliteitsversturende factoren uit het stedelijk gebied reeds in de heffingssystematiek rekening wordt gehouden. Langs deze lijn wordt voorgesteld om de resterende kostenpost binnen de watersysteemheffing volledig toe te delen aan het ongebouwd. Bij dat laatste geldt dat een waterschap de mogelijkheid heeft om in geval van bepaalde specifieke maatregelen waarvoor geldt dat gebouwd een profijt heeft dat niet reeds in de heffingssystematiek zoals hiervoor beschreven tot uitdrukking is gebracht, een deel van de kosten gemotiveerd aan het gebouwd toe te delen.

16. Op welke wijze kunt u rekening houden met de niet-beïnvloedbare verontreiniging van oppervlaktewater als o.a. een gevolg van kwel, nalevering, overstorten, lozing van effluent, gebiedsvreemd water van buiten ons waterschap etc.
Vraag: wordt door de introductie van het 6^e basisproduct (“waterkwaliteitsmaatregelen”) niet veel te eenvoudig de kosten van deze maatregelen vooral bij de categorie ongebouwd neergelegd?

Concept-reactie

Zoals in de reactie op de vorige vraag is aangegeven gaat het nu voorgestelde systeem er vanuit dat alle categorieën de kosten van de waterkwaliteitsmaatregelen van het waterschap dragen en niet alleen de categorie ongebouwd. Voor de in de vraag genoemde verontreiniging a.g.v. effluent- en riooloverstortlozingen wordt de verontreinigingsheffing van toepassing. Voorts realiseert het Uniebestuur zich dat er veelal sprake is van niet-(direct)beïnvloedbare invloed op de kwaliteit van het oppervlaktewater, omdat diffuse lozingen inherent aan het gebruik van percelen zijn. Dat neemt niet weg dat de lozingen een negatieve invloed op de waterkwaliteit hebben. Het waterschap neemt maatregelen gericht op de waterkwaliteit die deze invloed mitigeert en zorgt dat wordt voldaan aan de geldende (deels) Europese normen. Met andere woorden, de maatregelen die het waterschap treft, stellen de eigenaren van de percelen in staat deze te gebruiken conform de functies die de percelen hebben. Hoe groter de diffuse verontreiniging is, des te groter is het profijt dat aan de waterkwaliteitsmaatregelen van het waterschap wordt ontleend.

17. Door de natuur onder te brengen bij de categorie ongebouwd zou dit voor landbouw als een voordeel gezien kunnen worden. Echter door de randvoorwaarde dat slechts 30% betaald moet worden door de natuureigenaren zelf en de overige 70% door de overige categorieën, leidt dat uiteindelijk tot een verzwarende lasten voor de landbouw.
Vraag: Vindt u deze aanpassing passend bij het gekozen uitgangspunt van profijtbeginsel? En waarom wordt deze 70% niet ondergebracht bij de categorie ingezetenen, omdat natuur toch als een maatschappelijk goed beschouwd mag worden?

Concept-reactie

De bekostiging van 70% van de kosten die aan natuurterreinen worden toegedeeld door de drie betalende categorieën is niet op het profijtbeginsel gebaseerd, maar een aspect wat ook onderdeel is van het huidige stelsel en derhalve in de voorstellen behouden blijft. Ook in het huidige stelsel betaalt natuur zelf slechts een deel van de kosten die het waterschap voor natuur maakt¹ en worden de resterende kosten door de andere categorieën gedragen. Door het in de voorstellen onderbrengen van natuur binnen de categorie gebouwd en de eigen betaling van 30% van de kosten door natuur zelf betaalt natuur zelf meer en betalen de andere (sub)categorieën dus minder voor natuur in vergelijking met het huidige stelsel. Landbouw betaalt straks dus minder voor natuur dan in het huidige systeem. Wat het uiteindelijke effect voor de verschillende categorieën is, zal afhankelijk van de kostentoedeling van waterschap tot waterschap verschillen.

¹ Landelijk draagt natuur 2 miljoen euro bij aan de landelijke opbrengst van de watersysteemheffing van 1.467 miljoen euro.

18. Bent u het eens dat meer bestuurlijke ruimte (max. plus of min 15%) voor gebied specifieke omstandigheden tegelijkertijd een meer politieke inkleuring krijgt waardoor tussen de waterschappen er sprake is van grotere ongelijkheid en minder transparantie?

Concept-reactie

Die opvatting delen wij niet. Naar ons oordeel is geen sprake van 'politieke inkleuring', maar van een 'bestuurlijke afweging' waarin het democratisch gelegitimeerde en uit alle belanghebbenden samengestelde waterschapsbestuur een openbare en transparante afweging maakt. Verschillen tussen waterschappen zijn inherent aan het gegeven dat het waterbeheer in Nederland in belangrijke mate decentraal wordt uitgevoerd en lokaal bestuurlijk wordt aangestuurd. Dat is nu zo en dat verandert niet met de voorstellen die nu voor het belastingstelsel worden gedaan. Hierbij worden de mogelijkheden voor besturen om lokaal maatwerk te bieden vergroot. Of dit tot grotere verschillen tussen waterschappen leidt, zal de tijd leren. Van minder transparantie zal geen sprake zijn.

D. Vragen m.b.t. de voorgestelde zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing

19. Het milieubeleid is sterk gericht op bronaanpak. In de CAB voorstellen wordt juist omwille van het eigen rendement van de rwzi uitgegaan van extra aanvoer van vuillast. Vraag: Waarom is van dit gangbare milieubeleid afgestapt en hoe gaat ons waterschap hiermee om?

Concept-reactie

Dit beeld wordt niet herkend. Bronaanpak blijft van belang, zeker wanneer er sprake is van lozingen direct op het oppervlaktewater. Het binnen de zuiveringsheffing beter toepassen van het principe 'de kostenveroorzaker betaalt' betekent dat de door de lozer veroorzaakte kosten beter tot uitdrukking worden gebracht. Binnen het zuiveringsproces is voorts van belang dat sommige afvalwaterstromen ook waarde vertegenwoordigen. Dit wordt met het voorgestelde maatwerk beter tot uitdrukking gebracht. Het geheel aan voorstellen binnen de zuiveringsheffing draagt derhalve bij aan een zo doelmatig en derhalve ook kostenefficiënt verloop van het zuiveringsproces, zonder te miskennen dat bronaanpak van belang is en blijft.

..... Wellicht nog iets over het eigen waterschap

20. In het CAB rapport wordt gezegd dat onderzoek gedaan moet worden naar de emissie vanuit de substraatteelt in relatie tot het heffingenniveau. Vraag: Deelt u onze mening dat door de grote inspanningen vanuit de glastuinbouwsector op het terrein van verbetering waterkwaliteit (zie o.a. convenanten en bestuursovereenkomsten) dat zich dit niet moet beperken tot de substraatteelt maar onderzocht moet worden voor de gehele sector?

Concept-reactie

De glastuinbouwsector heeft verregaande bestuurlijke afspraken gemaakt over de emissies vanuit de substraatteelt. Deze afspraken houden (onder meer) in dat de emissies van stikstof en fosfaat op termijn (2027) worden teruggebracht tot nihil.

Aangezien dit belangrijke parameters zijn voor de heffing, vormt dit een belangrijke aanleiding om te onderzoeken of deze emissie inderdaad wordt teruggebracht en of de heffing hiermee dan in lijn kan worden gebracht. Volgens onze informatie zijn voor andere vormen van teelt geen sectorale afspraken gemaakt die zien op de vermindering van de emissie van de genoemde heffingsparameters.

21. De eerdervoorgenomen heffing van 1 ve/ha voor diffuse verontreiniging is afgevoerd. Wij steunen dat van harte omdat die heffing aanslag niet alleen een buitengewoon forse verhoging voor landbouw zouden betekenen, maar ook twijfelachtig is of dat had standgehouden bij de rechter (o.a. i.v.m. het oorzakelijk verband).
Vraag: heeft u nu ook het gevoel dat deze heffing geheel terug komt via het nieuw geïntroduceerde 6^e basisproduct t.b.v. de watersysteemkosten. Is het daarom een sigaar uit eigen doos?

Concept-reactie

Tijdens de consultatiefase is naar aanleiding van de aankondiging dat de CAB een heffing op diffuse verontreiniging vanuit landbouw onderzocht veelvuldig gehoord dat diffuse verontreiniging breder aan de orde is dan alleen bij de landbouw. Bovendien volgde uit de nadere analyse dat een heffing met handelingsperspectief – waarbij een prikkel op vermindering van de emissies is opgenomen – op dit moment niet uitvoerbaar via het belastingstelsel gerealiseerd kan worden.

Op basis van deze conclusies en de aanbevelingen van de OESO om beginselen als gebruiker, vervuiler, kostenveroorzaker en belanghebbende betaalt beter toe te passen is het stelsel opnieuw bekeken. Geconcludeerd is dat er door waterschappen weliswaar veel inspanningen worden gepleegd ten behoeve van de waterkwaliteit, maar dit niet expliciet tot uitdrukking komt in de watersysteemheffing. De kosten van de maatregelen worden derhalve niet op basis van de leidende beginselen in de watersysteemheffing toebedeeld aan de belanghebbende categorieën, maar verdisconteerd in de tarieven. Dit komt de transparantie en daarmee het waterbewustzijn niet ten goede. Door uitbreiding van de BBP-systematiek met een 6^e basisproduct komen deze maatregelen en daarmee samenhangende kosten wel expliciet in beeld. Bovendien komen in de kostentoedeling de profijtgebbende categorieën beter in beeld, wat naar verwachting het waterbewustzijn zal vergroten. Het voorstel komt hiermee tegemoet aan de behoefte om een handelingsperspectief te bieden en aan de vraag om alle relevante actoren te betrekken.

22. M.b.t. de riooloverstorten wordt een forfaitaire aanslag van 5 ve per overstort gehanteerd. Dit is berekend op basis van de totale landelijke vervuiling veroorzaakt door alle overstorten in Nederland.
Vraag: bent u met ons ook van mening dat deze gemiddelde berekening niet recht doet aan de werkelijke vervuiling en het feitelijk een goedkope afkoopsom is voor de gemeente?

Concept-reactie

Met het voorstel om een heffing in te stellen van 5 VE per overstortplaats van gemengde stelsels wordt de totale emissie vanuit deze stelsels door overstorten – uitgedrukt in heffingseenheden – in rekening gebracht. In die zin is dit derhalve zeker geen goedkope afkoopsom, maar het equivalent van de gemiddelde emissie. Om uitvoerbaarheidsredenen (onder andere hogere perceptiekosten) wordt aangesloten bij de gemiddelde emissie en niet bij de daadwerkelijke vervuiling per overstortplaats. Dat wordt overigens ook voor diverse andere categorieën (zoals huishoudens, kleine bedrijven en glastuinbouwbedrijven) gedaan.

AB voorblad

Datum vergadering: 20 september 2018
Agendapunt: 7.1.
Projectenboeknummer en -naam: n.v.t.
Corsa dossiernummer: 18.D00024
Voorstelnummer BABS: 44260

AAN het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas

Commissie(s) Cie. AFZ 20-09-2018	Portefeuillehouder(s) Ketelaars, P.C.M.
--	---

Agendaonderwerp:
 1e bestuursrapportage HWH (Het Waterschapshuis)

Voorstel:
 Kennis te nemen van de 1e bestuursrapportage 2018 van de Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis

Besluit:	Mij bekend, De secretaris,
-----------------	---------------------------------------

Bij het onderwerp:
 Ligger de volgende stukken ter inzage:

De volgende stukken zijn als bijlage meegezonden:
 1. 1e bestuursrapportage 2018 HWH

INFORMATIENOTAVOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 12 OKTOBER 2018

KENNISNEMEN VAN

De 1e bestuursrapportage 2018 van de Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis.

PROBLEEMSTELLING

Het Waterschapshuis (HWH) heeft over de periode januari tot en met april 2018 een bestuursrapportage opgesteld, zie bijlage 1. Deze rapportage is op 5 juli jl. in het Algemeen Bestuur van HWH behandeld.

Conform vastgesteld beleid over verbonden partijen ligt deze rapportage nu ter kennisname aan u voor.

KERNBOODSCHAP

In de 1e bestuursrapportage 2018 HWH wordt verantwoording afgelegd over de periode 1 januari 2018 - 30 april 2018. Er zijn vooralsnog geen indicaties dat de kaders voor de instandhoudingsbegroting van HWH worden overschreden.

In deel 1 van rapportage wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Daarnaast is in dit deel het begrotingsprogramma Bestuur en organisatie en Kennis en verbinden (samen de instandhouding) uitgewerkt.

Positieve ontwikkelingen

Positieve ontwikkelingen die worden genoemd zijn dat de inzet van capaciteit vanuit de waterschappen toeneemt en dat HWH er in slaagt om, tegen de arbeidsmarktontwikkelingen in, goede mensen binnen te halen. Ook Aa en Maas heeft met HWH inmiddels afspraken gemaakt over levering van capaciteit conform taakstelling.

Verder neemt het vertrouwen in HWH toe, wat zich uit in een toename van het aantal projecten en business cases.

Kwaliteit instandhouding

Zoals in de tussentijdse evaluatie HWH 2.0 benoemd, voldoet de huidige bedrijfsvoering van HWH niet aan de kwalitatieve eisen voor ondersteuning van een professionele organisatie. Ook voldoet deze op een aantal punten niet aan huidige en toekomstige wetgeving. Daarom is eerder al besloten om stapsgewijs de bedrijfsvoering op een hoger plan te brengen. De aanpassingen worden projectmatig uitgevoerd op basis van business cases of projectplannen. In de eerste vier maanden heeft finetuning van kantoorautomatisering plaatsgevonden (waaronder het inrichten van een helpdesk). Inmiddels is ook gestart met de voorbereidingen van de implementatie van het nieuwe financiële systeem. Veel andere interne projecten dienen nog opgepakt te worden in 2018 (invoeren digitale handtekening, archief (conversie, naar waterschappen, voldoen aan de archiefwet), een goed functionerende BHV, voldoen aan de BWA en de strategische planning (aanpassing governance naar HWH 3.0, informatievoorziening bestuurders, uitvoeren plannen koersplan, organiseren strategische vertaling van de vele wetgeving naar uitvoerbare projecten).

Begrotingswijziging 2018 2-3-4

In het AB van HWH van 5 juli jl. zijn gelijktijdig met de bestuursrapportage begrotingswijziging 2, 3 en 4 vastgesteld. Hiervoor is geen zienswijzeprocedure noodzakelijk. (Binnen de begroting van HWH wordt onderscheid gemaakt tussen instandhouding (betreft instandhouding van de basisinfrastructuur van HWH en beschikbare capaciteit) en programma's/ projecten.

Voor wijzigingen in de instandhoudingsbijdrage (het “lidmaatschapsgeld”) is een zienswijzeprocedure noodzakelijk. Voor wijziging in (deelname aan) programma’s/projecten (= afname van diensten van HWH) niet).

Begrotingswijziging 2 betreft voor deelnemers budgetneutrale overheveling, wijziging 3 betreft mutatie deelnemersbijdrage voor projecten en ondersteuning omgevingsmanagement HWH (€ 1.506.558). Wijziging 4 betreft wijziging in deelnemers projecten (€ 19.046).

Het aandeel voor Aa en Maas bij deze begrotingswijziging is € 67.605. Een deel hiervan was voorzien, een deel is nieuw. Op totaalniveau geeft HWH het volgende overzicht m.b.t. begrotingswijzigingen:

Prognose begrotingswijzigingen 2018 (zoals aangegeven in geactualiseerde begroting 2018)	€ 2.080.000
<i>Af: verwerkt in berap 1 (begrotingswijziging 3 en 4)</i>	€-/- 1.525.604
<i>Bij: bijstelling verwachtingen</i>	€ 485.000
➔ Nog te verwachten begrotingswijzigingen	€ 1.039.396

Er is dus aan verwachte begrotingswijzigingen op projecten nog € 485.00 extra bijgekomen, bovenop de reeds verwachte 2 miljoen uit de geactualiseerde begroting. Dat is per waterschap gemiddeld ca. € 22.000 meer.

CONSEQUENTIES

Naast bovenstaande begrotingswijziging (€ 67.605) moet Aa en Maas dit jaar nog rekenen op ca. € 50.000 aan begrotingswijzigingen op projecten voor HWH. Vooralsnog zal getracht worden deze extra kosten op te vangen in de exploitatie van Aa en Maas. Mocht dit niet lukken dan zal te zijner tijd ter dekking een begrotingswijziging opgesteld worden.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

n.v.t.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

n.v.t.

VERVOLG

HWH stelt per jaar 3 bestuursrapportages op. Bestuursrapportage 2 wordt in het AB HWH van 29 november a.s. behandeld. Conform ons vastgestelde beleid over verbonden partijen wordt de rapportage daarna ter kennisname aan u aangeboden.

BIJLAGEN

1. 1e bestuursrapportage 2018 HWH

VERSIEDATUM

3 september 2018

Het Waterschapshuis

Bestuursrapportage

Het Waterschapshuis

2018-01

V0397-H007466
7 juni 2018

Inhoudsopgave

Deel 1: Financiële analyse en instandhouding	5
1 Voorwoord en leeswijzer	6
2 Voortgang HWH	7
3 Formatie en capaciteit	9
3.1 Begrote en gerealiseerde uren	9
3.2 Gemiddelde uurtarieven	10
3.3 Ziekteverzuim	10
3.4 Inzet capaciteit vanuit waterschappen	11
3.5 Contractmutaties capaciteitsmanagement	13
3.6 Afgeronde vacatures en verdeling herkomst capaciteit	14
4 Liquiditeit	15
4.1 Schatkistbankieren	15
4.2 Kasliquiditeit	15
4.3 Renterisiconorm en kasgeldlimiet	15
5 Merendeelcriterium	17
6 Doorbelastingen instandhouding naar projecten	18
7 Begrotingswijzigingen BERAP1	19
8 Samenvattend beeld financiën 2018	21

9	Programmadashboard	23
10	Risico's en beheersmaatregelen instandhouding	24
	Deel 2: Projecten waterschappen	25
11	Risico's en beheersmaatregelen projecten waterschappen	26
	Deel 3: Projecten met derden	28
12	Risico's en beheersmaatregelen projecten met derden	29
	Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen 2018	30
13	Bijlagen	31
13.1	Bijlage 1: Detailrapportage programma 1 Instandhouding	31
13.2	Bijlage 2: Detailrapportage programma 2 Kennis en verbinden	36
13.3	Bijlage 3: Detailrapportage programma 3 Waterketen	37
13.4	Bijlage 4: Detailrapportage programma 4 Bedrijfsfuncties	38
13.5	Bijlage 5: Detailrapportage programma 5 Diensten	42
13.6	Bijlage 6: Detailrapportage programma 6 Derden AHN, BM en SAW@	50
13.7	Bijlage 7: Detailrapportage programma 7 Informatiehuis Water	53
13.8	Bijlage 8: Detailrapportage kostenplaatsen	56
13.9	Bijlage 9: Status kleur en betekenis	58
13.10	Bijlage 10: Financieel overzicht kolommen verklaard	59
13.11	Bijlage 11: Begrotingswijziging per deelnemer	60

Deel 1: Financiële analyse en instandhouding

In deel 1 wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting. Daarnaast is in dit deel het begrotingsprogramma Instandhouding uitgewerkt. Alle wijzigingen die betrekking hebben op het begrotingsprogramma Instandhouding moeten na een zienswijzeprocedure door het Algemeen bestuur worden vastgesteld.

1 Voorwoord en leeswijzer

Voor u ligt de 1^e bestuursrapportage 2018 van Het Waterschapshuis (HWH). Middels de BERAP informeert de organisatie het bestuur over de voortgang, de afwijkingen en de bijzonderheden ten opzichte van de programma begroting 2018. Gelijktijdig met de bestuursrapportage wordt een begrotingswijziging 2018 aangeboden.

De indeling van deze bestuursrapportage is gelijk aan de indeling van de geactualiseerde begroting 2018. Om beter aan te sluiten op de verschillende informatiebehoeften, is de bestuursrapportage opgesteld in vier verschillende delen:

- Deel 1: Instandhouding
- Deel 2: Projecten waterschappen
- Deel 3: Projecten met derden
- Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen op basis van het meerjarenprogramma

In deel 1 (hoofdstuk 1 tot en met 10) wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting. Daarnaast is in dit deel het begrotingsprogramma Bestuur en organisatie en Kennis en verbinden uitgewerkt. Alle wijzigingen die betrekking hebben op deze begrotingsprogramma's moeten na een zienswijzeprocedure door het Algemeen bestuur worden vastgesteld.

In deel 2 (hoofdstuk 11) worden de begrotingsprogramma's waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de programma's Waterketen, Bedrijfsfuncties en Diensten. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen) organiseren zich per project in een uitvoerend overleg. Dit uitvoerend overleg heeft zeggenschap over de gelden die worden begroot voor de projecten.

In deel 3 (hoofdstuk 12) worden de begrotingsprogramma's derden uitgewerkt. Dit betreft het programma AHN, Beeldmateriaal en SAW@ en het programma IHW. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld uitvoerend overleg. De opdracht van de waterschappen aan HWH beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van HWH.

In deel 4 wordt aangekondigd welke begrotingswijzigingen voor 2018 worden verwacht op het moment van het opstellen van de begroting. Deze projecten hebben nog niet geleid tot een dienstverleningsovereenkomst en worden daarom nog niet in de financiële begroting verwerkt. De genoemde bedragen zijn slechts inschattingen op basis van huidige inzichten.

Wij vertrouwen erop u met deze bestuursrapportage volledig en juist te informeren over de performance van ons Waterschapshuis.

2 Voortgang HWH

Algemeen beeld

- Het koersplan is aangeboden aan het bestuur en positief ontvangen.
- De kantoorautomatisering is overgedragen aan Waterschap Vechtstromen en daarmee is de kwaliteit verbeterd.
- Het vertrouwen in de uitvoering door HWH neemt toe, het aantal projecten neemt toe. Het aantal business cases neemt sterk toe.
- Inzet van capaciteit vanuit waterschappen neemt toe.
- Tegen de arbeidsmarktontwikkelingen in, slaagt capaciteitsmanagement er in om goede mensen binnen te halen.
- De lerende organisatie krijgt vorm.
- De begrotingen 2018 en 2019 en jaarrekening 2017 inclusief goedkeurende controleverklaring zijn afgerond, volgens plan een kwartaal eerder dan voorgaande jaren.

Koersplan

In de vergadering van 8 februari 2018 heeft het Algemeen bestuur het koersplan HWH Wijzer naar 2020 onderschreven. Tegelijk is aangegeven dat er een nadere uitwerking moet plaatsvinden in samenwerking met secretarissen-directeuren, Unie van Waterschappen en STOWA. Hiervoor heeft HWH workshops georganiseerd. Uitkomst van de workshops met de secretarissen-directeuren heeft geleid tot Concept Uitwerking koersplan, advies secretarissen-directeuren wat ter discussie is aangeboden aan het Algemeen bestuur (19 april 2018). Er is meer tijd gevraagd om de verdiepingsslag op het koersplan uit te werken. HWH ondersteunt de SD's daarin om de uitwerking eind van de zomer gereed te hebben.

Kwaliteit instandhouding

Zoals in de tussentijdse evaluatie HWH 2.0 benoemd, voldoet de huidige bedrijfsvoering van HWH niet aan de kwalitatieve eisen voor ondersteuning van een professionele organisatie. En ook voldoet deze op een aantal punten niet aan huidige en toekomstige wetgeving. Daarom is besloten om stapsgewijs de bedrijfsvoering op een hoger plan te brengen. De aanpassingen worden projectmatig uitgevoerd op basis van business cases of projectplannen. En waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van de kennis en kunde van de waterschappen. Maar andersom mag in sommige gevallen HWH ook het pilotproject voor een waterschap zijn, bijv. werken in de Cloud.

Lag in 2017 de focus op verbetering van de Kantoorautomatisering (de digitale werkplek), in 2018 leggen we focus op de verbetering van de financiële organisatie. In de eerste vier maanden heeft finetuning van kantoorautomatisering plaatsgevonden, o.a. inrichten helpdesk.

De opgestelde business case voor vervanging van het financiële systeem is in de vergadering van het Dagelijks bestuur van 27 maart 2018 besproken en goedgekeurd. Inmiddels is het projectteam geformeerd en gestart met de voorbereidingen van de implementatie.

Kwaliteit projecten

In de evaluatie van HWH 2.0 en in het koersplan HWH Wijzer naar 2020 is uitgesproken dat het vertrouwen in HWH is toegenomen. Dit zien wij terug in het aantal projecten en business cases wat wordt aangeboden. In het meerjarenprogramma is uitgesproken dat de link met de business nog onvoldoende aanwezig is. Inmiddels zien we dat de business rechtstreeks naar HWH komt met hun vragen. Punt van aandacht is dat bij het opstellen van business

Bestuursrapportage 2018-01

cases de visies van de waterschappen niet altijd op één lijn blijken te liggen. Tijdens de uitvoering van projecten ontstaan verdragende discussies over oplossingsrichtingen. Hier wil HWH soms teveel de regie pakken om de waterschappen op één lijn te krijgen. In samenwerking met de voorzitters van de Uitvoerend Overleggen wordt geprobeerd de discussie terug te leggen bij de waterschappen zodat HWH uitvoerbare opdrachten krijgt.

Capaciteit en mobiliteit

De afgelopen vier maanden is begonnen met de uitvoering van de opgestelde HR-agenda 2018. Met alle medewerkers hebben resultaat- en ontwikkelgesprekken plaatsgevonden, waarin aandacht voor mentorschap, feedback, zelfinzicht, opleiding en open communicatie zijn besproken. Waar nodig zijn ODC-metingen uitgevoerd om medewerkers nog meer inzicht te geven in hun eigen drijfveren en competenties. Hiermee werd tevens informatie verzameld om te beoordelen of in de teams alle noodzakelijke competenties aanwezig zijn om goed te functioneren.

Het nieuwe programma Datastromen is begonnen met werken volgens Agile-Scrum.

De achterstand op de bemensing van de projecten is voor een deel weggewerkt, maar door verloop blijft er genoeg te doen. Inmiddels zijn er twee stagiaires geplaatst bij HWH en de aanbesteding voor een raamwerkovereenkomst voor IT-personeel is uitgezet.

Overige ontwikkelingen

De digitale transformatie staat bij alle waterschappen, de UvW en STOWA op de bestuurlijke agenda. Overal worden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd over de potentie van de digitalisering. HWH is voornemens om op 20 september 2018 een startsymposium Digitaal Denken en Doén te organiseren.

Zorgpunten

Het meerjarenprogramma 2018-2020 is vastgesteld in de OGT met de opmerking dat het programma nog onvoldoende is ingevuld in samenspraak met het primaire proces (de business). Door een aantal leden van het i-Platform samen met HWH-omgevingsmanagement wordt getracht de gesprekken met de business op te starten. Hierbij wordt allereerst de weg via Uniewerkgroepen gevolgd, echter dit levert onvoldoende resultaat op. Eind mei 2018 vindt een workshop plaats met drie werkgroepen (WWV, WWE en WWS) met als doel verbetering van de samenhang tussen IT en business. Daarnaast heeft de OGT besloten om het aantal uren Omgevingsmanagement bij HWH in 2018 uit te breiden om te komen tot verbeterde uitvoering van het meerjarenprogramma.

De afgelopen periode heeft ons geleerd dat de vermindering van fte in de instandhouding leidt tot verhoogde kwetsbaarheid. We blijven ernaar streven om voor elk bedrijfsproces een back-up vanuit een waterschap te realiseren. Voor het voldoen aan de Archiefwet zijn er inmiddels contacten met Vechtstromen en Brabantse Delta. Voor de financiële administratie met Rijnland en Schieland en de Krimpenerwaard. Voor verdere toelichting inzake de bemensing van HWH wordt verwezen naar de notitie instandhoudingskosten HWH, welke geagendeerd is voor de vergadering van het Algemeen bestuur op 5 juli 2018.

Het ondertekenen van de DVO's blijft een aandachtspunt. Er is contact met Vechtstromen om later dit jaar aan te sluiten bij hun digitaal handtekeningensysteem.

3 Formatie en capaciteit

3.1 Begrote en gerealiseerde uren

Een belangrijke basis voor de HWH begroting zijn de gewerkte uren. Hieronder is een overzicht opgenomen van de begrote en gerealiseerde uren per programma en per type overeenkomst.

Overzicht uren per programma	2018 geactualiseerde begroting	2018 begrotings- wijzigingen BERAP1	2018 begrotings- wijzigingen BERAP2	2018 totaal begrote uren	2018 gerealiseerd BERAP1	%
1. Bestuur en organisatie	24.858			24.858	9.447	38%
2. Kennis en verbinden	5.090	319		5.409	1.313	24%
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>29.948</i>	<i>319</i>	<i>-</i>	<i>30.267</i>	<i>10.759</i>	<i>36%</i>
3. Waterketen	5.086			5.086	1.662	33%
4. Bedrijfsfuncties	8.728	1.015		9.743	2.718	28%
5. Diensten	18.994	1.903		20.897	5.920	28%
6. Projecten data	10.141			10.141	3.846	38%
7. Projecten Informatiehuis Water	12.488	1.014		13.502	6.325	47%
<i>Subtotaal projecten</i>	<i>55.437</i>	<i>3.932</i>	<i>-</i>	<i>59.369</i>	<i>20.469</i>	<i>34%</i>
Totaal	85.385	4.251	-	89.636	31.229	35%

Tegen de arbeidsmarktontwikkelingen in, slaagt capaciteitsmanagement er in om goede mensen binnen te halen. Ook de inzet van capaciteit vanuit waterschappen neemt toe. Mede hierdoor ligt de realisatie van de uren in de projecten in lijn met de begroting. In 2018 is een aanzet gemaakt om de beschikbare en benodigde capaciteit enerzijds en de hoeveelheid werk anderzijds beter op elkaar af te stemmen. Om deze reden is de geactualiseerde begroting 2018 nadrukkelijker dan voorgaande begrotingen, gebaseerd op de geplande activiteiten voor dat jaar. Er is in de geactualiseerde begroting 2018 rekening gehouden met de activiteiten die vanuit 2017 nog afgerond moeten worden. De positieve effecten (beperking van budgetoverhevelingen) hiervan worden nu zichtbaar.

De realisatie van de uren bij programma 7 Projecten Informatiehuis Water ligt nu op 47%. Dit wordt veroorzaakt doordat de begroting meer wordt ingevuld door uren en minder door out of pocketkosten dan verwacht. Op totaalniveau worden de projecten van IHW uitgevoerd binnen de budgettaire kaders.

Bestuursrapportage 2018-01

Overzicht uren per type overeenkomst	2017 gerealiseerd	2018 geactualiseerde begroting	2018 gerealiseerd BERAP1
Payroll	28%	28%	23%
Inleen	34%	42%	40%
Inhuur	38%	30%	37%
Totaal	100%	100%	100%

Het percentage payroll is inclusief mobiliteit. Op dit moment is 3 fte elders (gedeeltelijk) tegen vergoeding gedetacheerd.

Dankzij de inspanningen van capaciteitsmanagement zit de inzet van waterschappers bij HWH in een stijgende lijn. De ambitie vanuit de begroting om in 2018 42% van de productieve uren in te vullen door waterschappers wordt nog net niet gehaald. Echter, de inzet van waterschappers ligt 6% boven het percentage van 2017.

3.2 Gemiddelde uurtarieven

Gemiddelde uurtarieven in €	2017 gerealiseerd	2018 geactualiseerde begroting	2018 gerealiseerd BERAP1
	78,96	87,37	80,87

In de begroting 2018 is rekening gehouden met een vergoeding aan waterschappen gebaseerd op een marktconform uurtarief (Handleiding overheidstarieven 2018). Niet alle uitlenende waterschappen maken hier gebruik van. Dit heeft een neerwaarts effect op het gemiddelde uurtarief ten opzichte van de begroting. Dit effect wordt beperkt doordat tegelijkertijd minder uren zijn gemaakt door medewerkers die op de payroll van HWH staan. Deze laatste trend is passend in de doelstellingen van HWH 2.0.

3.3 Ziekteverzuim

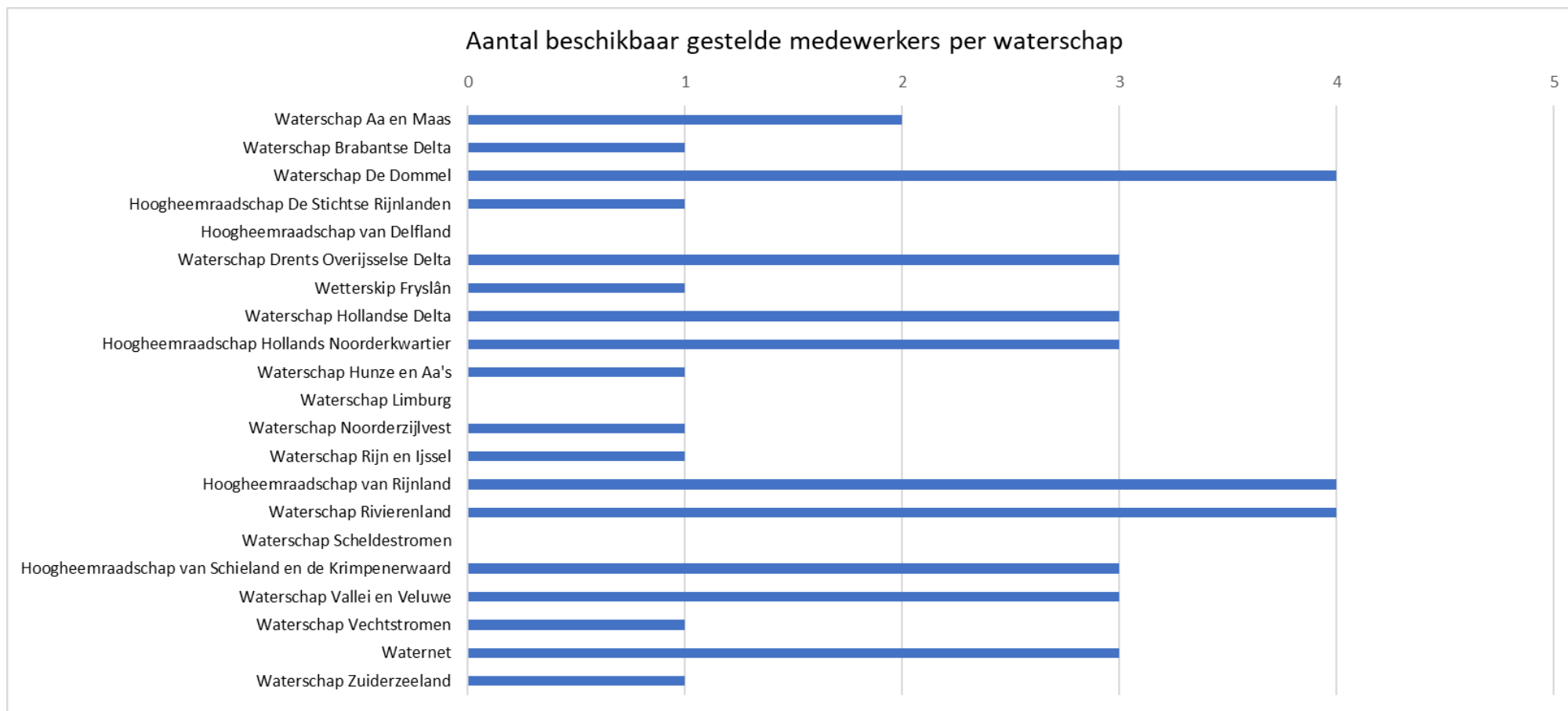
HWH heeft in 2018 gemiddeld circa 16 FTE op de payroll. In 2018 is een medewerker op de payroll van HWH langdurig ziek. Het ziekteverzuim bij de medewerkers op de payroll is in 2018 5,8%.

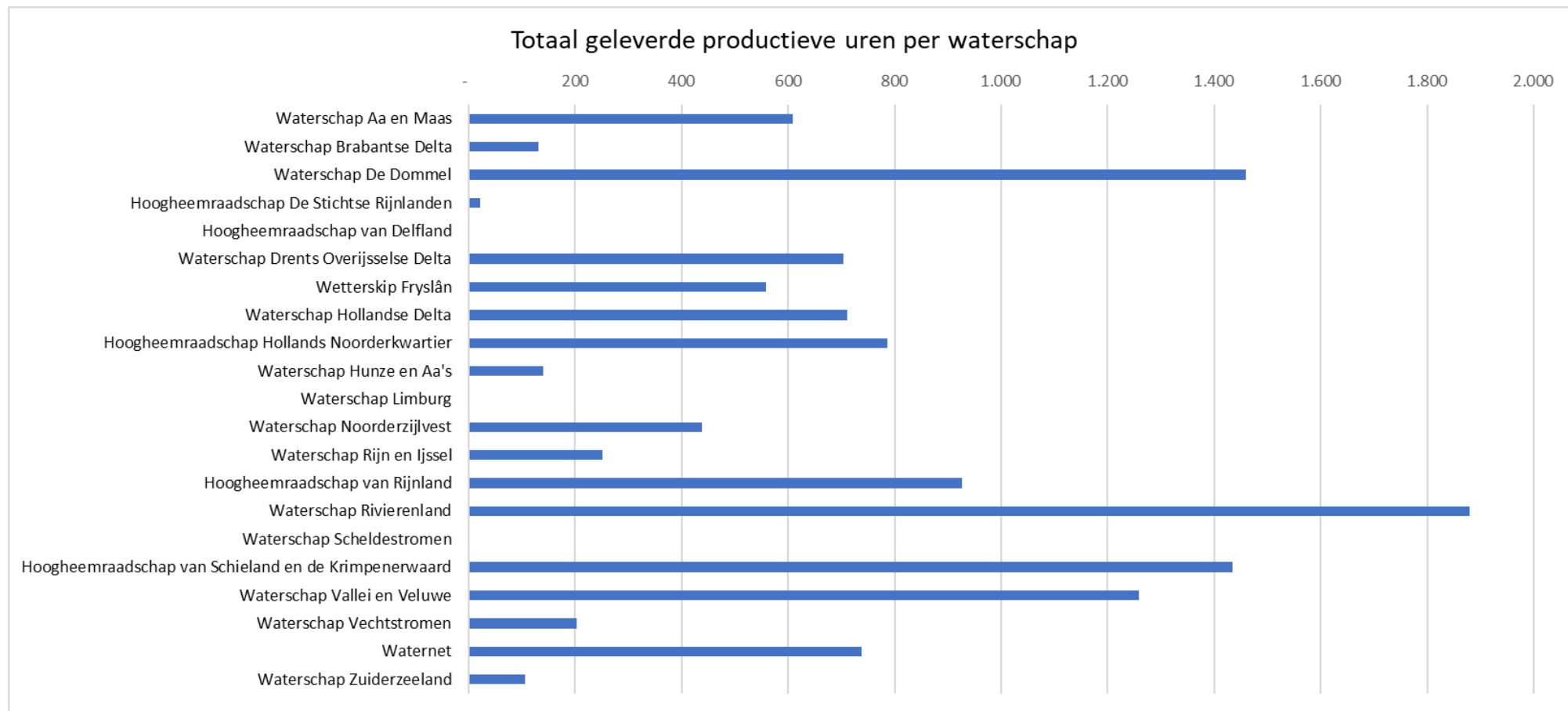
3.4 Inzet capaciteit vanuit waterschappen

In de eerste 4 maanden van 2018 zijn 40 medewerkers vanuit de waterschappen bij Het Waterschapshuis ingezet. Deze medewerkers hebben tot en met april 12.358 productieve uren geleverd.

De uren van betrokken medewerkers in overleggen, zoals i-platform, uitvoerend overleggen, DB, etc, zijn niet in deze overzichten meegenomen, hoewel deze uren substantieel zijn. Voorbeelden hiervan zijn de voorzitter van het i-platform en de leden van de koplopersoverleg (i-platform).

Op verzoek van het Algemeen bestuur wordt inzicht gegeven in de verdeling van de medewerkers en uren naar de waterschappen:

Waterschap Rivierenland spant de kroon als het gaat om geleverde uren in 2018, gevolgd door De Dommel, Schieland & Krimpenerwaard en Vallei & Veluwe.

Dat reisafstand niet altijd een probleem hoeft te zijn bewijzen medewerkers vanuit Wetterskip Fryslân en Noorderzijlvest. Uitdaging is om ook medewerkers vanuit Scheldestromen, Limburg en Delfland te verleiden om een leuke opdracht bij Het Waterschapshuis uit te voeren. Zoals hiervoor

Bestuursrapportage 2018-01

geschetst is het beeld vertekend omdat niet iedereen zijn uren schrijft in het tijdsregistratiesysteem van HWH. Bijvoorbeeld Vechtstromen host dit jaar de kantoorautomatiseringsomgeving van Het Waterschapshuis. Vanuit het meerjarenprogramma wat door de waterschappen is opgesteld voor het Waterschapshuis, blijkt dat er om HWH goed te bemensen vanuit de waterschappen ongeveer 2 FTE (2800 uur per jaar) per waterschap minimaal nodig zijn. Alleen Waterschap De Dommel, Waterschap Rivierenland, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Waterschap Vallei en Veluwe voldoen hieraan. Dat betekent dat slechts 4 van de 21 waterschappen voldoende invulling geven aan de flexibele schil van HWH.

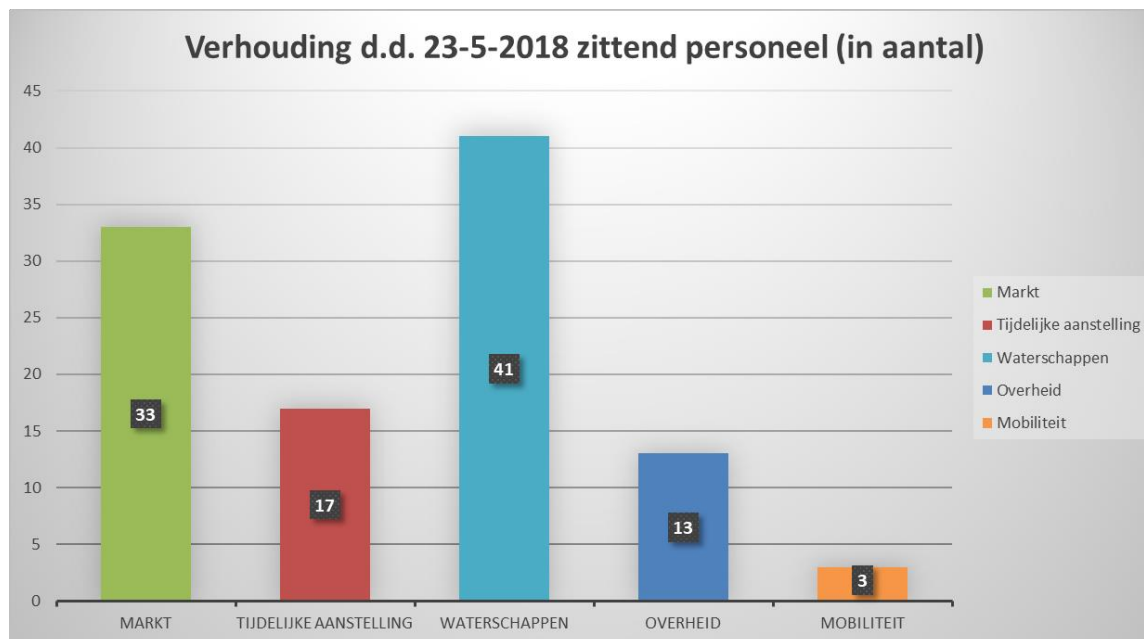
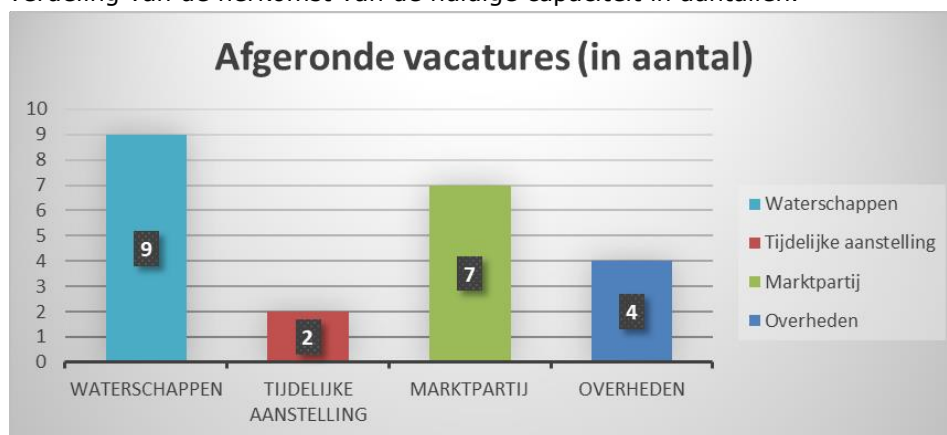
3.5 Contractmutaties capaciteitsmanagement

Zoals vermeld in de geactualiseerde begroting 2018, wordt per instroom van een medewerker € 5.000 doorbelast van capaciteitsmanagement naar het betreffende project of de kostenplaats. De doorbelasting per contractverlenging bedraagt € 2.500. Hieronder wordt een overzicht gegeven van het aantal contractmutaties en de bijbehorende doorbelastingen. De onderstaande tabel is exclusief de voor IHW verwerkte mutaties.

	Aantal mutaties per soort			Doorbelasting in €		
	Instroom	Verlenging	Totaal	Aan projecten (excl IHW)	Binnen instandhouding	Totaal
01-01-2018 t/m 30-04-2018 (BERAP1)	8	34	42	90.000	35.000	125.000
01-05-2018 t/m 31-08-2018 (BERAP2)			-	-		-
01-09-2018 t/m 31-12-2018 (BERAP3)			-	-		-
Totaal	8	34	42	90.000	35.000	125.000

3.6 Afgeronde vacatures en verdeling herkomst capaciteit

Zoals eerder genoemd, zit de inzet van waterschappers bij HWH in een stijgende lijn. Ook vanuit collega-overheden (gemeentes, provincies, etc) worden medewerkers bij HWH ingezet. Onderstaand een overzicht van de afgeronde vacatures tot en met heden. Daarnaast een tweetal overzichten met de verdeling van de herkomst van de huidige capaciteit in aantallen.

4 Liquiditeit

4.1 Schatkistbankieren

Als gevolg van schatkistbankieren dient Het Waterschapshuis alle middelen boven de drempel van € 250.000 af te romen. Met ingang van september 2017 wordt gebruik gemaakt van de faciliteit van de NWB om het saldo automatisch af te romen naar de schatkist. Het saldo schatkistbankieren is direct opeisbaar en de financiële risico's zijn laag.

De gemiddelde stand op de NWB betaalrekening per kwartaal bedroeg:

1 ^e kwartaal 2018	€ 75.345
April 2018	€ 40.597

Hiermee heeft Het Waterschapshuis voldaan aan de regeling schatkistbankieren tot en met april 2018.

4.2 Kasliquiditeit

De kasliquiditeit geeft de verhouding aan tussen de beschikbare liquide middelen enerzijds en de kortlopende schulden en verplichtingen anderzijds. Het is een indicator van de mate waarin de kortlopende schulden en verplichtingen kunnen worden gedekt uit de liquide activa.

De algemene richtwaarde van dit kengetal is een minimum van 15%. Het Waterschapshuis blijft boven deze norm. Op dit moment heeft HWH geen kredietfaciliteit bij de NWB. Het Waterschapshuis heeft voldoende liquide middelen om te voldoen aan de verplichtingen.

	Liquide middelen	Totaal kortlopende schulden en verplichtingen	Kasliquiditeit
30-04-2018 (BERAP1)	4.868.944	11.479.376	42%

4.3 Renterisiconorm en kasgeldlimiet

Renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% van het primaire begrotingstotaal 2018 van circa € 17,2 miljoen is € 3,44 miljoen. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden.

Bestuursrapportage 2018-01

Kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2% van het primaire begrotingstotaal van circa € 17,2 miljoen is € 1,41 miljoen. De gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal mag de kasgeldlimiet niet overschrijden.

In 2018 is het banksaldo tot en met april positief geweest en er is geen sprake van kasgeldleningen, kredietfaciliteiten of andere uitzettingen van gelden. Derhalve geen overschrijdingen van de renterisiconorm en kasgeldlimiet. Het positieve saldo is ondergebracht bij de schatkist.

5 Merendeelcriterium

Conform de door KokxDeVoogd voorgestelde systematiek rapporteren we in BERAP over de feitelijke realisatie van het merendeelcriterium (werk voor derden). Voor de toepassing van een vrijstelling van aanbesteding is het van belang dat HWH minimaal 80% van haar werkzaamheden verricht voor waterschappen die deelnemen aan de Gemeenschappelijke regeling HWH. Het merendeelcriterium mag berekend worden over een periode van 3 jaar. Het percentage werk voor derden in de periode 2016, 2017 en 2018 bedraagt 18,1% en valt daarmee binnen het maximum van 20%.

6 Doorbelastingen instandhouding naar projecten

In de geactualiseerde begroting is het uitgangspunt gehanteerd van het doorbelasten van uitgevoerde diensten binnen instandhouding aan de producten en programma's op basis van vaste rekentarieven per dienst. De rekentarieven zijn:

- Virtuele werkplek: € 300 per medewerker per maand.
- Capaciteitsmanagement: € 5.000 per medewerker instroom en € 2.500 per contractverlenging.
- Inkoop: € 2.500 goedgekeurd startbesluit meervoudig, € 1.000 goedgekeurd startbesluit enkelvoudig.

Een deel van de doorbelastingen vindt plaats binnen programma 1 Instandhouding naar andere kostenplaatsen binnen instandhouding. Het resterende deel wordt van programma 1 Instandhouding aan de andere programma's (projecten) doorbelast. De volgende doorbelastingen zijn verwerkt in 2018:

	Totale doorbelasting t/m 30-04-2018 in €			
	Aan projecten (excl. IHW)	IHW	Binnen instandhouding	Totaal
Virtuele werkplek	56.041	28.400	26.104	110.545
Capaciteitsmanagement	90.000	25.000	35.000	150.000
Inkoop	64.500	-	23.000	87.500
Overige facilitering IHW		40.534		40.534
Totaal	210.541	93.934	84.104	388.579

7 Begrotingswijzigingen BERAP1

Tegelijkertijd met de 1e bestuursrapportage 2018 wordt de 2^e, 3^e en 4^e begrotingswijziging aangeboden. Dit betreft de formele vaststelling van gewijzigde budgetten in de periode januari tot en met april 2018 die invloed hebben op de begroting 2018.

Voor al deze begrotingswijzigingen is een DVO afgesloten, waarvan de uitvoering start in 2018. Door middel van de begrotingswijziging worden de projecten aan de begroting 2018 toegevoegd.

Deze wijzigingen hebben geen invloed op de hoogte van de bijdrage aan de instandhoudingskosten. In bijlage 11 is de begrotingswijziging per deelnemer uitgewerkt.

2^e Begrotingswijziging (mutatie bijdrage deelnemer neutraal):

Programma 5 Diensten:

- P580 Programma informatieveiligheid: algemeen € -556.500. Bedrag is overgeheveld naar deelproject P581.
- P581 Programma informatieveiligheid: CERT-WM € 556.500. Bedrag is overgeheveld van deelproject P580.
- P584 Omgevingswet IHW RWS: € -109.700. Bedrag is overgeheveld naar Programma Projecten IHW, Informatieproduct Waterkwantiteit P692.

Programma 7 Projecten IHW:

- P692 Informatieproduct Waterkwantiteit: € 109.700. Bedrag is overgeheveld van P584 Omgevingswet IHW RWS.

3^e Begrotingswijziging (mutatie bijdrage deelnemers):

Programma 2 Kennis en verbinden:

- K235 Ondersteuning OGT / I platform € 30.000. De OGT heeft besloten om in 2018 € 30.000 extra beschikbaar te stellen t.b.v. de ondersteuning omgevingsmanagement HWH zodat projecten uit het meerjarenprogramma kunnen worden geconcretiseerd en in gang worden gezet.

Programma 4 Bedrijfsfuncties:

- DAMO Omgevingsdocumenten (BC) € 10.000. De OGT heeft opdracht gegeven voor een vooronderzoek.
- DAMO VTH (BC) € 10.000. De OGT heeft opdracht gegeven voor een vooronderzoek.
- Metingen Keringen in BRO € 75.000. Op basis van een eerder opgestelde business case DAMO Metingen-Keringen, heeft de OGT besloten tot uitwerking van een logisch datamodel DAMO Metingen-K. Daarnaast is een verdiepingsslag gemaakt naar de relatie tussen een fysieke voorziening DAMO Metingen-K en de in ontwikkeling zijnde BRO-voorziening.

Bestuursrapportage 2018-01

Programma 5 Diensten:

- P177 B&O Centrale Distributielaag € 133.895. Dit is een aanvulling op de begroting 2018 voor de afronding van activiteiten 2017, wat in de afrekening 2017 te veel aan de waterschappen is teruggegeven. Dit is afgestemd met het Uitvoerend overleg.
- P580 Programma informatieveiligheid: algemeen € 20.060. De DVO informatieveiligheid is verlengd. In de DVO is een bedrag van € 850.000 benoemd, de begroting is hierdoor verhoogd met € 20.060.
- P582 Digitale weerbaarheid procesautomatisering (BC) € 199.500. De OGT heeft besloten binnen het programma informatieveiligheid een vooronderzoek versterking digitale weerbaarheid procesautomatisering te starten.
- P920 Programma Privacy € 216.000. De OGT heeft besloten om binnen het privacyproject een audit uit te voeren op de implementatie van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming zodat objectief kan worden vastgesteld in welke mate waterschappen, individueel dan wel als sector, compliance zijn aan de AVG.

Programma 6 Projecten data:

- P729 Project SAW@ bijdrage WS: € 771.803. Dit zijn aanvullende SAW@ opdrachten.

Programma 7 Projecten IHW:

- P692 Informatieproduct Waterkwantiteit: € 109.700 komt van P584 Omgevingswet IHW RWS (zie 2^e begrotingswijziging). Daaraan wordt nog € 40.300 toegevoegd, zodat de totale bijdrage van waterschappen uitkomt op € 150.000.

4^e begrotingswijziging (wijziging deelnemers):

Programma 4 Bedrijfsfuncties:

- P520 NDFF € 18.173. Toevoeging Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden als deelnemer.

Programma 5 Diensten:

- P574 Open data € 873. Toevoeging Waterschap Hunze & Aa's als deelnemer.

8 Samenvattend beeld financiën 2018

Het totaalbeeld van de begroting en de gerealiseerde kosten 2018 is in onderstaand overzicht samengevat:

Programma	Begroting 2018	Begrotingswijzigingen BERAP1	Begrotingswijzigingen BERAP2	Begrotingswijzigingen BERAP3	Saldo begroting 2018	Gerealiseerde lasten 2018	% t.o.v. begroting
Programma 1. Bestuur en organisatie	3.239.910	0	0	0	3.239.910	769.912	24%
Programma 2. Kennis en verbinden	552.563	30.000	0	0	582.563	134.254	23%
Programma 3. Waterketen	1.426.706	0	0	0	1.426.706	497.557	35%
Programma 4. Bedrijfsfuncties	2.192.219	113.173	0	0	2.305.392	552.024	24%
Programma 5. Diensten	6.098.713	460.628	0	0	6.559.341	2.694.472	41%
Programma 6. Projecten data	5.267.967	771.803	0	0	6.039.770	801.363	13%
Programma 7. Projecten IHW	2.560.301	150.000	0	0	2.710.301	747.834	28%
Totaal Programma's	21.338.379	1.525.604	0	0	22.863.983	6.197.417	27%
Saldo kostenplaatsen	0	0	0	0	0	-60.018	na
Incidentele Baten & Lasten	0	0	0	0	0	-3	na
Totaal	21.338.379	1.525.604	0	0	22.863.983	6.137.396	27%

Bestuursrapportage 2018-01

Het totaalbeeld van de realisatie van 2018 onderstaand overzicht samengevat:

Programma	Saldo begroting 2018	Baten 2018	Lasten 2018	Saldo 2018	% t.o.v. baten
Programma 1. Bestuur en organisatie	3.239.910	3.239.910	769.912	2.469.997	24%
Programma 2. Kennis en verbinden	582.563	582.563	134.254	448.309	23%
Programma 3. Waterketen	1.426.706	1.426.706	497.557	929.150	35%
Programma 4. Bedrijfsfuncties	2.305.392	2.305.392	552.024	1.753.368	24%
Programma 5. Diensten	6.559.341	6.559.341	2.694.472	3.864.869	41%
Programma 6. Projecten data	6.039.770	7.713.171	801.363	6.911.808	10%
Programma 7. Projecten IHW	2.710.301	3.309.679	747.834	2.561.845	23%
Totaal Programma's	22.863.983	25.136.762	6.197.417	18.939.345	25%
Saldo kostenplaatsen	0	0	-60.018	60.018	na
Incidentele Baten & Lasten	0	0	-3	3	na
Totaal	22.863.983	25.136.762	6.137.396	18.999.367	24%

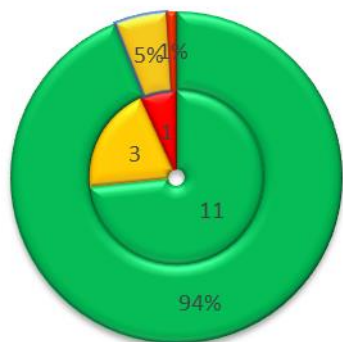
De gerealiseerde kosten van de instandhouding bedragen 15% van de totale lasten in 2018. Voor een toelichting op de realisatie per programma, wordt verwezen naar bijlages.

In de baten 2018 van programma 6 en 7 (projecten derden) zijn de saldi op de projectrekeningen van 31 december 2017 verwerkt, om zichtbaar te maken dat deze gelden beschikbaar zijn in 2018. Voor deze gelden was bij de jaarafsluiting nog geen bestemming aangeduid, tevens waren hiervoor geen activiteiten begroot in 2018. Hieraan wordt invulling gegeven door de betreffende UO's.

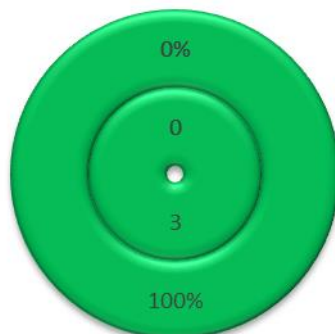
9 Programmadashboard

In het programmadashboard zijn de statuskleuren per programma in een ringdiagram weergegeven. De binnenste ring geeft het aantal projecten per statuskleur weer. De buitenste ring drukt de statuskleuren uit in een percentage van de begroting (na verwerking van begrotingswijzigingen) van het betreffende programma. Bijvoorbeeld: In programma 1 Bestuur en organisatie heeft 1 project statuskleur rood, uitgedrukt in een percentage van de begroting van het programma is dit 1%. Alle projecten met een oranje of rode statuskleur, worden toegelicht in hoofdstuk 11, 12 en 13 Risico's en beheersmaatregelen. Voor meer details van de projecten en een toelichting op de betekenis van de statuskleuren wordt verwezen naar de bijlages. Samenvattend is de trend dat de projecten een 'groener' beeld geven ten opzichte van 2017. De projecten met statuskleur oranje hebben met name betrekking op een latere verwachte realisatie dan gepland. Aandachtspunt is het maken van realistischer afspraken over tijdsplanning en het blijvend bewaken van de werkdruk.

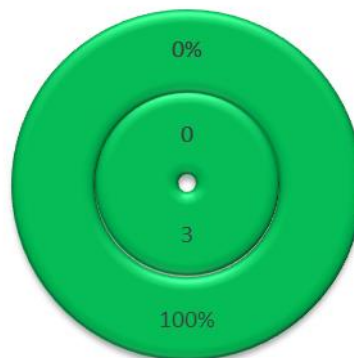
1 Bestuur en organisatie

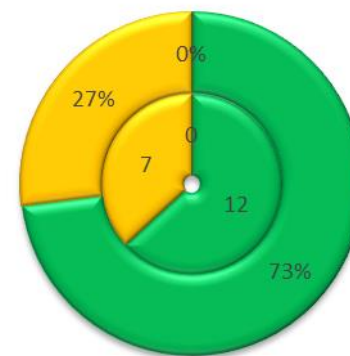
2 Kennis en Verbinden

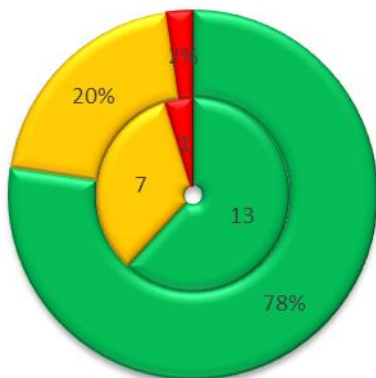
3 Waterketen

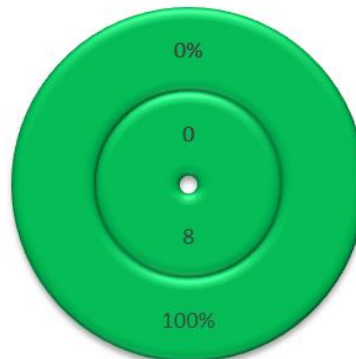
4 Bedrijfsfuncties

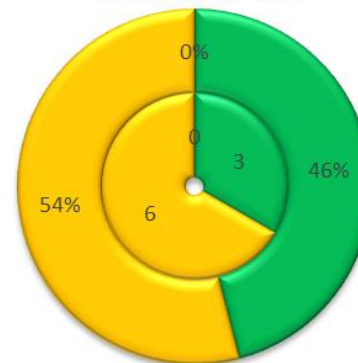
5 Diensten

6 Projecten data

7 Projecten IHW

10 Risico's en beheersmaatregelen instandhouding

Een aantal risico's ligt binnen de invloedssfeer van HWH en een aantal van de risico's ligt buiten de invloedssfeer van HWH. Ook als risico's buiten de invloedssfeer liggen zal HWH voor zover mogelijk beheersmaatregelen nemen om tot oplossingen te komen. In onderstaand overzicht zijn alle projecten en kostenplaatsen vermeld met een status oranje of rood. Voor meer details van de projecten en kostenplaatsen wordt verwezen naar de bijlages.

Om de risico's te beheersen zijn de volgende zaken relevant:

Programma	Naam kostenplaats of project	Status-kleur BERAP1	Status-kleur BERAP2	Status-kleur BERAP3	Risico	Binnen/ buiten invloedssfeer	Beheersmaatregel
Bestuur en organisatie	Capaciteitsmanagement				In de eerste vier maanden zijn veel achterstallige zaken opgepakt en het in gang zetten van een Europese aanbesteding raamcontract IT personeel, waardoor naar verhouding veel kosten zijn gemaakt.	Binnen	Naar verwachting zal het raamcontract de komende tijd leiden tot lagere kosten per personeelsmutatie. Mogelijk kan het tekort nog worden ingelopen.
	Digitale handtekening / DVO				Project is later op gang gekomen in overleg met Vechtstromen. Het project is later klaar dan gepland.	Binnen	De aanpak is aangepast, waardoor oplevering met vertrouwen tegemoet wordt gezien.
	Project en B&O Kantoorautomatisering				Om het beheer van de kantoorautomatisering op orde te krijgen zodat het beheer en onderhoud overgenomen kan worden door Waterschap Vechtstromen worden meer kosten gemaakt dan begroot.	Binnen	Afronden huidige activiteiten. Bij nieuwe constatering in goed overleg met Waterschap Vechtstromen urgentie afwegen.
	Project BIWA				Door Zorgverlof CISO activiteiten doorgeschoven.	Binnen	Activiteiten worden hervat in Q3.
Kennis en verbinden					Geen risico's te melden.		

Deel 2: Projecten waterschappen

In deel 2 worden de begrotingsprogramma's waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de programma's Waterketen, Bedrijfsfuncties en Diensten. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen) organiseren zich per project in een uitvoerend overleg. Dit uitvoerend overleg heeft zeggenschap over de gelden die worden begroot voor de projecten.

11 Risico's en beheersmaatregelen projecten waterschappen

Een aantal risico's ligt binnen de invloedssfeer van HWH en een aantal van de risico's ligt buiten de invloedssfeer van HWH. Ook als risico's buiten de invloedssfeer liggen zal HWH voor zover mogelijk beheersmaatregelen nemen om tot oplossingen te komen. In onderstaand overzicht zijn alle projecten en kostenplaatsen vermeld met een status oranje of rood. Voor meer details van de projecten en kostenplaatsen wordt verwezen naar de bijlages.

Om de risico's te beheersen zijn de volgende zaken relevant:

Programma	Naam kostenplaats of project	Status-kleur BERAP1	Status-kleur BERAP2	Status-kleur BERAP3	Risico	Binnen/ buiten invloedssfeer	Beheersmaatregel
Waterketen					Geen risico's te melden.		
Bedrijfsfuncties	DAMO AWK				Het risico bestaat dat het project niet binnen de gestelde tijd wordt opgeleverd.	Binnen	Scherper sturen.
	BC OD en VTH				Budget voor de BC's is verlaagd, waardoor mogelijk het werk niet binnen de financiële kaders uitgevoerd kan worden of concessies gedaan moeten worden aan de kwaliteit.	Binnen	Diepgang op te leveren BC zal minder zijn.
	B&O Damo keringen				In verhouding zijn veel overhead uren op dit product terecht gekomen. Niet alle kosten horen op dit project thuis, maar horen bij andere DAMO-projecten.	Binnen	Herverdelen.
	Vangstregistratie				Contract wordt verlengd naar 1-10-2019. Businesscase is lopende voor vervolg. Risico ligt in late besluitvorming voor uitvoering BC.	Binnen	Alle inspanningen zijn erop gericht om de besluitvorming zo snel mogelijk af te ronden
	DDSC (BC)				Project loopt inhoudelijk volgens plan. Enquete en ronde tafelgesprekken hebben meer (doorloop)tijd gevraagd dan gepland.	Binnen/buiten	Indien nodig beheerovereenkomst DDSC enkele maanden verlengen in 2019 om continuïteit te waarborgen.
	B&O DAMO Watersysteem				B&O DAMO Watersysteem is momenteel een van de budgetten van het programma datastromen waarop de meeste overheadkosten worden geschreven.	Binnen	Het beter verdelen van de nieuw beschikbare budgetten, en duidelijkere instructies voor het tijdschrijven.

Bestuursrapportage 2018-01

Programma	Naam kostenplaats of project	Status-kleur BERAP1	Status-kleur BERAP2	Status-kleur BERAP3	Risico	Binnen/ buiten invloedssfeer	Beheersmaatregel
Diensten	B&O WION portaal				Mede door wetwijzigingen voldoet de huidige begroting naar alle waarschijnlijkheid niet.	Binnen/Buiten	De financiële afspraken in de DVO bieden ruimte voor reparatie
	Project e-HRM				Samenwerken en éénduidige opdrachtverlening verlopen moeizaam. Beheer en project loopt teveel door elkaar.	Binnen en Buiten	Aanvullende plannen worden in overleg met UO en facultatief OGT opgesteld. Beheer en Project wordt beter gescheiden aangestuurd
	B&O e-HRM				Samenwerken en éénduidige opdrachtverlening moeizaam.	Binnen en Buiten	Aanvullende plannen worden in overleg met UO en facultatief OGT opgesteld
	Nieuw Waterschapsnet				Voor de vervanging van CMS is een BC in bewerking waarbij een keuze voor dienstverlening van belang is. Waterschappen hebben een verschillende visie.	Binnen	Er wordt veel energie gestoken om tot één visie te komen.
	IPV6				Budget geheel benut. Lichte overschrijding verwacht.	Binnen en buiten	Adviesrapport en vervolg komt in OGT van 8 juni.
	Doorontwikkeling en gebruik WILMA				Het project is later gestart dan gepland.	Binnen	Inmiddels opgestart (PID goedgekeurd). Er zal met het UO een nieuwe opleverdatum afgesproken worden.
	Software Catalogus				Inmiddels zijn door VNG realisatie twijfels gerezen over de nut en noodzaak van de Software Catalogus in de huidige vorm. Er wordt onderzoek naar gedaan.	Buiten	In afwachting van de resultaten van dit onderzoek is het niet opportuun om de SC op dit moment te implementeren
	Zaaktypecatalogus				Start vertraagd en veranderende inzichten van rol en functie ZTC	Binnen en Buiten	Project is opgestart en er komt een herdefinitie (PID goed gekeurd).

Deel 3: Projecten met derden

In deel 3 worden de begrotingsprogramma's met derden uitgewerkt. Dit betreft de programma's AHN, Beeldmateriaal en SAW@ en het programma IHW. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld uitvoerend overleg. De opdracht van de waterschappen aan HWH beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van HWH.

12 Risico's en beheersmaatregelen projecten met derden

Een aantal risico's ligt binnen de invloedssfeer van HWH en een aantal van de risico's ligt buiten de invloedssfeer van HWH. Ook als risico's buiten de invloedssfeer liggen zal HWH voor zover mogelijk beheersmaatregelen nemen om tot oplossingen te komen. In onderstaand overzicht zijn alle projecten en kostenplaatsen vermeld met een status oranje of rood. Voor meer details van de projecten en kostenplaatsen wordt verwezen naar de bijlages.

Om de risico's te beheersen zijn de volgende zaken relevant:

Programma	Naam kostenplaats of project	Status-kleur BERAP1	Status-kleur BERAP2	Status-kleur BERAP3	Risico	Binnen/buiten invloedssfeer	Beheersmaatregel
AHN, BM en SAW@					Geen risico's te vermelden.		
IHW	KRM portaal				Portaal blijft langer slecht functioneren dan verwacht	Binnen	Verbetering in samenhang met WKP is gestart met nieuw projectteam
	ROR maatregelen-portaal				Vertraging door wisseling van projectleider.	Binnen	Inmiddels is de projectleider benoemd
	Externe productkosten basistaken IHW				Verbetering WKP is wellicht niet te realiseren binnen de begroting	Binnen	Her-prioritering binnen programma IHW. Doorschuiven verbetering naar 2019.
	Facilitering IHW door HWH				Capaciteit is momenteel op orde. Maar de continuïteit is nog steeds een aandachtspunt.	Binnen	Meer inleen via partners. Raamcontracten inhuur personeel. Beide in combinatie met meerjarige inzet.
	Informatie-product Waterkwantiteit				Mogelijk toegezegd budget vanuit de Waterschappen en RWS niet volledig beschikbaar	Binnen	Indien budget niet volledig beschikbaar komt, wordt het project stop gezet.
	Doorontwikkeling Waterkwaliteits-portaal				Continuïteit projectteam is een knelpunt.	Binnen	Continuïteit projectteam via raamovereenkomst.

Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen 2018

In deel 4 wordt aangekondigd welke begrotingswijzigingen voor 2018 worden verwacht. Deze projecten hebben nog niet geleid tot een dienstverleningsovereenkomst en worden daarom nog niet in de financiële begroting verwerkt. De genoemde bedragen zijn slechts inschattingen op basis van huidige inzichten. Besluitvorming hieromtrent gaat via de OGT en leidt tot een begrotingswijziging die te zijner tijd aan het Algemeen bestuur ter besluitvorming wordt voorgelegd.

In de begroting 2018 is een indicatie gegeven van te verwachten begrotingswijzigingen ten bedrage van € 2.080.000. In de 1^e bestuursrapportage is een begrotingswijziging aangeboden van € 1.525.604. Er worden nog in de komende maanden nog begrotingswijzigingen verwacht voor circa € 1.039.396. In onderstaand overzicht wordt weergegeven welk deel van de verwachte begrotingswijzigingen reeds is verwerkt in de bestuursrapportages en welk deel van de verwachte begrotingswijzigingen is bijgesteld.

Verloopoverzicht verwachte begrotingswijzigingen 2018	Bedrag in €
Geactualiseerde begroting 2018 (deel 4)	2.080.000
Af: verwerkte begrotingswijzigingen BERAP1	-1.525.604
Af: verwerkte begrotingswijzigingen BERAP2	-
Af: verwerkte begrotingswijzigingen BERAP3	-
Bij: bijstelling verwachtingen	485.000
Nog te verwachten begrotingswijzigingen 2018	1.039.396

13 Bijlagen

13.1 Bijlage 1: Detailrapportage programma 1 Instandhouding

Er wordt gerapporteerd per project met een stoplicht rapportage. Voor de betekenis van de kleuren wordt verwezen naar bijlage 8. Alle projecten met een oranje of rode status, worden toegelicht in hoofdstuk 10 Risico's en beheersmaatregelen.

							1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	
Bestuur	Het voorbereiden en faciliteren van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. Hieronder wordt ook bestuursondersteuning en inzet van derden begroot, zoals accountantskosten, juridisch advies en strategische planning.	224.280	55.424	25	224.280	168.856				In lijn met de begroting.
Capaciteitsmanagement	Het begeleiden van de instroom, doorstroom en uitstroom van ingehuurd en ingeleende medewerkers.	35.138	46.004	131	35.138	-10.866				In de eerste vier maanden zijn veel achterstallige zaken opgepakt en het in gang zetten van een Europese aanbesteding raamcontract IT personeel, waardoor naar verhouding veel kosten zijn gemaakt.
Inkoop	Het faciliteren van de inkoopfunctie.	9.930	-51.371	-517	9.930	61.301				In 2018 is HWH gaan werken met een nieuwe doorbelasting systematiek voor inkoop. Het aantal afgehandelde startbesluiten is hoger dan verwacht, waardoor de doorbelasting naar projecten hoger is. Daarnaast zijn er in de eerste vier maanden veel achterstallige zaken voor capaciteitsmanagement opgepakt en veel capaciteitsvragen voor IHW in de markt zijn gezet (deze uren worden geboekt op capaciteitsmanagement). Berap 2 en/of Berap 3 wordt gebruikt om de standaard doorbelasting op inkoop, indien nodig, te herzien.

Bestuursrapportage 2018-01

							1 = 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	Toelichting Status
Facilitair	Kosten voor de werkplek, kantoorautomatisering en overige facilitaire kosten.	301.579	234.252	78	301.579	67.327				In totaal blijven de facilitaire kosten naar verwachting binnen begroting. Enkele kosten zijn reeds voor het hele jaar 2018 gemaakt, waardoor de realisatie van de kosten nu naar verhouding hoog is. Kosten voor onderhoud voor kantoorautomatisering zijn hoger dan begroot door diverse opschoningsacties.
Organisatie ondersteuning	De kosten (ten behoeve van) de organisatie: directie en facilitering van de primaire processen in de breedste zin van het woord.	1.450.477	295.515	20	1.450.477	1.154.962				In de eerste maanden van 2018 zijn de vacatures voor communicatie en functioneel beheerder sharepoint nog niet ingevuld, waardoor minder uren zijn gemaakt dan begroot. De begroting voor onvoorziene kosten van € 300.000 is nog niet aangesproken.
Mobiliteit	Naast het ramen van de kosten van personeel dat niet geplaatst is, is ook het personeel dat op basis van vrijwilligheid meewerkt aan flexibilisering in deze post opgenomen. Vergoedingen voor detachering van de betreffende medewerkers zijn op de kosten in mindering gebracht.	318.506	55.618	17	318.506	262.887				De kosten op mobiliteit zijn lager dan begroot. In de jaarrekening 2017 is een voorziening gevormd voor personeel wat in de komende jaren niet kostendekkend gedetacheerd kan worden. De voorziening is gevormd nadat de begroting 2018 was opgesteld. Een deel van de kosten van mobiliteit wordt nu gedekt door de voorziening.
Digitale handtekening / DVO	De afhandeling van contracten (DVO's) verloopt op dit moment analoog en vergt veel tijd en inspanning. Om dit proces te optimaliseren wil HWH de digitale handtekening invoeren.	100.000	1.000	1	100.000	99.000				Project is later op gang gekomen in overleg met Vechtstromen. Verrekening kosten vindt later in het jaar plaats.

Bestuursrapportage 2018-01

							1 = 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	
Project en B&O Kantoorauto matisering	De huidige KA is op onderdelen aan het einde van zijn technische levensduur en op andere onderdelen niet geschikt voor HWH 2.0. De huidige problemen worden opgelost waarna de KA omgeving naar een waterschap kan worden 'uitbesteed'.	30.000	65.530	218	30.000	-35.530				Het project is inmiddels afgerond. De laatste facturen verwachten we nog in mei voor een bedrag van circa € 12.000. De overschrijding is veroorzaakt door het overzetten van de IHW data naar sharepoint. Dit moest in gedeeltes gebeuren, omdat tijdens de migratie bleek dat de berekende snelheid van overzetten te hoog ingeschat was. Vanuit continuïteitsoogpunt is besloten om de migratie vervolgens in vier weekenden (dubbel tarief) in plaats van één weekend uit te voeren.
Decos overgang naar Join div/archief naar ws	Decos is vervangen door Join. HWH moet deze conversie nog maken. DIV/archief naar waterschap is nog niet opgestart.	30.000	24.732	82	30.000	5.268				Binnen begroting
BHV naar waterschap	- Voldoen aan de wet om als organisatie een goed functionerende BHV te hebben. - Zorg voor veiligheid en het welzijn van de HWH medewerkers (inclusief inleen en inhuur) en die van de 200.000 gasten van het vergadercentrum.	20.000	1.665	8	20.000	18.335				Binnen begroting

Bestuursrapportage 2018-01

							1 = 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	Toelichting Status
Vernieuwing tooling financiën	- Het financiële systeem in overeenstemming brengen met de complexe organisatie en taak van HWH. O.a. projecten- en verplichtingen administratie. - Voldoen aan de wet om digitale communicatie met leveranciers mogelijk te maken. - Ondersteuning binnen financiële administratie door een waterschap mogelijk te maken. - Kwetsbaarheid in personele bezetting verkleinen. - Vervanging van Spreadsheet administratie en rapportage.	280.000	20.414	7	280.000	259.586				27 maart is de business case goedgekeurd door het DB en is gekozen voor Prosa. Prosa wordt door 4 andere waterschappen al gebruikt en HWH kan hierdoor gebruik maken van de ervaringen die opgedaan zijn bij zowel de leverancier als bij die waterschappen. De eerste mijlpaal is 1 juli 2018: dan moet het tijdschrijven kunnen beginnen in Prosa. Per 1 januari 2019 moeten ook de andere modules in gebruik genomen worden. De (geplande) uitgaven zijn binnen begroting.
Project BIWA	HWH wil en moet voldoen aan de BIWA. In dit project worden de acties ondernemen om daar te komen.	30.000	5.433	18	30.000	24.567				Door zorgverlof van de CISO zijn de activiteiten binnen het project BIWA doorgeschoven naar Q3/Q4
Strategische planning	Het koersplan 2020 nadert zijn voltooiing. - o Aanpassing governance aan nieuwe inzichten en wensen rondom HWH 3.0 - o Informatievoorziening van bestuurders op het gewenste niveau brengen bijv. door het organiseren van een aantal colloquia. - o Uitvoering geven aan de plannen zoals verwoord in het Koersplan (bijv. organiseren kennis en verbinden, denktank, personeelspool, etc.) - o Organiseren van de strategische vertaling van de vele wetgeving (wat moet) naar uitvoerbare projecten	250.000	10.939	4	250.000	239.061				Op 8 februari 2018 is het koersplan besproken in het Algemeen bestuur, waarbij de richting is onderschreven. Nadere uitwerking kan plaatsvinden. Hierover is de eerste maanden veel overleg gevoerd, waardoor nog niet veel kosten zijn gemaakt. De kosten van de nadere uitwerking worden in de 2 ^e helft van 2018 verwacht.

Bestuursrapportage 2018-01

							1 = 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	
Inrichten informatie-stromen en DIV	- Op termijn voldoen aan de archiefwet (vanaf 2019). - En een omgeving inrichten die HWH in staat stelt om besluiten en verplichtingen uit het verleden te reconstrueren en te verantwoorden.	110.000	4.755	4	110.000	105.245				Binnen begroting
DIV naar waterschap	Inrichting van DIV zodanig te organiseren dat HWH blijft voldoen aan de archiefwet	50.000	0	0	50.000	50.000				Binnen begroting

13.2 Bijlage 2: Detailrapportage programma 2 Kennis en verbinden

Er wordt gerapporteerd per project met een stoplicht rapportage. Voor de betekenis van de kleuren wordt verwezen naar bijlage 8. Alle projecten met een oranje of rode status, worden toegelicht in hoofdstuk 10 Risico's en beheersmaatregelen.

								1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	Toelichting Status
Kennis en Verbinden	HWH is verkenner en verbinder bij veranderingen en articuleert vragen vanuit de business. Het brengt kennis samen, om kansen te benutten en veranderingen te bewerkstelligen.	216.104	79.810	37	216.104	136.294					In lijn met de begroting.
Capaciteit business cases	Activiteiten die, in opdracht van de opdrachtgeverstafel, uitgevoerd worden tot en met de definitieve besluitvorming over de business cases. Deze kosten worden per uitgevoerde business case doorbelast aan de deelnemende waterschappen. Voor zover de business case niet leidt tot een opdracht, blijven de kosten achter in 'capaciteit business cases'.	179.955	27.879	15	179.955	152.076					Conform beleid en begroting. Alleen kosten voor opdrachten die niet hebben geleid tot een business case.
Ondersteuning OGT/I-platform	Vorbereiden en faciliteren van vergaderingen van de opdrachtgeverstafel.	186.504	26.566	14	186.504	159.938					De OGT heeft besloten om in 2018 € 30.000 extra beschikbaar te stellen t.b.v. de ondersteuning omgevingsmanagement, zodat projecten uit het meerjarenprogramma kunnen worden geconcretiseerd. Hiervoor is een begrotingswijziging aangeboden. Omdat de ondersteuning onder de verantwoordelijkheid van de OGT valt, is hiervoor geen zienswijzeprocedure benodigd.

13.3 Bijlage 3: Detailrapportage programma 3 Waterketen

Er wordt gerapporteerd per project met een stoplicht rapportage. Voor de betekenis van de kleuren wordt verwezen naar bijlage 8. Alle projecten met een oranje of rode status, worden toegelicht in hoofdstuk 11 Risico's en beheersmaatregelen.

							1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	Toelichting Status
Z-info	Centraal Functioneel Beheer ten behoeve van gebruikersondersteuning, Contract Management, doorontwikkelen functionaliteit (van requirement management tot tests en releases), verder ontsluiten van informatie ook van en naar externe partijen (BVZ, slibregistratie- en transport systemen).	1.334.059	481.852	36	1.334.059	852.207				Beheer en onderhoud conform contracten met leverancier, uitvoering regie HWH, releases lopen volgens planning, werkzaamheden opstellen MJP Doorontwikkeling Z-info op schema, testen met deelnemende waterschappen zijn ingepland, als ook security check, performance test en databasecheck. Verdere ontwikkeling uitwissellaag (universele webservice) voor niet-gestandaardiseerde vraagstelling.
Rioleringsinformatie (BC)	BC DAMO-TRI en een betere gegevensuitwisseling tussen waterschappen en gemeenten	43.000	10.918	25	43.000	32.082				Conform opdracht en afstemming met UO en Stuurgroep vindt uitvoering voor oplevering van de BC volgens planning plaats
Marktverkenning Opvolging Riolen (BC)	Onderzoek naar nieuw prognosetool voor Waterschappen m.b.v. rioleringsinformatie gemeenten	49.648	4.787	10	49.648	44.861				Conform opdracht en afstemming met UO en Stuurgroep vindt uitvoering voor oplevering van de BC volgens planning plaats

Bestuursrapportage 2018-01

13.4 Bijlage 4: Detailrapportage programma 4 Bedrijfsfuncties

Er wordt gerapporteerd per project met een stoplicht rapportage. Voor de betekenis van de kleuren wordt verwezen naar bijlage 8. Alle projecten met een oranje of rode status, worden toegelicht in hoofdstuk 11 Risico's en beheersmaatregelen.

Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
							1	2	3	
DAMO Afvalwaterketen Logisch	Project om een logisch datamodel te maken voor de afvalwaterketen (riolering in beheer bij waterschappen)	51.915	31.279	60	51.915	20.636				Momenteel wordt er scherp gestuurd om dit project binnen de tijd op te leveren en hiervoor binnen budget te blijven. De verwachting is op dit moment dat dit wel gaat lukken, sturing is hiervoor op dit moment noodzakelijk en dit is op dit moment opgepakt door de IM en de PL.
B&O DAMO Afvalwaterketen Logisch	Beheer en onderhouds budget voor het logische datamodel voor AWK	71.600	714	1	71.600	70.886				Start naar verwachting deze zomer zodra het project AWK logisch is afgerond.
DAMO Afwaterketen Fysiek en koppelvlak	De fysieke implementatie, het daadwerkelijk maken van een database en deze implementeren bij de waterschappen. Incl een koppelvlak zodat de gegevens ontsloten kunnen worden richting de CDL.	171.795	7.953	5	171.795	163.842				Project start zodra DAMO Afwaterketen logisch is opgeleverd. Naar verwachting is dat deze zomer.
B&O DAMO Afwaterketen Fysiek en koppelvlak	Beheer en onderhoudsbudget voor Fysiek en koppelvlak voor de afvalwaterketen DAMO	132.000	155	0	132.000	131.845				B&O start zodra DAMO Afwaterketen Fysiek en koppelvlak is opgeleverd.
DAMO Omgevingsdocumenten	DAMO voor omgevingsdocumenten Busines Case fase.	10.000	350	4	10.000	9.650				De OGT heeft opdracht gegeven voor een vooronderzoek. Voor de toevoeging van het budget is een begrotingswijziging aangeboden voor € 10.000.

Bestuursrapportage 2018-01

							1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december				
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	Toelichting Status
(BC)											
B&O DAMO Keringen	Deze set maakt het onder andere mogelijk de gegevens (kenmerken, niet meetgegevens) die nodig zijn voor het Wettelijk Beoordelings Instrumentarium 2017 (WBI) vast te leggen. Loopt vanaf oktober 2015 Voor de voorziening wordt het beheer, onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen.	216.825	104.923	48	216.825	111.902					B&O DAMO Keringen is momenteel een van de budgetten van het programma datastromen waarop de meeste overheadkosten worden geschreven. Het is nu zaak om overhead te verdelen over de nieuw beschikbare budgetten. Het budget staat op dit moment onder druk en als er niet bijgesteld wordt zal er een verwacht tekort ontstaan van ongeveer 20kE.
DAMO VTH (BC)	DAMO voor Vergunningen Toezicht en Handhaving, Business Case Fase.	10.000	14	0	10.000	9.986					De OGT heeft opdracht gegeven voor een vooronderzoek. Voor de toevoeging van het budget is een begrotingswijziging aangeboden voor € 10.000.
DAMO Metinge n Keringen in BRO	Op basis van een eerder opgestelde business case DAMO Metingen-Keringen, heeft de OGT collectief besloten tot uitwerking van een logisch datamodel DAMO Metingen-K. Daarnaast is een verdiepingsslag gemaakt naar de relatie tussen een fysieke voorziening DAMO Metingen-K en de BRO. De OGT heeft besloten geen fysieke DAMO Metingen-K te ontwikkelen en middels de in ontwikkeling zijnde BRO-voorziening in de informatiebehoefte te voorzien.	75.000	0	0	75.000	75.000					Voor de toevoeging van het budget is een begrotingswijziging aangeboden voor € 75.000. Zoeken naar een BRO Coordinator is opgestart.

Bestuursrapportage 2018-01

								1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	Toelichting Status
B&O DAMO Metingen keringen logisch	Beheer en onderhoudsbudget voor de DAMO die de metingen (bijv sonderingen) in de keringen (dijken) kan vastleggen. HET gaat hier om een logisch model	100.002	1.699	2	100.002	98.303					B&O is nog niet gestart, projectfase loopt nog
DAMO Metingen Keringen Logisch	DAMO, logisch model die de metingen (bijv sonderingen) in de keringen (dijken) kan vastleggen.	108.500	66.186	61	108.500	42.314					DAMO metingen keringen logisch wordt naar verwachting deze zomer opgeleverd. Binnen het beschikbaar gestelde budget.
Vangst-registratie	Landelijk systeem voor de registratie, planning en beheer muskusratten bestrijding. HWH verzorgt beheer , onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer	93.912	24.965	27	93.912	68.947					Contract wordt verlengd naar 1-10-2019. Businesscase is lopende voor vervolg. Risico ligt in late besluitvorming voor uitvoering BC.
Beheer en onderhoud DDSC	Eénjarige overeenkomst (2018) tussen HWH en leverancier om de huidige DDSC-voorziening in afwachting van de nieuwe BC te continueren.	106.150	4.000	4	106.150	102.150					Functioneel beheerder is nog niet geworven. Levert tot nu toe geen problemen open wordt indien aan de orde waargenomen door PM/OM.
Dynamische Dijkdata (BC)	Business Case waarin de toepassingsmogelijkheden en de daarbij benodigde/gewenste ICT-oplossing centraal staat	65.399	11.027	17	65.399	54.372					Project loopt inhoudelijk volgens plan. Enquete en ronde tafelgesprekken hebben meer (doorloop)tijd gevraagd dan gepland. Indien nodig beheerovereenkomst DDSC enkele maanden verlengen in 2019 om continuïteit te waarborgen.
De Digitale Water-toets	Verwezenlijken visie met betrekking tot moderniseren en zorgen voor goede Beheer en onderhoud ondersteuning	229.138	62.337	27	229.138	166.801					Loop conform begroting. Per 1 april is de Look & Feel aangepast. Contract wordt verlengd naar 1-10-2019.
Nationale	Kassiersfunctie en gebruikersoverleg faciliteren (geen	363.456	3.073	1	363.456	360.383					Per 1 januari 2018 is HDSR als deelnemer

Bestuursrapportage 2018-01

								1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	Toelichting Status
Data-bank Flora en Fauna (NDFF)	functioneel beheer).										toegetreden. Project loopt conform begroting
B&O DAMO Water-systeem	Voor de voorziening wordt het beheer, onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen.	175.293	95.941	55	175.293	79.352					B&O DAMO Watersysteem is momenteel een van de budgetten van het programma datastromen waarop de meeste overheadkosten worden geschreven. Het is nu zaak om overhead te verdelen over de nieuw beschikbare budgetten. Het budget staat op dit moment onder druk en als er niet bijgesteld wordt zal er een verwacht tekort ontstaan van iets meer dan 20kE.
Digitaal Aangifte Bedrijve n	Aangifte voor zuiveringsheffing en/of verontreinigingsheffing. Verlenging beheer en onderhoud van dit systeem.	48.222	32.876	68	48.222	15.346					Geen bijzonderheden. Loopt conform begroting.
Govroa m	Implementatie van Govroam bij alle waterschappen	135.261	23.506	17	135.261	111.755					Implementatie vordert gestaag en loopt conform begroting.
National e regenrad ar	Aanbesteding van (inter-)nationale data betreffende de gevallen en te verwachtte regen)	140.925	81.029	57	140.925	59.896					Project is hernoemd naar Weer Informatie Water Beheer (WIWB) en loopt conform begroting. Project is over naar beheer en onderhoud. Ontwikkelingen voor uitbreiding lopen via de kerngroep.

13.5 Bijlage 5: Detailrapportage programma 5 Diensten

Er wordt gerapporteerd per project met een stoplicht rapportage. Voor de betekenis van de kleuren wordt verwezen naar bijlage 8. Alle projecten met een oranje of rode status, worden toegelicht in hoofdstuk 11 Risico's en beheersmaatregelen.

							1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	
B&O WION portaal	Een centrale gezamenlijke voorziening waarmee de waterschappen voldoen aan de verplichtingen die de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) met zich mee brengt. Voor de voorziening wordt het beheer, onderhoud, contractmanagement en het functioneel beheer voor de doorontwikkeling gecoördineerd richting leverancier en waterschappen	13.316	6.362	48	13.316	6.954				Ontwikkelingen 1 periode: • Uitvoerend Overleg benoemd. • De Business case die een mogelijke aansluiting op WION via de CDL onderzoekt vergt meer tijd (zie BC WIBON). Het besluit om bestaande voorziening niet met 1 maar met 2 jaar te continueren is wordt naar verwachting in periode 2 door de OGT bekrachtigd. • Wetswijzigingen in de wet WION/WIBON zijn in april 2018 vastgesteld. In de 2^e helft van 2018 dienen de waterschappen een implementatietraject uit te voeren om te voldoen aan de nieuwe eisen die dit met zich meebrengt. HWH en de huidige leverancier zullen dit begeleiden • Huidige begroting voldoet naar verwachting niet, maar de financiële afspraken in de DVO bieden ruimte voor reparatie
Project eHRM	Per 1 januari 2016 zijn 6 waterschappen met de e-HRM applicatie in productie gegaan. Op 1 januari 2017 gaan de overige 10 waterschappen met de applicatie in productie. HWH is verantwoordelijk voor de overall coördinatie, waarbij ieder WS zijn eigen implementatie uitvoert.	111.937	59.575	53	111.937	52.361				De basismodules zijn geïmplementeerd bij alle 15 waterschappen en de UVW. HH Delfland is als 16e waterschap is, zo goed als, aangesloten. De implementatie van de basis heeft langer geduurd dan verwacht, mede door het moeizame proces van uniformering en harmonisatie van de processen. Na een herijking eind 2017, zijn er 3 werkgroepen samengesteld om vorm te geven aan de Top- en

Bestuursrapportage 2018-01

							1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	
										Plus modules: 1) Learning Management System (opleidingsportaal)/E-Portfolio/Tactische personeelsplanning, 2) Strategische Personeelsplanning/Duurzame inzetbaarheid/Loopbaan en loopbaanpaden, en 3) de Klussenbank. De werkgroepen SPP en Klussenbank zijn in de startfase en op dit moment bezig met de formulering en het scherp krijgen van de opdracht, samen met hun opdrachtgever (gedelegeerd vanuit het UO). LMS is verder in ontwikkeling. Zo zijn er vijf koplopers, 2 volgende waterschappen die de functionaliteit willen implementeren of al hebben geïmplementeerd. De afronding hiervan maakt geen onderdeel uit van de scope van de werkgroep LMS/E-portfolio/TPP. Capaciteit Er zit op dit moment spanning op de capaciteit bij HWH. Mede door de rollen omgevingsmanagement bij de projecten. Inschatting is dat er dit jaar 0,5 fte formatie bij dient te komen voor omgevingsmanagement binnen de projecten. Hiervoor wordt op dit moment een jaarplan gemaakt met daarin de onderbouwing van de benodigde formatie en middelen (zie ook beheer). Kosten binnen begroting ten gevolge van het lagere uurtarief van inleen medewerkers.
B&O eHRM	Beheerwerkzaamheden voor het product eHRM, officieel nog niet in beheer genomen. Voor 6 waterschappen worden al wel beheerwerkzaamheden uitgevoerd door Het Waterschapshuis.	346.466	115.332	33	346.466	231.134				Capaciteit en professionalisering Kosten binnen begroting ten gevolge van het lagere uurtarief van inleen medewerkers. Ook bij de beheerorganisatie zit spanning op de capaciteit, met name bij functioneel beheer. Inschatting is dat er dit jaar 0,5 fte formatie bij dient te komen voor beheer. Belangrijk is het beheer te professionaliseren.

Bestuursrapportage 2018-01

							1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	
										Hiervoor zal een jaarplan gemaakt met daarin ook een beheer en onderhoudsplan. Dit plan geeft tevens de onderbouwing van de benodigde formatie en middelen (zie ook projecten). Medewerker zullen door middel van scholing en opleiding, werken aan hun ontwikkeling. Plan zal opgesteld worden met behulp van externe expertise. Rolneming, strategie e-HRM en sturing Voor zowel de beheer- als projectorganisatie is het noodzakelijk dat er een tactische vertaling van "Meanderen 2025" wordt ontwikkeld voor de komende jaren (2018 – 2022). Op deze wijze kunnen zowel de waterschappen als HWH actief sturing geven aan ontwikkelingen vanuit de markt en of overheidsontwikkelingen (denk aan WNRA, AVG). De HR managers van de waterschappen zullen hier gezamenlijk met HWH voor zorgdragen. Ook zal de governance kritisch bekeken worden, met als doel de betrokkenheid en sturing te verbeteren.
B&O Centrale Distributie-Laag	De opgeleverde Centrale Distributielaag met INSPIRE data in de DAMO's voldoet aan de aanvullende INSPIRE verplichtingen van geharmoniseerde datasets. Het Waterschapshuis zorgt vanaf de oplevering voor het gebruiksbeheer, functioneel beheer, contractmanagement en doorontwikkeling van de Centrale Distributielaag	496.884	168.057	34	496.884	328.826				In de begroting 2018 met een lager bedrag voor de afronding van activiteiten uit 2017 rekening gehouden, dan was verwerkt in het meerjarenplan datastromen. Dit geld is teruggeven aan de deelnemers voor 2017, maar hierdoor dreigt een tekort in 2018. Dit is opgelost door een begrotingswijziging aan te bieden, welke past binnen de kaders van de DVO. Momenteel komt het verschil hiertussen als tekort zichtbaar als we de ambities zoals deze in het MJP en de roadmap zijn opgeschreven waar willen maken. Verder is voor de visie op CDL meer effort

Bestuursrapportage 2018-01

								1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	
											nodig dan eerder geraamd.
DROP	Het product Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP) is de samenvoeging van CVDR (Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving) voor integrale publicatie van algemeen verbindende voorwaarden (verordeningen) en de GVOP (Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties) voor alle overige bekendmakingen. Met DROP wordt het consolidatieproces van de CVDR geïntegreerd met het publicatieproces van de GVOP, in een gebruiksvriendelijker user interface. Koop is voor MinBZK de beheersorganisatie van DROP. HWH is verantwoordelijk voor Behoeften Contractmanagement.	304.664	264.782	87	304.664	39.882					Loopt conform begroting. Per i juni 2018 gaan alle WS over van GVOP naar DROP. Dit verloopt naar verwachting. GVOP vervalt per 31-12-2018
Nieuw Waterschaps-Net	In 2014 is Nieuw WaterschapsNet het nieuwe gezamenlijke webcontent managementsysteem voor waterschappen in gebruik en in beheer genomen. Het Waterschapshuis zorgt voor het gebruiksbeheer, functioneel beheer en contractmanagement.	249.545	96.659	39	249.545	152.886					Het contract is voor de laatste keer verlengd en loopt 31-07-2019 definitief af. Dan is er geen verlenging meer mogelijk. Voor de vervanging van CMS is een BC in bewerking waarbij een keuze voor dienstverlening van belang is.

Bestuursrapportage 2018-01

								1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	Toelichting Status
IPv6	Invoeren van nieuwe IP reeksen conform nieuw protocol voor alle waterschappen	24.984	10.045	40	24.984	14.939					Budget geheel benut. Lichte overschrijding verwacht . Adviesrapport en vervolg komt in OGT van 8 juni.
Open data	Overzicht gecategoriseerde open waterschapsdata waarvan de intentie is om die de komende periode te ontsluiten. Met het oog op de behoefte en toegevoegde waarde.	22.808	3.401	15	22.808	19.407					Er is een begrotingswijziging aangeboden van € 873 voor de toevoeging van Waterschap Hunze & Aa's als deelnemer. Project later gestart dan gepland. Er is een nieuwe einddatum overeengekomen met het UO.
Doorontwikkeling en gebruik WILMA	Doorontwikkeling en gebruik van de referentiearchitectuur WILMA HWH vervult hierbij een faciliterende, ondersteunende, coördinerende en adviserende rol.	533.122	51.290	10	533.122	481.832					Het project is later gestart dan gepland, het budget van vorig jaar is doorgeschoven naar dit jaar. We willen de oorspronkelijke planning van 3 jaar aanhouden. Daarom moet de DVO worden verlengd en de budgetten opnieuw worden verdeeld.
Software catalogus	Implementeren van een Landelijke Software Catalogus conform model VNG realisatie	151.388	2.220	1	151.388	149.168					Project is vertraagd. Na het opstellen van overeenkomsten met VNG Realisatie is het project stilgevallen. Sinds februari dit jaar is het opnieuw opgestart. Inmiddels zijn er ook bij VNG Realisatie twijfels gerezen of de Software Catalogus in de huidige vorm nog toekomst heeft. Een herbezinning op de doelstelling en hoe die te bereiken is noodzakelijk
Zaak Type Catalogus	Komen tot een gezamenlijke visie voor zaakgericht werken en het opstellen van een waterschaps zaaktypecatalogus voor externe producten en diensten.	52.106	6.978	13	52.106	45.128					Mede door nieuwe inzichten in rol en functie van een ZTC in combinatie met een producten en diensten lijst wordt in samenspraak met het UO een nieuwe lijn uitgezet
Programma informatieveiligheid	De doelstelling van dit programma is de sector waterschappen meer robuust te maken tegen risico's van informatieveiligheid door 1)	293.500	41.236	14	293.500	252.264					De DVO informatieveiligheid is verlengd. In de DVO is een bedrag van € 850.000 benoemd, de begroting is hierdoor verhoogd met € 20.060. Vervolgens is een begrotingswijziging aangeboden

Bestuursrapportage 2018-01

								1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	
id: algemeen	stimulatie van onderlinge- en ketenbrede samenwerking en 2) door hulp te bieden bij het voldoen aan vereisten van informatieveiligheid.										voor de overheveling van € 556.500 naar (deel)project "Programma informatieveiligheid: CERT-WM." Status: binnen de begroting. Onderzocht gaat worden of een BIWA-audit voor 2018, zoals opgenomen als activiteit in het jaarplan, nog valide is.
Programma informatieveiligheid id: CERT-WM	Het in samenwerking met RWS operationeel werkzaam laten zijn CERT-WaterManagement met als doel de operationele weerbaarheid van de watermanagement-sector te verhogen door het verlenen van diensten met betrekking tot informatieveiligheid. Hierover is met RWS een samenwerkingsovereenkomst afgesloten.	556.500	156.403	28	556.500	400.097					Er is een begrotingswijziging aangeboden voor de overheveling van € 556.500 van (deel)project Programma informatieveiligheid: algemeen. Status: binnen de begroting
Digitale weerbaarheid procesautomatisering (BC)	Met het vooronderzoek "Versterking digitale weerbaarheid procesautomatisering waterschappen" zal een helder beeld verkregen worden van de status van de PA beveiliging bij de waterschappen en welke verbetermaatregelen nodig zijn om de beveiliging van de PA op een aanvaardbaar niveau te krijgen en te houden.	199.500	206	0	199.500	199.294					De OGT heeft besloten binnen het programma informatieveiligheid een vooronderzoek versterking digitale weerbaarheid procesautomatisering te starten. Voor dit project is een begrotingswijziging aangeboden van €199.500. Dit wordt opgestart.
Programma privacy	De doelstelling van het programma is de sector waterschappen te ondersteunen bij hun verantwoordingsplicht ten aanzien van de AVG (algemene Verordening Gegevens-	289.386	24.543	8	289.386	264.843					De OGT heeft besloten om een audit uit te voeren op de implementatie van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming zodat objectief kan worden vastgesteld in welke mate waterschappen, individueel dan wel als sector, compliance zijn aan de privacy-wetgeving. Voor de toevoeging van het budget is een

Bestuursrapportage 2018-01

								1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	
	bescherming). Dit door 1) stimulatie van onderlinge- en ketenbrede samenwerking en 2) door hulp te bieden bij het voldoen aan vereisten van de AVG.										begrotingswijziging aangeboden voor € 216.000. Status: binnen de begroting
Omgevin gswet IHW RWS	Kwartiermakerschap Informatiehuis Water voor de Omgevingswet	0	0	0	0	0					Project loopt van januari tot en met maart via programma 5 diensten. Vanaf 1 april wordt een van de beoogde producten binnen het programma 7 IHW onder de naam Informatieproduct Waterkwantiteit opgenomen. Budget 109.700 is overgeboekt naar programma 7 IHW.
Omgevin gswet WS	Project/budget om input te leveren vanuit de waterschappen bij de ontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet	495.510	35.448	7	495.510	460.062					Na het succesvol afronden van UITVO-W (Uitvoering InformatieVoorziening Omgevingswet - Waterschappen) wordt momenteel een projectplan opgesteld voor de vervolgstappen. Dit zal in het najaar van 2018 zo'n 20 mensdagen per waterschap vragen en zal het budget volledig gaan aanspreken.
WIBON (BC)	In deze business case wordt onderzocht hoe waterschappen efficiënt gezamenlijk kunne blijven voldoen aan de WIBON verplichtingen	42.000	10.795	26	42.000	31.205					Een van de onderzoeksvragen in de business case is om na te gaan of waterschappen met DAMO/CDL kunnen gaan voldoen aan de wet WIBON. Om goed antwoord te kunnen geven op deze vraag en deze oplossing eventueel te realiseren en implementeren is meer doorlooptijd nodig dan oorspronkelijk geraamd. In het Beheer en Onderhoud WION Portaal zijn passende maatregelen genomen om te zorgen dat de

Bestuursrapportage 2018-01

								1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	
											waterschappen blijven voldoen aan de WIBON verplichtingen. De activiteiten om tot een business case te komen worden begin 2019 hervat.
Vergadercentrum	Het continueren van de dienstverlening ten aanzien van het vergadercentrum: - Inplannen vergaderzalen - Cateringfaciliteiten - Beheer en onderhoud vergadercentrum	373.850	111.877	30	373.850	261.973					
Oracle TECH	Licenties voor Oracle TECH producten, een kassiersfunctie voor HWH.	1.903.956	1.513.945	80	1.903.956	390.011					Met Oracle wordt gesproken over een nieuw contract met als doel de onderhoudskosten te verlagen.
Oracle contract mgnt	Contractmanagement Oracle TECH	97.920	15.319	16	97.920	82.601					Binnen begroting

Bestuursrapportage 2018-01

13.6 Bijlage 6: Detailrapportage programma 6 Derden AHN, BM en SAW@

Er wordt gerapporteerd per project met een stoplicht rapportage. Voor de betekenis van de kleuren wordt verwezen naar bijlage 8. Alle projecten met een oranje of rode status, worden toegelicht in hoofdstuk 12 Risico's en beheersmaatregelen.

							1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	
Project SAW@: bijdrage nieuwe deelnemers aan oorspronkelijk project	Dit betreft een kassiersfunctie van HWH: Nieuwe deelnemende waterschappen die aansluiten bij SAW@ zijn verplicht een bijdrage te leveren aan de oorspronkelijke project-kosten.	0								In 2018 worden er geen nieuwe toetredende partijen verwacht, vandaar voor 2018 de lasten op 0 euro staan.
B&O SAW@ personele inzet	Kosten van de inzet van waterschap medewerkers aan het GBO SAW@ (Gemeenschappelijke Beheer Organisatie).	299.920	133.071	44	299.920	166.849				Het betreft inzet van capaciteit uit de waterschappen (via HWH) aan de SAW@ beheerorganisatie. Aan het einde van 2018 wordt dit bedrag verrekend met RWS (in haar rol als beheerder van het gezamenlijke SAW@ budget) en staat dit "project" op 0 euro.
B&O SAW@: bijdrage WS aan jaarlijkse beheerkosten	Dit betreft een kassiersfunctie van HWH: De gezamenlijke stuurgroep SAW@ (waterschappen en RWS) heeft middels het jaarplan 2018 het jaarbudget voor Beheer en Onderhoud vastgesteld. Het hier genoemde bedrag is de gezamenlijke bijdrage van de deelnemende waterschappen hieraan.	1.140.201	0	0	1.140.201	1.140.201				HWH heeft hierin een kassiersfunctie. Aan het einde van 2018 wordt dit bedrag verrekend met RWS en staat dit "project" op 0 euro.

Bestuursrapportage 2018-01

Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
							1	2	3	
SAW@ HWH- werkzaam- heden	HWH faciliteert SAW@ door levering van capaciteit (vanuit waterschappen aan GBO) en het beheren van financiële stromingen tussen RWS en deelnemende waterschappen.	39.936	3.082	8	39.936	36.854				Binnen de begroting
Project SAW@ bijdrage WS: bijdrage WS aan jaarlijkse projectkosten	Dit betreft een kassiersfunctie van HWH: De gezamenlijke stuurgroep SAW@ (waterschappen en RWS) heeft middels het jaarplan 2018 het jaarbudget voor projecten vastgesteld. Het hier genoemde bedrag is de gezamenlijke bijdrage van de deelnemende waterschappen hieraan.	771.803	8.732	1	-	763.071				HWH heeft hierin een kassiersfunctie. Aan het einde van 2018 wordt dit bedrag verrekend met RWS en staat dit "project" op 0 euro.
SAW@ project "migratie hosting"		-	156	-	-	-156				Het betreft inzet van capaciteit uit de waterschappen (via HWH) aan dit project. Aan het einde van 2018 wordt dit bedrag verrekend met RWS (in haar rol als beheerder van het gezamenlijke SAW@ budget) en staat dit "project" op 0 euro.
SAW@ project "harmonisatie data naar DSO"		-	1.420	-	-	-1.420				Het betreft inzet van capaciteit uit de waterschappen (via HWH) aan dit project. Aan het einde van 2018 wordt dit bedrag verrekend met RWS (in haar rol als beheerder van het gezamenlijke SAW@ budget) en staat dit "project" op 0 euro.

Bestuursrapportage 2018-01

							1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1	2	3	Toelichting Status
AHN Kaart verkoop	AHN Kaartverkoop	0			941.993	941.993				In het project AHN kaartverkoop zijn de opbrengsten van verkoop van AHN voor 2014 geboekt. Dit geld wordt in 2018 en 2019 gebruikt voor de doorontwikkeling van het AHN.
Actueel Hoogte bestand Nederland	Het meerjarenprogramma AHN3 is het inwinprogramma waarbinnen in de periode van 2014 tot en met 2019 een landelijk dekkend hoogtemodel wordt ingewonnen. In 2018 worden de gebieden VAlei en Veluwe en Limburg ingewonnen, waarmee circa 85% van Nederland gereed zal zijn. In 2017 zijn pilots gestart waarin onderzoek gedaan wordt naar alternatieven voor de inwinning en bijhouding van het AHN. Daarnaast wordt een plan gemaakt voor de doorontwikkeling van AHN, in samenwerking met Beeldmateriaal en andere partijen.	1.521.408	95.250	6	1.521.408	1.426.158				De inwinning van AHN in 2018 is afgerond, de data processing is begonnen en ligt op schema. De kwaliteit van de data lijkt goed te zijn. Voor inwinning van data in 2019 zijn nog activiteiten ontplooit.
Beeld-materiaal 3	Dit betreft de samenwerking tot de gezamenlijke inkoop van beeldmateriaal door overheidsinstellingen. HWH is verantwoordelijk voor inkoop en leveranciers-management. De contracten voor de inwinning zijn voor 2016 getekend (BM3) en kunnen stilzwijgend worden verlengd naar 2017 en 2018.	2.997.910	559.651	19	2.997.910	2.438.259				De inwinning van hoge resolutie data is op 6 mei 2018 afgerond. Dat is twee weken na de contract periode en voor deze delen geldt dat er blaadjes aan de bomen zitten, de data daardoor minder geschikt is voor het karteren van de BGT. Vergeleken met vorig jaar is de inwinning een maand eerder afgerond. Ook de verwerking van data gaat vooralsnog voorspoedig.

Bestuursrapportage 2018-01

13.7 Bijlage 7: Detailrapportage programma 7 Informatiehuis Water

Er wordt gerapporteerd per project met een stoplicht rapportage. Voor de betekenis van de kleuren wordt verwezen naar bijlage 8. Alle projecten met een oranje of rode status, worden toegelicht in hoofdstuk 12 Risico's en beheersmaatregelen.

Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04	1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
							1	2	3	
Personeel IHW	Dit betreft de inzet van 7 fte ten behoeve van de basistaken IHW, welke gefinancierd wordt door de waterschappen.	875.000	313.621	36	875.000	561.379				Capaciteit op orde. 3,6 FTE ingeleend vanuit de waterschappen en 3,4 FTE ingehuurd vanuit externe partijen.
KRM portaal	In opdracht van RWS en op kosten van RWS wordt de uitbreiding van het waterkwaliteitsportaal voor de Kaderrichtlijn Marien beheerd door het IHW	180.414	8.677	5	180.414	171.737				Er is een nieuw team, kennis is in opbouw. Verbetering van het portaal is nog nodig, wordt opgepakt in doorontwikkeling WKP.
Grondwater-kwaliteit-database	De Basis Registratie Ondergrond (BRO) is vertraagd waardoor een tussenoplossing benodigd is voor het KRW proces grondwater. IHW gaat in eerste instantie de opzet voor een "tussendatabase grondwaterkwaliteit provincies" begeleiden als tijdelijke oplossing voor KRW-proces grondwater. Later gaat IHW de ontwikkeling van de bouw van de database begeleiden en ook de database beheren.	0	11.356	-	0	-11.356				Project is grotendeels gerealiseerd in 2017 en in 2018 afgerond. Budget komt vanuit Personeel IHW.
ROR-Maatregelenportaal	In opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt een functioneel ontwerp voor het ROR-maatregelenportaal opgesteld. De samenwerkingspartners van het IHW zijn de belangrijkste gebruikers van het portaal.	140.147	5.820	4	140.147	134.327				Vertraging door wisseling van projectleider. Het jaarbudget moet nog worden vastgesteld. De raming is onjuist, deze zal lager uitvallen.

Bestuursrapportage 2018-01

								1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	Toelichting Status
Externe productkosten basistaken IHW	Alle taken van IHW die in het jaarplan van IHW zijn opgenomen onder de noemer: reguliere taken en doorontwikkeling IHW. Deze taken worden bekostigd uit de financiële bijdrage die de samenwerkingspartners aan IHW leveren.	634.699	41.516	7	634.699	593.183					Voor de verbetering van het WKP is nog geen definitieve raming opgenomen. De betaling van de facturen aan de leveranciers verloopt moeizaam. De realisatie van de nieuwe Aquo-tools en doorontwikkeling Aquo-kit verloopt volgens plan. De kosten voor beheer en onderhoud verloopt volgens planning.
Facilitering IHW door HWH	Dit betreft de bijdrage van IHW aan de faciliteringskosten HWH. Dit wordt gefinancierd door de waterschappen.	281.801	93.934	33	281.801	187.867					Ondersteuning door capaciteitsmanagement en financiële administratie verloopt goed. Continuïteit is nog steeds een aandachtspunt. Huisvesting voldoet niet meer aan de wens van IHW. Betreft aantal werkplekken, overlast door overloop van het vergadercentrum en ontbreken van goede projectkamers.
Informatie product Waterkwantiteit	Kaart met oppervlaktewater kwantiteitsgegevens, passend binnen het toekomstige DSO.	260.000	8.242	3	260.000	251.758					Mogelijk toegezegd budget vanuit de Waterschappen en RWS niet volledig beschikbaar.
Realisatie fase Waterveiligheidsporaal	IHW werkt vanaf 29 september 2016 aan de realisatie van het waterveiligheidsporaal (WVP). De programma-directie HWBP is hiervoor gedelegeerd opdrachtgever, namens de stuurgroep HWBP.	0	230	-	53.952	53.722					Project is inhoudelijk afgerond. De eindafrekening is akkoord, de factuur moet nog worden verstuurd.
Doorontwikkeling waterveiligheidsporaal	Op twee onderdelen vindt er een doorontwikkeling plaats van het WVP: Ontwikkeling assemblagetool en functionaliteit voor toetsen en beschikken projecten.	680.415	191.826	28	680.415	488.589					Voorschotnota moet nog verstuurd worden. Analysefase is gestart. Opdracht vervolg komt begin mei. Knelpunt is continuering projectteam in verband met verlenging contracten medewerkers.

Bestuursrapportage 2018-01

								1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Lasten 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Baten 2018-04 werkelijk	Saldo 2018-04		1	2	3	
B&O Waterveiligheidsportaal	Beheer en onderhoud van het Waterveiligheidsportaal.	313.251	72.613	23	313.251	240.638					Voorschotnota jan-jun moet nog verstuurd worden. Inmiddels afgesproken dat dit nu een factuur wordt, gecombineerd met voorschotnota juli-dec. Beheer en onderhoud loopt volgens plan.

Bestuursrapportage 2018-01

13.8 Bijlage 8: Detailrapportage kostenplaatsen

De begroting van Het Waterschapshuis kent 3 hoofdkostenplaatsen. Het resultaat van deze 3 kostenplaatsen behoort tot het exploitatieresultaat van HWH. Op de kostenplaatsen worden onder andere (salaris)kosten van medewerkers verantwoord. Deze worden via uren*tarief doorbelast aan de producten. Vanuit het management wordt erop gestuurd dat kostenplaatsen financieel in evenwicht blijven. Indien productieve uren afwijken ten opzichte van de begroting, leidt dat tot een saldo op de kostenplaatsen.

Er wordt gerapporteerd per kostenplaats met een stoplicht rapportage. Voor de betekenis van de kleuren wordt verwezen naar bijlage 9.

						1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Saldo 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Saldo 2018-04	1	2	3	
Vaste Kern	Dit betreft salariskosten, inleen en inhuur met betrekking tot de vaste kern. De uren van de capaciteit die op dit 'uitzendbureau' is aangesteld worden doorbelast naar de producten waaraan ze werken, tegen werkelijk tarief (en BTW indien van toepassing).	0	-18.575	-	18.575				De dekking op de uren is hoger dan de gemaakte kosten, waardoor er baten zijn ontstaan op de kostenplaats. De verwachting is dat in de komende maanden door de vakantieperiode minder productieve uren worden gemaakt en de kostenplaats meer in evenwicht komt.
Flexibele Schil HWH	Dit betreft salariskosten, inleen en inhuur met betrekking tot de flexibele schil HWH. De uren van de capaciteit die op dit 'uitzendbureau' is aangesteld worden doorbelast naar de producten waaraan ze werken, tegen werkelijk tarief (en BTW indien van toepassing).	0	-65.196	-	65.196				De dekking op de uren is hoger dan de gemaakte kosten, waardoor er baten zijn ontstaan op de kostenplaats. De verwachting is dat in de komende maanden door de vakantieperiode minder productieve uren worden gemaakt en de kostenplaats meer in evenwicht komt.

Bestuursrapportage 2018-01

							1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting Status
Naam	Omschrijving	Saldo 2018 begroot	Lasten 2018-04 werkelijk	%	Saldo 2018-04		1	2	3	
Flexibele schil IHW	Dit betreft salariskosten, inleen en inhuur met betrekking tot de flexibele schil IHW. De uren van de capaciteit die op dit 'uitzendbureau' is aangesteld worden doorbelast naar de producten waaraan ze werken, tegen werkelijk tarief (en BTW indien van toepassing).	0	23.752	-	-23.752					De dekking op de uren is lager dan de gemaakte kosten, waardoor er lasten zijn ontstaan op de kostenplaats. Dit wordt veroorzaakt door een eindafrekening.
Totaal		0	-60.018	-	60.018					De dekking op de uren is hoger dan de gemaakte kosten, waardoor er baten zijn ontstaan op de kostenplaats. De verwachting is dat in de komende maanden door de vakantieperiode minder productieve uren worden gemaakt en de kostenplaats meer in evenwicht komt.

13.9 Bijlage 9: Status kleur en betekenis

Status	Betekenis
Groen	Statuskleur groen is van toepassing wanneer er geen statuskleur rood of oranje toegekend kan worden én voldaan wordt aan alle onderstaande criteria: -Tijd: De uitvoering loopt conform planning en het resultaat wordt tijdig behaald. Of: overschrijdingen in de tijd zijn goedgekeurd en doen geen afbreuk aan de kwaliteit. -Geld: De budgettaire kaders worden niet overschreden. Of: budgetoverschrijdingen zijn goedgekeurd, doen geen afbreuk aan de kwaliteit en leiden tot hogere bijdragen van de deelnemers om de kosten te dekken. -Kwaliteit: Het beoogde resultaat wordt inhoudelijk bereikt. De risico's zijn in beeld, maar zijn nog niet opgetreden. Voor de risico's zijn effectieve beheersmaatregelen gedefinieerd.
Oranje	Statuskleur oranje is van toepassing wanneer er geen statuskleur rood toegekend kan worden én minimaal één van de volgende situaties zich voordoet: -Tijd: De uitvoering is vertraagd, bijsturing is reeds ingezet. De bijsturing zal naar verwachting effectief kunnen zijn. -Geld: Er zijn budgetoverschrijdingen, maar deze kunnen door bijsturen wellicht nog gecompenseerd worden. -Kwaliteit: De haalbaarheid van het verwachte resultaat is discutabel, maar heeft (nog) geen consequenties voor de producten. De geïnventariseerde risico's treden op of het is zeer waarschijnlijk dat de risico's zullen optreden. De beheersmaatregelen worden ingezet, maar het is onzeker of dit afdoende is om de risico's te reduceren.
Rood	Statuskleur rood is van toepassing wanneer minimaal één van de volgende situaties zich voordoet: -Tijd: De uitvoering is dusdanig vertraagd dat de beoogde doelstelling niet wordt gehaald. Er heeft nog geen bijsturing plaatsgevonden of bijsturing is niet mogelijk. -Geld: Er zijn budgetoverschrijdingen die niet gecompenseerd worden door hogere bijdragen. -Kwaliteit: Het beoogde eindresultaat wordt niet gehaald. Eén of meerdere van de geïnventariseerde risico's treden op. De beheersmaatregelen zijn niet afdoende om risico's te reduceren.

Bestuursrapportage 2018-01

13.10 Bijlage 10: Financieel overzicht kolommen verklaard

Begrotingswijzigingen	Saldo begroting / Lasten begroot / Baten begroot	Lasten werkelijk	Baten werkelijk	Saldo werkelijk
Dit betreft de begrotingswijzigingen die tegelijkertijd met bestuursrapportage worden aangeboden.	Dit betreft het begrote bedrag, na eventuele begrotingswijzigingen van het lopende jaar.	Dit betreft het bedrag dat werkelijk als kosten (lasten) is geboekt. Bestaat uit ontvangen inkoop facturen, interne doorbelastingen en gewerkte uren in de betreffende periode van rapportage	Dit zijn de gefactureerde en nog te factureren bedragen aan de deelnemers in het lopende jaar, samen met het saldo op de projectrekening per 1/1.	Dit is het verschil tussen de werkelijke baten en de werkelijke lasten.

13.11 Bijlage 11: Begrotingswijziging per deelnemer

BERAP 1 2018	K235	P421	P425	P427	P520	P177	P574	P580	P582	P920	P729	P692	Totaal per deelnemer
	Ondersteuning OGT / I platform	DAMO Omgevings documenten (BC)	DAMO VTH (BC)	Metingen Keringen in BRO	NDFF	B&O Centrale Distributies aag	Open data	Programma informatie veiligheid: algemeen	Digitale weerbaarheid procesautomatisering (BC)	Programma privacy	Project SAW@ bijdrage WS	Informatie product Waterkwaliteit	
Kostenverdeelsleutel	45/55	VAST	VAST	45/55	VAST	45/55	45/55	45/55	VAST	45/55	45/55	45/55	
Aa en Maas	1.325	476	476	3.605		5.915		886	9.500	9.543	34.097	1.780	67.605
AGV/Waternet	1.779	476	476	4.819		7.939		1.189	9.500	12.807	45.761	2.389	87.136
Brabantse Delta	1.374	476	476	3.734		6.131		919	9.500	9.891	35.343	1.845	69.690
De Dommel	1.240	476	476	0		5.536		829	9.500	8.930	31.908	1.666	60.562
De Stichtse Rijnlanden	1.354	476	476	3.683	18.173	6.045		906	9.500	9.752	34.845	1.819	87.029
Delfland	2.056	476	476	5.561		9.174		1.374	9.500	14.800	52.883	2.761	99.062
Fryslân	1.472	476	476	3.998		6.570		984	9.500	10.599	37.871	1.977	73.924
Drents Overijsselse Delta	1.332	476	476	3.623		5.946		891	9.500	9.592	34.276	1.790	67.903
Hollands Noorderkwartier	2.007	476	476	5.431		8.958		1.342	9.500	14.452	51.638	2.696	96.978
Hollandse Delta	1.594	476	476	4.324		7.113		1.066	9.500	11.475	41.001	2.141	79.164
Hunze en Aa's	1.148	476	476	0		5.122	873	767	9.500	8.264	29.527	1.542	57.695
Noorderzijlvest	1.012	476	476	2.765		4.516		677	9.500	7.286	26.033	1.359	54.100
Limburg	1.448	476	476	3.933		6.461		968	9.500	10.424	37.245	1.945	72.876
Rijn en IJssel	1.163	476	476	3.170		5.192		778	9.500	8.375	29.926	1.563	60.620
Rijnland	1.822	476	476	4.935		8.132		1.218	9.500	13.118	46.873	2.447	88.998
Rivierenland	1.655	476	476	4.489		7.389		1.107	9.500	11.919	42.590	2.224	81.826
Scheldestromen	1.170	476	476	3.189		5.223		783	9.500	8.426	30.109	1.572	60.926
Schieland en de Krimpenerwaard	1.182	476	476	3.220		5.274		790	9.500	8.508	30.400	1.587	61.413
Vallei en Veluwe	1.442	476	476	3.917		6.436		964	9.500	10.382	37.098	1.937	72.629
Vechtstromen	1.349	476	476	3.669		6.023		902	9.500	9.716	34.718	1.813	68.644
Zuiderzeeland	1.075	476	476	2.934		4.799		719	9.500	7.741	27.660	1.444	56.825
RWS CIV													0
Het Waterschapshuis													0
Derden inzake Beeldmateriaal													0
Derden inzake IHW													0
IPO													0
Totaal	30.000	10.000	10.000	75.000	18.173	133.895	873	20.060	199.500	216.000	771.803	40.300	1.525.604

13.12 Bijlage 12: Lijst met afkortingen

A&S	Architectuur en Standaarden
AB	Algemeen bestuur
AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
AWK	Applicatielandschap Afvalwaterketen
B&O	Beheer en onderhoud
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BC	Business case
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BM	Beeldmateriaal
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRT	Basisregistratie Topografie
BVZ	Bedrijfsvergelijking Zuiverings Beheer
CDL	Centrale Datalaag
CML	Institute of Environmental Sciences, Universiteit Leiden
CVDR	Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving
DAM	Dijkanalyse Module
DAMO	Datamodel
DAMO-Keringen	Datamodel Keringen
DAMO-TRI	Datamodel Transport, rioleringsinformatie
DAMO-Watis	Datamodel Watersysteem
DAP	Dossier Afspraken en Procedures
DB	Dagelijks bestuur
DDSC	Dijk Data Service Center
DNO	Deelnameovereenkomst (oud)
DOO	Digitale ondersteuning Omgevingswet
DVH	Dienstverleningshandvest
DVO	Dienstverleningsovereenkomst

Bestuursrapportage 2018-01

e-HRM	Electronic Human Relation Management
ESRI	Geografisch informatie systeem applicaties
FTE	fulltime-equivalent
FuWa	Functiebeschrijvingen waterschappen
GEMMA	GEMeentelijke Model Architectuur
GIS	Geografisch informatie systeem
Gr	Gemeenschappelijke regeling
GVOP	Gemeenschappelijke Voorziening Overheidspublicaties
HKP	Hoofdkostenplaats
HRM	Human Resource Management
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
HWH	Het Waterschapshuis
ICT	Informatie, Communicatie en Technologie
ICTU	ICT uitvoeringsorganisatie
IHW	Informatiehuis Water
IM	Informatiemodel
IMKL	Informatiemodel Kabels en Leidingen
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in the European Community
IPO	Interprovinciaal Overlegorgaan
IRIS	Integraal Resultaatgericht Informatie Systeem
ITV	Intentieverklaring (oud)
IV	Informatievoorziening
KING	Kennisinstituut Nederlandse Gemeenten
KP	Kostenplaats
KPI	Key Performance Indicators
KRW	Kaderrichtlijn Water
KRM	Kaderrichtlijn Marien
LAWA	Landelijk Arbeidsvoorwaardenoverleg Waterschappen
LIS	Leidingen informatiesysteem

Bestuursrapportage 2018-01

NDFP	Nationale Databank Flora en Fauna
NORA	Nederlandse Overheid referentie architectuur
NUP	Nationaal UitvoeringsProgramma
NWB	Nederlandse Waterschapsbank
OGT	Opdrachtgeverstafel
OLO	Omgevingsloket Online
P&O	Personeel en organisatie
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving
PvA	Plan van aanpak
QBWat	softwarepakket voor metingen water
RWS	Rijkswaterstaat
RWS CIV	Rijkswaterstaat Centrale informatievoorziening
SAT DATA	Satelliet data
SAW	Sectorale arbeidsvoorwaarden waterschappen
Saw@	Samenwerking Waterbeheer Rijkswaterstaat en waterschappen
SD	secretaris-directeur
SLA	Service Level Agreement
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Water
UO	Uitvoerend Overleg
UvW	Unie van Waterschappen
VTH	Vergunningverlening Toezicht en Handhaving
Watis	Waterinformatiesysteem
WEB	Wet Elektronische Bekendmakingen
Wilma	Waterschaps Informatie en Logisch Model Architectuur
WION	Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten
WS	Waterschap
WSS	WaterSchadeSchatter
WBI	Wettelijk BeoordelingsInstrumentarium
Z-info	Zuiveringsinformatiesysteem

AB voorblad

Datum vergadering: 20 september 2018
Agendapunt: 7.2.
Projectenboeknummer en -naam: nvt
Corsa dossiernummer: nvt
Voorstelnummer BABS: 44363

AAN het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas

Commissie(s) Cie. AFZ 20-09-2018	Portefeuillehouder(s) Ketelaars, P.C.M.
--	---

Agendaonderwerp:
Bestuursrapportage 1 2018 BSOB

Voorstel:
Kennis te nemen van Bestuursrapportage 1 2018 van BSOB.

Besluit:	Mij bekend, De secretaris,
-----------------	---------------------------------------

Bij het onderwerp:
Liggen de volgende stukken ter inzage:

De volgende stukken zijn als bijlage meegezonden:
 1. 1. Bestuursrapportage 1 BSOB 2018

INFORMATIENOTAVOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 12 OKTOBER 2018

KENNISNEMEN VAN

Bestuursrapportage 1 2018 van BSOB.

PROBLEEMSTELLING

Conform het vastgestelde beleid over verbonden partijen ontvangt u bijgaand de Bestuursrapportage 1 2018 van BSOB (ie bijlage 1).

KERNBOODSCHAP

In de nu voorliggende bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de periode januari tot en met april 2018. Naast inhoudelijke voortgangsinformatie wordt ook verslag gedaan van de financiële voortgang en een financiële eindejaarsverwachting. In de laatste maanden van 2017 en de eerste maanden van 2018 heeft de gehele BSOB-organisatie grote extra inspanningen verricht inzake de toetreding van 6 nieuwe deelnemers en de uittreding van de voormalige gemeente Veghel. Beide processen zijn voorspoedig verlopen. De van Veghel ontvangen uittreedvergoeding van € 1.360.000 was bestemd om te worden ingezet als incentive voor de toetreding van de nieuwe deelnemers. Nu de toetreding is afgerond blijkt dat niet het gehele bedrag benodigd is gebleken, er resteert nog € 434.888.

Het toetredingsproces is dermate succesvol verlopen dat de belastingaanslagen over 2018 conform planning zijn opgelegd. Wel heeft BSOB meer tijd nodig gehad voor de waardebeoordeling voor de nieuw toegetreden gemeenten en daarmee tot een 95% aanslagoplegging te komen m.b.t. het combikohier. Met de Waarderingskamer zijn hierover afspraken gemaakt. De achterstanden worden in het eerste half jaar ingelopen.

Op basis van de uitgaven over de eerste 4 maanden verwacht BSOB dat het totaal van de deelnemersbijdragen over geheel 2018 gelijk zal zijn aan het begrote bedrag van € 6.476.122. Wel wordt er een positief eindejaarsresultaat verwacht van € 434.888, zijnde het deel van de van Veghel ontvangen uittreedvergoeding, dat niet benodigd was voor de toetreding van de 6 nieuwe deelnemers. Het algemeen bestuur van BSOB heeft besloten om het niet benutte deel van de uittreedvergoeding van Veghel in een bestemmingsreserve te stoppen ter aanwending als incentive voor toekomstige nieuwe deelnemers.

CONSEQUENTIES

Hoewel BSOB verwacht dat het totaal van de deelnemersbijdragen voor 2018 gelijk zal zijn aan het totaal van de begrote deelnemersbijdragen, kunnen er wel verschuivingen tussen de deelnemersbijdragen van de deelnemers onderling optreden. De verdeling van het totaal van

de deelnemersbijdragen over de deelnemers gebeurt namelijk op basis van de werkelijke productie-aantallen (aanslagbiljetten, aanslagregels en kwijtscheldingsverzoeken), welke kunnen afwijken van de begrote productie-aantallen.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

N.v.t.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

N.v.t.

VERVOLG

N.v.t.

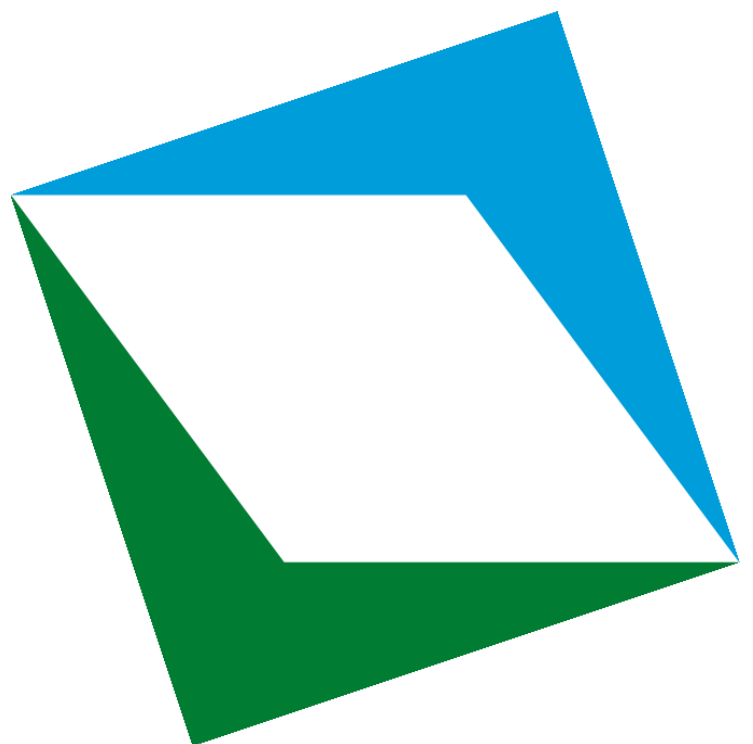
BIJLAGEN

1. Bestuursrapportage 1 2018 BSOB

VERSIEDATUM

3 SEPTEMBER 2018

Bestuursrapportage 1 2018

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Primaire processen	4
3. Ondersteunende processen.....	9
4. Organisatie ontwikkeling	13
5. Project toetreding nieuwe deelnemers.....	14
6. Financiën.....	18

1. Inleiding

Voor u ligt de bestuursrapportage over periode januari tot en met april 2018. Deze voortgangsrapportage biedt relevante informatie voor het bestuur en de deelnemers. Hierin wordt gerapporteerd over de ontwikkeling van de werkelijke kosten ten opzichte van de tweede Begrotingswijziging 2018 en de voortgang van de projecten en DVO's (Dienst Verlenings Overeenkomsten) betrekking hebbend op de nieuwe toetreders.

Daarnaast heeft BSOB besloten om per 2018 over te gaan op een nieuw financieel systeem. In goed overleg met waterschap Aa en Maas, degene die nu door middel van een DVO de financiële administratie voert voor BSOB, zal deze transitie plaatsvinden. De twee voornaamste redenen waarom dit besluit genomen is zijn de omvang van BSOB (meer dan voldoende groot om dit zelf te voeren) en de koppeling met ons DWH (DataWhareHouse waarvan de deelnemers Qlikview kennen en gebruiken) teneinde de productiecijfers uit Gouw te koppelen met alle financiële data uit het financiële systeem.

Uit de rapportage blijkt dat een aantal werkzaamheden uit de primaire processen nog verricht moet worden, maar past binnen de beschikbare tijd en het budget.

Tot slot, de uittreding van de voormalige gemeente Veghel en de toetreding van 6 nieuwe deelnemers heeft een enorme impact gehad op de organisatie, maar is zeer voorspoedig verlopen.

2. Primaire processen

De primaire activiteit van BSOB bestaat uit:

- Waarderen: het vaststellen van de waarden van alle onroerende zaken binnen de gemeentegrenzen van de deelnemende gemeenten;
- Heffen: het opleggen van aanslagen voor de gemeentelijke- en waterschapsbelastingen;
- Innen: het verzenden van aanslagbiljetten, het verlenen van kwijtschelding, het verwerken van betalingen en het nemen van invorderingsmaatregelen.
- Bezwaar en beroep: de behandeling van bezwaarschriften tegen de belastingaanslagen.

2.1 Waarderen

Wat willen we bereiken?

- De ontwikkelingen op het gebied van waarderen zijn sterk gericht op een bevordering van de transparantie van en communicatie over de WOZ-waarden.
Dit teneinde de acceptatie hiervan bij de burgers te vergroten waardoor bezwaren en proceskosten afnemen.
Dit sluit tevens aan bij één van de speerpunten van de Waarderingskamer, te weten "laagdrempelige communicatie voor een breder draagvlak".
Bovenstaande geldt ook voor Woning Waarderingsstelsel en Openbaarheid WOZ Waarde.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Begrijpelijk communiceren met de belastingplichtige om acceptatie van de WOZ-waarde te creëren, (waardoor de kans op bezwaarschriften afneemt). Huidige acties rondom communicaties aanhouden c.q. uitbreiden.
2. Het ter plaatse opnemen van secundaire kenmerken (bv het onderhoud, de kwaliteit en uitstraling van de woning) door het team Waarderen ten behoeve van nauwkeurigheid van de WOZ waarde.
3. Verdere aansluiting basisgegevens/kerngegevens op landelijke voorzieningen/basisregistraties.

Voortgang proces

1. In behandeling

Door middel van diverse media en flyers is extra gecommuniceerd bij de nieuwe toetreders.

2. In behandeling

Er is gestart met de kwaliteitsverbetering van alle geregistreerde objectgegevens en in het bijzonder de gebruiksoppervlakte conform de NEN norm. Alle woningen binnen BSOB gebied worden met terugwerkende kracht tot 01-01-2016 geregistreerd op vierkante meters. Hierdoor zullen naast de registratie van alle aanwezige onderdelen ook de secundaire kenmerken steeds belangrijker worden. Medio juni 2018 zal gestart worden met een controle in het veld van de secundaire objectkenmerken. BSOB wil dit jaar conform de eisen van de Waarderingkamer minimaal 20% van het aantal woningen bezoeken.

3. In behandeling

Met uitzondering van de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek zijn alle gemeenten door BSOB aangesloten op de LV-WOZ. Deze koppeling zit nu in de beheerfase. Gemert-Bakel en Laarbeek zitten nu conform planning in de aansluitfase.

Prestatie indicator	Doelstelling	realisatie
Oordeel Waarderingskamer	Goed	Gerealiseerd Oordeel Goed behouden in januari 2018 van de Waarderingkamer
Waardering objecten	Vóór 15 september concept-waardering van $\geq 90\%$ van de objecten beschikbaar voor eerstvolgend tijdvak (= status A in Ortax)	Nog niet gerealiseerd Herwaardering 2019 is gepland met als einddatum 15 september. Dan moet de concept-waardering van $\geq 90\%$ van de objecten beschikbaar zijn voor het eerstvolgend tijdvak.
Waardering objecten	Voor 1 november zoveel mogelijk objecten gecontroleerd: $\geq 90\%$ (= status D in Ortax).	Nog niet gerealiseerd Herwaardering 2019 is gepland met als einddatum dat voor 1 november zoveel mogelijk objecten worden gecontroleerd: $\geq 90\%$

Toelichting afwijkingen: Geen afwijkingen in de doelstellingen.

2.2 Heffen

Wat willen we bereiken?

- De aanslagoplegging voor de jaren 2016 en 2017 en de aanslagen voor het belastingjaar 2018 nagenoeg geheel afronden.
- De aanslagoplegging voor de watersysteemheffing gebouwd, ongebouwd naar voren halen. Van primaire kohieren in april/mei/juni/juli en september naar april/mei/juni.
- Periodiek de volledigheid van de aanslagoplegging monitoren.
- De kohiercontroles en met name de uitval van de kohieren verder verfijnen en de werkprocessen hieromtrent beter op elkaar af stemmen.
- Een integrale werkwijze hanteren voor het muteren en verwerken van belastinggegevens

Wat gaan we daarvoor doen?

1. In de kohierenplanning de nakohieren voor 2016 en 2017 inplannen en de uitval tijdig verwerken, zodat dit leidt tot aanslagoplegging.
2. De aanslagoplegging en de verwerking van de uitval eerder in het jaar inplannen en de benodigde controles hiervoor tijdig uitzetten.
3. De kohierenplanning vervroegen en de verwerking van de aangiftes eerder in het jaar inplannen.
4. Periodiek (elk halfjaar) de controle voor de volledigheid draaien en de uitval beoordelen en muteren, zodat een volledige aanslagoplegging kan worden gerealiseerd. Tevens worden alle belastingobjecten op heffingsniveau beoordeeld.
5. Het proces rondom de uitval van de kohieren die geautomatiseerd worden gestopt verbeteren, zodat het werkproces efficiënter wordt ingericht.
6. Maandelijkse interne procesafstemming hoe afwijkende / bijzondere heffingsobjecten worden gemuteerd.

Voortgang proces

2. **In behandeling**
Is/wordt overeenkomstig (productie)planning 2018 uitgevoerd in drie runs (april/mei/juni).
3. **In behandeling**
Is/wordt overeenkomstig (productie)planning 2018 uitgevoerd.
4. **In behandeling**
De controle op de volledigheid is een continu proces.
5. **In behandeling**

Verbetering van uitval / stuurcontroles is een continu proces, maandelijks worden daar waar nodig aanpassingen doorgevoerd.

6. In behandeling

Er resteert nog een klein gedeelte wat dit jaar nog wordt afgerond.

Prestaties

Prestatie indicator	Doelstelling	Realisatie
De aanslag dient tijdig te worden opgelegd	Combi kohieren $\geq 95\%$ conform jaarplanning	Gedeeltelijk gerealiseerd
De aanslag dient juist en zo volledig mogelijk te worden opgelegd.	- Juistheid: aantal vernietigde aanslagregels afgezet tegen totaal aantal opgelegde aanslagregels $\leq 1\%$. 95% (gecombineerde) aanslagregels per object op aanslagbiljet conform gepland aantal aanslagregels.	Gerealiseerd 2018 0,15% Nog niet meetbaar
Financiële tegenwaarde van de door de deelnemers begrote aanslagen	$\geq 91\%$ per 1 juli (excl. vernietigingen, verminderingen, kwijtscheldingen e.d.) $\geq 97\%$ per 31 december	Nog niet meetbaar
Aanslagoplegging (Waarderen)	- Aantal objecten beschikt vóór 1 maart t.o.v. totaal aantal objecten: $\geq 98\%$ - Aantal objecten beschikt vóór 1 juni t.o.v. totaal aantal objecten: $\geq 99,9\%$	Gedeeltelijk gerealiseerd Voor Asten en Someren ligt dit aantal lager in verband met hertaxatie in deze gemeenten Nog niet meetbaar
Aanslagoplegging	Aantal digitale aanslagbiljetten t.o.v. totaal aantal verzonden aanslagbiljetten: $\geq 40\%$	Nog niet gerealiseerd Momenteel 36,8%

Toelichting afwijkingen:

De waardebeoordeling van de toegetreden gemeenten heeft meer tijd nodig gehad om tot die 95% aanslagoplegging te komen m.b.t. het combikohier. De achterstanden worden in het eerste half jaar ingelopen. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met de Waarderingskamer.

Het aantal digitale aanslagen stijgt jaarlijks gestaag. Er is vanuit uitvoeringsorganisaties nauwelijks invloed uit te oefenen op het aantal aanmeldingen van belastingplichtigen op MijnOverheid. In klantcontacten en communicatie uitingen blijft dit gevraagd en gestimuleerd worden.

Ontwikkelingen

Dit jaar zijn voor het eerst combi-biljetten vervaardigd met meerdere belastingjaren op één aanslagbiljet. De GouwIT applicatie is hiervoor heringericht. Dit is in januari 2018 afgerond.

2.3 Innen

Wat willen we bereiken?

1. Inlopen achterstanden voor de oude belastingjaren.
2. Gebruiken en optimaliseren van beschikbare managementinformatie om het invorderingsproces te professionaliseren.
3. Driemaandelijks controle en voorstellen maken m.b.t. oninbare posten en voorziening dubieuze debiteuren
4. Actualiseren Leidraad invordering
5. Bewaken dienstverlening externe deurwaarderskantoren.
6. Consequenties afschaffing acceptgiro 2019 in kaart brengen.
7. Digitaal verzenden van aanmaningen en dwangbevelen via MijnOverheid.

Wat gaan we daarvoor doen en wat is de voortgang?

1. 2018 gebruiken voor de laatste opschoonacties
2. Het inzetten van Qlikview om nog beter en actueler te kunnen sturen op de bedrijfsprocessen. Het Qlikview systeem wordt gebouwd voor Invordering waarbij inzicht kan worden gekregen in de verschillende statussen van het invorderingsproces. Verwachte opleverdatum is in Q3.
3. Zie hiervoor ook de rapportage dubieuze debiteuren en driemaandelijke controle en voorstellen oninbare posten. In een werkgroep wordt momenteel het werk afgehandeld dat met name is opgelopen bij de wisseling van externe deurwaarderskantoren. Inhoudelijk verbeteren van ambtsberichten die dienen tot voorstel oninbaar, waardoor het een gestructureerd proces kan worden.
4. Kwaliteit en kennis handhaven door het volgen van cursussen voor kwijtschelding en Invordering.
5. Maandelijks overleg met de deurwaarder (sinds 2017 nog maar een deurwaarder)
6. Dit is geëvalueerd, echter zal samen met de nieuwe deelnemers opnieuw worden opgepakt in 2019 (de genoemde datum is ook niet meer van toepassing).
7. Onderzoek inzake rechtmatigheid loopt nog

Prestaties

Prestatie indicator	Doelstelling	realisatie
Verzoeken om kwijtscheldingen moeten op juiste wijze (conform beleid) binnen gestelde termijnen worden afgehandeld.	100% van de verzoeken binnen 16 weken	Op schema Tot en met april is 100% van de verzoeken binnen 16 weken afgehandeld.
Aantal nog niet afgedane verzoeken om kwijtschelding per einde jaar	≤ 50 stuks	Nog niet meetbaar
Het streven is te komen tot een zo volledig mogelijke betaling (% bedrag openstaande aanslagen t.o.v. bedrag opgelegde aanslagen).	Zie hiervoor nieuwe rekenregels innen	Nog niet meetbaar Naar verwachting zullen nog wat inhaalslagen plaatsvinden in 2018 (onder andere erfgenamen), maar zal ruimschoots kunnen worden voldaan aan de landelijke benchmark voor innen
Wijze van betaling	Aantal automatische incasso t.o.v. aantal opgelegde aanslagen: ≥ 45%	Gerealiseerd
Betalingsgedrag	Zie hiervoor nieuwe rekenregels innen	Nog niet meetbaar Naar verwachting wordt dit jaar ruimschoots voldoen aan de landelijke benchmark voor innen

Ontwikkelingen

Naast (potentiële) toetreders zijn geen (onvoorziene) ontwikkelingen welke van invloed zijn op de planning of resultaten.

2.4 Bezwaar en beroep

Wat willen we bereiken?

- Vereenvoudiging van procesrecht.
- Digitalisering procesrecht.
- De bezwaren binnen de afgesproken termijnen (conform PI's) afhandelen.
- Het verminderen van beroepschriften door duidelijke communicatie in beslissingen op bezwaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Verdere implementatie programma Kwaliteit en Innovatie rechtspraak (KEI) ten behoeve van vereenvoudiging en digitalisering procesrecht.
2. Sturen op tijdige afhandeling van bezwaren.
3. Duidelijke communicatie richting belastingplichtige. Uitspraken op bezwaar afhandelen binnen de 'redelijke termijn' van zes maanden.

Voortgang proces

1. **In afwachting**
Verdere implementatie programma Kwaliteit en Innovatie rechtspraak (KEI) ten behoeve van vereenvoudiging en digitalisering procesrecht kan nog niet worden opgestart. Afhankelijk van implementatie van Rechtbank / Hof.
2. **In behandeling**
Planning is gericht op tijdige afhandeling van bezwaren.
3. **In behandeling**
Alle bezwaarmakers hebben een ontvangstbevestiging ontvangen waarin de termijnen duidelijk zijn gecommuniceerd. De planning is erop gericht om voor 1 oktober alle bezwaren te hebben afgehandeld.

Prestaties

Prestatie indicator	Doelstelling	realisatie
Gegronde WOZ-bezwaren	In lijn met de landelijke trend van 60%	Nog niet meetbaar Planning gericht op tijdige afhandeling
Gegronde beroepschriften	Maximaal 35% gegrond (excl. fiscale compromissen)	Nog niet meetbaar Planning gericht op tijdige afhandeling
Verzoek-, bezwaar- en beroepschriften dienen binnen gestelde termijnen te worden afgewerkt.	• Bezwaarschriften op aanslagen waterschaps-belastingen binnen 18 weken, m.u.v. watersysteemheffing Gebouwd. • Bezwaarschriften op aanslagen gemeentelijke belastingen in jaar van opleggen. • Afhandeling WOZ bezwaren 90% vóór 15 september en de resterende 10% in jaar van opleggen.	Nog niet meetbaar Planning gericht op tijdige afhandeling Nog niet meetbaar Planning gericht op tijdige afhandeling Nog niet meetbaar Planning gericht op tijdige afhandeling
WOZ-bezwaren	Aantal ontvangen WOZ-bezwaren t.o.v. WOZ-objecten: ≤ 2%	1,3%
WOZ-beroepen	Aantal ontvangen WOZ-beroepen t.o.v. aantal ontvangen WOZ-bezwaren: ≤ 2%	Tot en met april 2018 zijn er nog geen beroepen binnen tegen aanslagen 2018

Toelichting afwijkingen: Geen afwijkingen in de doelstellingen.

Projecten

Geen projecten

Ontwikkelingen

Naast (potentiële) toetreders zijn geen (onvoorziene) ontwikkelingen welke van invloed zijn op de planning of resultaten.

3. Ondersteunende processen

3.1 ICT

Wat willen we bereiken?

Naast de reguliere taken wordt verdere invulling gegeven aan het ondersteunen van de Operational Excellence die BSOB ook in haar strategische visie heeft benoemd.

Het Informatiebeleid is onder andere gericht op:

- 24/7 (digitale) dienstverlening
- Geheel digitaal werken ('Digitale Agenda 2020')
- Zaakgerichte proces organisatie (status per proces inzichtelijk)
- Eenmalige opslag, meervoudig gebruik
- Samenwerken in ketens
- Transparante informatievoorziening
- Volgen van WILMA /GEMMA architectuur en KING richtlijnen
- Inzetten van het eigen Datawarehouse (Qlikview) voor een nog betere informatievoorziening naar de deelnemers en ondersteuning aansturing van de eigen processen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Door het realiseren van de volgende projecten wordt verdere invulling gegeven aan het informatiebeleidsplan 'Op weg naar BSOBeter':

1. Verdere aansluiting op Landelijke Voorziening WOZ voor overige deelnemende gemeenten.
2. Implementeren van een Document Management Systeem.
3. Digitalisering van veldwerk.
4. Doorontwikkeling digitale balie (bezwaren) en uitbreiden zelfbedieningsmogelijkheden.
5. Verbeteren telefonische bereikbaarheid en uitbreiden zelfbedieningsmogelijkheden.
6. Uitbreiden van documentsoorten in MijnOverheid en verdere koppeling met digitale balie.
7. Geautomatiseerd verwerken en inlezen BAG data. Te beginnen met Vicrea gebruikers (uitrollen naar overige deelnemers).
8. Uitbreiden mogelijkheden Qlikview voor interne sturing en externe informatievoorziening.
9. Koppelen van DWS (Qlikview) aan het nieuwe financiële systeem.
10. Alle uitgaande documenten middels het printservice bureau laten uitvoeren (volledig geautomatiseerd)

Voortgang proces:

1. **In behandeling**
Aansluiten Gemert-Bakel en Laarbeek op de LV WOZ staat gepland voor Q2 2018. Alle overige deelnemers zijn aangesloten.
2. **In 2018**
Gepland voor 2018. Nadere verslaglegging volgt in de 2^e burap.
3. **In behandeling**
De oplossing van BakerWare voor documenten in het primaire proces van BSOB is in de testfase. De planning is om hier in het 4^e kwartaal mee in productie te gaan.

4. In behandeling

Hiervoor worden continu kleine verbeteringen doorgevoerd en per project uitgebreid, bijvoorbeeld bij Kwijtschelding 2.0.

5. In behandeling

In 2017 is een terugbel-optie ingebouwd. Dit werkt nu volledig naar tevredenheid een genereert een hogere klantvriendelijkheid.

6. In behandeling

Met het productiebedrijf voor output (Data B Mailservice) is in het 1^e kwartaal een project gestart om het koppelvlak voor aanleveren van documenten uit te breiden. De planning is om hier in het 2^e kwartaal mee in productie te gaan.

7. In behandeling

Dit is gestart samen met nieuwe toetreders (hadden allen Vicrea) en wordt nu getest. Bij accordering van het project, dit verder uitrollen naar alle deelnemers.

8. In behandeling

Dit is gestart, Q3 en 4 zullen de resultaten meetbaar en toonbaar zijn.

9. In behandeling

Dit zal na de implementatie van het nieuwe financiële systeem worden opgepakt, staat voor Q3 en Q4 in de planning.

10. In behandeling

Voor veel uitgaande documenten is dit reeds in gang gezet, naast een opschoning van het aantal uitgaande documenten. Inzet is dit volledig door het printservice bureau geautomatiseerd te laten uitvoeren.

3.2 Gegevensbeheer

Wat willen we bereiken?

- Een integrale werkwijze voor het beheren van basis- en kerngegevens met als doel een integrale Vastgoedregistratie waarvoor geldt als wettelijke verplichting: eenmalige registratie en meervoudig gebruik van gegevens.
- Verdergaande procesoptimalisatie en -afstemming met de deelnemers van BSOB, waarmee met minimale inspanning voor BSOB uitvoeringstaken van de deelnemers kunnen worden geïntegreerd in het dienstenportfolio van BSOB.
- Geïmplementeerd en geborgd gegevensmanagement, op basis waarvan, in een steeds complexere omgeving met meer (gekoppelde) gegevensuitwisseling, data analyse op volledigheid, juistheid en tijdigheid van gegevens in de BSOB registratie kan worden uitgevoerd, waarbij rekening wordt gehouden met de vereisten voor een veilig en betrouwbaar gegevensbeheer en berichtenverkeer.
- Geïmplementeerd gegevensmagazijn / centrale basisregistratie applicatie.
- Geautomatiseerd afnemen en verwerken van basisgegevens uit het Stelsel van Basisregistraties.
- Standenregister voor de basisgegevens (NP, NNP, Kadaster en (Stuf-)WOZ gegevens).
- Centrale administratief gegevensbeheer uitbreiden met geografisch gegevensbeheer.
- De kohiercontroles en met name de uitval van de kohieren verfijnen en de werkprocessen beter op elkaar afstemmen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Gestructureerde afstemming met onze deelnemers en ketenpartners voor wat betreft gegevenskwaliteit, volledigheid en juistheid, inclusief verkennen van procesoptimalisatie qua gegevensuitwisseling en afstemming van win-win kansen qua afbakening uitvoeringstaken.
2. Het proces rondom de uitval van de kohieren, die geautomatiseerd worden gestopt, verbeteren, zodat het werkproces efficiënter wordt ingericht (meer procesmatig i.p.v. activiteit gestuurd), tevens procesmatig vormgeven van kohiercontroles, die na het

proefdraaien worden uitgevoerd implementeren als regulier gegevensbeheer werk. Dit heeft tot doel minder uitval en piekwerkzaamheden voor aanslagoplegging.

3. Inzicht in bezwaar(schriften) gerelateerd aan basisgegevens, ten behoeve van het zelflerend vermogen van de gegevensbeheerders.
4. Met als basis gekoppelde BAG-WOZ-BGT gegevens, een WOZ objectenkaart genereren.
5. De verdere opbouw van de geometrische registratie tevens inzetten ten behoeve van volledigheid en juistheid van de belastinggegevens en –registratie.

Voortgang proces

1. In behandeling

In het kader van procesoptimalisatie is met waterschap Aa en Maas een verkennend gesprek geweest om de waterschapsbelastingen voor gebruikers van inliggende gemeenten te verschuiven. Nu worden deze belastingen in januari opgelegd. Het voorstel is om deze aanslagen te versturen nadat de gemeente hun aanslagen hebben verzonden (voordelen onder andere voor: automatische gegevensoverdracht, kwijtschelding en bezwaar). Het verschil in belangen tussen de gemeentelijke deelnemers en het waterschap kan groter worden. Met al deze belangen wordt rekening gehouden.

2. In behandeling

In het tweede kwartaal wordt weer gestart met de verwerking van de volledigheidscntroles.

3. In behandeling

De bezwaarschriften , gerelateerd aan de basisgegevens, worden per 1 mei door het onderdeel gegevensbeheer opgepakt. Hierdoor wordt de betreffende medewerker direct geconfronteerd met gemaakte fouten. De eerste resultaten van deze werkwijze volgen eind vierde kwartaal.

4. Is afgerond 21-07-2018

BAG en WOZ is inmiddels inzichtelijk gemaakt door het project BAG-WOZ. Dit project is op 16 mei afgesloten. Vanaf juni wordt dit binnen het reguliere beheer opgewerkt. Voor de objectenkaart zijn wij in afwachting van onze software leverancier.

5. In afwachting

Kan worden opgepakt als de objectenkaart gereed is.

Prestaties

Geen PI's

Projecten

Geen projecten

3.3 Frontoffice

Wat willen we bereiken?

BSOB wil een goede bereikbaarheid nastreven. Door het ontwikkelen van beleid op het gebruik van de onderscheidene communicatiemiddelen in de klantcontacten en door analyse van beschikbare informatie omtrent belgedrag van de klant, kan klantencontact beter aangestuurd worden. Dit leidt tot verbetering van de bereikbaarheid.

Daarnaast dienen belastingplichtigen meer producten digitaal te kunnen doorvoeren en te kunnen raadplegen via MijnOverheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Alle inkomende telefoongesprekken beantwoorden binnen de gestelde prestatie-indicatoren.

2. Inkomende e-mails en overige correspondentie beantwoorden binnen de gestelde prestatie-indicatoren.
3. Documenten digitaal aanbieden via MijnOverheid.
4. Vergroten telefonische bereikbaarheid door verbetering sturing klantgedrag.
5. Verbeteren Website BSQB

Voortgang proces

Onderzoek naar uitbreiding / verbetering van de website wordt in een werkgroep uitgewerkt. Daarnaast loopt een onderzoek in samenwerking met een scholengemeenschap voor toepassing en ontwikkeling van sociale media voor BSOB.

Prestaties

Prestatie indicator	Doelstelling	realisatie
Wachttijd bij telefonisch contact	- Gemiddelde wachttijd: max. 5 minuten in februari tot en met mei: - wachttijd $\leq$ 3 minuten : $\geq$ 90% en - wachttijd $\leq$ 5 minuten : $<$ 10% - Gemiddelde wachttijd: max. 3 minuten in overige maanden; wachttijd $>$ 5 minuten: 0%	Gerealiseerd Nog niet meetbaar
Beantwoording brieven en e-mails	- Binnen 10 werkdagen in februari tot en met mei: 100% - Binnen 5 werkdagen in overige maanden: 100%	Gerealiseerd Nog niet meetbaar
Terugbelverzoek	Terugbelverzoeken worden binnen 2 werkdagen uitgevoerd: 100%	Gerealiseerd (t/m april)
Postbehandeling	Alle post dagelijks ingescand vóór 12:00 uur: 100%	Gerealiseerd (t/m april)

Toelichting afwijkingen: Geen afwijkingen in de doelstellingen.

Ontwikkelingen

Er zijn geen (onvoorziene) ontwikkelingen welke van invloed zijn op de planning of resultaten.

3.4 bedrijfsvoering

De afgelopen periode heeft de transitie naar DROP (Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties) plaatsgevonden. Dit vanuit het Kenniscentrum Officiële Overheid Publicaties (KOOP) geïnitieerde traject om de wijze van officiële bekendmakingen te vereenvoudigen is per 12 april opgeleverd. Daarmee is dit traject afgerond. Tijdens de transitie is verder gebleken dat enkele regelingen mogelijk een update kunnen gebruiken. Enerzijds omdat ze nog stammen uit de tijd van de oprichting van BSOB (bijv. budgethoudersregeling). Anderzijds omdat er mogelijk andere inzichten zijn door toetreding van deelnemers en wijzigingen van bestuursleden na gemeenteraadsverkiezingen 2018 (o.a. reglementen van orde). Wanneer regelingen moeten worden aangepast zal die op de gebruikelijke wijze worden voorgelegd.

4. Organisatie ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

1. Minimaliseren uitvoeringskosten
2. Optimaliseren belastingopbrengsten
3. Optimaliseren kwaliteit dienstverlening en klantgerichtheid
4. Verbeteren van de continuïteit van de uitvoering van de taken

Prestaties

Prestatie indicator	Doelstelling	realisatie
Klachtenafhandeling	% klachten afgehandeld binnen 6 weken: $\geq 95\%$ % klachten afgehandeld binnen 10 weken: 100%	Gerealiseerd 100% afgehandeld binnen 6 weken (15 klachten) Gerealiseerd
Ziekteverzuim	Percentage ziekteverzuim: $< 4\%$	Niet gerealiseerd Tot en met april 2018: 6,32%. Met name griepgolf.
Meldingsfrequentie	Gemiddelde meldingsfrequentie $\leq 1,5$	Gerealiseerd Tot en met april 2018: 0,54
Medewerkersonderzoek	Te houden in 2017	Gerealiseerd Het onderzoek is gehouden. Resultaten en actiepunten teams zijn intern besproken.
Aantal stageplaatsen	≥ 4 studenten (op basis van een opdracht)	Nog niet meetbaar Betreft jaarcijfer
Aantal vakantiekrachten	≥ 3 vakantiekrachten (zijnde 5% van formatie)	Nog niet meetbaar Betreft jaarcijfer
Afdrachten aan deelnemers	Wekelijks	Niet gerealiseerd Nu tweewekelijks. Per 1-1-2019, bij start nieuwe financieel systeem, wekelijks.

Toelichting afwijkingen: Geen afwijkingen in de doelstellingen.

Ontwikkelingen

Voormalig gemeente Veghel

In 2016 heeft de voormalige gemeente Veghel besloten per 1 januari 2018 uit de gemeenschappelijke regeling te treden. Vervolgens is ingestemd (december 2016) met de uittreding en bijbehorende regeling waaronder de financiële compensatie van de resterende deelnemers. Deze ontvlechting heeft inmiddels plaatsgevonden. Alles is overgedragen aan Meierijstad. Alleen de afwikkeling van de door BSOB verstuurd belastingaanslagen wordt in 2018 nog door BSOB verwerkt. De hierover gemaakte afspraken zijn kostendekkend. Dat wil zeggen dat extra invorderingsopbrengsten niet worden teruggegeven aan Meierijstad, maar worden ingezet om de extra personele inzet benodigd voor uitvoering van deze taken te bekostigen. Dit verloopt in goede samenwerking en volgens planning.

Gemeenten Asten, Someren, Gemert-Bakel, Laarbeek, Bernheze en Sint Anthonis

Passend binnen de missie en visie van BSOB, kan voor de deelnemers meer schaalvoordeel worden behaald bij uitbreiding in de regionale belastingssamenwerking.

Inspanningen in 2016 en 2017 hebben uiteindelijk geleid tot 6 nieuwe deelnemers. In de tweede begrotingswijziging 2018 zoals deze is vastgesteld zijn alle nieuwe deelnemers integraal opgenomen. De hiervoor benodigde extra inzet van de nieuwe deelnemers als BSOB is geleverd en de samenwerking is zeer goed verlopen. In hoofdstuk 5 wordt een financieel overzicht gegeven.

5. Project toetreding nieuwe deelnemers

Zoals toegezegd in eerdere besprekingen met de regievoerders en het AB zal in deze burap een rapportage (laatste stand van zaken) worden gegeven met betrekking tot de toetreding van 6 nieuwe deelnemers. Doordat sommige DVO's nog niet geheel zijn afgerond is de rapportage nog niet definitief, maar nagenoeg alle processen en werkzaamheden zijn wel uitgevoerd en afgerond.

Hoe is de toetreding georganiseerd en gefinancierd?

In 2017 is besloten dat de uittreedsom van de gemeente Meierijstad (voorheen Veghel) ingezet zou mogen worden als incentive voor de toetreding van nieuwe deelnemers.

Dit heeft geresulteerd in 3 projectplannen (zie hieronder). Reden dat er gekozen is voor 3 plannen is gekomen omdat de 4 Peelgemeenten (Asten, Someren, Gemert-Bakel en Laarbeek) al veel langer in bespreking waren en zover gevorderd waren dat het toevoegen van de nieuwe deelnemer Bernheze alleen maar vertragend zou werken. Het zelfde gaat op voor de laatste toetreder Sint Anthonis.

Overzicht afrekening uittreding gemeente Veghel (nu Meierijstad)	
Totale factuur Veghel	€ 1.359.888,16
Bijdrage frictiekosten nieuwe toetreders	
* pealgemeenten	€ 750.000-
* Gemeente Bernheze	€ 100.000-
* Gemeente St. Anthonis	€ 75.000-
	€ 925.000-
Saldo voorstel in te zetten voor nieuwe toetreders	€ 434.888

Projectbegrotingentoetreders

In de hieronder aangegeven projectbegrotingen is aangegeven wat er in 2017 is gerealiseerd en wat er in 2018 gerealiseerd is. Deze projecten zijn op de inzet van GouwIT na volledig afgerond en de financiële middelen ervoor zijn ook allemaal afgewikkeld. Dat wil zeggen dat Meierijstad haar factuur voor uittreding heeft voldaan en dat alle nieuwe toetreders de kosten voor toetreding (lees projectplannen) hebben voldaan. Sommige toetreders hebben dit (op verzoek) in 2017 gedaan (zie ook hiervoor de jaarrekening) en sommige toetreders hebben dit in 2018 gedaan.

GouwIT heeft nog een aantal actiepunten op te pakken en sommige zaken zijn nog niet gerealiseerd. Daarom kan de weergave van de uitputting niet als 100% volledig worden beschouwd. Het streven is echter om binnen de gestelde begroting en afspraken te blijven en vooralsnog zijn er geen aanwijzingen of redenen om daar van af te wijken.

	Projectbegroting			
	4 Peel-gemeenten	Bernheze	St. Anthonis	Totaal
<i>Algemeen</i>				
Reiskosten		€ 1.000	€ 1.000	€ 2.000
Onvoorzien	€ 20.000	€ 10.000	€ 5.000	€ 35.000
Projectleiding	€ 94.800	€ 30.000	€ 20.000	€ 144.800
Subtotaal	€ 114.800	€ 41.000	€ 26.000	€ 181.800
<i>Werkgroep Communicatie</i>				
Inhuur communicatie (DVO)		€ 2.000	€ 2.000	€ 4.000
Communicatie met belastingplichtige	€ 20.000	€ 10.000	€ 5.000	€ 35.000
Medewerksdagen, nieuwsbrieven, bijeenkomsten	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 7.500
Subtotaal	€ 22.500	€ 14.500	€ 9.500	€ 46.500
<i>Werkgroep Juridisch</i>				
Fiscaal advies		€ 5.000	€ 5.000	€ 10.000
Subtotaal	€ -	€ 5.000	€ 5.000	€ 10.000
<i>Werkgroep Personeel</i>				
Inhuur medewerker P&O Oss (DVO)		€ 10.000	€ 5.000	€ 15.000
Subtotaal	€ -	€ 10.000	€ 5.000	€ 15.000
<i>Werkgroep Taken en Processen</i>				
Eerste en tweede nulmeting tbv schoon over	€ 32.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 48.000
Subtotaal	€ 32.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 48.000
<i>Werkgroep WOZ</i>				
Thorbecke Checkmate	€ 20.300	€ 5.100	€ 5.100	€ 30.500
Inzet personeel extern (conversie en inrichting)	€ 20.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 30.000
PMA en modelinrichting	€ 32.000	€ 10.000	€ 5.000	€ 47.000
Subtotaal	€ 72.300	€ 20.100	€ 15.100	€ 107.500
<i>Werkgroep Financien</i>				
Inzet personeel (extern)		€ 2.000	€ 1.000	€ 3.000
Subtotaal	€ -	€ 2.000	€ 1.000	€ 3.000
<i>Werkgroep ICT</i>				
<i>GouwIT</i>				
Licentiekosten	€ 217.558	€ 75.500	€ 28.750	€ 321.808
Conversiekosten	€ 60.000	€ 10.000	€ 15.000	€ 85.000
Implementatiekosten	€ 76.000	€ 4.000	€ 19.000	€ 99.000
Dienstverlening				
- Projectleiding	€ 28.000	€ 14.000	€ 17.000	€ 59.000
- LV WOZ	€ 50.000			€ 50.000
Subtotaal GouwIT	€ 431.558	€ 103.500	€ 79.750	€ 614.808
<i>Ortec</i>				
Modelschatting	€ 21.000	€ 4.500	€ 3.500	€ 29.000
Inrichten en testen	€ 7.500	€ 5.000	€ 5.000	€ 17.500
Licentiekosten	€ 4.727	€ 1.500	€ 633	€ 6.860
Projectleiding	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 7.500
Subtotaal Ortec	€ 35.727	€ 13.500	€ 11.633	€ 60.860
Digikoppeling	€ 8.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 12.000
Subtotaal	€ 8.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 12.000
Sub totaal projectbegroting	€ 716.884	€ 219.600	€ 162.983	€ 1.099.467
Conversie optie 2	€ 100.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 150.000
Optie (alleen alle 4) conversie historie	100.000	25.000	25.000	150.000
Totale kosten obv projectbegroting:	€ 816.884	€ 244.600	€ 187.983	€ 1.249.467
-/- aanvullende afspraak Peelgemeenten	€ 20.884-			
Totale kosten Peelgemeenten	€ 796.000			
Eenmalige bijdrage in de frictiekosten door BSOB	€ 750.000-	€ 100.000-	€ 75.000-	€ 925.000-
Bijdragen nieuwe toetreders	€ 46.000	€ 144.600	€ 112.983	

overzicht betalingen bijdragen in de projectkosten		
	Te voldoen in 2017	Te voldoen in 2018
Gemeente Laarbeek	Nog niets gefactureerd; besluit over splitsing niet bekend	€ 11.363,00
Gemeente Gemert-Bakel		€ 15.418,00
Gemeente Asten		€ 8.970,00
Gemeente Someren		€ 10.249,00
Gemeent Bernheze	€ 144.600,00	
Gemeente St. Anthonis	€ 112.983,00	

Facturen voor bijdragen in projectkosten:			
	Peelgemeenten	Bernheze	St. Anthonis
Totale projectbegroting	€ 716.884	€ 219.600	€ 162.983
Definitieve afspraak begroting	-€ 20.884		
Optie conversie historie	€ 100.000	€ 25.000	€ 25.000
	€ 796.000	€ 244.600	€ 187.983
Eenmalige goodwill door BSOB	€ 750.000	€ 100.000	€ 75.000
Totaal te factureren aan deelnemers 2017 + 2018	€ 46.000	€ 144.600	€ 112.983

Nadat de begroting is gemaakt zijn de projectkosten met € 20.884 verminderd in het overleg met de 4 Peelgemeenten.

	Totaal	Werkelijke kosten 2017	Budgetruimte 2018	Werkelijke kosten + verplichtingen 2018	Restant budget april
<i>Algemeen</i>					
Reiskosten	€ 2.000	€ -	€ 2.000	€ -	€ 2.000
Onvoorzien	€ 35.000	€ 21.379	€ 13.621	€ 49.300	€ 35.679-
Projectleiding	€ 144.800	€ 140.038	€ 4.763	€ 75.838	€ 71.076-
Subtotaal	€ 181.800	€ 161.417	€ 20.383	€ 125.138	€ 104.755-
<i>Werkgroep Communicatie</i>					
Inhuur communicatie (DVO)	€ 4.000	€ 9.660	€ 5.660	€ -	€ 5.660-
Communicatie met belastingplichtige	€ 35.000	€ 660	€ 34.340	€ 740	€ 33.600
Medewerkersdagen, nieuwsbrieven, bijeenkomsten	€ 7.500	€ -	€ 7.500	€ -	€ 7.500
Subtotaal	€ 46.500	€ 10.320	€ 36.180	€ 740	€ 35.440
<i>Werkgroep Juridisch</i>					
Fiscaal advies	€ 10.000	€ -	€ 10.000	€ -	€ 10.000
Subtotaal	€ 10.000	€ -	€ 10.000	€ -	€ 10.000
<i>Werkgroep Personeel</i>					
Inhuur medewerker P&O Oss (DVO)	€ 15.000	€ -	€ 15.000	€ 15.000	€ -
Subtotaal	€ 15.000	€ -	€ 15.000	€ 15.000	€ -
<i>Werkgroep Taken en Processen</i>					
Eerste en tweede nulmeting tbv schoon over	€ 48.000	€ 36.000	€ 12.000	€ 12.000	€ -
Subtotaal	€ 48.000	€ 36.000	€ 12.000	€ 12.000	€ -
<i>Werkgroep WOZ</i>					
Thorbecke Checkmate	€ 30.500	€ 30.450	€ 50	€ -	€ 50
Inzet personeel extern (conversie en inrichting)	€ 30.000	€ 19.600	€ 10.400	€ -	€ 10.400
PMA en modelinrichting	€ 47.000	€ -	€ 47.000	€ -	€ 47.000
Subtotaal	€ 107.500	€ 50.050	€ 57.450	€ -	€ 57.450
<i>Werkgroep Financien</i>					
Inzet personeel (extern)	€ 3.000	€ -	€ 3.000	€ -	€ 3.000
Subtotaal	€ 3.000	€ -	€ 3.000	€ -	€ 3.000
<i>Werkgroep ICT</i>					
<i>GouwIT</i>					
Licentiekosten	€ 321.808	€ 171.500	€ 150.308	€ 73.500	€ 76.808
Conversiekosten	€ 85.000	€ 59.500	€ 25.500	€ 25.500	€ -
Implementatiekosten	€ 99.000	€ 37.240	€ 61.760	€ 61.758	€ 2
Dienstverlening	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Projectleiding	€ 59.000	€ 45.325	€ 13.675	€ 53.676	€ 40.001-
- LV WOZ	€ 50.000	€ -	€ 50.000	€ 5.000	€ 45.000
Subtotaal GouwIT	€ 614.808	€ 313.565	€ 301.243	€ 219.434	€ 81.809
<i>Ortec</i>					
Modellschatting	€ 29.000	€ -	€ 29.000	€ -	€ 29.000
Inrichten en testen	€ 17.500	€ -	€ 17.500	€ -	€ 17.500
Licentiekosten	€ 6.860	€ -	€ 6.860	€ -	€ 6.860
Projectleiding	€ 7.500	€ -	€ 7.500	€ -	€ 7.500
Subtotaal Ortec	€ 60.860	€ 28.091	€ 32.769	€ 3.920	€ 28.849
Digikoppeling	€ 12.000	€ -	€ 12.000	€ -	€ 12.000
Subtotaal	€ 12.000	€ -	€ 12.000	€ -	€ 12.000
Totaal projectbegroting	€ 1.099.467	€ 599.443	€ 500.024	€ 376.232	€ 123.793
Optie (alleen alle 4) conversie historie	€ 150.000	€ 80.500	€ 69.500	€ 23.000	€ 46.500
Totale kosten obv projectbegroting:	€ 1.249.467	€ 679.943	€ 569.524	€ 399.232	€ 170.293
-/- aanvullende afspraak Peelgemeenten					€ 20.884-
Nog beschikbaar budget					€ 149.409

Dit overzicht is per datum 1 april 2018. Onzekerheden zijn nog de facturen GouwIT omdat de werkzaamheden nog niet geheel zijn afgerond. De overschrijdingen hebben met name plaatsgevonden op de projectleiding. Met name de inzet voor de 4 Peelgemeenten heeft veel meer tijd gekost dan was begroot. Dit is ook terug te zien bij de projectleiding GouwIT. Binnen het gehele conversietraject zijn toch extra conversies gedraaid, om de kwaliteit die door BSOB gewenst was te realiseren. Een aantal posten kent onderuitputting, maar ook in de communicatie en extra inzet specifieke ICT consultants (post onvoorzien) is het budget overschreden.

Het totale resultaat is tot 1 april 2018 echter binnen budget gebleven en de verwachting is ook dat het project minimaal budgetneutraal wordt afgesloten. Er worden nu nog enkele kwaliteitsslagen gemaakt en de laatste belastingaanslagen en correcties worden verstuurd en verwerkt.

In de volgende burap zal het totaal eindoverzicht worden gepresenteerd met betrekking tot dit project.

DVO's (Dienst Verlenings Overeenkomsten)

Binnen het project zijn afspraken gemaakt met de toetreders inzake de kwaliteit van de data die worden geconverteerd naar BSOB. Omdat na het converteren van de data het complexer is om data aan te passen en omdat met name de lokale kennis van de deelnemers in 2017 nog aanwezig was, is het aanpassen van de data door de deelnemers zelf eenvoudiger. Daarnaast heeft BSOB eisen gesteld aan de kwaliteit van de data zoals deze door de nieuwe toetreders wordt aangeleverd. Dat wil zeggen dat er nulmetingen uitgevoerd zijn van de bij de toetreders aanwezige data. Deze nulmeting heeft geleid tot een analyse van de nog op te werken data. De data betreffen heffings-, innings- en waarderingbestanden.

Bij een aantal toetreders was de aanwezige bezetting in 2017 al aflopend. Daarom hebben deze toetreders in overleg met BSOB gekozen om de werkzaamheden gezamenlijk op te pakken. Dat betekent dat veelal onder regie van BSOB met behulp van externen de opwerking en gezamenlijke waardering heeft plaatsgevonden. Deze separate overeenkomsten zijn verwoord en vastgelegd in een DVO. BSOB kan en mag dit soort overeenkomsten (DVO's) alleen afsluiten met deelnemers of potentiële deelnemers.

In onderstaand overzicht zijn de DVO's aangegeven met daarbij de uitputting in 2017 en 2018. Alle reeds in rekening gebrachte DVO's zijn inmiddels voldaan door de betreffende gemeenten. Een aantal DVO's is reeds in overleg in 2017 in rekening gebracht. Eén DVO is pas met ingang van 2018 afgesloten en zal dan ook in 2018 verrekend worden. De verrichtte werkzaamheden, lees hiervoor de inhuur die onder regie van BSOB en door BSOB is ingezet in 2017 en 2018, zijn gedeeltelijk verwerkt in de jaarrekening 2017 (kosten en baten) en zullen voor het overige verwerkt worden in de jaarrekening 2018 (kosten en baten).

DVO	totaal bedrag	uitputting 2017	rest budget 2018
Gemert Bakel Laarbeek	€ 76.309	€ 26.652	€ 49.657
Asten Someren	€ 70.946		€ 70.946
Sint Anthonis	€ 26.670	€ 9.315	€ 17.355
Bernheze	€ 44.316	€ 15.478	€ 28.838
Bernheze	€ 110.603	-	€ 110.603
subtotaal	€ 328.844	€ 51.446	€ 277.399

Nagenoeg het gehele budget voor 2018 is reeds ingezet tot en met heden. In verband met overgang naar het nieuwe financiële systeem waren de exacte cijfers nu niet voorhanden. Voor de bovenste 5 DVO's is de uitputting datum 25 mei 2018 nagenoeg geheel ingezet. Alleen de werkzaamheden conform de DVO met Bernheze worden nog volop uitgevoerd. Dit gebeurt door externe medewerkers (inhuur) omdat het werkzaamheden van tijdelijke aard zijn en de reguliere dienstverlening hier geen hinder van ondervindt.

6. Financiën

6.1 Prognose van het begrotingsresultaat

De prognose van de begrotingsuitvoering is als volgt:

*€1.000	2e BW 2018	Realisatie Q1 2018	Prognose jaareinde 2018
Lasten			
Personeelslasten	3.948.266	822.565	3.455.278
Overige personeelslasten	147.798	31.949	95.846
Inhuur personeel	670.193	484.752	1.504.442
Kapitaallasten	34.778	9.896	29.689
Automatiseringslasten	1.145.394	297.721	1.145.394
Overige automatiseringslasten	27.000	6.727	20.180
Uitvoeringskosten	720.166	69.881	720.166
Huisvestingslasten	338.469	84.617	338.469
Algemene kosten	521.420	164.717	521.420
Overige goederen en diensten	272.638	4.014	272.638
Onvoorzien	-	-	-
BTW eindgebruiker	696.738	-	696.738
Totaal lasten	8.522.860	1.976.838	8.800.259
Baten			
Bijdragen overig	-	-	-
Overige baten	-	712.287	712.287
Opbrengsten invorderingen	1.350.000	326.930	1.350.000
financiële baten	-	-	-
Totaal baten	1.350.000	1.039.217	2.062.287
Netto kosten	7.172.860	937.621	6.737.972
<i>Bijdragen deelnemers (excl. BTW)</i>	6.476.122	3.705.029	6.476.122
<i>BTW deelnemers</i>	696.738	-	696.738
Bijdragen deelnemers	7.172.860	3.705.029	7.172.860
Exploitatieresultaat	-	2.767.408	434.888
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-		
Gerealiseerd resultaat	-	2.767.408	434.888

Toelichting afwijkingen reguliere kosten:

Ad. Personeelslasten: Onderuitputting in verband met het niet invullen en kunnen invullen van vacatures. Met name op gebied van waarden (de taxateurs) kunnen de openstaande vacatures niet worden ingevuld.

Ad. Overige Personeelslasten: deze vallen met huidige prognose lager uit.

Ad. Inhuur personeel deze lasten vallen significant hoger uit, enerzijds door het uitvoeren van de DVO's en anderzijds door het niet kunnen invullen van de vacatures. (nog niet alle inhuur is in het eerste kwartaal ingezet en niet alle facturen zijn binnen, vandaar dat de realisatie niet geheel in lijn is met de eindejaarprognose). Het exacte bedrag wat daar wordt begroot is het verschil tussen onderuitputting personeelslasten en de extra baten DVO met als eindresultaat 434.888 (resultaat uittreding Veghel).

Ad. Kapitaallasten lagere uitputting tot op heden dan voorzien (eindejaarresultaat is uitgaven Q1 + openstaande verplichtingen).

Ad. Automatiseringslasten lagere uitputting tot op heden dan voorzien (eindejaarresultaat is uitgaven Q1 + openstaande verplichtingen).

Ad. Overige baten dit zijn de extra inkomsten vrijkomende van de uittreding van voormalig gemeente Veghel en de baten van in 2018 uit te voeren DVO's.

Ad. Exploitatieresultaat dit zijn de extra inkomsten vrijkomende van de uittreding van voormalig gemeente Veghel.

Specifieke kosten BSOB

Kosten nieuw financieel systeem:

Zoals eerder vermeld heeft BSOB gekozen voor een nieuw financieel systeem.

Deze keuze is onder andere gebaseerd op de wens om de financiële systemen van Gouw en AFAS (voorheen Aa en Maas) te koppelen aan het DWH (Data Ware House beter bekend als Qlikview). Tevens is de kritische omvang van BSOB meer dan voldoende om zelfstandig deze administratie te voeren, ook zijn de lijnen intern korter. Dit betekent een extra financiële investering die noodzakelijk is voor 2018. Dit resulteert in een structurele en een eenmalige (opleidingen en inrichting) investering:

Structureel 2018	€ 9.800
Structureel jaarlijks na 2018	€ 14.700
Incidenteel (maximaal) in 2017	
• Consultancy maximaal (opstart en inrichten)	€ 33.350
• Opleidingen	€ 6.700
Totaal incidenteel in 2017	€ 40.050

De opleidingen komen uit het daarvoor beschikbare budget opleidingen. De overige kosten voor AFAS zijn opgenomen als investering en worden vanaf 2019 jaarlijks afgeschreven.

In onderstaand overzicht is een ROI (Return on Investment) weergegeven van deze investering en geeft naast de operationele voordelen ook het financiële voordeel weer.

kosten Aa en Maas	
huidige kosten dvo Aa en Maas	€ 95.750
medewerker inhuur schaal 8 24 uur	€ 30.000
totale kosten	€ 125.750
eigen systeem	
structureel AFAS	€ 14.700
medewerker financiële administratie 0,7 fte	€ 40.000
medewerker financiële administratie 0,33 fte	€ 15.000
medewerker applicatiebeheer 0,4 fte *	€ 18.000
totale structurele kosten	€ 87.700
Incidentele kosten maximaal	€ 33.350
uit budget opleidingen (begroot) 6,700	€ 6.700
Totale incidentele kosten maximaal	€ 40.050
Terugverdiendtijd	
verschil per jaar	€ 38.050
eenmalige investering	€ 33.350
Binnen eerste jaar investering rendabel	<1 jaar
Na tweede jaar voordeel minimaal	€ 38.050

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Informatiebeveiliging BSOB

Door een extern deskundig bureau is een Privacy Impact Assessment (PIA) uitgevoerd. Een integraal rapport van risico's is opgesteld met aanbevelingen om in de toekomst beter bestand te zijn tegen privacy gerelateerde risico's. Een externe Privacy Officer is aangesteld om de geplande geprioriteerde activiteiten uit te voeren (verwerkingsregister, privacyreglement, procedures voor de rechten van de betrokkenen, etc.). De overige processen en aspecten, zoals privacy by design, privacy by default en bewustwording worden zo snel mogelijk in lijn gebracht conform de AVG. Binnen de BSOB organisatie zijn doorgaans een kleine 100 medewerkers werkzaam, die dagelijks persoonsgegevens verwerken. Een training bewustwording AVG is aangekondigd en wordt in juni gegeven.

Voor het borgen van de maatregelen wordt i.s.m. de CISO zoveel mogelijk gebruik gemaakt van het informatiebeveiligingssysteem ISMS.

Per 24 mei is via een deelnemer, een externe Functionaris voor de Gegevensbescherming aangesteld, voorlopig met een structurele inzet van 4 uur per week.

De incidentele kosten worden begroot :

Activiteit	Kosten
PIA (Cuccibu)	€ 8.000
Aanschaf en inrichting Privacy Tool (SEP)	€ 4.500
AVG advies voor deelnemers (ANG)	€ 4.500
Inhuur privacy consultant fase 1 (16 dagen)	€ 10.000
Workshops medewerkers	€ 2.500
Inzet BSOB medewerkers (7 x 32 uur x € 45)	€ 10.000
Inhuur privacy consultant fase 2 (vanaf midden juni)	€ 25.000
Onvoorzien	€ 5.500
Totaal eenmalig	€ 70.000

De structurele kosten worden begroot op:

Activiteit	Kosten
Inzet Privacy Officer taken	€ nnb
Inzet Functionaris Gegevensbescherming	€ nnb
Workshops nieuwe medewerkers	€ 1.000
Totale jaarlijkse kosten	€ nnb

In de begroting is geen rekening gehouden met de kosten voor de AGV functionaris. Deze kosten zijn nu begroot op € 70.000,= de inzet van de PO zijn hierin niet meegenomen en komen in de volgende Burap terug. Op dit moment is nog niet bekend wat hiervoor de kosten zullen zijn.

Vergaderschema 2019

MAAND	Unie vergaderingen	DB	FUNCTIONELE COMMISSIES			REGIONALE COMMISSIES				AB
			WB	EB	AFZ	Ben/Aa	Boven Aa	Hertogsw.	Raam	
		Maandag 13.00 uur	Donderdag 09.30 uur	Donderdag 13.30 uur	Donderdag 17.00 uur	Vrijdag 13.30 uur	Vrijdag 13.30 uur	Vrijdag 13.30 uur	Vrijdag 09.00 uur	Vrijdag 14.00 uur
Januari		14, 28	31	31	31					25 (thema)
Februari	15; CWK/CWS/CWE 22; CBCF/CINTER	11, 25								22
Maart	22: Ledenverg.	11, 25, 27								27, 28
April		1, 15								12 (thema), 19
Mei	10: CBCF/CINTER 17; CWK/CWS/CWE	6, 13, 27	16	16	16					10
Juni	14; Ledenverg.	3, 24	13	13	13					7
Juli		1								5
Augustus		26								
September	6: CINTER 13; CWK/CWE/CWS 26; CBCF	9, 23	12	12	12					27 (thema)
Oktober	11; Ledenverg.	7, 28	24	24	24					4
November	15; CBCF/CINTER 22; CWK/CWS/CWE	4, 18	21	21	21					15
December	13; Ledenverg.	2, 16								13

Schoolvakanties (regio Zuid)

Voorjaarsvakantie 2 t/m 10 mrt.
Meivakantie 22 apr t/m 5 mei
Zomervakantie 6 juli t/m 18 aug.
Herfstvakantie 14 okt t/m 20 okt..
Kerstvakantie 21 dec. t/m 5 jan.

Feestdagen, ADV e.d.

Carnaval 2 t/m 5 mrt.
Pasen 21-22 april
Koningsdag 27 april
Bevrijdingsdag 5 mei
Hemelvaart 30 mei
Pinksteren 9-10 juni
Kerstmis 25-26 dec.

P&C-cyclus:

Jaarrekening

DB 15-4 CIE 16-5 AB 7-6

VJN

DB 27-5 CIE 13-6 AB 5-7

BURAP

DB 26-8 CIE 12-9 AB 4-10

Begroting

DB 7-10 CIE 24-10 AB 15-11